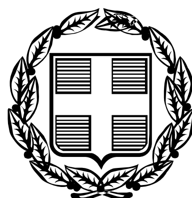

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 129**

3 Ιουλίου 2008

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3671

Κύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνονται, κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Συνθήκη της Λισσαβώνας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ορισμένες συναφείς πράξεις, τα σχετικά Πρωτόκολλα και Παραρτήματα που προσαρτώνται στις ανωτέρω Συνθήκες, καθώς και οι Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, που υπογράφηκαν στη Λισσαβώνα στις 13 Δεκεμβρίου 2007, μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, του Βασιλείου της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩΝ ΧΩΡΩΝ,

Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ολοκληρωθεί η διαδικασία που άρχισε με τη Συνθήκη του Αμστερνταμ και τη Συνθήκη της Νίκαιας προκειμένου να ενισχυθούν η αποτελεσματικότητα και η δημοκρατική νομιμοποίηση της Ένωσης και να βελτιωθεί η συνοχή της δράσης της,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ να τροποποιήσουν τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας,

και, προς τον σκοπό αυτόν, όρισαν πληρεξουσίους:

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ
Guy VERHOFSTADT
Πρωθυπουργό
Karel DE GUCHT
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ
Sergei STANISHEV
Πρωθυπουργό
Ivailo KALFIN
Αντιπρόεδρο της Κυβερνήσεως και Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Mirek TOPOLÁNEK
Πρωθυπουργό
Karel SCHWARZENBERG
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ
Anders Fogh RASMUSSEN
Πρωθυπουργό
Per Stig MØLLER
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ
Δρα Angela MERKEL
Ομοσπονδιακή Καγκελλάριο
Δρα Frank-Walter STEINMEIER
Ομοσπονδιακό Υπουργό Εξωτερικών και Αντικαγκελλάριο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ
Andrus ANSIP
Πρωθυπουργό
Urmas PAET
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ
Bertie AHERN
Πρωθυπουργό (Taoiseach)
Dermot AHERN
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Κωνσταντίνο ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ
Πρωθυπουργό
Ντόρα ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ
José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO
Πρόεδρο της Κυβερνήσεως
Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ
Υπουργό Εξωτερικών και Συνεργασίας

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Nicolas SARKOZY
Πρόεδρο
François FILLON
Πρωθυπουργό
Bernard KOUCHNER
Υπουργό Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Romano PRODI
Πρόεδρο του Υπουργικού Συμβουλίου
Massimo D'ALEMA
Αντιπρόεδρο του Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Τάσσο ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ
Πρόεδρο
Ερατώ ΚΟΖΑΚΟΥ-ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ
Valdis ZATLERS
Πρόεδρο
Aigars KALVITIS
Πρωθυπουργό

Māris RIEKSTIŅŠ
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ
Valdas ADAMKUS
Πρόεδρο
Gediminas KIRKILAS
Πρωθυπουργό
Petras VAITIEKŪNAS
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ
Jean-Claude JUNCKER
Πρωθυπουργό, Υπουργό Επικρατείας
Jean ASSELBORN
Υπουργό Εξωτερικών και Μετανάστευσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ
Ferenc GYURCSÁNY
Πρωθυπουργό
Δρα Kinga GÖNCZ
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ
The Hon. Lawrence GONZI
Πρωθυπουργό
The Hon. Michael FRENDO
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ
Δρα J. P. BALKENENDE
Πρωθυπουργό
M. J. M. VERHAGEN
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ
Δρα Alfred GUSENBAUER
Ομοσπονδιακό Καγκελλάριο
Δρα Ursula PLASSNIK
Ομοσπονδιακή Υπουργό Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ
Donald TUSK
Πρωθυπουργό
Radoslaw SIKORSKI
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA
Πρωθυπουργό
Luís Filipe MARQUES AMADO
Υπουργό Επικρατείας και Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
Traian BĂSESCU
Πρόεδρο
Călim POPESCU-TĂRICEANU
Πρωθυπουργό
Adrian CIOROIANU
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ
Janez JANŠA
Πρόεδρο της Κυβερνήσεως
Δρα Dimitrij RUPEL
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Robert FICO
Πρωθυπουργό
Ján KUBIŠ
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ
Matti VANHANEN
Πρωθυπουργό
Ilkka KANERVA
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ
Fredrik REINFELDT
Πρωθυπουργό
Cecilia MALMSTRÖM
Υπουργό Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ
The Rt Hon. Gordon BROWN
Πρωθυπουργό
The Rt Hon. David MILIBAND
Υπουργό Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους που βρέθηκαν εν τάξει,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΙΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1) Το προοίμιο τροποποιείται ως εξής:

α) Το ακόλουθο κείμενο παρεμβάλλεται ως δεύτερη παράγραφος του αιτιολογικού:

«ΕΜΠΝΕΟΜΕΝΟΙ από την πολιτιστική, τη θρησκευτική και την ανθρωπιστική κληρονομιά της Ευρώπης, από την οποία αναπτύχθηκαν οι παγκόσμιες αξίες των απαράβατων και αναφαίρετων δικαιωμάτων του ανθρώπου, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου.».

β) Στην έβδομη παράγραφο του αιτιολογικού, η οποία γίνεται όγδοη, οι όροι «της παρούσας συνθήκης» αντικαθίστανται από τους όρους «της παρούσας συνθήκης και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,».

γ) Στην ενδέκατη παράγραφο του αιτιολογικού, η οποία γίνεται δωδέκατη, οι όροι «της παρούσας συνθήκης» αντικαθίστανται από τους όρους «της παρούσας Συνθήκης και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,».

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«... στην οποία τα κράτη μέλη απονέμουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων.»

β) Το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Ένωση βασίζεται στην παρούσα Συνθήκη και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οι οποίες ορίζονται εφεξής ως «οι Συνθήκες»). Οι δύο αυτές

Συνθήκες έχουν το ίδιο νομικό κύρος. Η Ένωση αντικαθιστά και διαδέχεται την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.»

3) Παρεμβάλλεται άρθρο 1α:

«ΑΡΘΡΟ 1α

Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.»

4) Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 2

1. Η Ένωση έχει σκοπό να προάγει την ειρήνη, τις αξίες της και την ευημερία των λαών της.

2. Η Ένωση παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας.

3. Η Ένωση εγκαθιδρύει εσωτερική αγορά. Εργάζεται για την αειφόρο ανάπτυξη της Ευρώπης με γνώμονα την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, την άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, και το υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Προάγει την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο.

Η Ένωση καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η Ένωση προάγει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών.

Η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

4. Η Ένωση εγκαθιδρύει οικονομική και νομισματική ένωση, της οποίας το νόμισμα είναι το ευρώ.

5. Στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες της και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της. Συμβάλλει στην ειρήνη, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη του πλανήτη, την αλληλεγγύη και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των λαών, το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο, την εξάλειψη της φτώχειας και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, ιδίως των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου και, ιδίως, στον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

6. Η Ένωση επιδιώκει τους στόχους αυτούς με πρόσφορα μέσα, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που της απονέμονται με τις Συνθήκες.»

5) Το άρθρο 3 καταργείται και παρεμβάλλεται άρθρο 3α:

«ΑΡΘΡΟ 3α

1. Σύμφωνα με το άρθρο 3β, κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη.

2. Η Ένωση σέβεται την ισότητα των κρατών μελών ενώπιον των Συνθηκών καθώς και την εθνική τους ταυτότητα που είναι συμφυής με τη θεμελιώδη πολιτική και συνταγματική τους δομή, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση. Σέβεται τις ουσιώδεις λειτουργίες του κράτους, ιδίως δε τις λειτουργίες που αποβλέπουν στη διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την προστασία της εθνικής ασφάλειας. Ειδικότερα, η εθνική ασφάλεια παραμένει στην ευθύνη κάθε κράτους μέλους.

3. Σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο ικανό να διασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της και απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης.»

6) Παρεμβάλλεται άρθρο 3β, το οποίο αντικαθιστά το άρθρο 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

«ΑΡΘΡΟ 3β

1. Η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από την αρχή της δοτής αρμοδιότητας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

2. Σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, η Ένωση ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της απονέμουν τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες για την επίτευξη των στόχων που οι Συνθήκες αυτές ορίζουν. Κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη.

3. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο εν λόγω Πρωτόκολλο.

4. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.»

Τα άρθρα 4 και 5 καταργούνται.

Το άρθρο 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 6

1. Η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόσθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007, στο Στρασβούργο, ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες.

Οι διατάξεις του Χάρτη δεν συνεπάγονται καμία επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως αυτές ορίζονται στις Συνθήκες.

Τα δικαιώματα, οι ελευθερίες και οι αρχές του Χάρτη ερμηνεύονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του τίτλου VII του Χάρτη που διέπουν την ερμηνεία και την εφαρμογή του και λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων οι οποίες αναφέρονται στον Χάρτη και στις οποίες μνημονεύονται οι πηγές των εν λόγω διατάξεων.

2. Η Ένωση προσχωρεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Η προσχώρηση στην εν λόγω Σύμβαση δεν μεταβάλλει τις αρμοδιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στις Συνθήκες.

3. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης.»

9) Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:

α) Σε όλο το άρθρο, οι λέξεις «σύμφωνη γνώμη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έγκριση», η μνεία της παραβίασης «αρχών που μνημονεύονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1,» αντικαθίσταται από μνεία της παραβίασης «των αξιών του άρθρου 1β», οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των Συνθηκών» και ο όρος «Επιτροπή αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

β) Στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, το τελικό τμήμα της φράσης «... και να του απευθύνει κατάλληλες συστάσεις» διαγράφεται· στη τελευταία φράση, το τελικό τμήμα της φράσης «... Και δύναται, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, να ζητήσει από ανεξάρτητες προσωπικότητες να υποβάλουν εντός εύλογης προθεσμίας έκθεση για την κατάσταση στο εν λόγω κράτος μέλος» αντικαθίσταται από τη φράση «... και δύναται, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, να του απευθύνει συστάσεις.».

γ) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, συνερχόμενο υπό τη σύνθεση αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, αποφασίζοντας ομόφωνα...» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα...» και οι λέξεις «... την κυβέρνηση του εν λόγω κράτους μέλους...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... το εν λόγω κράτος μέλος...».

δ) Οι παράγραφοι 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Ο τρόπος ψηφοφορίας που, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στο Συμβούλιο καθορίζεται στο άρθρο 309 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

10) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 7α:

«ΑΡΘΡΟ 7α

1. Η Ένωση αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Ένωση μπορεί να συνάπτει ειδικές συμφωνίες με τις εν λόγω χώρες. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις καθώς και τη δυνατότητα ανάληψης δράσεων από κοινού. Η εφαρμογή τους αποτελεί αντικείμενο περιοδικών διαβουλεύσεων.»

11) Οι διατάξεις του τίτλου II ενσωματώνονται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως έχει άλλως τροποποιηθεί, και η οποία γίνεται η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

12) Ο τίτλος II και το άρθρο 8 αντικαθίστανται από το νέο τίτλο και τα νέα άρθρα 8Γ έως 85 που ακολουθούν:

«ΤΙΤΛΟΣ II
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΑΡΘΡΟ 8

Σε όλες τις δραστηριότητές της, η Ένωση σέβεται την αρχή της ισότητας των πολιτών της, οι οποίοι τυγχάνουν ίσης προσοχής από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται στην εθνική ιθαγένεια και δεν την αντικαθιστά.

ΑΡΘΡΟ 8 Α

1. Η λειτουργία της Ένωσης θεμελιώνεται στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

2. Οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα στο επίπεδο της Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από τον αρχηγό κράτους ή κυβέρνησης και στο Συμβούλιο από τις κυβερνήσεις τους, οι οποίοι είναι δημοκρατικά υπεύθυνοι είτε έναντι των εθνικών τους κοινοβουλίων, είτε έναντι των πολιτών τους.

3. Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και εγγύτερα στους πολίτες.

4. Τα πολιτικά κόμματα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλουν στην διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνείδησης και στην έκφραση της βούλησης των πολιτών της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 8 Β

1. Τα θεσμικά όργανα δίδουν, με τα κατάλληλα μέσα, στους πολίτες και στις αντιπροσωπευτικές ενώσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιούν και να ανταλλάσσουν δημόσια τις γνώμες τους σε όλους τους τομείς δράσης της Ένωσης.

2. Τα θεσμικά όργανα διατηρούν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών.

3. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή και η διαφάνεια των δράσεων της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξάγει ευρείες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. Πολίτες της Ένωσης, εφόσον συγκεντρωθεί αριθμός τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου, υπήκοοι σημαντικού αριθμού κρατών μελών, μπορούν να λαμβάνουν την πρωτοβουλία να καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις επί θεμάτων στα οποία οι εν λόγω πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

Οι διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη διατύπωση της εν λόγω πρωτοβουλίας καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 8 Γ

Τα εθνικά κοινοβούλια συμβάλλουν ενεργά στην καλή λειτουργία της Ένωσης:

α) με το να ενημερώνονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να τους κοινοποιούνται τα σχέδια νομοθετικών πράξεων της Ένωσης σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) μεριμνώντας ώστε να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,

γ) συμμετέχοντας, στα πλαίσια του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στους μηχανισμούς αξιολόγησης της υλοποίησης των πολιτικών της Ένωσης σε αυτό τον τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 61Γ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συμπράττοντας στον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπόλ και στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust σύμφωνα με τα άρθρα 69 Ζ και 69 D της εν λόγω Συνθήκης,

δ) συμμετέχοντας στις διαδικασίες αναθεώρησης των Συνθηκών, σύμφωνα με το άρθρο 48 της παρούσας Συνθήκης,

ε) με το να ενημερώνονται σχετικά με τις αιτήσεις προσχώρησης στην Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 49 της παρούσας Συνθήκης,

στ) λαμβάνοντας μέρος στη διακοινοβουλευτική συνεργασία μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

13) Οι διατάξεις του τίτλου III καταργούνται. Ο τίτλος III αντικαθίσταται από τον νέο τίτλο που ακολουθεί:

«ΤΙΤΛΟΣ III
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ».

14) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 9

1. Η Ένωση διαθέτει θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών, καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεών της.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης είναι:
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,
- το Συμβούλιο,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής καλούμενη «η Επιτροπή»),
- το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
- το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους προβλέπουν. Τα θεσμικά όργανα συνεργάζονται μεταξύ τους καλή τη πίστει.

3. Οι διατάξεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τα άλλα θεσμικά όργανα περιέχονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

15) Παρεμβάλλεται άρθρο 9 Α:

«ΑΡΘΡΟ 9 Α

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα πολιτικού ελέγχου και συμβουλευτικά καθήκοντα υπό τους όρους που προβλέπονται στις Συνθήκες. Εκλέγει τον πρόεδρο της Επιτροπής.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαρτίζεται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης. Ο αριθμός τους δεν υπερβαίνει τους επτακόσιους πενήντα, συν τον πρόεδρο. Η εκπροσώπηση των πολιτών είναι αναλογική κατά φθίνουσα τάξη, με ελάχιστο όριο έξι μελών ανά κράτος μέλος. Κανένα κράτος μέλος δεν λαμβάνει περισσότερες από ενενήντα έξι έδρες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει ομόφωνα, μετά από πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκρισή του, απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σεβόμενο τις αρχές που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο.»

3. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται για πέντε έτη με άμεση, καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον πρόεδρο και το προεδρείο του μεταξύ των μελών του.»

16) Παρεμβάλλεται άρθρο 9 Β:

«ΑΡΘΡΟ 9 Β

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξή της ώθηση και καθορίζει

τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες. Δεν ασκεί νομοθετική λειτουργία.

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, καθώς και από τον πρόεδρό του και τον πρόεδρο της Επιτροπής. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας συμμετέχει στις εργασίες του.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται δις εξαμηνιαίως, συγκαλούμενο από τον πρόεδρό του. Όταν το απαιτεί η ημερήσια διάταξη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δύνανται να αποφασίσουν ένας υπουργός να επικουρεί έκαστο μέλος, ο δε πρόεδρος της Επιτροπής να επικουρείται από ένα μέλος της Επιτροπής. Όταν το απαιτεί η κατάσταση, ο πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

4. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση.

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του με ειδική πλειοψηφία για δυόμισι έτη, η δε θητεία του είναι άπαξ ανανεώσιμη. Σε περίπτωση κωλύματος ή σοβαρού παραπτώματος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να τερματίσει τη θητεία του προέδρου του με την ίδια διαδικασία.

6. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου:

α) προεδρεύει και διευθύνει τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

β) μεριμνά για την προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Επιτροπής και βάσει των εργασιών του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων,

γ) καταβάλλει προσπάθειες για να διευκολύνει τη συνοχή και τη συναίνεση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

δ) παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση μετά από κάθε σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ασκεί, υπό την ιδιότητά του αυτή και στο επίπεδό του, την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης σε θέματα που άπτονται της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν μπορεί να ασκεί εθνικό αξίωμα.»

17) Παρεμβάλλεται άρθρο 9 Γ:

«ΑΡΘΡΟ 9 Γ

1. Το Συμβούλιο ασκεί, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι Συνθήκες.

2. Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους μέλους το οποίο εκπροσωπεί και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου.

3. Πλην των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Αρχής γενομένης από 1ης Νοεμβρίου 2014, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα πέντε μέλη και αντιπροσωπεύει κράτη μέλη που συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού της Ένωσης.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα μέλη του Συμβουλίου, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Οι λοιποί λεπτομερείς κανόνες της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία καθορίζονται στο άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας που εφαρμόζονται έως την 31ή Οκτωβρίου 2014, καθώς και εκείνες που εφαρμόζονται μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις.

6. Το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό διάφορες συνθέσεις, ο κατάλογος των οποίων εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 201 β, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχεια τους σε επαφή με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή.

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων διαμόρφωνα την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της Ένωσης.

7. Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου.

8. Το Συμβούλιο συνέρχεται δημοσίως όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης. Προς τον σκοπό αυτό, κάθε σύνοδος του Συμβουλίου διακρίνεται σε δύο σκέλη, αφιερωμένα αντίστοιχα στις εργασίες επί των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης και στις μη νομοθετικές δραστηριότητες.

9. Η προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών στο Συμβούλιο βάσει συστήματος ισότιμης εναλλαγής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 201β, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».

18) Παρεμβάλλεται άρθρο 9 Δ:

«ΑΡΘΡΟ 9 Δ

1. Η Επιτροπή προάγει το κοινό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτόν. Μεριμνά για την εφαρμογή των Συνθηκών καθώς και των μέτρων που θεσπίζονται βάσει αυτών από τα θεσμικά όργανα. Επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τα προγράμματα. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες. Εξασφαλίζει την εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης, πλην της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

και άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται στις Συνθήκες.

Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τον ετήσιο και πολυετή προγραμματισμό της Ένωσης με στόχο την επίτευξη διοργανικών συμφωνιών.

2. Εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, νομοθετική πράξη της Ένωσης μπορεί να εκδίδεται μόνο βάσει προτάσεως της Επιτροπής. Οι λοιπές πράξεις εκδίδονται βάσει προτάσεως της Επιτροπής, εφόσον αυτό προβλέπεται στις Συνθήκες.

3. Η θητεία της Επιτροπής είναι πενταετής.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των γενικών τους ικανοτήτων και της προσήλωσής τους στην Ευρωπαϊκή ιδέα και μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας.

Η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 Ε, παράγραφος 2, τα μέλη της Επιτροπής δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από κυβερνήσεις, θεσμικά όργανα, λοιπά όργανα ή οργανισμούς. Απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά τους ή την εκτέλεση του έργου τους.

4. Η Επιτροπή που διορίζεται μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και της 31ης Οκτωβρίου 2014, απαρτίζεται από έναν υπήκοο από κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου της και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος είναι ένας εκ των αντιπροέδρων της.

5. Από 1ης Νοεμβρίου 2014, η Επιτροπή απαρτίζεται από αριθμό μελών ο οποίος, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, αντιστοιχεί στα δύο τρίτα του αριθμού των κρατών μελών, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα να αλλάξει τον εν λόγω αριθμό.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών βάσει συστήματος αυστηρά ισότιμης εναλλαγής μεταξύ των κρατών μελών που να επιτρέπει να αντικατοπτρίζεται το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών. Το σύστημα αυτό θεσπίζεται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 211α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Ο πρόεδρος της Επιτροπής:

α) καθορίζει τους προσανατολισμούς στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντά της,

β) αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της,

γ) διορίζει αντιπροέδρους, πλην του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

Μέλος της Επιτροπής υποβάλλει παραίτηση, εφόσον του το ζητήσει ο πρόεδρος. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας υποβάλλει παραίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 9 Ε, παράγραφος 1, εφόσον του το ζητήσει ο πρόεδρος.

7. Λαμβάνοντας υπόψη τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αφού προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έναν υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου της Επιτροπής. Ο υποψήφιος αυτός εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν. Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει εντός μηνός νέον υποψήφιο ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ίδια διαδικασία.

Το Συμβούλιο, σε κοινή συμφωνία με τον εκλεγέντα πρόεδρο, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων προσώπων που προτείνει να διορισθούν μέλη της Επιτροπής. Τα πρόσωπα αυτά επιλέγονται βάσει των προτάσεων των κρατών μελών, σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 3, δεύτερο εδάφιο και της παραγράφου 5, δεύτερο εδάφιο.

Ο πρόεδρος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και τα άλλα μέλη της Επιτροπής υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Βάσει της έγκρισης αυτής, η Επιτροπή διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

8. Η Επιτροπή, ως σώμα, ευθύνεται έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να εγκρίνει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 201 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν η πρόταση αυτή εγκριθεί, τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να παραιτηθούν συλλογικά από τα καθήκοντά τους και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας οφείλει να παραιτηθεί από «τα καθήκοντα που ασκεί εντός της Επιτροπής.».

19) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 9 Ε:

«ΑΡΘΡΟ 9 Ε

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία και με τη συμφωνία του προέδρου της Επιτροπής, διορίζει τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να τον απαλλάξει από τα καθήκοντά του με την ίδια διαδικασία.

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης. Συμβάλλει με τις προτάσεις του στον σχεδιασμό της πολιτικής αυτής, την οποία και εκτελεί ως εντολοδόχος του Συμβουλίου. Ενεργεί κατά τον ίδιο τρόπο για την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

3. Ο ύπατος εκπρόσωπος προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

4. Ο ύπατος εκπρόσωπος κατέχει μία εκ των θέσεων αντιπροέδρου της Επιτροπής. Μεριμνά για τη συνοχή της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Είναι επιφορτισμένος, εντός της Επιτροπής, για την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων και για τον συντονισμό των άλλων πτυχών της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών στο πλαίσιο της Επιτροπής, και μόνον για τα συγκεκριμένα καθήκοντα, ο ύπατος εκπρόσωπος υπόκειται στις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της Επιτροπής, κατά τον βαθμό που αυτό είναι συμβατό με τις παραγράφους 2 και 3.».

20) Παρεμβάλλεται άρθρο 9 ΣΤ:

«ΑΡΘΡΟ 9 ΣΤ

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.

2. Το Δικαστήριο απαρτίζεται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος. Επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Το Γενικό Δικαστήριο απαρτίζεται από έναν τουλάχιστον δικαστή ανά κράτος μέλος.

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου και οι δικαστές του Γενικού Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις των άρθρων 223 και 224 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για έξι έτη. Οι απερχόμενοι δικαστές και γενικοί εισαγγελείς μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαίνεται σύμφωνα με τις Συνθήκες:

α) επί των προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, θεσμικό όργανο ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα,

β) προδικαστικώς, κατόπιν αιτήματος εθνικών δικαστηρίων, επί της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης ή επί του κύρους πράξεων που εκδόθηκαν από τα θεσμικά όργανα,

γ) επί των λοιπών περιπτώσεων που προβλέπονται από τις Συνθήκες. »

21) Οι διατάξεις του τίτλου ΙΙ ενσωματώνονται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, όπως έχει άλλως τροποποιηθεί.

<u>ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ</u>

22) Ο τίτλος IV αναπαράγει την επικεφαλίδα του τίτλου VII, η οποία γίνεται «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ», και τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, τα άρθρα 40 έως 40 Β και τα άρθρα 43 έως 45 αντικαθίστανται από το ακόλουθο άρθρο 10, το οποίο αντικαθιστά επίσης τα άρθρα 11 και 11Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα ίδια αυτά άρθρα αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 280Α έως 280Θ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επισημαίνεται κατωτέρω, στο άρθρο 2, σημείο 278) της παρούσας Συνθήκης:

«ΑΡΘΡΟ 10

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο των μη αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης μπορούν να προσφεύγουν στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διατάξεις των Συνθηκών, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο, καθώς και από τα άρθρα 280 Α έως 280 Θ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ενισχυμένες συνεργασίες έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν την πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης, να διαφυλάσσουν τα συμφέροντά της και να ενισχύουν τη διαδικασία ολοκλήρωσής της. Είναι ανοικτές σε όλα τα κράτη μέλη ανά πάσα στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 280 Γ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η απόφαση με την οποία εγκρίνεται ενισχυμένη συνεργασία εκδίδεται από το Συμβούλιο ως έσχατη λύση, εφόσον αυτό διαπιστώσει ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι της συνεργασίας αυτής δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσα σε εύλογο χρόνο από την Ένωση στο σύνολό της, και υπό τον όρο ότι θα συμμετέχουν σε αυτήν τουλάχιστον εννέα κράτη μέλη. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 280 Δ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει στις συσκέψεις του, ψηφίζουν όμως μόνον τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία. Οι λεπτομερείς κανόνες της ψηφοφορίας καθορίζονται στο άρθρο 280 Ε της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Οι πράξεις που θεσπίζονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας δεσμεύουν μόνο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτήν. Οι πράξεις αυτές δεν θεωρούνται ως κεκτημένο το οποίο χρήζει αποδοχής από τα κράτη που είναι υποψήφια για προσχώρηση στην Ένωση.»

23) Η επικεφαλίδα του τίτλου V αντικαθίσταται από την εξής επικεφαλίδα: «ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ»

<u>ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ</u>

24) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο κεφάλαιο 1 και τα ακόλουθα νέα άρθρα 10 Α έως 10 Β:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 10 Α

1. Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα και σχεδιάζεται με στόχο να προωθεί στο ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο τις αρχές που έχουν εμπνεύσει τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη διεύρυνσή της: τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τις αρχές της ισότητας και της αλληλεγγύης και το σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου.

Η Ένωση προσπαθεί να αναπτύσσει σχέσεις και να δημιουργεί εταιρικές σχέσεις με τρίτες χώρες και διεθνείς, περιφερειακούς ή παγκόσμιους οργανισμούς που συμμερίζονται τις αρχές του πρώτου εδαφίου. Προωθεί πολυμερείς λύσεις σε κοινά προβλήματα, ιδίως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

2. Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων, με στόχο:

α) τη διαφύλαξη των αξιών της, των θεμελιωδών της συμφερόντων, της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της,

β) την εδραίωση και στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των αρχών του διεθνούς δικαίου,

γ) τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του Καταστατικού, Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και σύμφωνα με τις αρχές της τελικής πράξης του Ελσίνκι και τους στόχους του Χάρτη του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τα εξωτερικά σύνορα,

δ) την προώθηση, στις αναπτυσσόμενες χώρες, της αειφόρου ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας,

ε) την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου,

στ) τη συμβολή στην ανάπτυξη διεθνών μέτρων για τη διαφύλαξη και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των παγκόσμιων φυσικών πόρων, με στόχο τη διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης,

ζ) την παροχή συνδρομής σε πληθυσμούς, χώρες και περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, και

η) την προώθηση διεθνούς συστήματος που θεμελιώνεται στην ενισχυμένη πολυμερή συνεργασία και τη χρηστή παγκόσμια διακυβέρνηση.

3. Η Ένωση τηρεί τις αρχές και επιδιώκει τους στόχους των παραγράφων 1 και 2 κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της εξωτερικής δράσης της στους διάφορους τομείς που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο και από το πέμπτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των εξωτερικών πτυχών των άλλων πολιτικών της.

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης και μεταξύ αυτών και των άλλων πολιτικών της. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, επικουρούμενοι από τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εξασφαλίζουν αυτή τη συνοχή και συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό.

ΑΡΘΡΟ 10 Β

1. Βάσει των αρχών και των στόχων του άρθρου 10 Α, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης.

Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ως προς τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας καθώς και άλλους τομείς που εμπίπτουν στην εξωτερική δράση της Ένωσης. Μπορούν να αφορούν τις σχέσεις της Ένωσης με μια χώρα ή μια περιοχή, ή να έχουν θεματική προσέγγιση.

Προσδιορίζουν τη διάρκειά τους και τα μέσα που θα πρέπει να παράσχουν η Ένωση και τα κράτη μέλη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από σύσταση του Συμβουλίου, η οποία υιοθετείται από αυτό σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται για κάθε τομέα. Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εφαρμόζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τις Συνθήκες διαδικασίες.

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, όσον αφορά τα θέματα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και η Επιτροπή, όσον αφορά τους άλλους τομείς εξωτερικής δράσης, μπορούν να υποβάλλουν στο Συμβούλιο κοινές προτάσεις.»

ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

25) Παρεμβάλλονται οι ακόλουθες επικεφαλίδες:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ»

ΤΜΗΜΑ 1
ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

26) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 10 Γ:

«ΑΡΘΡΟ 10 Γ

Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή, βάσει του παρόντος κεφαλαίου, έχει ως γνώμονα τις αρχές, προωθεί τους στόχους και διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1.»

27) Το άρθρο 11 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από τις ακόλουθες δύο παραγράφους:

«1. Η αρμοδιότητα της Ένωσης στο πεδίο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε κοινή άμυνα.

Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας διέπεται από ειδικούς κανόνες και διαδικασίες. Χαράσσεται και υλοποιείται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία αποφασίζουν με ομοφωνία, πλην των περιπτώσεων στις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Η θέσπιση νομοθετικών πράξεων αποκλείεται. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας υλοποιείται από τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις Συνθήκες. Ο ειδικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής σ' αυτόν τον τομέα ορίζεται από τις Συνθήκες. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης δεν έχει δικαιοδοσία όσον αφορά τις εν λόγω διατάξεις, πλην της αρμοδιότητάς του να ελέγχει τη συμμόρφωση προς το άρθρο 25β της παρούσας Συνθήκης και να ελέγχει τη νομιμότητα ορισμένων αποφάσεων, κατά τα αναφερόμενα από το άρθρο 240α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η Ένωση, στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης, ασκεί, καθορίζει και εφαρμόζει κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας η οποία βασίζεται στην ανάπτυξη της αμοιβαίας πολιτικής αλληλεγγύης των κρατών μελών, στον προσδιορισμό ζητημάτων γενικού ενδιαφέροντος και στην επίτευξη διαρκώς μεγαλύτερου βαθμού σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών.»

β) Η παράγραφος 2, που αναριθμείται σε 3, τροποποιείται ως εξής:

i) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου, προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«... και σέβονται τη δράση της Ένωσης στον εν λόγω τομέα.».

ii) Το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Το Συμβούλιο και ο ύπατος εκπρόσωπος μεριμνούν για την τήρηση αυτών των αρχών.»

Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 12

Η Ένωση ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας: α) καθορίζοντας τους γενικούς της προσανατολισμούς,

β) εκδίδοντας αποφάσεις που καθορίζουν:

i) τις δράσεις που αναλαμβάνει η Ένωση,

ii) τις θέσεις που λαμβάνει η Ένωση,

iii) τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των αποφάσεων των σημείων i) και ii),

και

γ) ενισχύοντας τη συστηματική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την άσκηση της πολιτικής τους.»

29) Το άρθρο 13 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις «... καθορίζει τις αρχές και τους γενικούς προσανατολισμούς...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... προσδιορίζει τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης, ορίζει τους στόχους και καθορίζει τους γενικούς προσανατολισμούς...» και προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Εκδίδει τις απαιτούμενες αποφάσεις.»· προστίθεται δε το ακόλουθο εδάφιο:

«Εάν αυτό επιβάλλεται από τις διεθνείς εξελίξεις, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον καθορισμό των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της πολιτικής της Ένωσης ως προς τις εξελίξεις αυτές.».

β) Η παράγραφος 2 διαγράφεται και η παράγραφος 3 αναριθμείται σε 2. Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Το Συμβούλιο καταρτίζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για τον καθορισμό και την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής βάσει των γενικών προσανατολισμών και στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.» Το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται. Στο τρίτο εδάφιο που γίνεται δεύτερο, η λέξη «μεριμνά» αντικαθίσταται από τη φράση «... και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας μεριμνούν...».

γ) Προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«3. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας υλοποιείται από τον ύπατο εκπρόσωπο και από τα κράτη μέλη με τη χρησιμοποίηση των εθνικών μέσων και των μέσων της Ένωσης.»

30) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 13α:

«ΑΡΘΡΟ 13α

1. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών, συμβάλλει με τις προτάσεις του στη διαμόρφωση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και διασφαλίζει την εφαρμογή τον αποφάσεων που εκδίδουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο.

2. Ο ύπατος εκπρόσωπος εκπροσωπεί την Ένωση για ζητήματα που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας. Διεξάγει τον πολιτικό διάλογο με τρίτους εξ ονόματος της Ένωσης και εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς διασκέψεις.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο ύπατος εκπρόσωπος επικουρείται από ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά με τις διπλωματικές υπηρεσίες των κρατών μελών και απαρτίζεται από υπαλλήλους των αρμοδίων διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και της Επιτροπής καθώς και αποσπασμένο προσωπικό των εθνικών διπλωματικών υπηρεσιών. Η οργάνωση και η λειτουργία της ευρωπαϊκής υπηρεσίας εξωτερικής δράσης καθορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει, προτάσει του ύπατου εκπροσώπου, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έγκριση της Επιτροπής.»

31) Το άρθρο 14 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, οι δύο πρώτες φράσεις αντικαθίστανται από την ακόλουθη φράση: «Όταν μια διεθνής κατάσταση απαιτεί επιχειρησιακή δράση εκ μέρους της Ένωσης, το Συμβούλιο εκδίδει τις αναγκαίες αποφάσεις.».

β) Η παράγραφος 2 γίνεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 και οι παράγραφοι που ακολουθούν αναριθμούνται αναλόγως. Στην πρώτη φράση, οι λέξεις « κοινής δράσης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μιας τέτοιας απόφασης» και η λέξη «δράσης» αντικαθίσταται από τη λέξη «απόφασης». Η τελευταία φράση απαλείφεται.

γ) Στην παράγραφο 3, η οποία αναριθμείται σε 2, οι λέξεις «Οι κοινές δράσεις...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι αποφάσεις της παραγράφου 1...».

δ) Η νυν παράγραφος 4 απαλείφεται και οι παράγραφοι που ακολουθούν αναριθμούνται αναλόγως.

ε) Στην παράγραφο 5, που αναριθμείται σε 3, πρώτη φράση, οι λέξεις «... στα πλαίσια κοινής δράσης, γνωστοποιείται μέσα σε προθεσμίες οι οποίες επιτρέπουν,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... κατ' εφαρμογή απόφασης βάσει της παραγράφου 1 γνωστοποιείται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός προθεσμίας η οποία επιτρέπει...».

στ) Στην παράγραφο 6, που αναριθμείται σε 4, πρώτη φράση, οι λέξεις «... ελλείψει αποφάσεως του Συμβουλίου,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... ελλείψει αναθεώρησης της απόφασης του Συμβουλίου βάσει της παραγράφου 1,» και οι λέξεις «της κοινής δράσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της εν λόγω απόφασης»

ζ) Στην παράγραφο 7, που αναριθμείται σε 5, πρώτη φράση, οι λέξεις «κοινής δράσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «απόφασης που αναφέρεται στο παρόν άρθρο» και, στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «της κοινής δράσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1».

32) Στην αρχή του άρθρου 15, οι λέξεις: «Το Συμβούλιο υιοθετεί κοινές θέσεις. Οι κοινές θέσεις καθορίζουν...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις οι οποίες καθορίζουν...» και, στο τέλος, οι λέξεις «κοινές θέσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «θέσεις της Ένωσης».

33) Παρεμβάλλεται άρθρο 15α, που αναπαράγει τη διατύπωση του άρθρου 22, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις «Κάθε κράτος μέλος ή η Επιτροπή μπορούν να προσφεύγουν στο Συμβούλιο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κάθε κράτος μέλος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ή ο ύπατος εκπρόσωπος με την υποστήριξη της Επιτροπής μπορεί να προσφεύγει στο Συμβούλιο...» και οι λέξεις «... να υποβάλλουν προτάσεις...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... να υποβάλλει, αντίστοιχα, πρωτοβουλίες ή προτάσεις...».

β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «η προεδρία συγκαλεί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ύπατος εκπρόσωπος συγκαλεί « και οι λέξεις «, είτε μετά από σχετική αίτηση της Επιτροπής ή ενός κράτους μέλους,» από τις λέξεις «, είτε μετά από σχετική αίτηση κράτους μέλους,».

34) Παρεμβάλλεται άρθρο 15β που αναπαράγει τη διατύπωση του άρθρου 23, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Οι εμπίπτουσες στο παρόν κεφάλαιο αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και από το Συμβούλιο, πλην των περιπτώσεων στις οποίες το παρόν κεφάλαιο ορίζει άλλως. Η θέσπιση νομοθετικών πράξεων αποκλείεται.» και η τελευταία φράση του δεύτερου εδαφίου αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Εάν τα μέλη του Συμβουλίου που συνόδευσαν την αποχή τους με τη δήλωση αυτή αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο των κρατών μελών και ο πληθυσμός τους συγκεντρώνει τουλάχιστον το ένα τρίτο του πληθυσμού της Ένωσης, η απόφαση δεν εκδίδεται.»,

β) Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) Η πρώτη περίπτωση αντικαθίσταται από τις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

«- όταν εκδίδει απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης βάσει απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αφορά τα στρατηγικά συμφέροντα και τους στόχους της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 Β, παράγραφος 1,

όταν εκδίδει απόφαση που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, που υποβλήθηκε κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος που του υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή με πρωτοβουλία του ύπατου εκπροσώπου,».

ii) Στη δεύτερη περίπτωση που γίνεται τρίτη, οι λέξεις «... κοινής δράσης ή κοινής θέσης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... απόφασης που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης,».

iii) Στο δεύτερο εδάφιο, πρώτη φράση, ο όρος «σημαντικούς» αντικαθίστανται από τον όρο «ζωτικούς»· η τελευταία φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Ο ύπατος εκπρόσωπος αναζητεί, σε στενή διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, λύση που να είναι αποδεκτή για το εν λόγω κράτος μέλος. Εάν δεν το επιτύχει, το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να ζητήσει την παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ώστε να ληφθεί ομόφωνα απόφαση.».

iv) Το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από τη νέα παράγραφο 3 που ακολουθεί, το τελευταίο εδάφιο αριθμείται ως 4 και η παράγραφος 3 αναριθμείται σε 5:

«3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ομόφωνα απόφαση που ορίζει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σε περιπτώσεις πέραν των προβλεπομένων στην παράγραφο 2.»

γ) Στην παράγραφο με αρίθμηση 4, οι λέξεις «Η παρούσα παράγραφος δεν ισχύει... » αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν ισχύουν...».

35) Το άρθρο 16, τροποποιείται ως εξής:

α) Οι λέξεις «...αλληλοενημερώνονται και...» διαγράφονται, η λέξη «του Συμβουλίου» αντικαθίσταται από τις λέξεις «του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου» και οι λέξεις»... ώστε να εξασφαλίζεται ότι η επιρροή της Ένωσης ασκείται με τον αποτελεσματικότερο τρόπο μέσω συντονισμένης και συγκλίνουσας δράσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...προκειμένου να καθορίσουν κοινή προσέγγιση.».

β) Το ακόλουθο κείμενο προστίθεται μετά την πρώτη φράση: «Πριν να αναλάβει διεθνώς οποιαδήποτε δράση ή οποιαδήποτε δέσμευση που θα μπορούσε να επηρεάσει τα συμφέροντα της Ένωσης, κάθε κράτος μέλος διαβουλεύεται με τα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τη σύγκλιση των δράσεών τους, ότι η Ένωση είναι σε θέση να υπερασπίζεται διεθνώς τα συμφέροντά της και τις αξίες της. Τα κράτη μέλη είναι αλληλέγγυα μεταξύ τους.»,

γ) Προστίθενται τα ακόλουθα δύο εδάφια:

«Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο έχει καθορίσει κοινή προσέγγιση της Ένωσης κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και οι υπουργοί εξωτερικών των κρατών μελών συντονίζουν τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

Οι διπλωματικές αποστολές των κρατών μελών και οι αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς οργανισμούς συνεργάζονται μεταξύ τους και συμβάλλουν στη διαμόρφωση και στην υλοποίηση της κοινής προσέγγισης.»

36) Το κείμενο του άρθρου 17 γίνεται το άρθρο 28Α, με τις τροποποιήσεις που επισημαίνονται στο σημείο 49), κατωτέρω.

37) Το άρθρο 18 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1 έως 4 διαγράφονται.

β) Στην παράγραφο 5, η οποία μένει χωρίς αρίθμηση, οι λέξεις «..., όταν το κρίνει απαραίτητο,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «..., μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,...» και προστίθεται η ακόλουθη φράση στο τέλος: «Ο ειδικός εντεταλμένος ασκεί την εντολή του υπό την εξουσία του ύπατου εκπροσώπου.».

38) Το άρθρο 19 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... κοινές θέσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... θέσεις της Ένωσης» και στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας εξασφαλίζει την οργάνωση του συντονισμού αυτού.».

β) Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 και του άρθρου 14 παράγραφος 3...»

αντικαθίστανται από τις λέξεις «Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3,... » και οι λέξεις «, καθώς και τον ύπατο εκπρόσωπο» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «που δεν συμμετέχουν».

ii) Στο δεύτερο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «καθώς και τον ύπατο εκπρόσωπο» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «... τα άλλα κράτη μέλη»· στη δεύτερη φράση, ο όρος «μόνιμα» διαγράφεται και οι λέξεις «... φροντίζουν, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, να υπερασπίζονται τις θέσεις...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... θα υπερασπίζονται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις θέσεις...».

iii) Προστίθεται το ακόλουθο νέο τρίτο εδάφιο:

«Όταν η Ένωση έχει καθορίσει θέση ως προς συγκεκριμένο θέμα της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τα κράτη μέλη που είναι μέλη του ζητούν να κληθεί ο ύπατος εκπρόσωπος για να παρουσιάσει τη θέση της Ένωσης.»

39) Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «αντιπροσωπείες της Επιτροπής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αντιπροσωπείες της Ένωσης» και οι λέξεις «... η εφαρμογή των κοινών θέσεων και των κοινών δράσεων που έχει υιοθετήσει το Συμβούλιο.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η εφαρμογή των αποφάσεων που καθορίζουν θέσεις και δράσεις της Ένωσης, οι οποίες εκδίδονται βάσει του παρόντος κεφαλαίου.».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «πληροφορίες, προβαίνοντας σε κοινές αξιολογηθείς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πληροφορίες και προβαίνοντας σε κοινές αξιολογήσεις.», και το τμήμα της φράσης «...και συμβάλλοντας στην εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» διαγράφεται.

γ) Προστίθεται το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Συμβάλλουν στην εφαρμογή του δικαιώματος προστασίας των πολιτών της Ένωσης στο έδαφος τρίτων χωρών, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην εφαρμογή των μέτρων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 20 της εν λόγω Συνθήκης.»

40) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ζητά τακτικά τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας και το ενημερώνει για την εξέλιξη των εν λόγω πολιτικών. Μεριμνά ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ειδικοί εντεταλμένοι μπορούν να συμμετέχουν στην ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «και τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης» προστίθενται στο τέλος· στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «κάθε χρόνο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «..., δύο φορές κατ' έτος» και στο τέλος προστίθεται η φράση «..., συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.»

41) Το κείμενο του άρθρου 22 γίνεται το άρθρο 15α· τροποποιείται όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο σημείο 33).

42) Το κείμενο του άρθρου 23 γίνεται το άρθρο 15β· τροποποιείται όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο σημείο 34).

43) Το άρθρο 24 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 24

Η Ένωση δύναται να συνάπτει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς στους τομείς που εμπίπτουν στο παρόν κεφάλαιο.».

44) Το άρθρο 25 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, η μνεία της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από μνεία της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι λέξεις «, του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «... μετά από αίτηση του Συμβουλίου,»· στη δεύτερη φράση οι λέξεις «... με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Προεδρίας και της Επιτροπής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ύπατου εκπροσώπου».

β) Το κείμενο του δεύτερου εδαφίου αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου και του ύπατου εκπροσώπου, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων του άρθρου 28 Β.».

γ) Στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «υπό την επιφύλαξη του άρθρου 47» διαγράφονται.

45) Τα άρθρα 26 και 27 καταργούνται. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα δύο άρθρα 25α και 25β, ενώ το άρθρο 25β αντικαθιστά το άρθρο 47:

«ΑΡΘΡΟ 25α

Σύμφωνα με το άρθρο 16Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζει τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.

ΑΡΘΡΟ 25β

Η εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στις Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τις οποίες αναφέρουν τα άρθρα 2Β έως 2Ε της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ομοίως, η εφαρμογή των πολιτικών που αναφέρουν τα άρθρα αυτά δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διαδικασιών και το αντίστοιχο εύρος των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων που προβλέπονται στις Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης βάσει του παρόντος κεφαλαίου.».

46) Τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, σχετικά με τις ενισχυμένες συνεργασίες, αντικαθίστανται από το άρθρο 10 σύμφωνα με το σημείο 22) ανωτέρω.

47) Το άρθρο 28 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 διαγράφεται και οι παράγραφοι που ακολουθούν αναριθμούνται αναλόγως· σε ολόκληρο το άρθρο, οι όροι «των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίστανται από τους όρους «της Ένωσης».

β) Στην παράγραφο 2, που αναριθμείται σε 1, οι λέξεις «...συνεπάγονται για τα όργανα οι διατάξεις σχετικά με τους τομείς που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος τίτλου,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου,... ».

γ) Στην παράγραφο 3, που αναριθμείται σε 2, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις»,..η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.».

δ) Προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 3, ενώ η παράγραφος 4 διαγράφεται:

«3. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση με την οποία ορίζονται ειδικές διαδικασίες προκειμένου να εξασφαλισθεί η ταχεία πρόσβαση στις πιστώσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης που προορίζονται για την επείγουσα χρηματοδότηση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και ιδίως των προπαρασκευαστικών ενεργειών εν όψει αποστολής που αναφέρεται στο άρθρο 28Α, παράγραφος 1, και στο άρθρο 28Β. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ενόψει αποστολής που αναφέρεται στο άρθρο 28Α, παράγραφος 1, και στο άρθρο 28Β, που δεν καταλογίζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης χρηματοδοτούνται από Ταμείο Εκκίνησης, το οποίο δημιουργείται από συνεισφορές των κρατών μελών.

Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία, μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, αποφάσεις που θεσπίζουν:

α) τις πρακτικές ρυθμίσεις της σύστασης και της χρηματοδότησης του Ταμείου Εκκίνησης, ιδίως τα χρηματοδοτικά ποσά που χορηγούνται στο Ταμείο,

β) τις πρακτικές ρυθμίσεις διαχείρισης του Ταμείου Εκκίνησης,

γ) τις πρακτικές ρυθμίσεις του δημοσιονομικού ελέγχου.

Όταν η αποστολή που σχεδιάζεται σύμφωνα με το άρθρο 28Α, παράγραφος 1, και το άρθρο 28Β δεν μπορεί να καταλογισθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης, το Συμβούλιο εξουσιοδοτεί τον ύπατο εκπρόσωπο να χρησιμοποιήσει το Ταμείο Εκκίνησης. Ο ύπατος εκπρόσωπος υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εκτέλεση της εντολής αυτής.»

ΚΟΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

48) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο τμήμα 2:

«ΤΜΗΜΑ 2
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ»

49) Παρεμβάλλεται άρθρο 28Α, το οποίο αναπαράγει τη διατύπωση του άρθρου 17, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 1, ενώ η παράγραφος που έπεται αναριθμείται σε 2:

«1. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα. Η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός της Ένωσης προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στα μέσα που παρέχουν τα κράτη μέλη.».

β) Η παράγραφος 1, που αναριθμείται σε 2, τροποποιείται ως εξής:

i) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας περιλαμβάνει τον προοδευτικό προσδιορισμό κοινής αμυντικής πολιτικής της Ένωσης. Η κοινή αμυντική πολιτική θα οδηγήσει στην κοινή άμυνα όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λάβει σχετική απόφαση με ομοφωνία. Στην περίπτωση αυτή, συνιστά στα κράτη μέλη την έκδοση της απόφασης αυτής σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.»

ii) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «κατά την έννοια του παρόντος άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά την έννοια του παρόντος τμήματος».

iii) Το τρίτο εδάφιο διαγράφεται

γ) Οι νυν παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 αντικαθίστανται από τις ακόλουθες παραγράφους 3 έως 7:

«3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Ένωσης, για την εφαρμογή της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνατότητες, προκειμένου να συμβάλουν στους στόχους που καθόρισε το Συμβούλιο. Τα κράτη μέλη που συγκροτούν μεταξύ τους πολυεθνικές δυνάμεις μπορούν επίσης να θέτουν τις δυνάμεις αυτές στη διάθεση της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να βελτιώσουν προοδευτικά τις στρατιωτικές τους δυνατότητες. Ο Οργανισμός στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (εφεξής αποκαλούμενος «Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας») προσδιορίζει τις επιχειρησιακές ανάγκες, προωθεί μέτρα για την ικανοποίησή τους, συμβάλλει στον προσδιορισμό και, ενδεχομένως, στην υλοποίηση κάθε μέτρου πρόσφορου για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του αμυντικού τομέα, συμμετέχει στον προσδιορισμό ευρωπαϊκής πολιτικής δυνατοτήτων και εξοπλισμών και επικουρεί το Συμβούλιο στην αξιολόγηση της βελτίωσης των στρατιωτικών δυνατοτήτων.

4. Οι αποφάσεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, καθώς και οι αποφάσεις που αφορούν την πραγματοποίηση μιας αποστολής βάσει του παρόντος άρθρου, εκδίδονται από το Συμβούλιο ομόφωνα μετά από πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ή πρωτοβουλία κράτους μέλους. Ο ύπατος εκπρόσωπος μπορεί να προτείνει την προσφυγή σε εθνικά μέσα καθώς και στα μέσα της Ένωσης, ενδεχομένως από κοινού με την Επιτροπή.

5. Το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής, στο πλαίσιο της Ένωσης, σε ομάδα κρατών μελών προκειμένου να διατηρηθούν οι αξίες της Ένωσης και να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντά της. Η εκτέλεση μιας τέτοιας αποστολής διέπεται από το άρθρο 28 Γ.

6. Τα κράτη μέλη που πληρούν υψηλότερα κριτήρια στρατιωτικών δυνατοτήτων και έχουν αναλάβει δεσμευτικότερες υποχρεώσεις στον τομέα αυτό, ενόψει των πλέον απαιτητικών αποστολών, θεσμοθετούν μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία στο πλαίσιο της Ένωσης. Η συνεργασία αυτή διέπεται από το άρθρο 28 Ε. Δεν επηρεάζει τις διατάξεις του άρθρου 28 Β.

7. Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα κράτη μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό δεν επηρεάζει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών.

Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι σύμφωνες προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Βορείου-Ατλαντικού Συμφώνου, ο οποίος παραμένει, όσον αφορά τα κράτη που είναι μέλη του, το θεμέλιο της συλλογικής τους άμυνας και το όργανο της εφαρμογής της.»

50) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα νέα άρθρα 28Β έως 28Ε:

«ΑΡΘΡΟ 28 Β

1. Οι αποστολές του άρθρου 28 Α, παράγραφος 1, κατά τις οποίες η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση στρατιωτικών και μη στρατιωτικών μέσων, περιλαμβάνουν τις κοινές δράσεις αφοπλισμού, τις ανθρωπιστικές αποστολές και αποστολές διάσωσης, τις αποστολές με στόχο την παροχή συμβουλών και αρωγής επί στρατιωτικών θεμάτων, τις αποστολές πρόληψης των συγκρούσεων και διατήρησης της ειρήνης, τις αποστολές μαχίμων δυνάμεων που αναλαμβάνονται για τη διαχείριση των κρίσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αποστολές αποκατάστασης της ειρήνης και οι επιχειρήσεις σταθεροποίησης μετά το πέρας των συγκρούσεων. Όλες οι αποστολές αυτές μπορούν να συμβάλλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη τρίτων χωρών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο έδαφός τους.

2. Το Συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις σχετικά με τις αποστολές της παραγράφου 1, ορίζοντας το στόχο και το περιεχόμενό τους καθώς και τις γενικές ρυθμίσεις εφαρμογής τους. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, υπό την εξουσία του Συμβουλίου και σε στενή και διαρκή επαφή με την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, μεριμνά για τον συντονισμό των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών πτυχών των αποστολών αυτών.

ΑΡΘΡΟ 28 Γ

1. Στο πλαίσιο των αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 28 Β, το Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση αποστολής σε ομάδα κρατών μελών που το επιθυμούν και διαθέτουν τις αναγκαίες ικανότητες για την εν λόγω αποστολή. Τα εν λόγω κράτη μέλη, σε συνεργασία με τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, συμφωνούν μεταξύ τους ως προς τη διαχείριση της αποστολής.

2. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην πραγματοποίηση της αποστολής ενημερώνουν τακτικά το Συμβούλιο για την πορεία της αποστολής, με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη απευθύνονται αμέσως στο Συμβούλιο εάν η πραγματοποίηση της αποστολής επιφέρει σημαντικές συνέπειες ή απαιτεί τροποποίηση του στόχου, του περιεχομένου ή των όρων της αποστολής που καθορίζονται στις αποφάσεις της παραγράφου 1. Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο εκδίδει τις απαιτούμενες αποφάσεις.

ΑΡΘΡΟ 28 Δ

1. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 28 Α, παράγραφος 3 και τίθεται υπό την εξουσία του Συμβουλίου, έχει ως αποστολή:

α) να συμβάλλει στον καθορισμό των στόχων ως προς τις στρατιωτικές δυνατότητες των κρατών μελών και να αξιολογεί την τήρηση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δυνατότητες,

β) να προωθεί την εναρμόνιση των επιχειρησιακών αναγκών και την καθιέρωση αποτελεσματικών και συμβατών μεθόδων προμηθειών,

γ) να υποβάλλει προτάσεις για πολυμερή σχέδια προς εκπλήρωση των στόχων από άποψη στρατιωτικών δυνατοτήτων και να εξασφαλίζει τον συντονισμό των προγραμμάτων που εκτελούν τα κράτη μέλη, καθώς και τη διαχείριση ειδικών προγραμμάτων συνεργασίας,

δ) να στηρίζει την έρευνα στον τομέα της αμυντικής τεχνολογίας, να συντονίζει και να σχεδιάζει κοινές ερευνητικές δραστηριότητες και μελέτες σχετικά με τεχνικές λύσεις ανταποκρινόμενες στις μελλοντικές επιχειρησιακές ανάγκες,

ε) να συμβάλλει στον προσδιορισμό και, ενδεχομένως, να εφαρμόζει κάθε μέτρο που είναι πρόσφορο για την ενίσχυση της βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης του αμυντικού τομέα και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των στρατιωτικών δαπανών.

2. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας είναι ανοιχτός σε κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε αυτόν. Το Συμβούλιο εκδίδει, με ειδική πλειοψηφία, απόφαση καθορισμού του καταστατικού, της έδρας και των κανόνων λειτουργίας του Οργανισμού. Στην απόφαση αυτή λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός πραγματικής συμμετοχής στις δραστηριότητες του Οργανισμού. Συγκροτούνται ειδικές ομάδες στο εσωτερικό του Οργανισμού, απαρτιζόμενες από τα κράτη μέλη που εκτελούν κοινά σχέδια. Ο Οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντά του σε συνεργασία με την Επιτροπή αναλόγως των αναγκών.

ΑΡΘΡΟ 28 Ε

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που ορίζεται στο άρθρο 28Α, παράγραφος 6, τα οποία πληρούν τα κριτήρια και αναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις στον τομέα των στρατιωτικών δυνατοτήτων που περιέχονται στο Πρωτόκολλο για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους στο Συμβούλιο και

στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

2. Εντός τριών μηνών από τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για την καθιέρωση της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και για την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο.

3. Το κράτος μέλος που θα θελήσει, σε μεταγενέστερο στάδιο, να συμμετάσχει στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και στον ύπατο εκπρόσωπο.

Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση η οποία επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους, το οποίο πληροί τα κριτήρια και αναλαμβάνει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο. Στη ψηφοφορία λαμβάνουν μέρος μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος δεν πληροί πλέον τα κριτήρια ή δεν μπορεί πλέον να τηρήσει τις δεσμεύσεις των άρθρων 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει απόφαση για την αναστολή της συμμετοχής του κράτους αυτού.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, αποκλειομένου του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Εάν συμμετέχον κράτος μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, γνωστοποιεί την απόφασή του στο Συμβούλιο, το οποίο σημειώνει το γεγονός ότι η συμμετοχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους λήγει.

6. Οι αποφάσεις και οι συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας, εκτός από τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 2 έως 5, εκδίδονται με ομοφωνία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η ομοφωνία υπολογίζεται μόνο με βάση τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών.»

51) Τα άρθρα 29 έως 39 του τίτλου VI, σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και την αστυνομική συνεργασία, αντικαθίστανται από τις διατάξεις των κεφαλαίων 1,4 και 5 του τίτλου IV του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Όπως επισημαίνεται κατωτέρω, στο άρθρο 2, σημεία 64), 67) και 68) της παρούσας Συνθήκης, το άρθρο 29 αντικαθίσταται από το άρθρο 61 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 30 αντικαθίσταται από τα άρθρα 69ΣΤ και 69Ζ της εν λόγω Συνθήκης, το άρθρο 31 αντικαθίσταται από τα άρθρα 69Α, 69Β και 69Δ της εν λόγω Συνθήκης, το άρθρο 32 αντικαθίσταται από το άρθρο 69Η της εν λόγω Συνθήκης, το άρθρο 33 αντικαθίσταται από το άρθρο 61Ε της εν λόγω Συνθήκης και το άρθρο 36 αντικαθίσταται από το άρθρο 61Δ της εν λόγω Συνθήκης. Η επικεφαλίδα του τίτλου διαγράφεται και την αρίθμησή του λαμβάνει ο τίτλος σχετικά με τις τελικές διατάξεις.

52) Τα άρθρα 40 έως 40Β του τίτλου VI και τα άρθρα 43 έως 45 του τίτλου VII σχετικά με τις ενισχυμένες συνεργασίες, αντικαθίστανται από το άρθρο 10 σύμφωνα με το σημείο 22) ανωτέρω· ο τίτλος VII καταργείται.

53) Τα άρθρα 41 και 42 καταργούνται.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

54) Ο τίτλος VIII, σχετικά με τις τελικές διατάξεις, αναριθμείται σε VI· ο εν λόγω τίτλος και τα άρθρα 48, 49 και 53 τροποποιούνται όπως επισημαίνεται, αντιστοίχως, στα σημεία 56), 57) και 61) κατωτέρω. Το άρθρο 47 αντικαθίσταται από το άρθρο 25β, όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο σημείο 45) και τα άρθρα 46 και 50 καταργούνται.

55) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 46Α:

«ΑΡΘΡΟ 46 Α

Η Ένωση έχει νομική προσωπικότητα.»

56) Το άρθρο 48 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 48

1. Οι Συνθήκες μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με συνήθη διαδικασία αναθεώρησης. Μπορούν επίσης να τροποποιηθούν σύμφωνα με απλοποιημένες διαδικασίες αναθεώρησης.

Συνήθης διαδικασία αναθεώρησης.

2. Η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχέδια αναθεώρησης των Συνθηκών. Με τα εν λόγω σχέδια μπορεί, μεταξύ άλλων, να επιδιώκεται αύξηση είτε μείωση των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στην Ένωση με τις Συνθήκες. Τα σχέδια αυτά διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και κοινοποιούνται στα εθνικά κοινοβούλια.

3. Εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, εκδώσει με απλή πλειοψηφία απόφαση υπέρ της εξέτασης των προτεινομένων τροποποιήσεων, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί Συνέλευση απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Σε περίπτωση θεσμικών μεταβολών στον νομισματικό τομέα, ζητείται επίσης η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η Συνέλευση εξετάζει τα σχέδια αναθεώρησης και εκδίδει με συναίνεση σύσταση προς τη Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 4.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με απλή πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να μην συγκαλέσει Συνέλευση, εφόσον η έκταση των τροποποιήσεων δεν το δικαιολογεί. Στην περίπτωση αυτή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταρτίζει την εντολή για τη σύγκληση Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών.

4. Η Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συγκαλείται από τον πρόεδρο του

Συμβουλίου για να καθορισθούν, με κοινή συμφωνία, οι τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στις Συνθήκες.

Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ μετά την επικύρωσή τους από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

5. Εάν, μετά παρέλευση δύο ετών από την υπογραφή Συνθήκης που τροποποιεί τις Συνθήκες, τα τέσσερα πέμπτα των κρατών μελών έχουν επικυρώσει την εν λόγω Συνθήκη και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσχέρειες όσον αφορά την επικύρωση αυτή, το θέμα παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Απλοποιημένες διαδικασίες αναθεώρησης

6. Η κυβέρνηση εκάστου κράτους μέλους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχέδια για την ολική ή μερική αναθεώρηση των διατάξεων του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ένωσης, σχετικά με τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδώσει απόφαση, η οποία τροποποιεί, εν όλω ή εν μέρει, τις διατάξεις του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε περίπτωση τροποποιήσεων θεσμικής φύσεως στον νομισματικό τομέα. Η απόφαση αυτή τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Η απόφαση του δεύτερου εδαφίου δεν μπορεί να αυξάνει τις αρμοδιότητες που απονέμονται στην Ένωση από τις Συνθήκες.

7. Όταν η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ο τίτλος V της παρούσας Συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα σε συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει απόφαση που επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία στον συγκεκριμένο τομέα ή περίπτωση. Το παρόν εδάφιο δεν έχει εφαρμογή στις αποφάσεις που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή στον τομέα της άμυνας.

Όταν η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι νομοθετικές πράξεις εκδίδονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να θεσπίζει απόφαση για την έκδοση αυτών των νομοθετικών πράξεων σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Κάθε πρωτοβουλία που αναλαμβάνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο βάσει του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια. Σε περίπτωση αντιθέσεως εθνικού κοινοβουλίου η οποία κοινοποιείται εντός έξι μηνών από την εν λόγω διαβίβαση, η απόφαση του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου δεν εκδίδεται. Ελλείψει αντιθέσεως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω απόφαση.

Για την έκδοση των αποφάσεων του πρώτου ή του δεύτερου εδαφίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.»

57) Το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως εξής:

α) Στην πρώτη φράση, οι λέξεις «... σέβεται τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, μπορεί να ζητήσει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...σέβεται τις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 1α και δεσμεύεται να τις προάγει, μπορεί να ζητήσει...».

β) Στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «Απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα...» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την αίτηση αυτή. Το αιτούν κράτος απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα...»· οι λέξεις «σύμφωνη γνώμη» αντικαθίστανται από τη λέξη «έγκριση» και ο όρος «απόλυτη» διαγράφεται.

γ) Προστίθεται η ακόλουθη νέα πρόταση, στο τέλος του εδαφίου: «Λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας που συμφωνεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.»

58) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 49 Α:

«ΑΡΘΡΟ 49 Α

1. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες.

2. Το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό το πρίσμα των προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ένωση προβαίνει σε διαπραγματεύσεις και συνάπτει με το εν λόγω κράτος συμφωνία που καθορίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποχώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση. Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας αυτής γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 188 ΙΔ, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμφωνία συνάπτεται εξ ονόματος της Ένωσης από το Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3. Οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο εν λόγω κράτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, δύο έτη μετά τη γνωστοποίηση που μνημονεύεται στην παράγραφο 2, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το εν λόγω κράτος μέλος, αποφασίσει ομόφωνα την παράταση της προθεσμίας αυτής.

4. Για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 3, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το αποχωρούν κράτος μέλος δεν συμμετέχει ούτε στις συζητήσεις ούτε στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που το αφορούν.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3, στοιχείο β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Εάν το κράτος που αποχώρησε από την Ένωση ζητήσει την εκ νέου προσχώρησή του, η αίτηση αυτή υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 49.»

59) Παρεμβάλλεται άρθρο 49 Β:

«ΑΡΘΡΟ 49 Β

Τα Πρωτόκολλα και τα Παραρτήματα των Συνθηκών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τους.»

60) Παρεμβάλλεται άρθρο 49 Γ:

«ΑΡΘΡΟ 49 Γ

1. Οι Συνθήκες εφαρμόζονται στο Βασίλειο του Βελγίου, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στην Τσεχική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Δανίας, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στην Ιρλανδία, στην Ελληνική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Ιταλική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας, στη Δημοκρατία της Μάλτας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στη Ρουμανία, στη Δημοκρατία της Σλοβενίας, στη Σλοβακική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Φινλανδίας, στο Βασίλειο της Σουηδίας και στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας.

2. Το πεδίο εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών προσδιορίζεται στο άρθρο 311α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

61) Το άρθρο 53, τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο γίνεται παράγραφος 1, η απαρίθμηση των γλωσσών συμπληρώνεται με τις γλώσσες που απαριθμούνται στο δεύτερο εδάφιο του νυν άρθρου 53 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

β) Προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 2:

«2. Η παρούσα Συνθήκη μπορεί εξάλλου να μεταφρασθεί σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα καθορισθεί από τα κράτη μέλη, μεταξύ εκείνων που, σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη αυτών των κρατών μελών, θεωρούνται επίσημες γλώσσες στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους. Το συγκεκριμένο κράτος μέλος καταθέτει επικυρωμένο αντίγραφο των μεταφράσεων αυτών προς φύλαξη στα αρχεία του Συμβουλίου.»

ΑΡΘΡΟ 2

Η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

1) Ο τίτλος της Συνθήκης αντικαθίσταται από τον εξής: «Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Α. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

2) Σε ολόκληρη τη Συνθήκη:

α) Οι όροι «η Κοινότητα» ή «η Ευρωπαϊκή Κοινότητα» αντικαθίστανται από τους όρους «η Ένωση», οι όροι «των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» ή το ακρωνύμιο «ΕΟΚ» αντικαθίστανται από τους όρους «της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και το επίθετο «κοινοτικός» αντικαθίσταται από τον όρο «της Ένωσης» «, εκτός από το άρθρο 299, παράγραφος 6, στοιχείο γ), το οποίο αναριθμείται σε 311α, παράγραφος 5, σημείο γ). Όσον αφορά το άρθρο 136, πρώτο εδάφιο, η ανωτέρω τροποποίηση ισχύει μόνο για τον όρο «Κοινότητα»· η φράση προσαρμόζεται, ενδεχομένως, γραμματικά αναλόγως.

β) Οι όροι «η παρούσα συνθήκη», «της παρούσας συνθήκης» και «(σ)την παρούσα συνθήκη» αντικαθίστανται, αντίστοιχα, από τους όρους «οι Συνθήκες», «των Συνθηκών» και «(σ)τις Συνθήκες» και, εφόσον συντρέχει λόγος, το ρήμα και τα επίθετα που ακολουθούν τίθενται στον πληθυντικό· το παρόν στοιχείο δεν εφαρμόζεται στο άρθρο 182, τρίτο εδάφιο και στα άρθρα 312 και 313.

γ) Η έκφραση «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251» αντικαθίσταται από την έκφραση «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία» και η έκφραση «τη διαδικασία του άρθρου 251» αντικαθίσταται από την έκφραση «τη συνήθη νομοθετική διαδικασία» και, εφόσον συντρέχει λόγος, το ρήμα που ακολουθεί τίθεται στον πληθυντικό.

δ) Οι όροι «αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία» και «με ειδική Μειοψηφία» διαγράφονται.

ε) Οι όροι «Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων», αντικαθίστανται από τους όρους «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο».

στ) Οι όροι «όργανα ή οργανισμοί» και «όργανα και οργανισμοί» αντικαθίσταται από τους όρους «θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί», με εξαίρεση το άρθρο 193, πρώτο εδάφιο.

ζ) Ο όρος «κοινή αγορά» αντικαθίσταται από τον όρο «εσωτερική αγορά».

η) Ο όρος «Ecu» αντικαθίσταται από τον όρο «ευρώ».

θ) Ο όρος «κράτη μέλη χωρίς παρέκκλιση» αντικαθίσταται από τον όρο «κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ».

ι) Το ακρωνύμιο «ΕΚΤ» αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

ια) Ο όρος «καταστατικό του ΕΣΚΤ» αντικαθίσταται από τον όρο «καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ».

ιβ) Ο όρος «επιτροπή του άρθρου 114» αντικαθίσταται από τον όρο «Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή».

ιγ) Ο όρος «οργανισμός του Δικαστηρίου» («statut de la Cour de Justice» ή «statut de la Cour») αντικαθίστανται από τον όρο «Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ιδ) Ο όρος «Πρωτοδικείο» αντικαθίσταται από τον όρο «Γενικό Δικαστήριο».

ιε) Οι όροι «δικαιοδοτικό τμήμα» και «δικαιοδοτικά τμήματα» αντικαθίστανται, αντίστοιχα, από τους όρους «ειδικευμένο δικαστήριο» και «ειδικευμένα δικαστήρια», και η φράση προσαρμόζεται, ενδεχομένως, γραμματικά αναλόγως.

Στα ακόλουθα άρθρα, η έκφραση «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως,» αντικαθίσταται από την έκφραση «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,» και οι λέξεις «προτάσει της Επιτροπής» διαγράφονται:

- άρθρο 13, που έγινε 16 Ε, παράγραφος 1
- άρθρο 19, παράγραφος 1
- άρθρο 19, παράγραφος 2
- άρθρο 22, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 93
- άρθρο 94, που έγινε 95
- άρθρο 104, παράγραφος 14, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 175, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο

4) Στο ακόλουθα άρθρα, οι λέξεις «, αποφασίζοντας με απλή πλειοψηφία,» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «το Συμβούλιο»:

- άρθρο 130, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 144, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 208
- άρθρο 209

- άρθρο 213, τελευταίο εδάφιο, τρίτη φράση
- άρθρο 216
- άρθρο 284

5) Στα ακόλουθα άρθρα, οι λέξεις «διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου»:

- άρθρο 13, που έγινε 16 Ε, παράγραφος 1
- άρθρο 22, δεύτερο εδάφιο.

6) Στα ακόλουθα άρθρα, οι όροι «όργανο» ή «το όργανο» αντικαθίστανται από τους όρους «θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμός», ή «το θεσμικό ή λοιπό όργανο ή ο οργανισμός» και η φράση προσαρμόζεται, ενδεχομένως, γραμματικά αναλόγως:

- άρθρο 195, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 232, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 233, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 234, στοιχείο β)
- άρθρο 255, παράγραφος 3, που έγινε 16 Α, παράγραφος 3, τρίτο εδάφιο.

7) Στα ακόλουθα άρθρα, ο όρος «Δικαστήριο» αντικαθίσταται από τους όρους «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»:

- άρθρο 83, παράγραφος 2, στοιχείο δ)
- άρθρο 88, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 95, που έγινε 94, παράγραφος 9
- άρθρο 195, παράγραφος 1
- άρθρο 225 Α, έκτο εδάφιο
- άρθρο 226, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 227, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 228, παράγραφος 1, πρώτη μνεία
- άρθρο 229
- άρθρο 229 Α
- άρθρο 230, πρώτο, εδάφιο
- άρθρο 231, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 232, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 233, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 234, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 235
- άρθρο 236
- άρθρο 237, εισαγωγική φράση
- άρθρο 238
- άρθρο 240
- άρθρο 242, πρώτη φράση
- άρθρο 243
- άρθρο 244
- άρθρο 247, παράγραφος 9, που αναριθμείται σε 8
- άρθρο 256, δεύτερο εδάφιο

Στα επόμενα άρθρα, ο όρος «de justice» απαλείφεται μετά τον όρο «Cour» (δεν αφορά το ελληνικό κείμενο):

- άρθρο227, τέταρτο εδάφιο
- άρθρο 228, παράγραφος 1, δεύτερη μνεία
- άρθρο 230, τρίτο εδάφιο
- άρθρο 231, δεύτερο εδάφιο
- άρθρο 232, τρίτο εδάφιο
- άρθρο 234, δεύτερο και τρίτο εδάφιο
- άρθρο 237, σημείο δ), τρίτη φράση
- άρθρο 236, τέταρτο εδάφιο

8) Στα ακόλουθα άρθρα, η παραπομπή σε άλλο άρθρο της Συνθήκης αντικαθίσταται από την ακόλουθη παραπομπή σε άρθρο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- άρθρο 21, τρίτο εδάφιο που έγινε τέταρτο:	παραπομπή στο άρθρο 9 (πρώτη παραπομπή) και στο άρθρο 53, παράγραφος 1 (δεύτερη παραπομπή)
- άρθρο 97β:	παραπομπή στο άρθρο 2
- άρθρο 98:	παραπομπή στο άρθρο 2 (πρώτη παραπομπή)
- άρθρο 105, παράγραφος 1, δεύτερη φράση:	παραπομπή στο άρθρο 2
- άρθρο 215, τρίτο εδάφιο, που έγινε τέταρτο:	παραπομπή στο άρθρο 9 Δ, παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο

9) (Δεν αφορά το ελληνικό κείμενο)

<u>Β. ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ</u>

<u>ΠΡΟΟΙΜΙΟ</u>

10) Στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη, ο όρος «χωρών» αντικαθίσταται από τον όρο «κρατών» και στην τελευταία αιτιολογική σκέψη του προοιμίου, οι λέξεις «ΑΠΕΦΑΣΙΣΑΝ τη δημιουργία μιας ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ και όρισαν...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΟΡΙΣΑΝ».

<u>ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</u>

11) Τα άρθρα 1 και 2 καταργούνται. Παρεμβάλλεται άρθρο 1α:

«ΑΡΘΡΟ 1α

1. Η παρούσα Συνθήκη οργανώνει τη λειτουργία της Ένωσης και καθορίζει τους τομείς, την οριοθέτηση και τους όρους άσκησης των αρμοδιοτήτων της.

2. Η παρούσα Συνθήκη και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελούν τις Συνθήκες οι οποίες θεμελιώνουν την Ένωση. Οι δύο αυτές Συνθήκες, οι οποίες έχουν το ίδιο νομικό κύρος, ορίζονται ως «οι Συνθήκες».».

<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ</u>

12) Παρεμβάλλονται ο νέος τίτλος και τα νέα άρθρα 2 Α έως 2 Ε που ακολουθούν:

«ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 2 Α

1. Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση αποκλειστική αρμοδιότητα σε συγκεκριμένο τομέα, μόνον η Ένωση δύναται να νομοθετεί και να εκδίδει νομικά δεσμευτικές πράξεις, ενώ τα κράτη μέλη έχουν την εν λόγω δυνατότητα μόνο εάν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από την Ένωση ή μόνο για να εφαρμόσουν τις πράξεις της Ένωσης.

2. Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της. Τα κράτη μέλη ασκούν εκ νέου τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση αποφάσισε να παύσει να ασκεί τη δική της.

3. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές και τις πολιτικές τους στον τομέα της απασχόλησης σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρούσας Συνθήκης, για τον καθορισμό των οποίων αρμόδια είναι η Ένωση.

4. Η Ένωση έχει αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, να καθορίζει και να θέτει σε εφαρμογή κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του προοδευτικού καθορισμού κοινής αμυντικής πολιτικής.

5. Σε ορισμένους τομείς και υπό τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών, χωρίς ωστόσο να αντικαθιστά την αρμοδιότητά τους στους εν λόγω τομείς.

Οι νομικά δεσμευτικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες θεσπίζονται βάσει των διατάξεων των Συνθηκών που αφορούν τους τομείς αυτούς δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

6. Η έκταση και οι όροι άσκησης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης καθορίζονται από τις οικείες για κάθε τομέα διατάξεις των Συνθηκών.

ΑΡΘΡΟ 2 Β

1. Η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στους ακόλουθους τομείς:

α) τελωνειακή ένωση,

β) θέσπιση των κανόνων ανταγωνισμού που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

γ) νομισματική πολιτική για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ,

δ) διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής,

ε) κοινή εμπορική πολιτική.

2. Η Ένωση έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας όταν η σύναψη αυτή προβλέπεται σε νομοθετική πράξη της Ένωσης ή είναι απαραίτητη για να μπορέσει η Ένωση να ασκήσει την εσωτερική της αρμοδιότητα, ή κατά το μέτρο που ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

ΑΡΘΡΟ 2 Γ

1. Η Ένωση έχει συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη όταν οι Συνθήκες της απονέμουν αρμοδιότητα μη εμπίπτουσα στους τομείς των άρθρων 2 Β και 2 Ε.

2. Οι συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των κρατών μελών αφορούν τους εξής κύριους τομείς:

α) την εσωτερική αγορά,

β) την κοινωνική πολιτική, για τις πτυχές που καθορίζονται στην παρούσα Συνθήκη,

γ) την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή,

δ) την γεωργία και την αλιεία, με την εξαίρεση της διατήρησης των βιολογικών πόρων της θάλασσας,

ε) το περιβάλλον,

στ) την προστασία των καταναλωτών,

ζ) τις μεταφορές,

η) τα διευρωπαϊκά δίκτυα,

θ) την ενέργεια,

ι) τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

ια) τις κοινές προκλήσεις για την ασφάλεια στον τομέα της δημόσιας υγείας, για τις πτυχές που καθορίζονται στην παρούσα Συνθήκη.

3. Στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

4. Στους τομείς της αναπτυξιακής συνεργασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις και να ασκεί κοινή πολιτική, χωρίς η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής να έχει ως αποτέλεσμα να κωλύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 2 Δ

1. Τα κράτη μέλη συντονίζουν τις οικονομικές τους πολιτικές στο πλαίσιο της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα, ιδίως τους γενικούς προσανατολισμούς των πολιτικών αυτών.

Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

2. Η Ένωση θεσπίζει μέτρα για να διασφαλίζει τον συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών στον τομέα της απασχόλησης, ιδίως με τον καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών των πολιτικών αυτών.

3. Η Ένωση μπορεί να λαμβάνει πρωτοβουλίες για να διασφαλίζει τον συντονισμό των κοινωνικών πολιτικών των κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 2 Ε

Η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για να υποστηρίζει, να συντονίζει ή να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών. Οι εν λόγω τομείς δράσης είναι, στην ευρωπαϊκή τους διάσταση:

α) η προστασία και η βελτίωση της ανθρώπινης υγείας,

β) η βιομηχανία,

γ) ο πολιτισμός,

δ) ο τουρισμός,

ε) η παιδεία, η επαγγελματική εκπαίδευση, η νεολαία και ο αθλητισμός,

στ) η πολιτική προστασία,

ζ) η διοικητική συνεργασία.»

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

13) Παρεμβάλλονται ο ακόλουθος τίτλος και το ακόλουθο άρθρο 2 ΣΤ:

«ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 2 ΣΤ

Η Ένωση μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διάφορων πολιτικών και δράσεών της, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στόχων της και σύμφωνα με την αρχή της δοτής αρμοδιότητας.»

14) Το άρθρο 3, παράγραφος 1 καταργείται. Η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου τροποποιείται ως εξής: Οι λέξεις «Σε όλες τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Σε όλες τις δράσεις της...» και μένει χωρίς αρίθμηση.

15) Το κείμενο του άρθρου 4 γίνεται το άρθρο 97β. Τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 85).

16) Το άρθρο 5 καταργείται. Αντικαθίσταται από το άρθρο 3β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

17) Παρεμβάλλεται άρθρο 5α:

«ΑΡΘΡΟ 5α

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, με τη διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.»

18) Παρεμβάλλεται άρθρο 5β:

«ΑΡΘΡΟ 5β

Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, η Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.»

19) Στο άρθρο 6, οι λέξεις «στο άρθρο 3» διαγράφονται..

20) Παρεμβάλλεται άρθρο 6α, με τη διατύπωση της παραγράφου 2 του άρθρου 153.

21) Παρεμβάλλεται άρθρο 6β με το κείμενο του διατακτικού του Πρωτοκόλλου για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων· οι λέξεις «, της αλιείας,» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «γεωργίας,», οι λέξεις «... και της έρευνας,» αντικαθίσταται από τις λέξεις «... της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και του διαστήματος,» και οι λέξεις «ως ευαίσθητων όντων,» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «... καλής διαβίωσης των ζώων,».

22) Τα άρθρα 7 έως 10 καταργούνταν Τα άρθρα 11 και 11 Α αντικαθίστανται από το άρθρο 10 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και από τα άρθρα 280 Α έως 280 Θ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο άρθρο 1, σημείο 22) της παρούσας Συνθήκης και κατωτέρω στο σημείο 278).

23) Το κείμενο του άρθρου 12 γίνεται το άρθρο 16 Δ.

24) Το κείμενο του άρθρου 13 γίνεται το άρθρο 16 Ε. Τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 33).

25) Το κείμενο του άρθρου 14 γίνεται το άρθρο 22α. Τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 41).

26) Το κείμενο του άρθρου 15 γίνεται το άρθρο 22β. Τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 42).

27) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην αρχή του άρθρου, οι λέξεις «Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 73, 86 και 87,..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των άρθρων 73, 86 και 87 της παρούσας Συνθήκης,...»

β) Στο τέλος της φράσης, οι λέξεις «... και προϋποθέσεων οι οποίες να επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... και προϋποθέσεων, ιδίως οικονομικών και δημοσιονομικών, οι οποίες επιτρέπουν την εκπλήρωση του σκοπού τους.».

γ) Προστίθεται η ακόλουθη νέα φράση:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθιερώνουν τις εν λόγω αρχές και καθορίζουν τις εν λόγω προϋποθέσεις, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών, τηρουμένων των Συνθηκών, για την παροχή, την ανάθεση και τη χρηματοδότηση των υπηρεσιών αυτών.»

28) Παρεμβάλλεται άρθρο 16 Α, με τη διατύπωση του άρθρου 255· τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 έπεται του κειμένου που ακολουθεί, ενώ η παράγραφος 1 αναριθμείται σε 3 και οι παράγραφοι 2 και 3 γίνονται εδάφια:

«1. Προκειμένου να προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει δημόσια, καθώς και το Συμβούλιο όταν συσκέπτεται και ψηφίζει επί σχεδίου νομοθετικής πράξης.»

β) Το πρώτο σκέλος του παρόντος σημείου δεν αφορά το ελληνικό κείμενο·· οι λέξεις «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος,» και οι λέξεις «τις παραγράφους 2 και 3» αντικαθίστανται» από τις λέξεις «την παρούσα παράγραφο».

γ) Στην παράγραφο 2, που γίνεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, που αναριθμείται σε 3, οι λέξεις «μέσω κανονισμών» παρεμβάλλονται μετά τη λέξη «καθορίζονται» και η φράση «..., εντός διετίας από την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ» διαγράφεται.

δ) Στην παράγραφο 3, η οποία γίνεται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1, που αναριθμείται σε 3, οι λέξεις «... ανωτέρω αναφερόμενα όργανα εισάγει,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... θεσμικά όργανα εξασφαλίζει τη διαφάνεια των εργασιών του και εισάγει,...», οι λέξεις «..., σύμφωνα με τους κανονισμούς που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο» παρεμβάλλονται στο τέλος του εδαφίου και προστίθενται τα δύο νέα ακόλουθα εδάφια:

«Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπόκεινται στην παρούσα παράγραφο μόνον κατά την άσκηση των διοικητικών τους καθηκόντων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξασφαλίζουν τη δημοσίευση των εγγράφων που αφορούν τις νομοθετικές διαδικασίες υπό τους όρους που ορίζονται στους κανονισμούς που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο.»

29) Παρεμβάλλεται άρθρο 16 Β που αντικαθιστά το άρθρο 286:

«ΑΡΘΡΟ 16 Β

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία

των δεδομένων αυτών. Η τήρηση των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητων αρχών.

Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τους ειδικούς κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 25α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

30) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 16 Γ:

«ΑΡΘΡΟ 16 Γ

1. Η Ένωση σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη μέλη.

2. Η Ένωση σέβεται επίσης το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι φιλοσοφικές και μη ομολογιακές οργανώσεις.

3. Η Ένωση διατηρεί ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις οργανώσεις αυτές, αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη ταυτότητα και συμβολή τους.»

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

31) Η επικεφαλίδα του δεύτερου μέρους αντικαθίσταται από την ακόλουθη επικεφαλίδα: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ».

32) Παρεμβάλλεται άρθρο 16 Δ, με τη διατύπωση του άρθρου 12.

33) Παρεμβάλλεται άρθρο 16 Ε με τη διατύπωση του άρθρου 13· στην παράγραφο 2, οι λέξεις «... όταν το Συμβούλιο θεσπίζει...» αντικαθίσταται από τη φράση «... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν τις βασικές αρχές για τα...» και η φράση του τέλους «..., αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251» διαγράφεται.

34) Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, ο όρος «συμπληρώνει» αντικαθίστανται από τον όρο «προστίθεται».

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες. Έχουν, μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

β) το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας τους, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους,

γ) το δικαίωμα να απολαύουν στο έδαφος τρίτης χώρας, στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος την υπηκοότητα του οποίου έχουν, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού,

δ) το δικαίωμα να αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφεύγουν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, καθώς και το δικαίωμα να απευθύνονται στα θεσμικά και στα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες των Συνθηκών και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τα μέτρα που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους.»

35) Το άρθρο 18 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 2, λέξεις «... το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν...» και η τελευταία πρόταση διαγράφεται.

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Για τους ίδιους σκοπούς με τους σκοπούς της παραγράφου 1, και εκτός εάν οι Συνθήκες έχουν προβλέψει εξουσίες δράσης προς τούτο, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει μέτρα σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση ή την κοινωνική προστασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.»

36) Στο άρθρο 20, οι λέξεις «... καθορίζουν μεταξύ τους τους αναγκαίους κανόνες και...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... θεσπίζουν τις αναγκαίες διατάξεις και...». Προστίθεται το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να εκδίδει οδηγίες για τη λήψη μέτρων συντονισμού και συνεργασίας που απαιτούνται για να διευκολυνθεί η προστασία αυτή.»

37) Στο άρθρο 21, παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πρώτο εδάφιο:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν τις διατάξεις σχετικά με τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υποβολή πρωτοβουλίας πολιτών κατά την έννοια του άρθρου 8 Β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου αριθμού κρατών μελών από τα οποία οι πολίτες αυτοί πρέπει να προέρχονται.»

38) Στο άρθρο 22, δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν μέρος, και συνιστά στα κράτη μέλη την αποδοχή των εν λόγω διατάξεων σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. ..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... των δικαιωμάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 17, παράγραφος 2. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.».

39) Στην επικεφαλίδα του τρίτου μέρους, οι όροι «ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ» αντικαθιστούν τον όρο «ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ».

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

40) Παρεμβάλλεται τίτλος Ι, με επικεφαλίδα «Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ», παρεμβάλλεται στην αρχή του τρίτου μέρους.

41) Παρεμβάλλεται άρθρο 22α, με τη διατύπωση του άρθρου 14. Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

« 1. Η Ένωση θεσπίζει τα μέτρα για την εγκαθίδρυση ή τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των Συνθηκών.»

42) Παρεμβάλλεται άρθρο 22β, με τη διατύπωση του άρθρου 15. Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «... κατά τη διάρκεια της περιόδου εγκαθίδρυσης... » αντικαθίστανται από τις λέξεις «... για την εγκαθίδρυση...».

43) Η αρίθμηση του τίτλου I για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων γίνεται «Ια».

44) Στο άρθρο 23, παράγραφος 1, οι λέξεις «... βασίζεται επί τελωνειακής ενώσεως...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... περιλαμβάνει τελωνειακή ένωση».

45) Παρεμβάλλονται Κεφάλαιο 1α, μετά το άρθρο 27, με επικεφαλίδα «Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ», και άρθρο 27α, με τη διατύπωση του άρθρου 135, ενώ η τελευταία πρόταση του άρθρου 135 διαγράφεται.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

46) Στην επικεφαλίδα του τίτλου II, προστίθενται οι όροι «ΚΑΙ Η ΑΛΙΕΙΑ».

47) Το άρθρο 32 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πρώτο εδάφιο: «1. Η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική.», ενώ το νυν κείμενο της παραγράφου 1 γίνεται το δεύτερο εδάφιο.

Στην πρώτη φράση του δεύτερου εδαφίου, ο όρος «, την αλιεία» παρεμβάλλεται μετά τον όρο «τη γεωργία,» και η ακόλουθη φράση προστίθεται ως τελευταία φράση του εδαφίου: «Οι αναφορές στην κοινή γεωργική πολιτική ή τη γεωργία και η χρήση του όρου «γεωργικός» νοούνται ως συμπεριλαμβάνουσες την αλιεία, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εν λόγω τομέα.»

β) Στην παράγραφο 2, ο όρος «ή τη λειτουργία «παρεμβάλλεται μετά τον όρο «εγκαθίδρυση».

γ) Στην παράγραφο 3, οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης» διαγράφονται.

48) Το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και» παρεμβάλλονται πριν από τις λέξεις «το Συμβούλιο» και η παραπομπή στην παράγραφο 3 διαγράφεται.

β) Στο δεύτερο εδάφιο, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων:»

49) Το άρθρο 37 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 διαγράφεται.

β) Η παράγραφος 2 αναριθμείται σε « 1 »· η φράση «Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις εργασίες της συνδιασκέψεως που προβλέπει η παράγραφος 1, κατόπιν διαβουλεύσεως με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και εντός δυο ετών από την έναρξη της ισχύος της παρούσας Συνθήκης, υποβάλλει προτάσεις...» αντικαθίσταται από τη φράση «Η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις...» και το τρίτο εδάφιο διαγράφεται.

γ) Οι ακόλουθες παράγραφοι παρεμβάλλονται ως νέες παράγραφοι 2 και 3, και οι παράγραφοι που ακολουθούν αναριθμούνται αναλόγως:

«2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, ορίζουν την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που προβλέπεται στο άρθρο 34, παράγραφος 1, καθώς και τις άλλες διατάξεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής.

3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων.»

δ) Στην εισαγωγική φράση της παραγράφου 3, η οποία αναριθμείται σε 4, οι λέξεις «Το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία και» διαγράφονται και η φράση «... σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, δύναται να αντικαταστήσει τις εθνικές οργανώσεις αγοράς με την κοινή οργάνωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 34:» αντικαθίσταται από τη φράση «Η κοινή οργάνωση που προβλέπεται στο άρθρο 34, παράγραφος 1, μπορεί να αντικαταστήσει τις εθνικές οργανώσεις αγοράς, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2:»

ε) Δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

50) Στο άρθρο 39, παράγραφος 3, σημείο δ), ο όρος «εφαρμογής» διαγράφεται.

51) Το άρθρο 42 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «διακινούμενους εργαζομένους και στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα:» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διακινούμενους εργαζόμενους, μισθωτούς και μη μισθωτούς, και στους εξ αυτών έλκοντες δικαιώματα:»

β) Το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εφόσον μέλος του Συμβουλίου δηλώνει ότι σχέδιο νομοθετικής πράξης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο θα έθιγε σημαντικές πτυχές του συστήματος του κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως το πεδίο εφαρμογής, το κόστος ή την οικονομική του δομή, ή θα επηρέαζε τη δημοσιονομική ισορροπία του εν λόγω συστήματος, μπορεί να ζητήσει να επιληφθεί του ζητήματος το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το θέμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή:

α) αναπέμπει το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας έτσι τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, ή

β) δεν προβαίνει σε καμία ενέργεια ή ζητά από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση· στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι δεν υιοθετείται η πράξη που είχε προταθεί αρχικά.»

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

52) Στο άρθρο 44, παράγραφος 2, οι λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,..» προστίθενται στην αρχή του πρώτου εδαφίου.

53) Στο άρθρο 45, δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, δύναται με ειδική πλειοψηφία να εξαιρέσει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να εξαιρέσουν...».

54) Το άρθρο 47 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της παραγράφου 1, προστίθεται η ακόλουθη φράση: «... καθώς και τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων.»

β) Η παράγραφος 2 διαγράφεται και η παράγραφος 3 αναριθμείται σε «2»· ο όρος «άρση» αντικαθίσταται από τον όρο «κατάργηση»· η συνέχεια δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

55) Παρεμβάλλεται άρθρο 48α, με τη διατύπωση του άρθρου 294.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

56) Το άρθρο 49 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι όρος «κράτος της Κοινότητας» αντικαθίσταται από τον όρο «κράτος μέλος».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, δύναται με ειδική πλειοψηφία να επεκτείνει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δύνανται να επεκτείνουν... ».

57) Στο άρθρο 50, τρίτο εδάφιο, ο όρος «στο κράτος» αντικαθίσταται από τον όρο «στο κράτος μέλος»· η συνέχεια δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

58) Στο άρθρο 52, παράγραφος 1, οι λέξεις «... το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκδίδει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδουν...».

59) Στο άρθρο 53, οι λέξεις «... δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένα να προβούν στην ελευθέρωση. ..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... επιδιώκουν την ελευθέρωση...».

ΚΕΦΑΛΑΙΑ

60) Στο άρθρο 57, παράγραφος 2, οι λέξεις «... το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, μέτρα. ..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα...» και η τελευταία φράση της παραγράφου 2 γίνεται η παράγραφος 3, η οποία έχει ως εξής:

«3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, μόνο το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομόφωνα και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να θεσπίζει μέτρα που συνιστούν οπισθοδρόμηση του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων από ή προς τρίτες Χώρες.»

61) Στο άρθρο 58, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 4:

«4. Ελλείψει μέτρων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 57, παράγραφος 3, η Επιτροπή ή, ελλείψει απόφασης της Επιτροπής εντός τριμήνου από την υποβολή της αίτησης του οικείου κράτους μέλους, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει απόφαση με την οποία να ορίζεται ότι τα περιοριστικά φορολογικά μέτρα που θεσπίζει ένα κράτος μέλος έναντι μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών θεωρούνται ότι συνάδουν με τις Συνθήκες καθόσον δικαιολογούνται από έναν από τους στόχους της Ένωσης και ότι είναι συμβατά με την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από αίτηση κράτους μέλους.»

62) Το άρθρο 60 γίνεται το άρθρο 61 Η. Τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 64).

ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

63) Ο τίτλος IV, με επικεφαλίδα «Ο ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ» αντικαθιστά τον τίτλο IV «Θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων». Στον τίτλο αυτόν περιλαμβάνονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1: Γενικές διατάξεις
Κεφάλαιο 2: Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση
Κεφάλαιο 3: Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις
Κεφάλαιο 4: Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις
Κεφάλαιο 5: Αστυνομική συνεργασία

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

64) Το άρθρο 61 αντικαθίσταται από το κεφάλαιο 1 και τα άρθρα 61 έως 61 Θ που ακολουθούν. Το άρθρο 61 αντικαθιστά επίσης το άρθρο 29 της νυν Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 61 Δ αντικαθιστά το άρθρο 36 της εν λόγω Συνθήκης, το άρθρο 61 Ε αντικαθιστά το άρθρο 64, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το άρθρο 33 της νυν Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 61 Ζ αντικαθιστά το άρθρο 66 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το άρθρο 61 Η αναπαράγει το άρθρο 60 της τελευταίας αυτής Συνθήκης, όπως επισημαίνεται στο σημείο 62) ανωτέρω:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 61

1. Η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

2. Εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, οι ανιθαγενείς εξομοιώνονται με τους υπηκόους των τρίτων χωρών.

3. Η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών καθώς και με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και, εάν χρειάζεται, την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών.

4. Η Ένωση διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ιδίως με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 61 Α

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς προσανατολισμούς του νομοθετικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

ΑΡΘΡΟ 61 Β

Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν, προκειμένου για τις νομοθετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες που υπο-

βάλλονται στο πλαίσιο των κεφαλαίων 4 και 5, για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

ΑΡΘΡΟ 61 Γ

Με την επιφύλαξη των άρθρων 226, 227 και 228, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να θεσπίζει μέτρα για τον καθορισμό των λεπτομερών διατάξεων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, προβαίνουν σε αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση της εφαρμογής, από τις αρχές των κρατών μελών, των πολιτικών της Ένωσης που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο, με στόχο, ιδίως, τη διευκόλυνση της πλήρους εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα εθνικά κοινοβούλια τηρούνται ενήμερα για το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής.

ΑΡΘΡΟ 61 Δ

Συνιστάται μόνιμη επιτροπή εντός του Συμβουλίου προκειμένου να διασφαλισθούν εντός της Ένωσης η προώθηση και η ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας σε θέματα εσωτερικής ασφάλειας. Η επιτροπή αυτή, με την επιφύλαξη του άρθρου 207, προάγει τον συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Οι αντιπρόσωποι των σχετικών λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και τα κοινοβούλια των κρατών μελών τηρούνται ενήμερα για τις εργασίες.

ΑΡΘΡΟ 61 Ε

Ο παρών τίτλος δεν θίγει την άσκηση των ευθυνών που εμπίπτουν στα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.

ΑΡΘΡΟ 61 ΣΤ

Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να οργανώνουν μεταξύ τους και υπ' ευθύνη τους μορφές συνεργασίας και συντονισμού τις οποίες κρίνουν πρόσφορες μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των διοικήσεων τους που είναι επιφορτισμένες με τη διασφάλιση της εθνικής ασφάλειας.

ΑΡΘΡΟ 61 Ζ

Το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα για να εξασφαλίζει τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών στους τομείς που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο καθώς και μεταξύ των εν λόγω υπηρεσιών και της Επιτροπής. Αποφασίζει ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του άρθρου 61 Θ, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 61 Η

Εφόσον αυτό απαιτείται προς επίτευξη των στόχων του άρθρου 61, ως προς την πρόληψη της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων, καθώς και την καταπολέμησή τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, ορίζουν πλαίσιο διοικητικών μέτρων για τις κινήσεις κεφαλαίων και πληρωμών, όπως η δέσμευση κεφαλαίων, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων που ανήκουν ή βρίσκονται στην κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή μη κρατικής οντότητας.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θεσπίζει μέτρα για την υλοποίηση του πλαισίου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο.

Οι πράξεις του παρόντος άρθρου περιέχουν τις απαιτούμενες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.

ΑΡΘΡΟ 61 Θ

Οι πράξεις οι οποίες προβλέπονται στα κεφάλαια 4 και 5, καθώς και τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 61 Ζ, τα οποία διασφαλίζουν τη διοικητική συνεργασία στους τομείς που καλύπτονται από τα κεφάλαια αυτά, θεσπίζονται:

α) μετά από πρόταση της Επιτροπής, ή

β) μετά από πρωτοβουλία του ενός τετάρτου των κρατών μελών.»

ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

65) Τα άρθρα 62 έως 64 αντικαθίστανται από το κεφάλαιο 2 και τα άρθρα 62 έως 63β που ακολουθούν. Το άρθρο 62 αντικαθιστά το άρθρο 62, το άρθρο 63, παράγραφοι 1 και 2, αντικαθιστά το άρθρο 63, σημεία 1 και 2, το άρθρο 63, παράγραφος 3, αντικαθιστά το άρθρο 64, παράγραφος 2, και το άρθρο 63α αντικαθιστά το άρθρο 63, σημεία 3 και 4:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ
ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

ΑΡΘΡΟ 62

1. Η Ένωση αναπτύσσει πολιτική με στόχο:

α) να εξασφαλίζεται η απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων,

β) να εξασφαλίζεται ο έλεγχος των προσώπων και η αποτελεσματική εποπτεία της διέλευσης των εξωτερικών συνόρων,

γ) να δημιουργηθεί προοδευτικά ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) την κοινή πολιτική θεωρήσεων και άλλων τίτλων διαμονής βραχείας διάρκειας,

β) τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα,

γ) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα για σύντομο χρονικό διάστημα στην Ένωση,

δ) οποιοδήποτε μέτρο που είναι αναγκαίο για τη προοδευτική δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων,

ε) την απουσία οποιουδήποτε ελέγχου προσώπων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων.

3. Εάν, για τη διευκόλυνση της άσκησης του προβλεπόμενου στο άρθρο 17β, παράγραφος 2, στοιχείο α) δικαιώματος, φαίνεται αναγκαία δράση της Ένωσης, και εφόσον οι Συνθήκες έχουν προβλέψει εξουσίες δράσης

προς τούτο, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει διατάξεις σχετικά με τα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας, τους τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

4. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει την αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά τον γεωγραφικό καθορισμό των συνόρων τους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 63

1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιοδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η πολιτική αυτή πρέπει να συνάδει με τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και με το Πρωτόκολλο της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων, καθώς και με άλλες συναφείς συμβάσεις.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα όσον αφορά κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, στο οποίο περιλαμβάνονται:

α) ενιαίο καθεστώς ασύλου υπέρ των υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο ισχύει σε όλη την Ένωση,

β) ενιαίο καθεστώς επικουρικής προστασίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών που χρήζουν διεθνούς προστασίας, χωρίς να τους χορηγείται ευρωπαϊκό άσυλο,

γ) κοινό σύστημα για την προσωρινή προστασία των εκτοπισμένων προσώπων σε περιπτώσεις μαζικής εισροής,

δ) κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του ενιαίου καθεστώτος ασύλου ή επικουρικής προστασίας,

ε) κριτήρια και μηχανισμοί καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης ασύλου ή επικουρικής προστασίας,

στ) προδιαγραφές σχετικά με τις προϋποθέσεις υποδοχής αιτούντων άσυλο ή επικουρικής προστασίας,

ζ) εταιρικές σχέσεις και συνεργασία με τρίτες χώρες για τη διαχείριση των ροών προσώπων που ζητούν άσυλο ή επικουρική ή προσωρινή προστασία.

3. Εφόσον ένα ή περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επείγουσα κατάσταση, λόγω αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, προσωρινά μέτρα υπέρ του εν λόγω κράτους μέλους ή των εν λόγω κρατών μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 63α

1. Η Ένωση αναπτύσσει κοινή μεταναστευτική πολιτική, η οποία έχει ως στόχο να εξασφαλίζει, σε όλα τα στάδια, την αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη καθώς και την ενισχυμένη πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων και την καταπολέμησή της.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα σχετικά με τους ακόλουθους τομείς:

α) προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής, καθώς και κανόνες για τη χορήγηση από τα κράτη μέλη θεωρήσεων και αδειών διαμονής μακράς διαρκείας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που αποσκοπούν στην επανένωση οικογενειών,

β) καθορισμός των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των όρων που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στα άλλα κράτη μέλη,

γ) λαθρομετανάστευση και παράνομη διαμονή, καθώς και απομάκρυνση και επαναπατρισμός των παρανόμως διαμενόντων,

δ) καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

3. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή στις χώρες καταγωγής ή προέλευσης υπηκόων τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τους όρους εισόδου, παρουσίας ή διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών με στόχο τη διευκόλυνση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στο έδαφος τους, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να καθορίζουν τον όγκο των εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών, προερχομένων από τρίτες χώρες, στο έδαφος τους με σκοπό την αναζήτηση μισθωτής ή μη μισθωτής εργασίας.

ΑΡΘΡΟ 63β

Οι πολιτικές της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο και η εφαρμογή τους διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο. Όποτε απαιτείται, οι πράξεις της Ένωσης που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κεφαλαίου περιέχουν κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής.»

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

66) Το άρθρο 65 αντικαθίσταται από το κεφάλαιο 3 και το άρθρο 65 που ακολουθούν:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 65

1. Η Ένωση αναπτύσσει δικαστική συνεργασία στις αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων. Η συνεργασία αυτή δύναται να περιλαμβάνει τη θέσπιση μέτρων προσέγγισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβά-

νουν μέτρα, ιδίως όταν αυτό είναι απαραίτητο για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, με τα οποία διασφαλίζεται:

α) η αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξώδικων αποφάσεων και η εκτέλεσή τους,

β) η διασυνοριακή επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων,

γ) η συμβατότητα των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία,

δ) η συνεργασία κατά την αποδεικτική διαδικασία,

ε) η ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη,

στ) η άρση των εμποδίων στην ομαλή διεξαγωγή αστικών δικών, εν ανάγκη προωθώντας τη συμβατότητα των κανόνων πολιτικής δικονομίας που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη,

ζ) η ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης των διαφορών,

η) η υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα μέτρα με διασυνοριακές επιπτώσεις τα οποία αφορούν το οικογενειακό δίκαιο θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εκδώσει απόφαση για τον καθορισμό των πτυχών του οικογενειακού δικαίου με διασυνοριακές επιπτώσεις που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πράξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η πρόταση του δευτέρου εδαφίου διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια. Σε περίπτωση αντιθέσεως εθνικού κοινοβουλίου, η οποία κοινοποιείται εντός προθεσμίας έξι μηνών από την εν λόγω διαβίβαση, η απόφαση δεν εκδίδεται. Ελλείψει αντιθέσεως, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την εν λόγω απόφαση.»

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

67) Το άρθρο 66 αντικαθίσταται από το άρθρο 61 Ζ, όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο σημείο 64) και τα άρθρα 67 έως 69 καταργούνται. Παρεμβάλλονται το κεφάλαιο 4 και τα άρθρα 69 Α έως 69 Ε που ακολουθούν. Τα άρθρα 69 Α, 69 Β και 69 Δ αντικαθιστούν το άρθρο 31 της νυν Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο άρθρο 1, σημείο 51) της παρούσας Συνθήκης:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 69 Α

1. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο 69 Β.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν.

α) τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών,

β) την πρόληψη και την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,

γ) την υποστήριξη της κατάρτισης των δικαστών και των άλλων λειτουργών και υπαλλήλων του τομέα απονομής της δικαιοσύνης,

δ) τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

2. Κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες. Στους ελάχιστους αυτούς κανόνες συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αφορούν:

α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών,

β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία,

γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας,

δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιορισθεί από το Συμβούλιο με απόφαση. Για την έκδοση της απόφασης αυτής, το Συμβούλιο αποφάσιζα ομόφωνα αυτής, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η θέσπιση των ελάχιστων κανόνων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των προσώπων.

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματος του ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 280 Δ, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρεί-

ται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 69 Β

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στους τομείς της ιδιαιτέρως σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, η οποία απορρέει ιδίως από τη φύση ή τις επιπτώσεις των αδικημάτων αυτών ή λόγω ειδικής ανάγκης να καταπολεμούνται σε κοινή βάση.

Οι εν λόγω τομείς εγκληματικότητας είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα.

Ανάλογα με την εξέλιξη της εγκληματικότητας, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει αποφάσεις που προσδιορίζουν και άλλους τομείς εγκληματικότητας οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου. Αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Όταν η προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα του ποινικού δικαίου είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής πολιτικής της Ένωσης σε τομέα στον οποίο εφαρμόζονται μέτρα εναρμόνισης, οδηγίες μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον εν λόγω τομέα. Οι εν λόγω οδηγίες εκδίδονται με συνήθη ή με ειδική νομοθετική διαδικασία, ίδια με εκείνη που ακολουθήθηκε κατά τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων εναρμόνισης, με την επιφύλαξη του άρθρου 61 Θ.

3. Όταν ένα μέλος του Συμβουλίου εκτιμά ότι σχέδιο οδηγίας προβλεπόμενο στις παραγράφους 1 ή 2 θίγει θεμελιώδεις πτυχές του συστήματος του· ποινικής δικαιοσύνης, μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η συνήθης νομοθετική διαδικασία αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο, θέτοντας τέρμα στην αναστολή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 280 Δ, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 69 Γ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης και στήριξης της δράσης των κρατών μελών στον τομέα της πρόληψης του εγκλήματος, αποκλειομένης της οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 69 Δ

1. Αποστολή της Eurojust είναι η στήριξη και η ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή απαιτούν δίωξη σε κοινές βάσεις, βάσει επιχειρήσεων που διεξάγονται και πληροφοριών που παρέχονται από τις αρχές των κρατών μελών και την Ευρωπόλ.

Σε αυτή τη συνάρτηση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορούν να καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Eurojust. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) την έναρξη ποινικών ερευνών καθώς και την εισήγηση για την κίνηση ποινικών διώξεων που διεξάγονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, και ειδικότερα των διώξεων που αφορούν αδικήματα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης,

β) τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων του στοιχείου α),

γ) την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων με την επίλυση των συγκρούσεων δικαιοδοσίας και με στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο.

Οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν επίσης τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων των κρατών μελών στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Eurojust.

2. Στο πλαίσιο των διώξεων της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 69 Ε, οι επίσημες διαδικαστικές πράξεις διενεργούνται από τους αρμόδιους εθνικούς υπαλλήλους.

ΑΡΘΡΟ 69 Ε

1. Για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορεί να συστήσει Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εκ της Eurojust. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η νομοθετική διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει, εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή, το σχέδιο στο Συμβούλιο προς θέσπιση.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου κανονισμού, τα εν

λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 280 Δ, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

2. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την καταζήτηση, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Ευρωπόλ, των δραστών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως τα συμφέροντα αυτά ορίζονται στον κανονισμό της παραγράφου 1, καθώς και των συνεργών τους. Ασκεί δε ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων των κρατών μελών την ποινική δίωξη των αδικημάτων αυτών.

3. Οι κανονισμοί της παραγράφου 1 καθορίζουν το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τους όρους άσκησης των καθηκόντων της, τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν τις δραστηριότητές της καθώς και τους δικονομικούς κανόνες που διέπουν το παραδεκτό των αποδείξεων, και τους κανόνες που ισχύουν για τον δικαστικό έλεγχο των διαδικαστικών της πράξεων κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται, ταυτόχρονα ή σε μεταγενέστερο στάδιο, να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση της παραγράφου 1, προκειμένου να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση, και για την κατ' επέκταση τροποποίηση της παραγράφου 2 όσον αφορά τους δράστες σοβαρών εγκλημάτων με επιπτώσεις σε πολλά κράτη μέλη καθώς και τους συνεργούς τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διαβούλευση με την Επιτροπή.»

<u>ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ</u>

68) Παρεμβάλλονται το κεφάλαιο 5 και τα άρθρα 69 ΣΤ, 69 Ζ και 69 Η που ακολουθούν. Τα άρθρα 69 ΣΤ, και 69 Ζ αντικαθιστούν το άρθρο 30 της νυν Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 69 Η αντικαθιστά το άρθρο 32 της εν λόγω Συνθήκης, όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο άρθρο 1, σημείο 51) της παρούσας Συνθήκης.

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 69 ΣΤ

1. Η Ένωση αναπτύσσει αστυνομική συνεργασία στην οποία συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών και τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου ειδικευμένων στον τομέα της πρόληψης ή της εξακρίβωσης αξιόποινων πράξεων ή της διερεύνησής τους.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μπορούν να λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών,

β) την παροχή υποστήριξης για την κατάρτιση προσωπικού, καθώς και τη συνεργασία όσον αφορά τις ανταλλαγές προσωπικού, τον εξοπλισμό και την εγκληματολογική έρευνα,

γ) τις κοινές τεχνικές έρευνας όσον αφορά την εξακρίβωση σοβαρών μορφών οργανωμένου εγκλήματος.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μπορεί να θεσπίζει μέτρα για την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρχών του παρόντος άρθρου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία, ομάδα αποτελούμενη από εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το σχέδιο μέτρων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία στο Συμβούλιο αναστέλλεται. Αφού συζητήσει το ζήτημα και εφόσον επιτευχθεί συναίνεση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναπέμπει εντός τετραμήνου από την αναστολή αυτή το σχέδιο στο Συμβούλιο προς θέσπιση.

Εντός της αυτής προθεσμίας, σε περίπτωση μη συμφωνίας, και εφόσον εννέα τουλάχιστον κράτη μέλη επιθυμούν να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία βάσει του συγκεκριμένου σχεδίου μέτρων, τα εν λόγω κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στο άρθρο 280 Δ, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης, θεωρείται ότι χορηγήθηκε και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ενισχυμένης συνεργασίας.

Η ειδική διαδικασία που ορίζεται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται επί πράξεων που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

ΑΡΘΡΟ 69 Ζ

1. Αποστολή της Ευρωπόλ είναι η στήριξη και η ενίσχυση της δράσης των αστυνομικών αρχών και των άλλων αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, καθώς και της αμοιβαίας συνεργασία τους στην πρόληψη και καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων που έχουν επιπτώσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, της τρομοκρατίας και των μορφών εγκληματικότητας που θίγουν ένα κοινό συμφέρον το οποίο αποτελεί αντικείμενο πολιτικής της Ένωσης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω κανονισμών, μπορούν να καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία, το πεδίο δράσης και τα καθήκοντα της Ευρωπόλ. Τα καθήκοντα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, ανάλυση και ανταλλαγή πληροφοριών που διαβιβάζονται ιδίως από τις αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών, ή οργανισμών,

β) τον συντονισμό, τη διοργάνωση και τη διεξαγωγή ερευνών και επιχειρησιακών δράσεων, από κοινού με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή στο πλαίσιο κοινών ομάδων ερευνών, ενδεχομένως σε σύνδεση με την Eurojust.

Οι εν λόγω κανονισμοί καθορίζουν επίσης τους όρους ελέγχου των δραστηριοτήτων της Ευρωπόλ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων.

3. Κάθε επιχειρησιακή δράση της Ευρωπόλ πρέπει να διεξάγεται σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στο έδαφος του οποίου ή των οποίων διεξάγονται. Η εφαρμογή μέτρων καταναγκαστικού χαρακτήρα εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

ΑΡΘΡΟ 69 Η

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, καθορίζει τις προϋποθέσεις και τα όρια εντός των οποίων οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών των άρθρων 69 Α και 69 ΣΤ μπορούν να αναλαμβάνουν δράση στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σε συνεργασία και σε συμφωνία με τις αρχές του κράτους μέλους αυτού. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.»

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

69) Στο άρθρο 70, ο όρος της «συνθήκης» αντικαθίσταται από τον όρο «των Συνθηκών» και οι λέξεις «Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τους στόχους της Συνθήκης. ..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι στόχοι των Συνθηκών επιδιώκονται... ».

70) Στο άρθρο 71, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά την έκδοση των μέτρων της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η εφαρμογή τους θα μπορούσε να έχει σοβαρές επιπτώσεις για το βιοτικό επίπεδο και την απασχόληση σε ορισμένες περιοχές, καθώς και για την εκμετάλλευση των εξοπλισμών μεταφορών.»

71) Στο άρθρο 72, οι λέξεις «... εκτός αν υπάρχει ομόφωνη συγκατάθεση του Συμβουλίου.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «... εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει ομόφωνα μέτρο παρέκκλισης.»

72) Το άρθρο 75 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις «Καταργούνται ως προς τις μεταφορές εντός της Κοινότητας, οι διακρίσεις...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Απαγορεύονται, όσον αφορά τις μεταφορές εντός της Ένωσης, οι διακρίσεις...».

β) Στην παράγραφο 2, ο όρος «το Συμβούλιο» αντικαθίστανται από τους όρους «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο».

γ) Στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, ο όρος «με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή» αντικαθίστανται από τους όρους «με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή».

73) Στο άρθρο 78, προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει απόφαση για την κατάργηση του παρόντος άρθρου.»

74) Στο άρθρο 79, η φράση «..με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής..» διαγράφεται.

75) Στο άρθρο 80, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν κατάλληλες διατάξεις για τις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές. Αποφασίζουν μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών».

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

76) Στο άρθρο 85, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 3:

«3. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες συμφωνιών για τις οποίες το Συμβούλιο έχει εκδώσει κανονισμό ή οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 83, παράγραφος 2, στοιχείο β).»

77) Το άρθρο 87 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 2, στο τέλος του σημείου γ), προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Μετά την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να εκδώσει απόφαση για την κατάργηση του παρόντος σημείου.»

β) Στο τέλος του σημείου α) της παραγράφου 3, προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«..., καθώς και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 299, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση».

78) Στο άρθρο 88, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 4:

«4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες το Συμβούλιο έχει ορίσει, σύμφωνα με το άρθρο 89, ότι μπορούν να μην υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου».

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

79) Στο άρθρο 93, στο τέλος, οι λέξεις « μέσα στην προθεσμία του άρθρου 14.» αντικαθίστανται από τις λέξεις « και να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.».

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

80) Η σειρά των άρθρων 94 και 95 αντιστρέφεται. Το άρθρο 94 αναριθμείται ως «95» και το άρθρο 95 αναριθμείται σε «94».

81) Το άρθρο 95, με νέα αρίθμηση 94, τροποποιείται ως εξής:

α) Στην αρχή της παραγράφου 1, διαγράφονται οι λέξεις «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 94 και».

β) Στην αρχή της παραγράφου 4, το τμήμα της φράσης «Όταν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης,...» αντικαθίσταται από τη φράση «Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή,...».

γ) Στην αρχή της παραγράφου 5, το τμήμα της φράσης «Επίσης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά την εκ μέρους του Συμβουλίου ή της Επιτροπής θέσπιση μέτρου εναρμόνισης,...» αντικαθίσταται από τη φράση «Επίσης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή,...».

δ) Στην παράγραφο 10, ο όρος «κοινοτική διαδικασία ελέγχου» αντικαθίσταται από τον όρο «διαδικασία ελέγχου της Ένωσης».

82) Στο άρθρο 94, που αναριθμείται σε 95, παρεμβάλλονται στην αρχή οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του άρθρου 94,...».

83) Στο άρθρο 96, δεύτερο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, εκδίδει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με

τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκδίδουν...». Η δεύτερη φράση αντικαθίσταται από την εξής: «Μπορεί επίσης να ληφθεί κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που προβλέπεται από τις Συνθήκες.».

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

84) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 97α, ως το τελευταίο άρθρο του τίτλου VI:

«ΑΡΘΡΟ 97α

Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης και της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν μέτρα για τη δημιουργία ευρωπαϊκών τίτλων, ώστε να εξασφαλισθεί ενιαία προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο εσωτερικό της Ένωσης, και για τη δημιουργία κεντρικών καθεστώτων έγκρισης, συντονισμού και ελέγχου στο επίπεδο της Ένωσης.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, καθορίζει, μέσω κανονισμών, τα γλωσσικά καθεστώτα των ευρωπαϊκών τίτλων. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

85) Παρεμβάλλεται άρθρο 97β, ως το πρώτο άρθρο του τίτλου VII, με τη διατύπωση του άρθρου 4, και τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, διαγράφονται οι λέξεις «και με το χρονοδιάγραμμα»· η συνέχεια δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

β) Στην παράγραφο 2, το τμήμα της φράσης «Παράλληλα, και σύμφωνα με τους όρους, το χρονοδιάγραμμα και τις διαδικασίες που προβλέπει η παρούσα συνθήκη, η δράση αυτή περιλαμβάνει τον αμετάκλητο καθορισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, γεγονός που θα οδηγήσει στην καθιέρωση ενιαίου νομίσματος, του Ecu,...» αντικαθίσταται από τη φράση «Παράλληλα, και σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που προβλέπουν οι Συνθήκες, η δράση αυτή περιλαμβάνει ένα ενιαίο νόμισμα, το ευρώ,...».

86) Το άρθρο 99 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 4, η πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται από τις ακόλουθες δύο φράσεις:

«Όταν διαπιστώνεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας της παραγράφου 3, ότι η οικονομική πολιτική ενός κράτους μέλους αντιβαίνει προς τους γενικούς προσανατολισμούς της παραγράφου 2 ή ότι ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την καλή λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει προειδοποίηση στο εν λόγω κράτος μέλος. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής, μπορεί να απευθύνει τις αναγκαίες συστάσεις προς το εν λόγω κράτος μέλος.».

β) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 γίνεται παράγραφος «5», η δε παράγραφος 5 αναριθμείται σε «6».

γ) Προστίθενται τα ακόλουθα δύο νέα εδάφια στην παράγραφο 4:

«Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψήφος του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, σημείο α).»

δ) Στην παράγραφο 5, που αναριθμείται σε 6, το τμήμα της φράσης «Το Συμβούλιο, ακολουθώντας τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 252, μπορεί να θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες...» αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να θεσπίζουν λεπτομερείς κανόνες...» και οι λέξεις «του παρόντος άρθρου» διαγράφονται.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (ΕΝΕΡΓΕΙΑ)

87) Στο άρθρο 100, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη άλλων διαδικασιών που προβλέπονται στις Συνθήκες, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να θεσπίζει, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα, ιδίως στον τομέα της ενέργειας.»

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

88) Στο άρθρο 102, διαγράφεται η παράγραφος 2 και η παράγραφος 1 μένει χωρίς αρίθμηση.

89) Στο άρθρο 103, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Εάν προκύψει ανάγκη, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να προσδιορίσει τους ορισμούς για την εφαρμογή των απαγορεύσεων των άρθρων 101 και 102, καθώς και του παρόντος άρθρου,».

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

90) Το άρθρο 104 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι σε κράτος μέλος υπάρχει ή μπορεί να εμφανισθεί υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει γνώμη στο εν λόγω κράτος μέλος και ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο.»

β) Στην παράγραφο 6, ο όρος «σύσταση» αντικαθίσταται από τον όρο «πρόταση».

γ) Η πρώτη φράση της παραγράφου 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Εάν το Συμβούλιο αποφασίσει, σύμφωνα με την παράγραφο 6, ότι υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και μετά από σύσταση της Επιτροπής, συστάσεις στο εν λόγω κράτος μέλος προκειμένου να τερματίσει την κατάσταση αυτή εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος.».

δ) Στην παράγραφο 11, πρώτο εδάφιο και στην εισαγωγική φράση, οι λέξεις «να εντείνει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «να ενισχύει».

ε) Στην παράγραφο 12, στην αρχή της πρώτης φράσης, οι λέξεις «τις αποφάσεις του», αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις αποφάσεις ή τις συστάσεις του».

στ) Η παράγραφος 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«13. Το Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις ή τις συστάσεις του, που αναφέρονται στις παραγράφους 8, 9, 11 και 12, μετά από σύσταση της Επιτροπής.

Το Συμβούλιο, όταν θεσπίζει τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 6 έως 9, 11 και 12, αποφασίζει χωρίς να λαμβάνει υπόψη την ψήφο του μέλους του Συμβουλίου που εκπροσωπεί το εν λόγω κράτος μέλος.

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, σημείο α).»

ζ) Στην παράγραφο 14, τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994», διαγράφονται.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

91) Το άρθρο 105 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, πρώτη φράση, ο όρος «ΕΣΚΤ» αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, εφεξής καλούμενου «ΕΣΚΤ».

β) Στην παράγραφο 2, δεύτερη παύλα, η παραπομπή στο άρθρο 111 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 188 ΙΖ.

γ) Το κείμενο της παραγράφου 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, μέσω κανονισμών σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, μπορεί να αναθέσει στην ΕΚΤ ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιρέσει των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.»

92) Το άρθρο 106 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, πρώτη φράση, ο όρος «σε ευρώ» παρεμβάλλεται μετά τον όρο «τραπεζογραμματίων».

β) Στην παράγραφο 2, πρώτη φράση, ο όρος «σε ευρώ» παρεμβάλλεται μετά από τον όρο «κέρματα»· στην αρχή της δεύτερης φράσης, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 252 και μετά από διαβούλευση με την ΕΚΤ,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,...».

93) Το άρθρο 107 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1 και 2 διαγράφονται ενώ οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 αναριθμούνται σε 1, 2, 3 και 4, αντιστοίχως.

β) Στην παράγραφο 4, που αναριθμείται σε 2, ο όρος «το καταστατικό του ΕΣΚΤ» αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εφεξής οριζόμενο ως το «καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ...».

γ) Η παράγραφος 5, που αναριθμείται σε 3, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα άρθρα 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 α) και 36 του καταστατικού του ΕΚΣΤ και της ΕΚΤ μπορούν να τροποποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Αποφασίζουν είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.».

94) Στο άρθρο 109, η φράση «..., το αργότερο μέχρι και την ημερομηνία ίδρυσης του ΕΣΚΤ,» διαγράφεται.

95) Στο άρθρο 110, παράγραφος 2, απαλείφονται τα τέσσερα πρώτα εδάφια.

ΜΕΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

96) Στο άρθρο 111, τα κείμενα των παραγράφων 1 έως 3 και 5 α γίνονται οι παράγραφοι 1 έως 4 του άρθρου 188 ΙΕ, αντιστοίχως, τροποποιούνται δε όπως επισημαίνεται στο σημείο 174) κατωτέρω. Το κείμενο της παραγράφου 4 γίνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 115 Γ και τροποποιείται όπως επισημαίνεται στο σημείο 100) κατωτέρω.

97) Παρεμβάλλεται άρθρο 111α:

«ΑΡΘΡΟ 111α

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.».

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (ΟΝΕ)

98) Το κείμενο του άρθρου 112 γίνεται το άρθρο 245β· και τροποποιείται όπως επισημαίνεται στο σημείο 228). Το κείμενο του άρθρου 113 γίνεται το άρθρο 245γ.

99) Το άρθρο 114 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, ο όρος «νομισματική επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα» αντικαθίσταται από τον όρο «Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή».

β) Στην παράγραφο 1, απαλείφονται το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο.

γ) Στην παράγραφο 2, απαλείφεται το πρώτο εδάφιο. Στην τρίτη παύλα, η παραπομπή στο άρθρο 99, παράγραφοι 2, 3, 4 και 5 αντικαθίστανται από παραπομπή στο άρθρο 99, παράγραφοι 2, 3, 4 και 6, και οι παραπομπές στο άρθρο 122, παράγραφος 2, και στο άρθρο 123, παράγραφοι 4 και 5, αντικαθίστανται από παραπομπή στο άρθρο 117α, παράγραφοι 2 και 3.

δ) Στην παράγραφο 4, η παραπομπή στα άρθρα 122 και 123 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 116α.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΟ ΕΥΡΩ

100) Παρεμβάλλονται το ακόλουθο νέο κεφάλαιο 3α και τα ακόλουθα νέα άρθρα 115 Α, 115 Β και 115 Γ:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3α
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ
ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΟ ΕΥΡΩ

ΑΡΘΡΟ 115 Α

1. Προκειμένου να συμβάλει στην καλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των Συνθηκών, το Συμβούλιο θεσπίζει, σύμφωνα με την οικεία διαδικασία μεταξύ των προβλεπομένων στα άρθρα 99 και 104, εξαιρουμένης της διαδικασίας του άρθρου 104, παράγραφος 14, μέτρα για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, προκειμένου:

α) να ενισχυθεί ο συντονισμός και η εποπτεία της δημοσιονομικής τους πειθαρχίας,

β) να χαράσσονται, ως προς τα εν λόγω κράτη, οι προσανατολισμοί οικονομικής πολιτικής, μεριμνώντας

ώστε να είναι συμβατοί με τους καθοριζόμενους για το σύνολο της Ένωσης, και να διασφαλίζεται η εποπτεία τους.

2. Για τα μέτρα της παραγράφου 1, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α).

ΑΡΘΡΟ 115 Β

Οι ειδικές ρυθμίσεις για τις συνόδους των Υπουργών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, καθορίζονται στο Πρωτόκολλο για την Ευρωομάδα.

ΑΡΘΡΟ 115 Γ

1. Για να διασφαλισθεί η θέση του ευρώ στο διεθνές νομισματικό σύστημα, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, απόφαση που καθορίζει κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδίδει τα μέτρα που ενδείκνυνται για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

3. Για τα μέτρα των παραγράφων 1 και 2, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α).»

<u>ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΙΣΧΥΕΙ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ</u>

101) Το άρθρο 116 καταργείται και παρεμβάλλεται άρθρο 116α:

«ΑΡΘΡΟ 116α

1. Τα κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ότι πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ, αποκαλούνται εφεξής «κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση».

2. Οι κατωτέρω διατάξεις των Συνθηκών δεν έχουν εφαρμογή για τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση:

α) υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ κατά γενικό τρόπο (άρθρο 99, παράγραφος 2),

β) δεσμευτικά μέσα διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος (άρθρο 104, παρ. 9 και 11),

γ) στόχοι και καθήκοντα του ΕΣΚΤ (άρθρο 105, παρ. 1, 2, 3 και 5),

δ) έκδοση του ευρώ (άρθρο 106),

ε) πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 110),

στ) μέτρα σχετικά με τη χρήση του ευρώ (άρθρο 111α),

ζ) νομισματικές συμφωνίες και άλλα μέτρα συναλλαγματικής πολιτικής (άρθρο 188 ΙΕ),

η) διορισμός των μελών της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 245 β, παράγραφος 2),

θ) αποφάσεις που καθορίζουν κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο 115 Γ, παράγραφος 1),

ι) μέτρα για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων (άρθρο 115 Γ, παράγραφος 2).

Κατά συνέπεια, στα άρθρα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ι), ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ,

3. Τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση και οι εθνικές κεντρικές τους τράπεζες εξαιρούνται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, σύμφωνα με το κεφάλαιο IX του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

4. Το δικαίωμα ψήφου των μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπούν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση αναστέλλεται κατά τη θέσπιση, από το Συμβούλιο, των μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, καθώς και στις εξής περιπτώσεις:

α) συστάσεις προς τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, στο πλαίσιο της πολυμερούς εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων σταθερότητας και των προειδοποιήσεων (άρθρο 99, παράγραφος 4),

β) μέτρα που αφορούν τα υπερβολικά ελλείμματα των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (άρθρο 104, παράγραφοι 6, 7, 8, 12 και 13).

Η ειδική πλειοψηφία των λοιπών μελών του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, σημείο α).».

102) Το άρθρο 117 καταργείται, εξαιρέσει των πρώτων πέντε περιπτώσεων της παραγράφου 2 που γίνονται οι πρώτες πέντε περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 118α· τροποποιούνται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 103). Παρεμβάλλεται άρθρο 117α ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αναπαράγει τη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 121, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i) Σε όλη τη παράγραφο, το ακρωνύμιο «ΕΝΙ» αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

ii) Στην αρχή του πρώτου εδαφίου, παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα φράση:

«Τουλάχιστον ανά διετία, ή μετά από αίτημα κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση,...».

iii) Στο πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «... για την πρόοδο που έχουν επιτελέσει τα κράτη μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... για την πρόοδο που έχουν επιτελέσει τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους...».

iv) Στο πρώτο εδάφιο, δεύτερη φράση, οι λέξεις « κάθε κράτους μέλους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... κάθε κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση...» και οι λέξεις ««της παρούσας συνθήκης» διαγράφονται.

v) Στο πρώτο εδάφιο, τρίτη περίπτωση, οι λέξεις «... έναντι του νομίσματος οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... έναντι του ευρώ,».

vi) Στο πρώτο εδάφιο, τέταρτη περίπτωση, οι λέξεις «...το κράτος μέλος...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το

κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση» και οι λέξεις «στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών».

vii) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «την εξέλιξη του Ecu» διαγράφονται,».

β) Η παράγραφος 2 αναπαράγει τη διατύπωση της παραγράφου 2, δεύτερη φράση, του άρθρου 122, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i) Στο κείμενο, οι λέξεις «του άρθρου 121, παράγραφος 1.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παραγράφου 1.».

ii) Προστίθενται τα ακόλουθα νέα δεύτερο και τρίτο εδάφια:

«Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από σύσταση προερχόμενη από την ειδική πλειοψηφία των μελών του που εκπροσωπούν τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Τα μέλη αυτά αποφασίζουν εντός προθεσμίας έξι μηνών από την παραλαβή της πρότασης της Επιτροπής από το Συμβούλιο.

Η ειδική πλειοψηφία των εν λόγω μελών που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, σημείο α).».

γ) Η παράγραφος 3 αναπαράγει τη διατύπωση της παραγράφου 5 του άρθρου 123, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i) Το τμήμα της φράσης στην αρχή της παραγράφου «Εάν αποφασιστεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 122 παράγραφος 2, να καταργηθεί μια παρέκκλιση,...» αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση «Εάν αποφασισθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, να καταργηθεί μια παρέκκλιση,...».

ii) Οι λέξεις «θεσπίζει την ισοτιμία « αντικαθίστανται από τις λέξεις «θεσπίζει αμετάκλητα την ισοτιμία».

103) Το άρθρο 118 καταργείται. Παρεμβάλλεται άρθρο 118α ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αναπαράγει τη διατύπωση της παραγράφου 3 του άρθρου 123 και οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης» διαγράφονται.

β) Η παράγραφος 2 αναπαράγει τη διατύπωση των πέντε πρώτων περιπτώσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 117· οι πέντε περιπτώσεις τροποποιούνται όπως επισημαίνεται κατωτέρω, και ακολουθούν την εξής εισαγωγική φράση:

«Εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη με παρέκκλιση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ως προς τα εν λόγω κράτη μέλη:»

i) στην τρίτη περίπτωση, οι όροι «του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος» αντικαθίστανται από τους όρους «του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών»,

ii) η πέμπτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«- ασκεί τα παλαιά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας τα οποία είχε αναλάβει προηγουμένως το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα.»

104) Παρεμβάλλεται άρθρο 118β, με τη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 124 και τροποποιείται ως εξής:

α) Το τμήμα της φράσης «Μέχρι την έναρξη του τρίτου σταδίου, κάθε κράτος μέλος αντιμετωπίζει...» αντικαθίσταται από τη φράση «Κάθε κράτος μέλος για τα οποία ισχύει παρέκκλιση αντιμετωπίζει...».

β) Το τμήμα της φράσης «...του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος (ΕΝΑ) και από την ανάπτυξη του Ecu, στα πλαίσια των υφιστάμενων αρμοδιοτήτων.» αντικαθίσταται από τη φράση «... του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών.».

105) Το άρθρο 119 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, μετά τις λέξεις «ενός κράτους μέλους» και «ένα κράτος μέλος» στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο αντιστοίχως, παρεμβάλλονται οι λέξεις «για το οποίο ισχύει παρέκκλιση», ενώ διαγράφεται ο όρος «προοδευτική» στο πρώτο εδάφιο.

β) Στην παράγραφο 2, σημείο α), μετά τις λέξεις «τα κράτη μέλη» παρεμβάλλονται οι λέξεις «για τα οποία ισχύει παρέκκλιση» και στο σημείο β), οι λέξεις «το ευρισκόμενο σε δυσχέρεια κράτος...» αντικαθίστανται από τις λέξεις « το ευρισκόμενο σε δυσχέρεια κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση,...».

γ) Στην παράγραφο 3, οι λέξεις «, η Επιτροπή επιτρέπει στο κράτος που ευρίσκεται σε δυσχέρεια...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η Επιτροπή επιτρέπει στο κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση και που ευρίσκεται σε δυσχέρεια,...».

δ) Η παράγραφος 4 διαγράφεται.

106) Το άρθρο 120 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις «, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να λάβει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση μπορεί να λάβει...».

β) Στην παράγραφο 3, ο όρος «γνώμη» αντικαθίσταται από τον όρο «σύσταση» και ο όρος «μέλος» προστίθεται μετά τον όρο «κράτος».

γ) Η παράγραφος 4 διαγράφεται.

107) Στο άρθρο 121, η παράγραφος 1 γίνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 117α και τροποποιείται, όπως επισημαίνεται στο σημείο 102) ανωτέρω. Το υπόλοιπο του άρθρου 121 καταργείται.

108) Στο άρθρο 122, η δεύτερη φράση της παραγράφου 2 γίνεται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 117α· τροποποιείται όπως επισημαίνεται στο σημείο 102) ανωτέρω. Το υπόλοιπο του άρθρου 122 καταργείται.

109) Στο άρθρο 123, η παράγραφος 3 γίνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 118α ενώ η παράγραφος 5 γίνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 117α, τροποποιούνται δε όπως επισημαίνεται ανωτέρω, στα σημεία 103) και 102) αντιστοίχως. Το υπόλοιπο του άρθρου 123 καταργείται.

110) Στο άρθρο 124, η παράγραφος 1 γίνεται το νέο άρθρο 118β και τροποποιείται όπως επισημαίνεται στο σημείο 104) ανωτέρω. Το υπόλοιπο του άρθρου 124 καταργείται.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

111) Στο άρθρο 125, οι λέξεις «και στο άρθρο 2 της παρούσας συνθήκης» διαγράφονται.

ΤΙΤΛΟΙ ΠΟΥ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ

112) Ο τίτλος IX, με επικεφαλίδα «ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ» και τα άρθρα 131 και 133 γίνονται ο τίτλος II του πέμπτου μέρους, για την εξωτερική δράση της Ένωσης και τα άρθρα 188 Β και 188 Γ, αντιστοίχως. Το άρθρο 131 τροποποιείται όπως επισημαίνεται στο σημείο 157) κατωτέρω και το άρθρο 133 αντικαθίσταται από το άρθρο 188 Γ.

Τα άρθρα 132 και 134 καταργούνται.

113) Ο τίτλος X με επικεφαλίδα «ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» και το άρθρο 135 γίνονται το κεφάλαιο 1α, εντός του τίτλου Ια με επικεφαλίδα «Η Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων» και το άρθρο 27α αντιστοίχως, όπως επισημαίνεται στο σημείο 45) ανωτέρω.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

114) Η επικεφαλίδα του τίτλου XI «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ» αντικαθίσταται από την εξής: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»· αναριθμείται ως τίτλος IX και η επικεφαλίδα «Κεφάλαιο 1 – Κοινωνικές διατάξεις» διαγράφεται.

115) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 136α:

«ΑΡΘΡΟ 136α

Η Ένωση αναγνωρίζει και προάγει το ρόλο των κοινωνικών εταίρων στο επίπεδο της, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων. Διευκολύνει τον μεταξύ τους διάλογο, σεβόμενη την αυτονομία τους.

Η τριμερής κοινωνική σύνοδος κορυφής για την ανάπτυξη και την απασχόληση συμβάλλει στον κοινωνικό διάλογο.»

116) Το άρθρο 137 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 2, στην εισαγωγική φράση του πρώτου εδαφίου, οι λέξεις «το Συμβούλιο:» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:» και ο τύπος των ρημάτων προσαρμόζεται αναλόγως- η πρώτη φράση του δευτέρου εδαφίου χωρίζεται σε δύο εδάφια που έχουν ως εξής:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία γ), δ), στ) και ζ), το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομοφώνως και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις εν λόγω επιτροπές.»

Η δεύτερη φράση του δευτέρου εδαφίου γίνεται το τελευταίο εδάφιο και οι λέξεις «του παρόντος άρθρου» απαλείφονται.

β) Στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, προστίθεται στο τέλος το ακόλουθο τμήμα φράσης «...ή, κατά περίπτωση, κατ' εφαρμογήν απόφασης του Συμβουλίου που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 139.». Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο μια οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 249,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... πρέπει να μεταφερθεί ή να τεθεί σε εφαρμογή στο εθνικό δίκαιο μια οδηγία ή μια απόφαση,» και στο τέλος του εδαφίου προστίθενται οι λέξεις « ή απόφαση».

117) Στο άρθρο 138, παράγραφος 4, πρώτη φράση, οι λέξεις «Κατά τις διαβουλεύσεις αυτές,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Κατά τις διαβουλεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3·...». Η συνέχεια δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

118) Το άρθρο 139, παράγραφος 2, τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου, προστίθεται η ακόλουθη πρόταση: «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, η αρχή της πρώτης φράσης «Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκτός εάν η εν λόγω συμφωνία...» αντικαθίσταται από «Το Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως, εκτός εάν η εν λόγω συμφωνία...» και διαγράφεται η τελευταία φράση.

119) Στο άρθρο 140, η ακόλουθη φράση προστίθεται στο τέλος του δευτέρου εδαφίου: «..., ιδίως με πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.».

120) Στο άρθρο 143, το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

121) Το κεφάλαιο 2 αναριθμείται ως «ΤΙΤΛΟΣ X».

122) Στο άρθρο 148, οι λέξεις «τις εκτελεστικές αποφάσεις τις σχετικές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους εκτελεστικούς κανονισμούς τους σχετικούς».

ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

123) Το κεφάλαιο 3 αναριθμείται ως «ΤΙΤΛΟΣ XI» και ο όρος «ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ» αντικαθίστανται από τους όρους «, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ».

124) Το άρθρο 149 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Η Ένωση συμβάλλει στην προώθηση των ευρωπαϊκών επιδιώξεων στον χώρο του αθλητισμού, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα τις ιδιαιτερότητες του, τις δομές του που βασίζονται στον εθελοντισμό καθώς και τον κοινωνικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.».

β) Στην παράγραφο 2, πέμπτη περίπτωση, προστίθεται στο τέλος η φράση «... και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης.»· η ακόλουθη περίπτωση προστίθεται ως τελευταία περίπτωση:

«- να αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση του αθλητισμού, προάγοντας τη δικαιότητα και τον ανοιχτό χαρακτήρα των αθλητικών αναμετρήσεων και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων για τον αθλητισμό φορέων, καθώς και προστατεύοντας τη σωματική και ηθική ακεραιότητα των αθλητών, ιδίως των νεότερων μεταξύ τους.».

γ) Στην παράγραφο 3, οι λέξεις «σε θέματα παιδείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε θέματα παιδείας και αθλητισμού».

δ) Στην παράγραφο 4, ο όρος «, το Συμβούλιο» διαγράφεται, η πρώτη περίπτωση αρχίζει με τις λέξεις «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας...» και το ρήμα προσαρμόζεται, ενδεχομένως, αναλόγως. Η δεύτερη περίπτωση αρχίζει από τις λέξεις «Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει...».

125) Στο άρθρο 150, παράγραφος 4, το ακόλουθο τμήμα της φράσης προστιθέται στο τέλος: «... και το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει συστάσεις».

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

126) Το άρθρο 151, παράγραφος 5, τροποποιείται ως εξής:

α) Στην εισαγωγική φράση, ο όρος «, το Συμβούλιο» απαλείφεται.

β) Η πρώτη φράση της πρώτης περίπτωσης αρχίζει με τις λέξεις «το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας...», το ρήμα προσαρμόζεται αναλόγως και απαλείφεται η δεύτερη φράση.

γ) Στη δεύτερη περίπτωση, απαλείφονται οι λέξεις «αποφασίζοντας ομόφωνα» και η περίπτωση αρχίζει ως εξής: «το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, διατυπώνει...».

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

127) Το άρθρο 152 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, δεύτερο εδάφιο, ο όρος «ανθρώπινη» αντικαθίσταται από τον όρο «σωματική και ψυχική» και στο τέλος του ίδιου εδαφίου προστίθεται η ακόλουθη φράση: «..., καθώς και την επαγρύπνηση για τις σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας, την κήρυξη συναγερμού σε περίπτωση τέτοιων απειλών και την καταπολέμησή τους.»,

β) Στην παράγραφο 2, στο τέλος του πρώτου εδαφίου, προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Ενθαρρύνει ιδίως τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση της συμπληρωματικότητας των υγειονομικών τους υπηρεσιών στις παραμεθόριες περιοχές.».

Στην παράγραφο 2, το ακόλουθο κείμενο προστίθεται στο τέλος του δευτέρου εδαφίου: «..., ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.».

Η παράγραφος 4 τροποποιείται ως εξής:

i) Στην εισαγωγική φράση του πρώτου εδαφίου, παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα της φράσης: «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2 Α, παράγραφος 5, και το άρθρο 2 Ε, σημείο α), και σύμφωνα με το άρθρο 2 Γ, παράγραφος 2, σημείο ια),...» και προστίθεται η ακόλουθη φράση στο τέλος: «..., για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων όσον αφορά την ασφάλεια:».

ii) Στο σημείο β), οι λέξεις «κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37,...» διαγράφονται.

iii) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο σημείο γ):

«γ) μέτρα για τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας για τα φάρμακα και τα μηχανήματα που προορίζονται για ιατρική χρήση.»

iv) Το νυν σημείο γ) αναριθμείται σε παράγραφο «5» και αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορούν επίσης να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης της προστασίας και της βελτίωσης της υγείας του ανθρώπου, και ιδίως για την καταπολέμηση των σοβαρών ασθενειών με διασυνοριακή διάσταση, την κήρυξη συναγερμού σε παρόμοιες περιπτώσεις και την καταπολέμησή τους, καθώς και μέτρα που έχουν ως άμεσο στόχο τους την προστασία της δημόσιας υγείας από το κάπνισμα και την κατάχρηση οινοπνευματωδών, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.».

Το δεύτερο εδάφιο της νυν παραγράφου 4 γίνεται η παράγραφος 6 και η παράγραφος 5, που αναριθμείται σε 7, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Η δράση της Ένωσης αναπτύσσεται χωρίς να θίγονται οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής τους στον τομέα της υγείας, καθώς και την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης. Στις ευθύνες των κρατών μελών εμπίπτει η διαχείριση των υγειονομικών υπηρεσιών και της ιατρικής περίθαλψης, καθώς και η κατανομή των πόρων που διατίθενται για τις υπηρεσίες αυτές. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 4, στοιχείο α), δεν θίγουν τις εθνικές διατάξεις που διέπουν τις δωρεές οργάνων και αίματος ή την ιατρική χρήση τους.».

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

128) Στο άρθρο 153, η παράγραφος 2 γίνεται το άρθρο 6α, και οι παράγραφοι 3,4 και 5 αναριθμούνται σε 2, 3 και 4, αντιστοίχως.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

129) Το άρθρο 157 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο τέλος της παραγράφου 2, προστίθεται το ακόλουθο κείμενο: «..., ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.».

β) Στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο τμήμα φράσης στο τέλος της δεύτερης φράσης: «..., αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

130) Η επικεφαλίδα του τίτλου XVII αντικαθίσταται από την εξής: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ».

131) Το άρθρο 158 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι όροι «οικονομική και κοινωνική συνοχή» αντικαθίστανται από τους όρους «οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «ή νήσων» και οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών» διαγράφονται.

γ) Προστίθεται το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Μεταξύ των εν λόγω περιοχών, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις ζώνες που συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.»

132) Στο άρθρο 159, δεύτερο εδάφιο, οι όροι «οικονομικής και κοινωνικής» αντικαθίστανται από τους όρους «οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής».

133) Το άρθρο 161 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην αρχή του πρώτου εδαφίου, πρώτη φράση, οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του άρθρου 162, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου...» αντικαθίσταται από τη φράση «Με την επιφύλαξη του άρθρου 162, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία...» και το ρήμα τίθεται στον πληθυντικό. Στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, καθορίζει επίσης τους γενικούς κανόνες που θα εφαρμόζονται στα Ταμεία καθώς και τις αναγκαίες διατάξεις» αντικαθίσταται από τη φράση «Με την ίδια διαδικασία καθορίζονται

επίσης οι γενικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα Ταμεία καθώς και οι αναγκαίες διατάξεις».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «από το Συμβούλιο».

γ) Το τρίτο εδάφιο διαγράφεται.

134) Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 162, οι λέξεις «Οι εκτελεστικές αποφάσεις» αντικαθίστανται από τους όρους «Οι εκτελεστικοί κανονισμοί» και το ρήμα προσαρμόζεται αναλόγως.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

135) Στην επικεφαλίδα του τίτλου XVIII, προστίθενται οι λέξεις «ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ».

136) Το άρθρο 163 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

« 1. Η Ένωση έχει ως στόχο να ενισχύσει τις επιστημονικές και τεχνολογικές της βάσεις, με τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου έρευνας στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και οι τεχνολογίες κυκλοφορούν ελεύθερα, να διευκολύνει την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς της, συμπεριλαμβανομένης της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της, καθώς και να προωθήσει τις ερευνητικές δράσεις που κρίνονται αναγκαίες βάσει άλλων κεφαλαίων των Συνθηκών.».

β) Στην παράγραφο 2, η φράση «... αποβλέποντας, ιδιαίτερα, στο να δίνεται στις επιχειρήσεις η ευκαιρία να εκμεταλλεύονται πλήρως τις δυνατότητες που παρέχει η εσωτερική αγορά,...» αντικαθίσταται από τη φράση «... επιδιώκοντας, ιδιαίτερα, να δίνεται στους ερευνητές η ευκαιρία να συνεργάζονται ελεύθερα πέραν των συνόρων και στις επιχειρήσεις η ευκαιρία να εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που παρέχει η εσωτερική αγορά,...».

137) Στο άρθρο 165, παράγραφος 2, το ακόλουθο κείμενο προστίθεται στο τέλος: «..., ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.»

138) Το άρθρο 166 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 4, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,...».

β) Προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 5:

«5. Ως συμπλήρωμα των δράσεων που προβλέπονται στο πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας.».

139) Στο άρθρο 167, η λέξη «το Συμβούλιο» αντικαθίσταται από τη λέξη «η Ένωση».

140) Στο άρθρο 168, δεύτερο εδάφιο, η λέξη «το Συμβούλιο» αντικαθίσταται από τη λέξη «η Ένωση».

141) Στο άρθρο 170, δεύτερο εδάφιο, το τελευταίο τμήμα της φράσης «..., η διαπραγμάτευση και η σύναψη των συμφωνιών αυτών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 300» διαγράφεται.

ΔΙΑΣΤΗΜΑ

142) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 172α:

«ΑΡΘΡΟ 172α

1. Προκειμένου να προωθηθούν η επιστημονική και τεχνική πρόοδος, η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και η εφαρμογή των πολιτικών της, η Ένωση καταστρώνει ευρωπαϊκή πολιτική διαστήματος. Για τον σκοπό αυτό, μπορεί να προωθεί κοινές πρωτοβουλίες, να υποστηρίζει την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και να συντονίζει τις αναγκαίες προσπάθειες για την εξερεύνηση και τη χρησιμοποίηση του διαστήματος.

2. Προκειμένου να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα, που μπορούν να λάβουν τη μορφή ενός ευρωπαϊκού προγράμματος για το διάστημα, αποκλειομένης οποιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

3. Η Ένωση καθιερώνει κάθε ωφέλιμη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος τίτλου.»

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ)

143) Το άρθρο 174 τροποποιείται ως εξής:

α) Η τέταρτη περίπτωση της παραγράφου 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«- την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος.».

β) Στην παράγραφο 2, δεύτερο εδάφιο, ο όρος «κοινοτική διαδικασία ελέγχου» αντικαθίστανται από τον όρο «διαδικασία ελέγχου της Ένωσης».

γ) Στο άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, το τελευταίο τμήμα της φράσης «..., η διαπραγμάτευση και η σύναψη των συμφωνιών αυτών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 300» διαγράφεται.

144) Το άρθρο 175 τροποποιείται ως εξής:

α) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορεί να καταστήσει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία εφαρμοστέα στους τομείς του πρώτου εδαφίου.».

β) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, οι λέξεις «Σε άλλους τομείς,...» απαλείφονται και το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή στην παράγραφο 2, ανάλογα με την περίπτωση.».

γ) Στην παράγραφο 4, οι λέξεις «... ορισμένων μέτρων κοινοτικού χαρακτήρα...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... ορισμένων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση,...».

δ) Στην παράγραφο 5, οι λέξεις «... το Συμβούλιο προβλέπει, στην πράξη με την οποία θεσπίζεται το μέτρο αυτό, τις κατάλληλες διατάξεις...» αντικαθίσταται από τις λέξεις «το εν λόγω μέτρο προβλέπει τις κατάλληλες διατάξεις...».

ΤΙΤΛΟΙ ΠΟΥ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ

145) Το κεφάλαιο XX με επικεφαλίδα «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και τα άρθρα 177, 179, 180 και 181 γίνονται το κεφάλαιο 1 του τίτλου III του πέμπτου μέρους, για την εξωτερική δράση της Ένωσης, και τα άρθρα 188 Δ έως 188 Ζ, αντιστοίχως. Τα άρθρα αυτά τροποποιούνται, όπως επισημαίνεται κατωτέρω στα σημεία 161) έως 164). Το άρθρο 178 καταργείται.

146) Ο τίτλος XXI με επικεφαλίδα «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ» και το άρθρο 181 Α γίνονται το κεφάλαιο 2 του τίτλου III του πέμπτου μέρους, για την εξωτερική δράση της Ένωσης, και το νέο άρθρο 188 Η, αντιστοίχως. Το άρθρο αυτό τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 166).

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

147) Ο τίτλος XX αντικαθίσταται από τον νέο τίτλο και το νέο άρθρο 176 Α που ακολουθούν:

«ΤΙΤΛΟΣ XX
ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 176 Α

1. Στο πλαίσιο της εγκαθίδρυσης ή της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης να προστατευθεί και να βελτιωθεί το περιβάλλον, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ κρατών μελών, έχει ως στόχο:

α) να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας,

β) να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης, και

γ) να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και

δ) να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων.

2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των λοιπών διατάξεων των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Τα εν λόγω μέτρα θεσπίζονται μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Τα μέτρα αυτά δεν επηρεάζουν το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 175, παράγραφος 2, στοιχείο γ).

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει τα ως άνω μέτρα, όταν πρόκειται για μέτρα κυρίως φορολογικού χαρακτήρα.»

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

148) Ο τίτλος XXI αντικαθίσταται από τον νέο τίτλο και το νέο άρθρο 176 Β που ακολουθούν:

«ΤΙΤΛΟΣ XXI
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟ 176 Β

1. Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα του τουρισμού, ιδίως με την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης στον τομέα αυτόν.

Προς τούτο, η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

α) να ενθαρρύνει τη δημιουργία περιβάλλοντος ευνοϊκού νια την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στον εν λόγω τομέα,

β) να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, ιδίως με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν ειδικά μέτρα για τη συμπλήρωση των δράσεων τις οποίες διεξάγουν τα κράτη μέλη προκειμένου να πραγματώσουν τους στόχους του παρόντος άρθρου, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.»

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

149) Παρεμβάλλονται ο ακόλουθος νέος τίτλος XXII και το ακόλουθο νέο άρθρο 176 Γ:

«ΤΙΤΛΟΣ XXII
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 176 Γ

1. Η Ένωση ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης των φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και προστασίας από αυτές.

Η δράση της Ένωσης έχει ως στόχο:

α) να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο όσον αφορά την πρόληψη των κινδύνων, την προετοιμασία των φορέων πολιτικής προστασίας στα κράτη μέλη και την επέμβαση σε περιπτώσεις φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών εντός της Ένωσης,

β) να προωθεί την ταχεία και αποτελεσματική επιχειρησιακή συνεργασία στο εσωτερικό της Ένωσης μεταξύ των εθνικών υπηρεσιών πολιτικής προστασίας,

γ) να ευνοεί τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.»

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

150) Παρεμβάλλονται ο ακόλουθος νέος τίτλος XXIII και το ακόλουθο νέο άρθρο 176 Δ:

«ΤΙΤΛΟΣ XXIII
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 176 Δ

1. Η αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη, που είναι ουσιώδους σημασίας για την καλή λειτουργία της Ένωσης, θεωρείται ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος.

2. Η Ένωση μπορεί να υποστηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για τη βελτίωση της διοικητικής τους ικανότητας να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

Η υποστήριξη αυτή μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και την υποστήριξη προγραμμάτων κατάρτισης. Κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να προσφύγει στην υποστήριξη αυτή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία προς τον σκοπό αυτό, αποκλειομένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, ούτε τα προνόμια και τα καθήκοντα της Επιτροπής. Δεν θίγει επίσης άλλες διατάξεις των Συνθηκών που προβλέπουν διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ αυτών και της Ένωσης.»

Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ

151) Στο άρθρο 182, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης», στο τέλος, διαγράφονται.

152) Στο άρθρο 186, το τελικό τμήμα φράσης «.... θα ρυθμισθεί με μεταγενέστερες συμφωνίες που απαιτούν την ομοφωνία των κρατών μελών.» αντικαθίσταται από τη φράση «... διέπεται από πράξεις που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 187.».

153) Στο άρθρο 187, οι λέξεις «αποφασίζοντας ομόφωνα» αντικαθίστανται από τις ακόλουθες λέξεις «αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής» και στο τέλος του άρθρου προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Όταν οι διατάξεις αυτές θεσπίζονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.».

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

154) Παρεμβάλλεται νέο πέμπτο μέρος. Τιτλοφορείται «Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ» και περιλαμβάνει τους ακόλουθους τίτλους και κεφάλαια:

Τίτλος Ι: Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης
Τίτλος ΙΙ: Η κοινή εμπορική πολιτική
Τίτλος ΙΙΙ: Η συνεργασία με τρίτες χώρες και η ανθρωπιστική βοήθεια
Κεφάλαιο 1: Η συνεργασία για την ανάπτυξη
Κεφάλαιο 2: Η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες
Κεφάλαιο 3: Η ανθρωπιστική βοήθεια
Τίτλος IV: Περιοριστικά μέτρα
Τίτλος V: Οι διεθνείς συμφωνίες
Τίτλος VI: Σχέσεις της Ένωσης με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες και αντιπροσωπίες της Ένωσης
Τίτλος VII: Ρήτρα αλληλεγγύης

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

155) Παρεμβάλλονται ο ακόλουθος νέος τίτλος Ι και το ακόλουθο νέο άρθρο 188 Α:

«ΤΙΤΛΟΣ 1
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 188 Α

Η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή, βάσει του παρόντος μέρους, έχει ως γνώμονα τις αρχές, προωθεί τους στόχους και διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

156) Παρεμβάλλεται τίτλος ΙΙ «Η ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ», που αναπαράγει την επικεφαλίδα του τίτλου ΙΧ του τρίτου μέρους.

157) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 Β, με τη διατύπωση του άρθρου 131 και τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Με τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 27, η Ένωση συμβάλλει, για το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών.».

β) Το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

158) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 Γ που αντικαθιστά το άρθρο 133:

«ΑΡΘΡΟ 188 Γ

1. Η κοινή εμπορική πολιτική διαμορφώνεται βάσει ενιαίων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές δασμολογικών συντελεστών, τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών σχετικά με τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την ενοποίηση των μέτρων ελευθέρωσης, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας, στα οποία περιλαμβάνονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε περιπτώσεις ντάμπινγκ και επιδοτήσεων. Η κοινή εμπορική πολιτική ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής.

3. Εάν πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις και να συναφθούν συμφωνίες με ένα ή περισσότερα κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς, εφαρμόζεται το άρθρο 188 ΙΔ, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο την εξουσιοδοτεί να αρχίσει τις αναγκαίες διαπραγματεύσεις. Εναπόκειται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να μεριμνούν ώστε οι υπό διαπραγμάτευση συμφωνίες να συνάδουν με τις πολιτικές και τους εσωτερικούς κανόνες της Ένωσης.

Οι διαπραγματεύσεις αυτές διεξάγονται από την Επιτροπή, σε συνεννόηση με ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο για να την επικουρεί στο έργο αυτό και στο πλαίσιο των οδηγιών που μπορεί να της απευθύνει το Συμβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στην ειδική επιτροπή καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων.

4. Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών της παραγράφου 3, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνίας στους τομείς του εμπορίου υπηρεσιών και των εμπορι-

κών πτυχών της διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και των άμεσων ξένων επενδύσεων, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα όταν η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει διατάξεις για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει επίσης ομόφωνα για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνιών:

α) στον τομέα του εμπορίου των πολιτιστικών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να θίξουν την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ένωσης,

β) στον τομέα του εμπορίου κοινωνικών, εκ παιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών, όταν υπάρχει κίνδυνος οι συμφωνίες αυτές να επιφέρουν σοβαρή διατάραξη της οργάνωσης των υπηρεσιών αυτών σε εθνικό επίπεδο και να θιγούν οι ευθύνες των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή τους.

5. Η διαπραγμάτευση και η σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των μεταφορών υπόκεινται στον τίτλον του τρίτου μέρους και στο άρθρο 188 ΙΔ.

6. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που απονέμει το παρόν άρθρο στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής δεν επηρεάζει την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, ούτε συνεπάγεται εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών κατά το μέτρο που οι Συνθήκες αποκλείουν την εναρμόνιση αυτή.»

<u>ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</u>

159) Παρεμβάλλεται τίτλος ΙΙΙ, με επικεφαλίδα «Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ».

160) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 1 «Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», που αναπαράγει την επικεφαλίδα του τίτλου XX του τρίτου μέρους.

161) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 Δ, με τη διατύπωση του άρθρου 177, και τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη ασκείται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και οι αντίστοιχες πολιτικές των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

Κύριος στόχος της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα αυτό είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας. Η Ένωση λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη κατά την εφαρμογή πολιτικών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες.»

β) Η παράγραφος 3 αναριθμείται σε «2».

162) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 Ε, με τη διατύπωση του άρθρου 179, και τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, τα οποία μπορούν να αφορούν πολυετή προγράμματα συνεργασίας με αναπτυσσόμενες χώρες ή προγράμματα με θεματική προσέγγιση.».

β) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 2:

«2. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 10 Α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 188 Δ της παρούσας Συνθήκης.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.»

γ) Η νυν παράγραφος 2 αναριθμείται σε « 3» και η νυν παράγραφος 3 διαγράφεται.

163) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 ΣΤ, με τη διατύπωση του άρθρου 180 και τροποποιείται ως εξής:

Στην αρχή της παραγράφου 1, παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα φράσης: «Για να προάγουν τη συμπληρωματικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους,...».

164) Παρεμβάλλεται άρθρο 188Η, με τη διατύπωση του άρθρου 181 και η δεύτερη φράση του πρώτου εδαφίου, καθώς και το δεύτερο εδάφιο διαγράφονται.

<u>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ</u>

165) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 2, με επικεφαλίδα «Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ», που αναπαράγει την επικεφαλίδα του τίτλου XXI του τρίτου μέρους.

166) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 Η, με τη διατύπωση του άρθρου 181 Α, και τροποποιείται ως έξης:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων των Συνθηκών, και ιδίως των άρθρων 188 Δ έως 188 Ζ, η Ένωση αναλαμβάνει δράσεις οικονομικής, χρηματοοικονομικής και τεχνικής συνεργασίας, στις οποίες περιλαμβάνονται επίσης δράσεις συνδρομής στον χρηματοοικονομικό τομέα, με άλλες τρίτες χώρες πλην των αναπτυσσομένων. Οι δράσεις αυτές είναι συνεπείς προς την αναπτυξιακή πολιτική της Ένωσης και διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής της δράσης. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχυονται.».

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παραγράφου 1.»

γ) Στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, δεύτερη φράση, το τελευταίο τμήμα της φράσης «..., η διαπραγμάτευση και η σύναψη των συμφωνιών αυτών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 300» διαγράφεται.

167) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 188 Θ:

«ΑΡΘΡΟ 188 Θ

Όταν η κατάσταση σε τρίτη χώρα επιβάλλει την επείγουσα παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής από την Ένωση, το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, τις αναγκαίες αποφάσεις.»

<u>Ανθρωπιστική βοήθεια</u>

168) Παρεμβάλλονται το ακόλουθο νέο κεφάλαιο 3 και το ακόλουθο νέο άρθρο 188 Ι:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
Η ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 188 Ι

1. Οι δράσεις της Ένωσης στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας διεξάγονται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Οι εν λόγω δράσεις αποσκοπούν, κατά περίπτωση, να παρέχουν εγκαίρως συνδρομή και βοήθεια στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές και να τους προστατεύουν ώστε να αντιμετωπίσουν τις ανθρωπιστικές ανάγκες που προκύπτουν από τις διάφορες αυτές καταστάσεις. Οι δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.

2. Οι δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου και τις αρχές της αμεροληψίας, της ουδετερότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής των ανθρωπιστικών δράσεων της Ένωσης.

4. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει με τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς κάθε συμφωνία που είναι λυσιτελής για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 και του άρθρου 10 Α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διεξάγουν διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν συμφωνίες.

5. Προκειμένου να δημιουργηθεί πλαίσιο για την κοινή συνεισφορά των νέων της Ευρώπης στις δράσεις παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης, συγκροτείται Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθορίζουν το νομικό καθεστώς και τους λεπτομερείς κανόνες για τη λειτουργία του.

6. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε πρωτοβουλία που είναι ωφέλιμη για την προαγωγή του συντονισμού των δράσεων της Ένωσης με τις δράσεις των κρατών μελών, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της συμπληρωματικότητας των μηχανισμών παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης και των κρατών μελών.

7. Η Ένωση μεριμνά ώστε οι δράσεις της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας να είναι συντονισμένες και συνεπείς με τις δράσεις των διεθνών οργανώσεων και οργανισμών, ιδίως όσων αποτελούν μέρος του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.»

<u>ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ</u>

169) Παρεμβάλλονται ο ακόλουθος τίτλος IV και το ακόλουθο άρθρο 188 ΙΑ, που αντικαθιστούν το άρθρο 301:

«ΤΙΤΛΟΣ IV
ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΑΡΘΡΟ 188 ΙΑ

1. Όταν απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, προβλέπει τη διακοπή ή τη μείωση, εν όλω ή εν μέρει, των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από κοινή πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και της Επιτροπής, θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα. Ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Εφόσον προβλέπεται από απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1, περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων.

3. Οι πράξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο περιέχουν τις αναγκαίες διατάξεις περί νομικών εγγυήσεων.»

<u>ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ</u>

170) Παρεμβάλλεται τίτλος V «ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ» μετά το άρθρο 188 ΙΑ.

171) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 188 ΙΒ:

«ΑΡΘΡΟ 188 Β

1. Η Ένωση μπορεί να συνάπτει συμφωνία με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς όταν το προβλέπουν οι Συνθήκες ή όταν η σύναψη συμφωνίας είναι αναγκαία για την επίτευξη, στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης, ενός εκ των στόχων που καθορίζονται από τις Συνθήκες, ή προβλέπεται σε νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης ή ακόμη ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.

2. Οι συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση δεσμεύουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.»

172) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 ΙΔ, με τη διατύπωση του άρθρου 310. Ο όρος «κράτη» αντικαθίσταται από τον όρο «τρίτες χώρες».

173) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 ΙΔ που αντικαθιστά το άρθρο 300:

«ΑΡΘΡΟ 188 ΙΔ

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου 188 Γ, για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη των συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών ακολουθείται η εξής διαδικασία.

2. Το Συμβούλιο εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων, εκδίδει οδηγίες διαπραγμάτευσης, επιτρέπει την υπογραφή και συνάπτει τις συμφωνίες.

3. Η Επιτροπή, ή ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας όταν η σχεδιαζόμενη συμφωνία αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την έναρξη διαπραγματεύσεων και ορίζει, ανάλογα με το αντικείμενο της σχεδιαζόμενης συμφωνίας, τον διαπραγματευτή ή τον επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας της Ένωσης.

4. Το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει οδηγίες στον διαπραγματευτή και να ορίζει ειδική επιτροπή, σε διαβούλευση με την οποία πρέπει να διεξάγονται οι διαπραγματεύσεις.

5. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την υπογραφή της συμφωνίας και, ενδεχομένως, την προσωρινή της εφαρμογή πριν να τεθεί σε ισχύ.

6. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του διαπραγματευτή, εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας.

Εκτός από την περίπτωση που η συμφωνία αφορά αποκλειστικά την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση για τη σύναψη της συμφωνίας:

α) Μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) συμφωνίες σύνδεσης,

ii) συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,

iii) συμφωνίες που δημιουργούν ειδικό θεσμικό πλαίσιο θεσπίζοντας διαδικασίες συνεργασίας,

iv) συμφωνίες που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ένωση,

v) συμφωνίες που καλύπτουν τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία ή η ειδική νομοθετική διαδικασία όταν απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να συμφωνούν προθεσμία για την έγκριση.

β) Μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις υπόλοιπες περιπτώσεις. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του εντός προθεσμίας που μπορεί να ορίσει το Συμβούλιο ανάλογα με το επείγον του ζητήματος. Ελλείψει γνώμης εντός της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει.

7. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 5, 6 και 9, το Συμβούλιο μπορεί, κατά τη σύναψη συμφωνίας, να εξουσιοδοτεί τον διαπραγματευτή να εγκρίνει εξ ονόματος της Ένωσης, τις τροποποιήσεις της συμφωνίας, εφόσον η συμφωνία προβλέπει ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να θεσπισθούν με απλοποιημένη διαδικασία ή μέσω οργάνου που συνιστάται με την εν λόγω συμφωνία. Το Συμβούλιο μπορεί να εξαρτά την εξουσιοδότηση αυτή από ειδικούς όρους.

8. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Ωστόσο, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, όταν η συμφωνία αφορά τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση πράξης της Ένωσης καθώς και προκειμένου περί συμφωνιών σύνδεσης και των συμφωνιών του άρθρου 188 Η με τα κράτη που είναι υποψήφια για προσχώρηση, ο Συμβούλιο αποφασίζει επίσης ομόφωνα όσον αφορά τη συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών Ελευθεριών. Η απόφαση περί σύναψης της συμφωνίας αυτής τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

9. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, εκδίδει απόφαση για την αναστολή της εφαρμογής μιας συμφωνίας και τον καθορισμό των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται αμέσως και πλήρως σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

11. Ένα κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει εάν η σχεδιαζόμενη συμφωνία είναι συμβατή με τις Συνθήκες. Εάν η γνώμη του Δικαστηρίου είναι αρνητική, η σχεδιαζόμενη συμφωνία μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνο εφόσον τροποποιηθεί, ή εάν αναθεωρηθούν οι Συνθήκες.»

174) Παρεμβάλλεται άρθρο 188 ΙΕ με τη διατύπωση των παραγράφων 1 έως 3 και 5 του άρθρου 111. Οι δύο τελευταίες φράσεις της παραγράφου 1 γίνονται το δεύτερο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου, που τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 188 ΙΔ, το Συμβούλιο, είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό να επιτύχει συναίνεση συμβατή με το στόχο της σταθερότητας των τιμών, μπορεί να συνάπτει τυπικές συμφωνίες για σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι νομισμάτων τρίτων κρατών. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.».

Στο δεύτερο εδάφιο, η φράση «ύστερα από σύσταση της ΕΚΤ ή της Επιτροπής, μετά από διαβούλευση με την ΕΚΤ με σκοπό να... » αντικαθίσταται από τη φράση «είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να...».

β) Στην παράγραφο 2, ο όρος «μη κοινοτικών νομισμάτων» αντικαθίσταται από τον όρο «των νομισμάτων τρίτων κρατών».

γ) Στην παράγραφο 3, στην πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου, η παραπομπή στο άρθρο 300 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 188 ΙΔ και ο όρος «κράτη» αντικαθίσταται από τον όρο «τρίτα κράτη» και το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται.

δ) Η παράγραφος 5 αναριθμείται σε «4».

<u>ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ</u>

175) Παρεμβάλλονται τίτλος VI και τα ακόλουθα άρθρα 188 ΙΣΤ και 188 ΙΖ, το δε άρθρο 188 ΙΣΤ αντικαθιστά τα άρθρα 302 έως 304:

«ΤΙΤΛΟΣ VI

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 188 ΙΣΤ

1. Η Ένωση καθιερώνει κάθε πρόσφορη μορφή συνεργασίας με τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και τους ειδικευμένους οργανισμούς τους, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Η Ένωση διατηρεί επίσης τις πλέον πρόσφορες σχέσεις με άλλους διεθνείς οργανισμούς.

2. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου ανατίθεται στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και στην Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 188 ΙΖ

1. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης στις τρίτες χώρες και στους διεθνείς οργανισμούς εκπροσωπούν την Ένωση.

2. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης τίθενται υπό την εξουσία του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Ενεργούν σε στενή συνεργασία με τις διπλωματικές και προξενικές αποστολές των κρατών μελών.»

ΡΗΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

176) Παρεμβάλλονται ο νέος τίτλος ΥΠ και το νέο άρθρο 188ΙΗ που ακολουθούν

«ΤΙΤΛΟΣ VII
ΡΗΤΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΡΘΡΟ 188 ΙΗ

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν από κοινού, με πνεύμα αλληλεγγύης, εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Η Ένωση κινητοποιεί όλα τα μέσα που έχει στη διάθεση της, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών μέσων που θέτουν στη διάθεσή της τα κράτη μέλη, για:

α) - την πρόληψη τρομοκρατικής απειλής στο έδαφος των κρατών μελών,
- την προστασία των δημοκρατικών θεσμών και του άμαχου πληθυσμού από ενδεχόμενη τρομοκρατική επίθεση,
- την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης,

β) την παροχή συνδρομής σε κράτος μέλος στο έδαφός του, μετά από αίτηση των πολιτικών του αρχών, σε περίπτωση φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής.

2. Σε περίπτωση που κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή, τα υπόλοιπα κράτη μέλη του παρέχουν βοήθεια κατόπιν αιτήματος των πολιτικών του αρχών. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη συντονίζονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

3. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή από την Ένωση της παρούσας ρήτρας αλληλεγγύης καθορίζονται με απόφαση που εκδίδεται από το Συμβούλιο, μετά από κοινή πρόταση της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Εάν η απόφαση αυτή έχει επιπτώσεις στον τομέα της άμυνας, το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 15 β, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται ενήμερο.

Στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου και με την επιφύλαξη του άρθρου [207], το Συμβούλιο επικουρείται από την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, με τη στήριξη των δομών που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, και από την επιτροπή του άρθρου 61 Δ, οι οποίες υποβάλλουν στο Συμβούλιο, ενδεχομένως, κοινές γνώμες.

4. Προκειμένου η Ένωση και τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να ενεργούν αποτελεσματικά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πραγματοποιεί τακτική αξιολόγηση των απειλών τις οποίες αντιμετωπίζει η Ένωση.»

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

177) Το μέρος πέμπτο αναριθμείται σε «μέρος έκτο» και η επικεφαλίδα του αντικαθίσταται από την εξής: «ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

178) Το άρθρο 189 καταργείται.

179) Το άρθρο 190 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 διαγράφονται ενώ οι παράγραφοι 4 και 5 αναριθμούνται σε 1 και 2 αντιστοίχως.

β) Η παράγραφος 4, που αναριθμείται σε 1, τροποποιείται ως εξής:

i) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «... για τη διεξαγωγή εκλογών με άμεση και καθολική ψηφοφορία...» αντικαθίσταται από τις λέξεις «... για τη θέσπιση των αναγκαίων διατάξεων με στόχο την εκλογή των μελών του με άμεση και καθολική ψηφοφορία...».

ii) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκριση τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.».

γ) Στην παράγραφο 5 που αναριθμείται σε 2, παρεμβάλλονται οι λέξεις «, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,» μετά τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

180) Στο άρθρο 191, το πρώτο εδάφιο διαγράφεται. Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Το Συμβούλιο αποφασίζοντας σύμφωνα με. ..., καθορίζει...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με. ..., καθορίζουν...» και παρεμβάλλονται οι λέξεις «του άρθρου 8 Α, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» μετά τις λέξεις «σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

181) Στο άρθρο 192, το πρώτο εδάφιο διαγράφεται. Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «των μελών του» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των μελών που το απαρτίζουν» ενώ προστίθεται στο τέλος του εδαφίου η ακόλουθη πρόταση: «Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, γνωστοποιεί τους λόγους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.»

182) Το άρθρο 193 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «των μελών του» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των μελών που το απαρτίζουν».

β) Το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι λεπτομερείς διατάξεις άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο αποφασίζει μέσω κανονισμών με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μετά από έγκριση του Συμβουλίου και της Επιτροπής.»

183) Το άρθρο 195 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις στην αρχή «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ορίζει διαμεσολαβητή, ο οποίος είναι αρμόδιος να δέχεται τις καταγγελίες...»

αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ευρωπαίος διαμεσολαβητής, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι αρμόδιος να δέχεται τις καταγγελίες...». Στην τελευταία φράση, οι λέξεις «... και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων» και προστίθεται η ακόλουθη τελευταία πρόταση: «Ερευνά τις καταγγελίες αυτές και συντάσσει σχετικές εκθέσεις.»

β) Στην παράγραφο 2, πρώτο εδάφιο, ο όρος «εκλέγεται» αντικαθιστά τον όρο «διορίζεται».

γ) Στην παράγραφο 3, οι λέξεις «από καμία κυβέρνηση, θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό» αντικαθιστά τις λέξεις «από κανένα οργανισμό».

δ) Στην παράγραφο 4, παρεμβάλλονται οι λέξεις «..., αποφασίζοντας μέσω κανονισμών με δική του πρωτοβουλία σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία» μετά τις λέξεις «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο...» και η φράση «..., μετά από γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου» μεταφέρεται στο τέλος της παραγράφου.

184) Στο άρθρο 196, δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «σε έκτακτη σύνοδο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε περίοδο έκτακτης συνόδου» και οι λέξεις «των μελών του» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των μελών που το απαρτίζουν».

185) Το άρθρο 197 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο διαγράφεται.

β) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Επιτροπή μπορεί να μετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ακούγεται όποτε ζητήσει το λόγο.»

γ) Το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν το λόγο ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπό τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.»

186) Στο άρθρο 198, πρώτο εδάφιο, απαλείφεται ο όρος «απόλυτη».

187) Στο άρθρο 199, δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... κατά τις διατάξεις του κανονισμού αυτού» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «τις διατάξεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες και τον εν λόγω κανονισμό.».

188) Στο άρθρο 201, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εάν η πρόταση μομφής γίνει δεκτή με την πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν συλλογικά παραίτηση από τα καθήκοντα τους και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας υποβάλλει παραίτηση από τα καθήκοντα που ασκεί στην Επιτροπή. Μέχρις ότου αντικατασταθούν, σύμφωνα με το άρθρο 9 Δ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα τους και να διεκπεραιώνουν τις τρέχουσες υποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή, η θητεία των μελών της Επιτροπής που διορίζονται σε αντικατάσταση τους λήγει την ημερομηνία που θα είχε λήξει η θητεία των μελών της Επιτροπής που υποχρεώθηκαν να υποβάλουν συλλογικά παραίτηση από τα καθήκοντά τους.»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

189) Παρεμβάλλονται το ακόλουθο νέο τμήμα 1 α και τα ακόλουθα νέα άρθρα 201 α και 201 β:

«ΤΜΗΜΑ 1α
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΡΘΡΟ 201α

1. Σε περίπτωση ψηφοφορίας, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύσει ένα μόνο από τα λοιπά μέλη.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η παράγραφος 2 του άρθρου 205 της παρούσας Συνθήκης εφαρμόζονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όταν αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με ψηφοφορία, ο πρόεδρος του και ο πρόεδρος της Επιτροπής δεν συμμετέχουν.

Οι αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αποφασίζει στις περιπτώσεις όπου απαιτείται ομοφωνία.

2. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς ακρόαση.

3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία για διαδικαστικά θέματα καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 201β

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία:

α) απόφαση με την οποία καθορίζεται ο κατάλογος των συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην εκείνης των γενικών υποθέσεων και εκείνης των εξωτερικών υποθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) απόφαση σχετικά με την προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου πλην εκείνης των εξωτερικών υποθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

190) Τα άρθρα 202 και 203 καταργούνται.

191) Το άρθρο 205 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται απλή πλειοψηφία, το Συμβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4 του άρθρου 9 Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αρχής γενομένης από την 1η Νοεμβρίου 2014 και με την επιφύλαξη των διατάξεων που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού της Ένωσης.

3. Αρχής γενομένης από την 1η Νοεμβρίου 2014, και με την επιφύλαξη των διατάξεων που καθορίζονται στο

Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών, δεν λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται ως εξής:

α) Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον η πλειοψηφία αυτή συγκεντρώνει ποσοστό τουλάχιστον 65% του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστον αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

β) Κατά παρέκκλιση από το σημείο α), εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.»

β) Η παράγραφος 4 διαγράφεται και η παράγραφος 3 αναριθμείται σε «4».

192) Το άρθρο 207 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 207

1. Επιτροπή που απαρτίζεται από τους Μόνιμους Αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών έχει την ευθύνη της προετοιμασίας των εργασιών του Συμβουλίου και της εκτέλεσης των εντολών που της αναθέτει το Συμβούλιο. Η επιτροπή δύναται να λαμβάνει διαδικαστικές αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου.

2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη γενικού γραμματέα ο οποίος διορίζεται από το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία επί διαδικαστικών θεμάτων, καθώς και για τη θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού.»

193) Στο άρθρο 208, προστίθεται η ακόλουθη πρόταση στο τέλος του άρθρου «Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, γνωστοποιεί τους σχετικούς λόγους στο Συμβούλιο.»

194) Στο άρθρο 209, οι λέξεις «μετά γνώμη της Επιτροπής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή».

195) Το άρθρο 210 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 210

Το Συμβούλιο καθορίζει τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του προέδρου της Επιτροπής, του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, των μελών της Επιτροπής, των προέδρων, των μελών και των γραμματέων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου. Ορίζει επίσης κάθε άλλη αποζημίωση που καταβάλλεται αντί αμοιβής.».

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

196) Το άρθρο 211 καταργείται. Παρεμβάλλεται άρθρο 211α:

«ΑΡΘΡΟ 211α

Σύμφωνα με το άρθρο 9 Δ, παράγραφος 5, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει συστήματος εναλλαγής που θεσπίζεται ομόφωνα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) τα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται με απόλυτη ισοτιμία όσον αφορά τον καθορισμό της σειράς διορισμού των υπηκόων τους στην Επιτροπή και τη διάρκεια της θητείας τους σε αυτήν κατά συνέπεια, η διαφορά μεταξύ του συνολικού αριθμού των θητειών από υπηκόους δύο δεδομένων κρατών μελών, δεν δύναται ποτέ να υπερβαίνει τη μονάδα,

β) υπό την επιφύλαξη του στοιχείου α), κάθε διαδοχική Επιτροπή συγκροτείται κατά τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών.»

197) Το άρθρο 212 γίνεται η νέα παράγραφος 2 του άρθρου 218.

198) Στο άρθρο 213, απαλείφεται η παράγραφος 1, ενώ η παράγραφος 2 μένει χωρίς αρίθμηση. Τα δύο πρώτα εδάφια συγχωνεύονται ως εξής:

«Τα μέλη της Επιτροπής απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τον χαρακτήρα των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη σέβονται την ανεξαρτησία τους και δεν επιδιώκουν να τα επηρεάζουν κατά την εκτέλεση του έργου τους.»

199) Το άρθρο 214 καταργείται.

200) Το άρθρο 215 τροποποιείται ως εξής:

α) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα δύο εδάφια:

«Το μέλος της Επιτροπής που παραιτήθηκε ή απεβίωσε, αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του από νέο μέλος της αυτής υπηκοότητας, το οποίο διορίζεται από το Συμβούλιο με κοινή συμφωνία με τον πρόεδρο της Επιτροπής, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 9 Δ, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του προέδρου της Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει ομοφώνως ότι δεν είναι αναγκαία η αντικατάσταση του μέλους αυτού, ιδίως όταν είναι σύντομο το εναπομένον διάστημα της θητείας του.».

β) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πέμπτο εδάφιο:

«Σε περίπτωση παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του σύμφωνα με το άρθρο 9 Ε, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

γ) Το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των μελών της Επιτροπής, τα εν λόγω μέρη εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα τους και να διεκπεραιώνουν τις

τρέχουσες υποθέσεις έως ότου αντικατασταθούν για το υπόλοιπο της θητείας τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 Δ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

201) Στο άρθρο 217, οι παράγραφοι 1, 3 και 4 διαγράφονται ενώ η παράγραφος 2 μένει χωρίς αρίθμηση. Η πρώτη φράση της παραγράφου αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 Ε, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από το\ πρόεδρο της, σύμφωνα με το άρθρο 9 Δ, παράγραφος 6 της εν λόγω Συνθήκης.».

202) Στο άρθρο 218, η παράγραφος 1 απαλείφεται. Η παράγραφος 2 αναριθμείται σε «1 » και οι λέξεις «κατά τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη» διαγράφεται. Παρεμβάλλεται παράγραφος 2 με τη διατύπωση του άρθρου 212.

203) Στο άρθρο 219, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «του αριθμού των μελών της που προβλέπεται στο άρθρο 213» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των μελών της» και το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από την εξής πρόταση: «Ο εσωτερικός της κανονισμός ορίζει την απαρτία,»

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

204) Στην επικεφαλίδα του τμήματος 4, προστίθενται οι όροι «ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ».

205) Το άρθρο 220 καταργείται.

206) Στο άρθρο 221, διαγράφεται το πρώτο εδάφιο.

207) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου του άρθρου 223, παρεμβάλλονται οι λέξεις «..., μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου 224α.»

208) Στο άρθρο 224, διαγράφεται η πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου και προστίθεται ο όρος «του Γενικού Δικαστηρίου» μετά τις λέξεις «Ο αριθμός των δικαστών...». Στο τέλος της δεύτερης φράσης του δεύτερου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «..., μετά από διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου 224α.».

209) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 224α:

«ΑΡΘΡΟ 224α

Συνιστάται επιτροπή που γνωμοδοτεί σχετικά με την επάρκεια των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων του δικαστή και του γενικού εισαγγελέα του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, πριν από τη διενέργεια των διορισμών από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών σύμφωνα με τα άρθρα 223 και 224.

Η επιτροπή αποτελείται από επτά προσωπικότητες που επιλέγονται μεταξύ των πρώην μελών του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, των μελών των εθνικών ανώτατων δικαστηρίων και νομομαθών αναγνωρισμένου κύρους, ένας εκ των οποίων προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση που θεσπίζει τους κανόνες λειτουργίας της επιτροπής αυτής, καθώς και απόφαση που διορίζει τα μέλη της. Αποφασίζει κατόπιν πρωτοβουλίας του προέδρου του Δικαστηρίου.».

210) Στο άρθρο 225, παράγραφος 1, στην πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου, οι λέξεις «... που έχουν ανατεθεί σε δικαιοδοτικό τμήμα και αυτές...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... που έχουν ανατεθεί σε ειδικευμένο δικαστήριο που συστήνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 225 Α και αυτές...». Στην παράγραφο 2, πρώτο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «τα οποία συνιστώνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 225 Α».

211) Το άρθρο 225 Α τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να προβαίνουν στη σύσταση ειδικευμένων δικαστηρίων υπαγόμενων στο Γενικό Δικαστήριο, αρμόδιων να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους, τομείς. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν μέσω κανονισμών είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο, είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή.».

β) Στο δεύτερο εδάφιο, ο όρος «η απόφαση» αντικαθίσταται από τον όρο «ο κανονισμός» και ο όρος «του εν λόγω τμήματος» αντικαθίστανται από τον όρο «του εν λόγω δικαστηρίου».

γ) Στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο κανονισμός για τη σύσταση του ειδικευμένου δικαστηρίου».

δ) Στο έκτο εδάφιο, ο όρος «η απόφαση» αντικαθίσταται από τον όρο «ο κανονισμός» και στο τέλος προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Ο τίτλος Ι και το άρθρο 64 του Οργανισμού έχουν σε κάθε περίπτωση εφαρμογή στα ειδικευμένα δικαστήρια.».

Το άρθρο 228 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 2, το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο που γίνεται το πρώτο εδάφιο:

«2. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο, αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Προσδιορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.»

Στο τρίτο εδάφιο, που γίνεται δεύτερο, ο όρος «de justice» μετά τον όρο «Cour» διαγράφεται.

β) Προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 3:

«3. Όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο προσφυγή βάσει του άρθρου 226, θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος παρέβη την υποχρέωση του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς μιας οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με νομοθετική διαδικασία στο εθνικό δίκαιο, μπορεί, εάν το κρίνει πρόσφορο, να υποδείξει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το εν λόγω κράτος και που η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

Εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, δύναται να επιβάλει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή. Η υποχρέωση καταβολής τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που προσδιορίζει το Δικαστήριο με την απόφασή του.».

213) Στο άρθρο 229 Α, οι λέξεις «...το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... το Συμβούλιο, απο-

φασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,...» και ο όρος «κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας» αντικαθίσταται από τον όρο «ευρωπαϊκούς τίτλους διανοητικής ιδιοκτησίας». Η τελευταία φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκριση τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.».

214) Το άρθρο 230 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «... πράξεων που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο, την Επιτροπή, και την ΕΚΤ...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... νομοθετικών πράξεων του Συμβουλίου, της Επιτροπής, και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας...», παρεμβάλλονται οι λέξεις «και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου» μετά τις λέξεις «Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», και προστίθεται στο τέλος η ακόλουθη φράση: «Ελέγχει επίσης τη νομιμότητα των πράξεων των λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων.».

β) Στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «... από το Ελεγκτικό Συνέδριο και την ΕΚΤ, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... από το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Επιτροπή των Περιφερειών, με σκοπό τη διατήρηση των προνομιών τους».

γ) Το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα.».

δ) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πέμπτο εδάφιο, ενώ το νυν πέμπτο εδάφιο γίνεται το έκτο εδάφιο:

«Οι πράξεις για τη δημιουργία λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν ειδικές προϋποθέσεις και πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις προσφυγές που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων αυτών των λοιπών οργάνων ή οργανισμών που προορίζονται να παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι των εν λόγω προσώπων.».

215) Στο άρθρο 231, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Ωστόσο, το Δικαστήριο προσδιορίζει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, τα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξης που θεωρούνται οριστικά.».

216) Το άρθρο 232 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, παρεμβάλλονται οι λέξεις «, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,» μετά το «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο», ο όρος «ή η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα» μετά την «Επιτροπή», το διαζευκτικό «ή» πριν από την Επιτροπή αντικαθίσταται από κόμμα, ενώ προστίθεται η ακόλουθη φράση στο τέλος του εδαφίου: «Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, στα λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ένωσης που παραλείπουν να αποφασίσουν.»

β) Στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «..., κατά θεσμικού ή λοιπού οργάνου ή οργανισμού» αντικαθιστούν τις λέξεις «κατά οργάνου».

γ) Το τέταρτο εδάφιο διαγράφεται.

217) Στο άρθρο 233, πρώτο εδάφιο, απαλείφεται ο όρος «ή τα όργανα»· η συνέχεια δεν αφορά το ελληνικό κείμενο· το τρίτο εδάφιο διαγράφεται.

218) Στο άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β), απαλείφεται ο όρος «και της ΕΚΤ» καθώς και το στοιχείο γ). Το ακόλουθο εδάφιο προστίθεται στο τέλος του άρθρου: «Όταν ανακύπτει τέτοιο ζήτημα σε εκκρεμή υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους η οποία αφορά πρόσωπο υπό κράτηση, το Δικαστήριο αποφαίνεται το συντομότερο δυνατόν.».

219) Στο άρθρο 235, η παραπομπή στο άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 288, δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

220) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 235α:

«ΑΡΘΡΟ 235α

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται για τη νομιμότητα πράξης που εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο μετά από αίτημα του κράτους μέλους που αποτέλεσε αντικείμενο διαπίστωσης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου και μόνο όσον αφορά την τήρηση των διαδικαστικών επιταγών του άρθρου αυτού.

Το αίτημα αυτό πρέπει να υποβάλλεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την εν λόγω διαπίστωση. Το Δικαστήριο αποφαίνεται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.».

221) Στο άρθρο 236, οι λέξεις «... που ορίζει ο κανονισμός περί της υπηρεσιακής τους καταστάσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... που ορίζει ο κανονισμός περί υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ένωσης και το καθεστώς που ισχύει για το λοιπό προσωπικό της Ένωσης».

222) Στο άρθρο 237, στοιχείο δ), στην αρχή της δεύτερης φράσης ο όρος «Το Συμβούλιο» αντικαθίστανται από τους όρους «Το συμβούλιο των διοικητών».

223) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα δύο νέα άρθρα 240α και 240β:

«ΑΡΘΡΟ 240α

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει αρμοδιότητα όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, ούτε όσον αφορά τις πράξεις που θεσπίζονται βάσει αυτών.

Το Δικαστήριο, πάντως, είναι αρμόδιο να ελέγχει την τήρηση του άρθρου [25] της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και να αποφαίνεται επί των προσφυγών που ασκούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο της παρούσας Συνθήκης και αφορούν τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων που προβλέπουν περιοριστικά μέτρα κατά φυσικών ή νομικών προσώπων, τις οποίες θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει του τίτλου V, κεφάλαιο 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 240β

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προς τις διατάξεις των κεφαλαίων 4 και 5, τίτλος IV, μέρος τρίτο, σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι αρμόδιο να ελέγχει το κύρος ή την αναλογικότητα επιχειρησιακών δράσεων της αστυνομίας ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου ενός κράτους μέλους,

ούτε να αποφαίνεται για την άσκηση των ευθυνών που φέρουν τα κράτη μέλη για την τήρηση της δημόσιας τάξης και τη διαφύλαξη της εσωτερικής ασφάλειας.»

224) Το άρθρο 241 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 241

Παρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση πράξη γενικής ισχύος που έχει εκδοθεί από θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναν από τους λόγους του άρθρου 230, δεύτερο εδάφιο.».

225) Στο άρθρο 242, δεύτερη φράση, ο όρος «de justice» μετά τον όρο «Cour» διαγράφεται.

226) Στο άρθρο 245, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να τροποποιούν τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του τίτλου Ι και του άρθρου 64 του Οργανισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν είτε μετά από αίτημα του Δικαστηρίου και διαβούλευση με την Επιτροπή, είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Δικαστήριο».

<u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</u>

227) Παρεμβάλλονται το ακόλουθο τμήμα 4α και το ακόλουθο άρθρο 245α:

«ΤΜΗΜΑ 4α
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΡΘΡΟ 245α

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ευρωσύστημα και ασκούν τη νομισματική πολιτική της Ένωσης.

2. Το ΕΣΚΤ διευθύνεται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο κύριος στόχος του ΕΣΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του εν λόγω στόχου, υποστηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ένωση για να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της.

3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει νομική προσωπικότητα. Έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση του ευρώ. Είναι ανεξάρτητη κατά την άσκηση των εξουσιών της και τη διαχείριση των οικονομικών της. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών σέβονται την ανεξαρτησία αυτή.

4. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θεσπίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της σύμφωνα με τα άρθρα 105 έως 111α και 115Γ και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ. Σύμφωνα με τα ίδια άρθρα, τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, καθώς και οι κεντρικές τους τράπεζες, διατηρούν τις αρμοδιότητές τους στον νομισματικό τομέα.

5. Στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, καθώς και για κάθε σχέδιο εθνικής κανονιστικής διάταξης. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί επίσης να γνωμοδοτεί.»

228) Παρεμβάλλεται άρθρο 245β, με τη διατύπωση του άρθρου 112 και τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, μετά τις λέξεις «... των εθνικών κεντρικών τραπεζών» παρεμβάλλονται οι λέξεις «των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ».

β) Στην παράγραφο 2, η αρίθμηση α) και β) απαλείφεται, το νυν στοιχείο α) γίνεται πρώτο εδάφιο και τα τρία εδάφια του νυν σημείου β) γίνονται, αντίστοιχα, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου· στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων» αντικαθίσταται από τις λέξεις: «διορίζονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία,».

229) Παρεμβάλλεται άρθρο 245γ, με τη διατύπωση του άρθρου 113.

<u>ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ</u>

230) Στο τέλος του άρθρου 246, παρεμβάλλεται ο όρος «της Ένωσης» και τα ακόλουθο νέο εδάφιο παρεμβάλλεται ως δεύτερο εδάφιο:

«Το Ελεγκτικό Συνέδριο απαρτίζεται από έναν υπήκοο κάθε κράτους μέλους. Τα μέλη του ασκούν τα καθήκοντα τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.»

231) Το άρθρο 247 τροποποιείται ως εξής:

α) Απαλείφονται η παράγραφος 1 και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4. Οι παράγραφοι 2 έως 9 αριθμούνται εκ νέου 1 έως 8, αντιστοίχως.

β) Στην παράγραφο 2, που αναριθμείται σε 1, ο όρος «κράτη» αντικαθιστά τον όρο «χώρες»:

γ) Στην παράγραφο 4, που αναριθμείται σε 3, ο όρος «τα μέλη» αντικαθίσταται από τον όρο «τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

232) Στο άρθρο 248, ο όρος «οργάνου» αντικαθίσταται από τους όρους «λοιπού οργάνου ή οργανισμού», στον ενικό ή τον πληθυντικό κατά περίπτωση.

<u>ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ</u>

233) Η επικεφαλίδα του κεφαλαίου 2 αντικαθίσταται από την εξής: «ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

234) Πριν από το άρθρο 249, παρεμβάλλεται τμήμα 1:

«ΤΜΗΜΑ 1
ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ»

235) Το άρθρο 249 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα θεσπίζουν κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις» συστάσεις και γνώμες.»

β) Το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της. Όταν ορίζει αποδέκτες, είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς.»

236) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα νέα άρθρα 249 Α έως 249 Δ:

«ΑΡΘΡΟ 249 Α

1. Η συνήθης νομοθετική διαδικασία συνίσταται στην έκδοση κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής. Η εν λόγω διαδικασία ορίζεται στο άρθρο 251.

2. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπουν οι Συνθήκες, η έκδοση κανονισμών, οδηγιών ή αποφάσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή του Συμβουλίου, ή από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συνιστά ειδική νομοθετική διαδικασία.

3. Οι νομικές πράξεις που εκδίδονται με νομοθετική διαδικασία αποτελούν νομοθετικές πράξεις.

4. Στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, οι νομοθετικές πράξεις μπορούν να εκδίδονται μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου ή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 249 Β

1. Με νομοθετική πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης.

Οι νομοθετικές πράξεις οριοθετούν σαφώς τους στόχους, το περιεχόμενο, την έκταση και τη διάρκεια της εξουσιοδότησης. Τα ουσιώδη στοιχεία ενός τομέα ρυθμίζονται αποκλειστικά με νομοθετική πράξη και δεν μπορούν, συνεπώς, να αποτελέσουν αντικείμενο εξουσιοδότησης.

2. Οι νομοθετικές πράξεις καθορίζουν σαφώς τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η εξουσιοδότηση, οι οποίες μπορούν να είναι οι εξής:

α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την ανάκληση της εξουσιοδότησης,

β) η κατ' εξουσιοδότηση πράξη μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν εκφράσει αντιρρήσεις εντός της προθεσμίας που καθορίζει η νομοθετική πράξη.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

3. Οι λέξεις «κατ' εξουσιοδότηση» παρεμβάλλονται στον τίτλο των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

ΑΡΘΡΟ 249 Γ

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλα τα μέτρα εσωτερικού δικαίου που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης.

2. Όταν απαιτούνται ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, οι πράξεις αυτές αναθέτουν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ή, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και στις περιπτώσεις των άρθρων 11 και 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας, μέσω κανονισμών, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία θεσπίζουν εκ των προτέρων γενικούς κανόνες και αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.

4. Το επίθετο «εκτελεστικός» ή «εκτελεστική» παρεμβάλλεται στον τίτλο των εκτελεστικών πράξεων.

ΑΡΘΡΟ 249 Δ

Το Συμβούλιο διατυπώνει συστάσεις. Αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής σε όλες τις περιπτώσεις όπου οι Συνθήκες προβλέπουν την έκδοση πράξεων μετά από πρόταση της Επιτροπής. Αποφασίζει ομόφωνα στους τομείς για τους οποίους απαιτείται ομοφωνία για την έκδοση πράξης της Ένωσης. Η Επιτροπή, καθώς και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, διατυπώνουν συστάσεις.»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

237) Πριν από το άρθρο 250, παρεμβάλλεται τμήμα 2 με επικεφαλίδα «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»:

238) Στο άρθρο 250, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Όταν, δυνάμει των Συνθηκών, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί την πρόταση αυτή μόνον ομόφωνα, πλην των περιπτώσεων του άρθρου 251, παράγραφοι 10 και 13, των άρθρων 268, 270α και 272, και του άρθρου 273, δεύτερο εδάφιο.».

239) Το άρθρο 251 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις ««στο παρόν άρθρο» αντικαθίστανται από τις λέξεις ««στη συνήθη νομοθετική διαδικασία».

β) Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2, και οι παράγραφοι 3 έως 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Πρώτη ανάγνωση

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Συμβούλιο.

4. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκδίδεται η σχετική πράξη με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

5. Εάν το Συμβούλιο δεν εγκρίνει τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθορίζει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6. Το Συμβούλιο ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους που το οδήγησαν να καθορίσει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση, Η Επιτροπή ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη θέση της.

Δεύτερη ανάγνωση

7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη διαβίβαση της θέσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ή δεν διατυπώσει γνώμη, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε με τη διατύπωση που αποδίδει τη θέση του Συμβουλίου,

β) απορρίψει με την πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών του τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η σχετική πράξη θεωρείται ότι δεν εκδόθηκε,

γ) προτείνει, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, τροπολογίες επί της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, το ούτως τροποποιημένο κείμενο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για τις τροπολογίες αυτές.

8. Εάν, εντός τριών μηνών από την παραλαβή των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία:

α) εγκρίνει όλες τις εν λόγω τροπολογίες, η σχετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε,

β) δεν εγκρίνει όλες τις τροπολογίες, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, σε συμφωνία με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συγκαλεί την επιτροπή συνδιαλλαγής εντός έξι εβδομάδων.

9. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τις τροπολογίες για τις οποίες η Επιτροπή έχει εκφέρει αρνητική γνώμη.

Συνδιαλλαγή

10. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, που αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκληση της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση.

11. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

12. Εάν, εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκληση της, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν εγκρίνει κοινό σχέδιο, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.

Τρίτη ανάγνωση

13. Εάν, εντός της προθεσμίας αυτής, η επιτροπή συνδιαλλαγής εγκρίνει κοινό σχέδιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν έκαστο προθεσμία έξι εβδομάδων από την έγκριση αυτή για να εκδώσουν την οικεία πράξη σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, με την πλειοψηφία των ψηφισάντων όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με ειδική πλειοψηφία όσον αφορά το Συμβούλιο. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.

14. Οι προθεσμίες των τριών μηνών και των έξι εβδομάδων που αναφέρει το παρόν άρθρο παρατείνονται, αντίστοιχα, κατά ένα μήνα ή κατά δύο εβδομάδες το πολύ με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Ειδικές διατάξεις

15. Όταν, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες, νομοθετική πράξη υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία μετά από πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών, σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή αίτημα του Δικαστηρίου, η παράγραφος 2, η παράγραφος 6, δεύτερη πρόταση, και η παράγραφος 9 δεν έχουν εφαρμογή.

Στις περιπτώσεις αυτές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαβιβάζουν στην Επιτροπή το σχέδιο πράξης και τις θέσεις τους σε πρώτη και δεύτερη ανάγνωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία. Μπορεί, επίσης εάν το θεωρεί αναγκαίο, να συμμετέχει στην επιτροπή συνδιαλλαγής σύμφωνα με την παράγραφο 11.»

Το άρθρο 252 καταργείται. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 252α:

«ΑΡΘΡΟ 252α

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβαίνουν σε αμοιβαίες διαβουλεύσεις και οργανώνουν, βάσει κοινής συμφωνίας, τις πρακτικές λεπτομέρειες της συνεργασίας τους. Για τον σκοπό αυτό μπορούν, τηρουμένων των Συνθηκών, να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες οι οποίες ενδέχεται να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα.»

Το άρθρο 253 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 253

«Όταν δεν προβλέπεται στις Συνθήκες ο τύπος της προς έκδοση πράξης, τα θεσμικά όργανα επιλέγουν τον τύπο της πράξης αυτής κατά περίπτωση, τηρώντας τις εφαρμοστέες διαδικασίες και την αρχή της αναλογικότητας.

Οι νομικές πράξεις αιτιολογούνται και αναφέρονται στις προτάσεις, πρωτοβουλίες, συστάσεις, αιτήσεις ή γνώμες που προβλέπονται από τις Συνθήκες.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όταν επιλαμβάνονται σχεδίων νομοθετικών πράξεων, δεν εκδίδουν πράξεις που δεν προβλέπονται από τη νομοθετική διαδικασία που εφαρμόζεται στον οικείο τομέα.».

Το άρθρο 254 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 254

1. Οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία υπογράφονται από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον πρόεδρο του Συμβουλίου.

Οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία υπογράφονται από τον πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τις εξέδωσε.

Οι νομοθετικές πράξεις δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

2. Οι μη νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται υπό μορφή κανονισμών, οδηγιών και αποφάσεων, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, υπογράφονται από τον πρόεδρο του θεσμικού οργάνου που τις εξέδωσε.

Οι κανονισμοί, οι οδηγίες που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και οι αποφάσεις, όταν δεν καθορίζουν τους αποδέκτες τους, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή τους.

Οι άλλες οδηγίες καθώς και οι αποφάσεις που καθορίζουν τον αποδέκτη τους, κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους.»

243) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 254α:

«ΑΡΘΡΟ 254α

1. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης στηρίζονται σε ευρωπαϊκή διοίκηση ανοιχτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη.

2. Τηρουμένου του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 283, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, καθορίζουν τις διατάξεις προς τον σκοπό αυτό.».

244) Το άρθρο 255 γίνεται το άρθρο 16 Α και τροποποιείται όπως επισημαίνεται ανωτέρω στο σημείο 28).

245) Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 256, οι λέξεις «Οι αποφάσεις του Συμβουλίου ή της Επιτροπής που επιβάλλουν. ..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οι πράξεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που επιβάλλουν...».

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

246) Παρεμβάλλονται το νέο κεφάλαιο 3 και το άρθρο 256α που ακολουθούν, τα δε κεφάλαια 3 και 4 γίνονται αντιστοίχως τμήματα 1 και 2 ενώ το κεφάλαιο 5 αναριθμείται σε 4:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

«ΑΡΘΡΟ 256α

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανώσεων εργοδοτών, μισθωτών και άλλων αντιπροσωπευτικών φορέων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως στον κοινωνικοοικονομικό, κοινωφελή, επαγγελματικό και πολιτιστικό τομέα.

3. Η Επιτροπή των Περιφερειών απαρτίζεται από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, οι οποίοι είτε είναι εκλεγμένα μέλη οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιφερειακής διοίκησης είτε ευθύνονται πολιτικώς έναντι εκλεγμένης συνέλευσης.

4. Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών δεν δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντα τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

5. Οι κανόνες των παραγράφων 2 και 3 που αφορούν τη φύση της σύνθεσης των εν λόγω επιτροπών επανεξετάζονται τακτικά από το Συμβούλιο, ούτως ώστε να προσαρμόζονται στις οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές εξελίξεις εντός της Ένωσης. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει αποφάσεις προς τον σκοπό αυτό.»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

247) Τα άρθρα 257 και 261 καταργούνται.

248) Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 258 αντικαθίστανται από το ακόλουθο εδάφιο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.».

249) Το άρθρο 259 τροποποιείται ως εξής:

α) Η πρώτη φράση της παραγράφου 1 αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής διορίζονται για πέντε έτη.».

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή. Μπορεί να ζητά τη γνώμη ευρωπαϊκών οργανώσεων αντιπροσωπευτικών των διαφόρων κλάδων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες ενδιαφέρονται για τις δραστηριότητες της Ένωσης.».

250) Στο άρθρο 260, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «δύο ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δυόμισι ετών» και στο τρίτο εδάφιο, ο όρος «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» παρεμβάλλεται πριν από τον όρο «του Συμβουλίου».

251) Το άρθρο 262 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο παρεμβάλλεται αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν από την αναφορά στο Συμβούλιο.

β) Διαγράφονται οι λέξεις « οφείλουν να» από το πρώτο εδάφιο.

γ) Στο τρίτο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «και η γνώμη του αρμοδίου ειδικευμένου τμήματος».

δ) Το τέταρτο εδάφιο διαγράφεται.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

252) Το άρθρο 263 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο διαγράφεται.

β) Το τρίτο εδάφιο, που γίνεται δεύτερο, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών.».

γ) Στην πρώτη φράση του τετάρτου εδαφίου που γίνεται το τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «μετά από προτάσεις των οικείων κρατών μελών» διαγράφονται ενώ ο αριθμός «τέσσερα» αντικαθίσταται από τον αριθμό «πέντε»· στην τέταρτη φράση, οι λέξεις στο «πρώτο εδάφιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο άρθρο 256Α, παράγραφος 2,».

δ) Το τελευταίο εδάφιο διαγράφεται.

253) Στο άρθρο 264, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «δύο ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δυόμισι ετών» και στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» παρεμβάλλονται πριν από τις λέξεις «του Συμβουλίου».

254) Το άρθρο 265 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο, στο δεύτερο, στο τρίτο και στο τελευταίο εδάφιο παρεμβάλλεται αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν από την αναφορά στο Συμβούλιο.

β) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τα δύο αυτά όργανα» διατυπώνονται ως «αυτά τα θεσμικά όργανα».

γ) Το τέταρτο εδάφιο διαγράφεται.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

255) Στο άρθρο 266, τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μετά από πρόταση της Επιτροπής», παρεμβάλλονται οι λέξεις «σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία»

μετά τη λέξη «ομόφωνα» και οι λέξεις «τα άρθρα 4, 11 και 12 και το άρθρο 18, παράγραφος 5» διαγράφονταν οι λέξεις «του καταστατικού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το καταστατικό».

256) Στο άρθρο 267, στοιχείο β), ο όρος «η προοδευτική εγκαθίδρυση» αντικαθίσταται από τους όρους «η εγκαθίδρυση ή η λειτουργία».

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

257) Το άρθρο 268 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «..., περιλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Ταμείο,...» διαγράφονται και τα τρία εδάφια γίνονται η παράγραφος 1.

β) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 272.»

γ) Παρεμβάλλονται οι ακόλουθες νέες παράγραφοι 2 έως 6:

«2. Οι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό δαπάνες εγκρίνονται για τη διάρκεια του οικονομικού έτους, σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 279.

3. Η εκτέλεση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό δαπανών απαιτεί την προηγούμενη έκδοση νομικά δεσμευτικής πράξης της Ένωσης που να παρέχει τη νομική βάση για τη δράση της και την εκτέλεση των αντίστοιχων δαπανών, σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 279, πλην των εξαιρέσεων που αυτός προβλέπει.

4. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η δημοσιονομική πειθαρχία, η Ένωση δεν εκδίδει πράξεις που δύνανται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, χωρίς να παρέχει την εγγύηση ότι οι δαπάνες που απορρέουν από τις πράξεις αυτές δύνανται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ιδίων πόρων της Ένωσης και τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου του άρθρου 270α.

5. Ο προϋπολογισμός εκτελείται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Ένωση προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή αυτή.

6. Η Ένωση και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 280, καταπολεμούν την απάτη ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.»

ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

258) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 1, με επικεφαλίδα «ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ», πριν από το άρθρο 269.

259) Το άρθρο 269 τροποποιείται ως εξής:

α) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πρώτο εδάφιο:

«Η Ένωση προικίζεται με επαρκή μέσα για την επίτευξη των στόχων της και την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της.»

β) Το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα δύο εδάφια:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία ομοφώνως και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκδίδει απόφαση που καθορίζει τις διατάξεις που διέπουν το σύστημα ιδίων πόρων της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να καθιερώνει νέες κατηγορίες ιδίων πόρων ή να καταργεί υπάρχουσα κατηγορία. Η απόφαση αυτή τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκριση της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, καθορίζει τα μέτρα εφαρμογής του συστήματος ιδίων πόρων της Ένωσης, εφόσον αυτό προβλέπεται από την απόφαση που εκδίδεται βάσει του τρίτου εδαφίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.»

260) Το άρθρο 270 καταργείται.

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

261) Παρεμβάλλονται το ακόλουθο νέο κεφάλαιο 2 και το ακόλουθο νέο άρθρο 270α:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΑΡΘΡΟ 270α

1. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο έχει ως στόχο να εξασφαλίζει την ομαλή εξέλιξη των δαπανών της Ένωσης εντός των ορίων των ιδίων της πόρων.

Θεσπίζεται για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, εκδίδει κανονισμό που καθορίζει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει, ομόφωνα, απόφαση η οποία επιτρέπει στο Συμβούλιο να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία όταν εκδίδει τον προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο κανονισμό.

3. Το δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών και του ετήσιου ανώτατου ορίου των πιστώσεων για πληρωμές. Οι κατηγορίες δαπανών, που είναι περιορισμένες σε αριθμό, αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Το δημοσιονομικό πλαίσιο προβλέπει οποιαδήποτε άλλη διάταξη χρήσιμη για την ομαλή διεξαγωγή της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

4. Όταν ο κανονισμός του Συμβουλίου με τον οποίο καθορίζεται νέο δημοσιονομικό πλαίσιο δεν έχει εκδοθεί κατά τη λήξη του προηγούμενου δημοσιονομικού πλαισίου, τα ανώτατα όρια και οι λοιπές διατάξεις που αντιστοιχούν στο τελευταίο έτος του εν λόγω πλαισίου παρατείνονται έως την έκδοση της πράξης αυτής.

5. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας που οδηγεί στη θέσπιση του δημοσιονομικού πλαισίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να διευκολύνουν τη θέσπιση αυτή.»

ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

262) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 3, με επικεφαλίδα «Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ», μετά από το άρθρο 270α.

263) Παρεμβάλλεται άρθρο 270β, με τη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 272.

264) Το νυν άρθρο 271 γίνεται το νέο άρθρο 273α και τροποποιείται όπως επισημαίνεται κατωτέρω στο σημείο 267).

265) Η παράγραφος 1 του άρθρου 272 γίνεται το άρθρο 270β και οι παράγραφοι 2 έως 10 του άρθρου 272 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 272

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τις κατωτέρω διατάξεις.

1. Κάθε θεσμικό όργανο, πλην της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καταρτίζει, προ της 1ης Ιουλίου, κατάσταση των προβλεπομένων δαπανών του για το επόμενο οικονομικό έτος. Η Επιτροπή συγκέντρωνα τις καταστάσεις αυτές σε σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο είναι δυνατόν να περιέχει αποκλίνουσες προβλέψεις.

Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει πρόβλεψη των εσόδων και των δαπανών.

2. Η Επιτροπή καταθέτει πρόταση που περιέχει το σχέδιο προϋπολογισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο την 1η Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει το σχέδιο προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έως τη σύγκληση της επιτροπής συνδιαλλαγής της παραγράφου 5.

3. Το Συμβούλιο καθορίζει τη θέση του σχετικά με το σχέδιο προϋπολογισμού και την διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το αργότερο την 1η Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ενημερώνει πλήρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους λόγους οι οποίοι το οδήγησαν στον καθορισμό της θέσης του.

4. Εάν, εντός σαράντα δύο ημερών από τη διαβίβαση αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

α) εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου, εκδίδεται ο προϋπολογισμός,

β) δεν αποφασίσει, ο προϋπολογισμός θεωρείται εκδοθείς,

γ) εγκρίνει τροπολογίες με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, το σχέδιο, όπως τροποποιήθηκε, διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατόπιν συμφωνίας με τον πρόεδρο του Συμβουλίου, συγκαλεί αμέσως την επιτροπή συνδιαλλαγής. Ωστόσο, εάν εντός δέκα ημερών από τη διαβίβαση του σχεδίου, το Συμβούλιο γνωστοποίησα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι εγκρίνει όλες τις τροπολογίες του, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συνέρχεται.

5. Η επιτροπή συνδιαλλαγής, η οποία αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και από ισάριθμους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επί κοινού σχεδίου, με την ειδική πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων τους και με την πλειοψηφία των αντιπροσώπων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός 21 ημερών από τη σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

6. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν προθεσμία 14 ημερών έκαστο από την ημερομηνία της συμφωνίας αυτής για να εγκρίνουν το κοινό σχέδιο.

7. Εάν, εντός της προθεσμίας των 14 ημερών της παραγράφου 6:

α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν αμφότερα το κοινό σχέδιο ή δεν λάβουν απόφαση, ή ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, ο προϋπολογισμός θεωρείται ότι έχει εκδοθεί οριστικά σύμφωνα με το κοινό σχέδιο, ή

β) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, και το Συμβούλιο απορρίψουν αμφότερα το κοινό σχέδιο, ή εάν ένα από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το άλλο δεν λάβει απόφαση, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή

γ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, απορρίψει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το εγκρίνει, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή, ή

δ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό σχέδιο ενώ το Συμβούλιο το απορρίψει, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και των τριών πέμπτων των ψηφισάντων, εντός 14 ημερών από την απόρριψη του σχεδίου από το Συμβούλιο, να αποφασίσει να επιβεβαιώσει όλες ή μερικές από τις τροπολογίες της παραγράφου 4, στοιχείο γ). Εφόσον δεν επιβεβαιωθεί μια τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ισχύει η θέση που συμφωνήθηκε στην επιτροπή συνδιαλλαγής ως προς τη γραμμή του προϋπολογισμού για την οποία υποβλήθηκε η τροπολογία. Ο προϋπολογισμός θεωρείται ως οριστικά εκδοθείς επί αυτής της βάσεως.

8. Εάν, εντός της προθεσμίας των 21 ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 5, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν συμφωνήσει επί κοινού σχεδίου, υποβάλλεται νέο σχέδιο προϋπολογισμού από την Επιτροπή.

9. Όταν περατωθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαπιστώνει ότι ο προϋπολογισμός έχει οριστικώς εκδοθεί.

10. Κάθε θεσμικό όργανο ασκεί τις εξουσίες που του αναθέτει το παρόν άρθρο τηρώντας τις Συνθήκες και τις πράξεις που θεσπίζονται βάσει αυτών, ιδίως όσον αφορά τους ιδίους πόρους της Ένωσης και την ισοσκέλιση εσόδων και δαπανών.»

266) Το άρθρο 273 τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο η λέξη «ψηφισθεί» αντικαθίσταται από τις λέξεις «οριστικά εγκριθεί», οι λέξεις «ή κατ' άλλη υποδιαίρεση» διαγράφονται και το τμήμα της τελευταίας φράσης «... εντός των ορίων του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγουμένου οικονομικού έτους, χωρίς το μέτρο αυτό να έχει ως αποτέλεσμα να τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής πιστώσεις που υπερβαίνουν το ένα δωδέ-

κατο εκείνων που προβλέπονται στο σχέδιο του υπό κατάρτιση προϋπολογισμού» αντικαθίσταται από τη φράση «... εντός των ορίων του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί στο σχετικό κεφάλαιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, χωρίς να υπερβαίνουν το ένα δωδέκατο των πιστώσεων που προβλέπονται στο ίδιο κεφάλαιο του σχεδίου προϋπολογισμού.».

β) Στο δεύτερο εδάφιο μετά τη λέξη «Το Συμβούλιο» παρεμβάλλονται οι λέξεις «, μετά από πρόταση της Επιτροπής,», ενώ στο τέλος προστίθεται η ακόλουθη φράση: «..., σύμφωνα με τον κανονισμό που εκδίδεται εις εκτέλεση του άρθρου 279. Το Συμβούλιο διαβιβάζει αμέσως την απόφαση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

γ) Το τρίτο εδάφιο διαγράφεται.

δ) Το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου προβλέπει τα αναγκαία μέτρα σχετικά με τους πόρους για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις πράξεις που αναφέρει το άρθρο 269.

Τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την έκδοσή της, εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αποφασίσει, εντός της προθεσμίας αυτής, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, να μειώσει τις σχετικές δαπάνες.».

267) Παρεμβάλλεται άρθρο 273α, με τη διατύπωση του άρθρου 271 και τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο διαγράφεται

β) Από το τρίτο εδάφιο που γίνεται δεύτερο, διαγράφονται οι λέξεις «, εφόσον είναι αναγκαίο,».

γ) Στο τελευταίο εδάφιο, οι όροι «του Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου» αντικαθίστανται από τους όρους «του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της Επιτροπής, καθώς και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

268) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 4, με επικεφαλίδα «ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ», πριν από το άρθρο 274, το οποίο τροποποιείται ως εξής:

α) Στο πρώτο εδάφιο, το αρχικό τμήμα της φράσης «Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό» αντικαθίσταται από τη φράση «Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη».

β) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Ο κανονισμός προβλέπει τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Προβλέπει επίσης τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου και τον ειδικό τρόπο κατά τον οποίο κάθε θεσμικό όργανο συμμετέχει στην εκτέλεση των ιδίων δαπανών του.».

269) Στο άρθρο 275, αντιστρέφονται οι αντίστοιχες αναφορές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Προστίθεται το ακόλουθο νέο δεύτερο εδάφιο:

«Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βασιζόμενη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί ιδίως όσον αφορά τις επισημάνσεις στις οποίες προέβησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 276.»

270) Στο άρθρο 276, παράγραφος 1, οι λέξεις «τους λογαριασμούς και το δημοσιονομικό ισολογισμό, που αναφέρονται στο άρθρο 275,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους λογαριασμούς, τον δημοσιονομικό ισολογισμό και την έκθεση αξιολόγησης του άρθρου 275,».

ΚΟΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

271) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 5, με επικεφαλίδα «ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ», πριν από το άρθρο 277.

272) Το άρθρο 277 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 277

273) Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ο ετήσιος προϋπολογισμός καταρτίζονται σε ευρώ.».

Το άρθρο 279 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο, θεσπίζουν μέσω κανονισμών:

α) τους δημοσιονομικούς κανόνες που ρυθμίζουν ιδίως τις πρακτικές λεπτομέρειες κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού και παρουσίασης και ελέγχου των λογαριασμών,

β) τους κανόνες που οργανώνουν τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών φορέων, και ιδίως των διατακτών και των υπολόγων.»

β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «ομόφωνα» και «γνώμη» διαγράφονται και οι λέξεις «του Ελεγκτικού Συνεδρίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Ελεγκτικό Συνέδριο».

274) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα νέα άρθρα 279α και 279β:

«ΑΡΘΡΟ 279α

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε να είναι διαθέσιμα τα αναγκαία δημοσιονομικά μέσα που επιτρέπουν στην Ένωση να πληροί τις νομικές της υποχρεώσεις έναντι τρίτων.

«ΑΡΘΡΟ 279β

Στο πλαίσιο των διαδικασιών του προϋπολογισμού του παρόντος κεφαλαίου, πραγματοποιούνται, με πρωτοβουλία της Επιτροπής τακτικές συναντήσεις μεταξύ των προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Οι πρόεδροι λαμβάνουν όλα το αναγκαία μέτρα για την προώθηση του συντονισμού και της προσέγγισης των θέσεων των θεσμικών οργάνων των οποίων προεδρεύουν για να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος τίτλου.».

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

275) Παρεμβάλλεται κεφάλαιο 6, με επικεφαλίδα «ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ», πριν από το άρθρο 280.

276) Το άρθρο 280 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, προστίθεται στο τέλος το ακόλουθο τμήμα φράσης: «... καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.»

β) Στην παράγραφο 4, οι λέξεις «... καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «... στα κράτη μέλη» και η τελευταία φράση διαγράφεται.

ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

277) Παρεμβάλλεται τίτλος III, με επικεφαλίδα «ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ», μετά από το άρθρο 280.

278) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα 280 Α έως 280 Θ, τα οποία μαζί με το άρθρο 10 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αντικαθιστούν τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, τα άρθρα 40 έως 40 Β και τα άρθρα 43 έως 45 της νυν Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 11 έως 11 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

«ΑΡΘΡΟ 280 Α

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται τις Συνθήκες και το δίκαιο της Ένωσης.

Οι εν λόγω συνεργασίες δεν θίγουν την εσωτερική αγορά ούτε την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Δεν συνιστούν διάκριση ή φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τους.

ΑΡΘΡΟ 280 Β

Οι ενισχυμένες συνεργασίες σέβονται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν σε αυτές. Τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν παρεμποδίζουν την εφαρμογή των ενισχυμένων συνεργασιών από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε αυτές.

ΑΡΘΡΟ 280 Γ

1. Κατά την καθιέρωσή τους, οι ενισχυμένες συνεργασίες είναι ανοιχτές σε όλα τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της τήρησης των ενδεχόμενων προϋποθέσεων συμμετοχής που ορίζει η απόφαση εξουσιοδότησης. Παραμένουν επίσης ανοικτές ανά πάσα στιγμή, με την επιφύλαξη της τήρησης, επί πλέον των εν λόγω προϋποθέσεων, των πράξεων που έχουν ήδη θεσπισθεί στο πλαίσιο αυτό.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία φροντίζουν να προωθούν τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών.

2. Η Επιτροπή και, ενδεχομένως, ο ύπατος εκπρόσωπος της ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ενημερώνουν τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, για την εξέλιξη των ενισχυμένων συνεργασιών.

ΑΡΘΡΟ 280 Δ

1. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία σε κάποιον από τους τομείς που αναφέρουν οι Συνθήκες, εκτός των τομέων, αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, απευθύνουν αίτηση στην Επιτροπή καθορίζοντας το πεδίο εφαρμογής και τους επιδιωκόμενους στόχους της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχετική πρόταση. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, ανακοινώνει τους λόγους στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας παρέχεται από το Συμβούλιο, βάσει προτάσεως της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Η αίτηση των κρατών μελών που επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας απευθύνεται στο Συμβούλιο. Διαβιβάζεται στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος δίνει τη γνώμη του ως προς τη συμβατότητα της σχεδιαζόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας της Ένωσης, καθώς και στην Επιτροπή, η οποία δίνει τη γνώμη της ιδίως ως προς τη συμβατότητα της προτεινόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης. Διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωση.

Η εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας χορηγείται με απόφαση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα.

ΑΡΘΡΟ 280 Ε

Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει στις συσκέψεις του, ψηφίζουν όμως μόνον τα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία.

Η ομοφωνία αποτελείται από τις ψήφους των αντιπροσώπων των συμμετεχόντων κρατών μελών και μόνον.

Η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3.

ΑΡΘΡΟ 280 ΣΤ

1. Κάθε κράτος μέλος το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία σε έναν από τους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο 280 Δ, παράγραφος 1, γνωστοποιεί την πρόθεση του στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης, επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους. Διαπιστώνει, κατά περίπτωση, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής και θεσπίζει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη θεσπισθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας.

Εάν, ωστόσο, η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων αυτών και καθορίζει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής, επανεξετάζει την αίτηση σύμφωνα με τη διαδικασία του δευτέρου εδαφίου. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής εξακολουθούν να μην πληρούνται, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει το θέμα στο Συμβούλιο, το οποίο αποφαίνεται ως προς την αίτηση. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 280 Ε. Μπορεί επίσης να θεσπίσει, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, τα μεταβατικά μέτρα που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο.

2. Κάθε κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει σε υπό εξέλιξη ενισχυμένη συνεργασία στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο, στον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και στην Επιτροπή.

Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη συμμετοχή του εν λόγω κράτους μέλους, μετά από διαβούλευση με τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και αφού διαπιστώσει, όπου απαιτείται, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση του ύπατου

εκπροσώπου, μπορεί επίσης να θεσπίσει τα αναγκαία μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή των πράξεων που έχουν ήδη εκδοθεί στο πλαίσιο της ενισχυμένης συνεργασίας. Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο κρίνει ότι οι προϋποθέσεις συμμετοχής δεν πληρούνται, επισημαίνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων και τάσσει προθεσμία για την επανεξέταση της αίτησης συμμετοχής.

Για τους σκόπους της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα και σύμφωνα με το άρθρο 280 Ε.

ΑΡΘΡΟ 280 Ζ

Οι δαπάνες που απορρέουν από την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας, πέραν των διοικητικών εξόδων των θεσμικών οργάνων, βαρύνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εκτός εάν το Συμβούλιο, με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

ΑΡΘΡΟ 280 Η

1. Όταν διάταξη των Συνθηκών, η οποία ενδέχεται να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 280 Ε, μπορεί να εκδώσει απόφαση που προβλέπει ότι θα αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

2. Όταν διάταξη των Συνθηκών, η οποία ενδέχεται να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης συνεργασίας, προβλέπει ότι το Συμβούλιο εκδίδει πράξεις σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 280 Ε, μπορεί να ορίσει ότι θα αποφασίζει με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται επί αποφάσεων που έχουν στρατιωτικές επιπτώσεις ή στον τομέα της άμυνας.

ΑΡΘΡΟ 280 Θ

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξασφαλίζουν τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο ενισχυμένης συνεργασίας, καθώς και τη συνοχή των δράσεων αυτών με τις πολιτικές της Ένωσης, και συνεργάζονται προς τον σκοπό αυτόν.».

<u>ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</u>

279) Το μέρος έκτο αναριθμείται σε «μέρος έβδομο».

280) Τα άρθρα 281, 293, 305 και 314 καταργούνται. Το άρθρο 286 αντικαθίσταται από το άρθρο 16 Β.

281) Στο άρθρο 282, προστίθεται η ακόλουθη φράση στο τέλος: «Ωστόσο, η Ένωση αντιπροσωπεύεται από το κάθε θεσμικό όργανο, δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας του, για τα θέματα που αφορούν την αντίστοιχη λειτουργία του.»

282) Στο άρθρο 283, το πρώτο τμήμα της φράσης «Το Συμβούλιο εκδίδει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής, και μετά από διαβούλευση...» αντικαθίστανται από τη φράση «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση...» και το ρήμα τίθεται στον πληθυντικό· στο τέλος, οι λέξεις «προσωπικού των Κοινοτήτων αυτών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προσωπικού της Ένωσης».

283) Στο άρθρο 288, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποχρεούται να αποκαθιστά, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, τις ζημίες που προξενεί η ίδια ή οι υπάλληλοι της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.».

284) Στο άρθρο 290, οι λέξεις «... μέσω κανονισμών», παρεμβάλλονται μετά τον όρο «ομοφώνως».

285) Στο άρθρο 291, διαγράφεται ο όρος «το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα».

286) Το άρθρο 294 γίνεται το άρθρο 48α.

287) Το άρθρο 299 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 διαγράφεται. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και οι παράγραφοι 3 έως 6 γίνονται το άρθρο 311 α. Τροποποιούνται όπως επισημαίνεται στο σημείο 293) κατωτέρω.

Η παράγραφος 2 χωρίς αρίθμηση.

β) Στην αρχή του πρώτου εδαφίου, η λέξη «Ωστόσο» διαγράφεται και οι όροι «των υπερπόντιων γαλλικών διαμερισμάτων» αντικαθίσταται από τους όρους «της Γουαδελούπης, της Γαλλικής Γουιάνας, της Μαρτινίκας, της Ρεϋνιόν, του Αγίου Βαρθολομαίου, του Αγίου Μαρτίνου,». Στο τέλος του εδαφίου προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Όταν το Συμβούλιο θεσπίζει τα εν λόγω ειδικά μέτρα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, αποφαίνεται επίσης προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.».

γ) Στην αρχή του δευτέρου εδαφίου, οι λέξεις «Το Συμβούλιο, όταν θεσπίζει τα σχετικά μέτρα που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, λαμβάνει υπόψη τομείς όπως...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο αφορούν ιδίως...».

δ) Στην αρχή του τρίτου εδαφίου, η παραπομπή στο δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από παραπομπή στο πρώτο εδάφιο.

288) Τα άρθρα 300 και 301 αντικαθίστανται από τα άρθρα 188 ΙΔ και 188 ΙΑ, αντιστοίχως, και τα άρθρα 302 έως 304 αντικαθίστανται από το άρθρο 188 ΙΣΤ.

289) Το άρθρο 308 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 308

1. Εάν, στο πλαίσιο των πολιτικών που καθορίζονται από τις Συνθήκες, η δράση της Ένωσης θεωρείται απαραίτητη για την επίτευξη ενός από τους στόχους που τίθενται με τις Συνθήκες, χωρίς αυτές να προβλέπουν τις εξουσίες δράσης που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις. Όταν το Συμβούλιο θεσπίζει τις διατάξεις αυτές σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, αποφαίνεται επίσης ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής και μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου της αρχής της επικουρικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3β, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφιστά την προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις προτάσεις που βασίζονται στο παρόν άρθρο.

3. Τα μέτρα που βασίζονται στο παρόν άρθρο δεν μπορούν να περιλαμβάνουν εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στις περιπτώσεις στις οποίες οι Συνθήκες αποκλείουν την εναρμόνιση αυτή.

4. Το παρόν άρθρο δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την επίτευξη στόχου που εμπίπτει στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και κάθε πράξη θεσπιζόμενη σύμφωνα με το παρόν άρθρο σέβεται τα όρια που θέτει το άρθρο 25β, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.».

290) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 308α:

«ΑΡΘΡΟ 308α

Το άρθρο 48, παράγραφος 7, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα άρθρα:

Αρθρο 269, τρίτο και τέταρτο εδάφιο,

Άρθρο 270α, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο

Αρθρο 308, και

Αρθρο 309.»

291) Το άρθρο 309 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 309

Για τους σκοπούς του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά την αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα μέλους της Ένωσης, το μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύει το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμμετέχει στη ψηφοφορία και το εν λόγω κράτος μέλος δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου ή των τεσσάρων πέμπτων των κρατών μελών που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του εν λόγω άρθρου. Τυχόν αποχή παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν εμποδίζει την έκδοση των αποφάσεων της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου.

Για την έκδοση των αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφοι 3 και 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο β) της παρούσας Συνθήκης.

Όταν, ύστερα από απόφαση αναστολής των δικαιωμάτων ψήφου που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία βασιζόμενο σε διάταξη των Συνθηκών, αυτή η ειδική πλειοψηφία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο β) ή, εάν το Συμβούλιο ενεργεί μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α).

Για τους σκοπούς του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν.»

292) Το άρθρο 310 γίνεται το άρθρο 188 ΙΓ.

293) Το άρθρο 311 καταργείται. Παρεμβάλλεται άρθρο 311 α, με τη διατύπωση της παραγράφου 2, πρώτο εδάφιο και των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 299· το κείμενο αυτό τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο και οι παράγραφοι 3 έως 6 αναριθμούνται από 1 έως 5 ενώ παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα εισαγωγική πρόταση στην αρχή του άρθρου:

«Πλην των διατάξεων του άρθρου 49 Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση περί του πεδίου εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:»

β) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, που αναριθμείται σε παράγραφο 1, ο όρος «... στα υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα,...» αντικαθίστανται από τους όρους «... στη Γουαδελούπη, τη Γαλλική Γουιάνα, τη Μαρτινίκα, τη Ρεϋνιόν, τον Άγιο Βαρθολομαίο, τον Άγιο Μαρτίνο,...» και προστίθενται στο τέλος οι λέξεις «... σύμφωνα με το άρθρο 299».

γ) Στην παράγραφο 3, που αναριθμείται σε 2, οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης» όπως και οι λέξεις «της συνθήκης» στο τέλος της πρότασης, διαγράφονται.

δ) Στην παράγραφο 6, που αναριθμείται σε 5, η εισαγωγική πρόταση «Κατά παρέκκλιση από τις προηγούμενες παραγράφους:» αντικαθίσταται από την πρόταση «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου:».

ε) Στο τέλος του άρθρου, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

«6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μετά από πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, δύναται να θεσπίσει απόφαση, η οποία τροποποιεί το καθεστώς, έναντι της Ένωσης, χώρας ή εδάφους της Δανίας, της Γαλλίας ή των Κάτω Χωρών των παραγράφων 1 και 2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή.»

Η επικεφαλίδα «ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ», πριν από το άρθρο 313, διαγράφεται.

Παρεμβάλλεται άρθρο 313α:

«ΑΡΘΡΟ 313α

Οι διατάξεις του άρθρου 53 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζονται στην παρούσα Συνθήκη.»

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 3

Η παρούσα Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστη διάρκεια.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Το Πρωτόκολλο αριθ. 1, το οποίο έχει προσαρτηθεί στην παρούσα Συνθήκη, περιέχει τις τροποποιήσεις των Πρωτοκόλλων που έχουν προσαρτηθεί στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και/ή τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

2. Το Πρωτόκολλο αριθ. 2, το οποίο έχει προσαρτηθεί στην παρούσα Συνθήκη, περιέχει τις τροποποιήσεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Τα άρθρα, τα τμήματα, τα κεφάλαια, οι τίτλοι και τα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότη-

τας, όπως τροποποιήθηκαν από την παρούσα Συνθήκη, έχουν αναριθμηθεί, βάσει των πινάκων αντιστοιχίας του Παραρτήματος της παρούσας Συνθήκης, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

2. Οι διασταυρούμενες παραπομπές στα άρθρα, τα τμήματα, τα κεφάλαια, τους τίτλους και τα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και μεταξύ αυτών, έχουν προσαρμοσθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 και οι παραπομπές στις παραγράφους ή εδάφια των εν λόγω άρθρων, όπως αναριθμούνται ή αναδιατάσσονται από ορισμένες διατάξεις της παρούσας Συνθήκης, προσαρμόζονται σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις.

Οι παραπομπές στα άρθρα, στα τμήματα, τα κεφάλαια, τους τίτλους και τα μέρη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που περιέχονται στις άλλες Συνθήκες και πράξεις του πρωτογενούς δικαίου επί των οποίων ερείδεται η Ένωση, προσαρμόζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Οι παραπομπές στις αιτιολογίες της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή στις παραγράφους ή εδάφια των άρθρων της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως αναριθμούνται ή αναδιατάσσονται με την παρούσα Συνθήκη, προσαρμόζονται σύμφωνα με αυτήν.

Οι προσαρμογές αυτές αφορούν επίσης, ενδεχομένως, τις περιπτώσεις που η συγκεκριμένη διάταξη καταργείται.

3. Οι παραπομπές στις αιτιολογίες, τα άρθρα, τα τμήματα, τα κεφάλαια, τους τίτλους και τα μέρη, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως τροποποιούνται από την παρούσα Συνθήκη, που περιέχονται σε άλλα μέσα ή πράξεις νοούνται ως παραπομπές στις αιτιολογίες, στα άρθρα, τα τμήματα, τα κεφάλαια, τους τίτλους και τα μέρη των εν λόγω Συνθηκών, όπως έχουν αναριθμηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τις παραγράφους ή τα εδάφια, των εν λόγω άρθρων αντιστοίχως, όπως έχουν αναριθμηθεί ή αναδιαταχθεί από ορισμένες διατάξεις της παρούσας Συνθήκης.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Η παρούσα Συνθήκη κυρώνεται από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα κύρωσης κατατίθενται στην κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

2. Η παρούσα Συνθήκη αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2009, εφόσον έχουν κατατεθεί όλα τα έγγραφα κύρωσης ή άλλως την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου κύρωσης του υπογράφοντος κράτους που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

ΑΡΘΡΟ 7

Η παρούσα Συνθήκη, οριζόμενη ως «η Συνθήκη της Λισσαβώνας», συντάσσεται σε ένα μόνον αντίτυπο στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβένικη, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, όλα τα κείμενα δε είναι εξίσου αυθεντικά. Κατατίθεται στο αρχείο της κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει επικυρωμένο αντίγραφο στην κυβέρνηση καθενός από τα άλλα υπογράφοντα κράτη.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

"Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

"Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale."

"Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt."

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Per il Presidente della Repubblica italiana

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Latvijas Republikas Valsts prezidenta vārdā

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Għall-President ta' Malta

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Pelo Presidente da República Portuguesa

Pentru Preşedintele României

Za predsednika Republike Slovenije

Za prezidenta Slovenskej republiky

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

För Konungariket Sveriges regering

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

Α. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ, ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΡΟΛΟ
ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο τρόπος με τον οποίο ασκείται ο έλεγχος από τα εθνικά κοινοβούλια στις κυβερνήσεις τους σχετικά με δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί αντικείμενο της συνταγματικής οργάνωσης και πρακτικής εκάστου κράτους μέλους,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ενισχύσουν τη δυνατότητά τους να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με τα σχέδια νομοθετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και σχετικά με άλλα ζητήματα τα οποία μπορεί να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα εθνικά κοινοβούλια.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΤΙΤΛΟΣ 1
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1

Τα έγγραφα διαβουλεύσεων της Επιτροπής (πράσινες βίβλοι, λευκές βίβλοι και ανακοινώσεις) διαβιβάζονται από την Επιτροπή απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια όταν δημοσιευθούν. Η Επιτροπή διαβιβάζει επίσης στα εθνικά κοινοβούλια το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα, καθώς και κάθε άλλη πράξη νομοθετικού προγραμματισμού ή πολιτικής στρατηγικής, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο διαβιβάζονται στα εθνικά κοινοβούλια.

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστηρίου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που επιδιώκουν την έκδοση νομοθετικής πράξης.

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από την Επιτροπή διαβιβάζονται απευθείας από την Επιτροπή στα εθνικά κοινοβούλια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ταυτόχρονα.

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζονται απευθείας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

ΑΡΘΡΟ 3

Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να απευθύνουν στους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης με την αρχή της επικουρικότητας, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις αιτιολογημένες γνώμες στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από ro Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις αιτιολογημένες γνώμες στο οικείο θεσμικό ή άλλο όργανο.

ΑΡΘΡΟ 4

Τηρείται προθεσμία οκτώ εβδομάδων από τη στιγμή κατά την οποία σχέδιο νομοθετικής πράξης κατατίθεται ενώπιον των εθνικών κοινοβουλίων στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης έως την ημερομηνία κατά την οποία αυτό εγγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου με σκοπό είτε τη θέσπισή της είτε τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας. Εξαιρέσεις επιτρέπονται σε περίπτωση ανάγκης, τα αίτια της οποίας εκτίθενται στην πράξη ή τη θέση του Συμβουλίου. Εκτός δεόντιος αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, δεν επιτρέπεται να διαπιστωθεί συμφωνία όσον αφορά σχέδιο νομοθετικής πράξης κατά τις οκτώ αυτές εβδομάδες. Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, τηρείται προθεσμία δέκα ημερών από την εγγραφή του σχεδίου νομοθετικής πρότασης στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου έως τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 5

Οι ημερήσιες διατάξεις και τα αποτελέσματα των συνόδων του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών των συνόδων κατά τη διάρκεια των οποίων το Συμβούλιο εξετάζει σχέδια νομοθετικών πράξεων, διαβιβάζονται απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 6

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτίθεται να επικαλεσθεί τη διάταξη του άρθρου 48, παράγραφος 7, πρώτο ή δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έκδοση απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 7

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει για ενημερωπκούς λόγους την ετήσια έκθεσή του στα εθνικά κοινοβούλια ταυτόχρονα με τη διαβίβασή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 8

Στις περιπτώσεις εθνικών κοινοβουλευτικών συστημάτων που αποτελούνται από περισσότερα του ενός σώματα αντιπροσώπων, τα άρθρα 1 έως 7 εφαρμόζονται στα σώματα που τα απαρτίζουν.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 9

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια καθορίζουν από κοινού την οργάνιοση και την προώθηση αποτελεσματικής και τακτικής διακοινοβουλευτικής συνεργασίας στο εσωτερικό της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 10

Διάσκεψη κοινοβουλευτικών οργάνων ειδικευμένων στις υποθέσεις της Ένωσης δύναται να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η διάσκεψη αυτή προωθεί επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδίως μεταξύ των ειδικευμένων επιτροπών τους. Μπορεί επίσης να οργανώνει διακοινοβουλευτικές διασκέψεις σχετικά με συγκεκριμένα θέματα, και ιδίως για τη συζήτηση θεμάτων κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Οι εισηγήσεις της διάσκεψης δεν δεσμεύουν με κανένα τρόπο τα εθνικά κοινοβούλια ούτε προδικάζουν τη θέση τους.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες της Ένωσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καθορίσουν τους όρους εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθιερώνονται στο άρθρο 3β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και να θεσπίσουν σύστημα ελέγχου της εφαρμογής των εν λόγω αρχών.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

Κάθε θεσμικό όργανο μεριμνά συνεχώς για την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθορίζονται στο άρθρο 3β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 2

Η Επιτροπή προβαίνει σε ευρείες διαβουλεύσεις πριν υποβάλει πρόταση νομοθετικής πράξης. Κατά τις διαβουλεύσεις αυτές πρέπει να συνεκτιμάται, κατά περίπτωσιν η περιφερειακή και τοπική διάσταση των προβλεπομένων δράσεοιν. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν προβαίνει στις διαβουλεύσεις αυτές. Αιτιολογεί την απόφαση της στην πρότασή της.

ΑΡΘΡΟ 3

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστηρίου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που επιδιώκουν την έκδοση νομοθετικής πράξης.

ΑΡΘΡΟ 4

Η Επιτροπή διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων καθώς και τα τροποποιημένα της σχέδια ταυτόχρονα στα εθνικά κοινοβούλια και στον νομοθέτη της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων τα οποία υποβάλλει καθώς και τα τροποποιημένα του σχέδια στα εθνικά κοινοβούλια.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια νομοθετικών πράξεων τα οποία προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και τα τροποποιημένα σχέδια, στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

Τα νομοθετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι θέσεις του Συμβουλίου διαβιβάζονται από αυτά τα θεσμικά όργανα στα εθνικά κοινοβούλια μόλις εκδοθούν.

ΑΡΘΡΟ 5

Τα σχέδια νομοθετικών πράξεων αιτιολογούνται σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Κάθε σχέδιο νομοθετικής πράξης πρέπει να περιλαμβάνει εμπεριστατωμένη έκθεση βάσει της οποίας μπορεί να κριθεί η τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιέχει στοιχεία εκτίμησης των δημοσιονομικών επιπτώσεων της πράξης καθώς και εφόσον πρόκειται για οδηγία, των συνεπειών της ως προς τις ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοσθούν από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, της περιφερειακής νομοθεσίας. Οι λόγοι που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ένας στόχος της Ένωσης μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης στηρίζονται σε ποιοτικούς και οσάκις είναι δυνατόν, σε ποσοτικούς δείκτες. Στα σχέδια νομοθετικών πράξεων λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό βάρος που βαρύνει την Ένωση, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές, τους οικονομικούς φορείς και τους πολίτες να είναι το ελάχιστο δυνατό και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο.

ΑΡΘΡΟ 6

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή κάθε σώμα εθνικού κοινοβουλίου μπορεί, εντός προθεσμίας οκιώ εβδομάδος από την ημερομηνία διαβίβασης ενός σχεδίου νομοθετικής πράξης, στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, να απευθύνει προς τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη στην οποία εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω σχέδιο δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου να συμβουλευθεί, κατά περίπτωσιν τα περιφερειακά κοινοβούλια που έχουν νομοθετικές εξουσίες.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου δια-

βιβάζει τη γνώμη στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει τη γνώμη στο οικείο θεσμικό ή άλλο όργανο.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, καθώς και κατά περίπτωση, η ομάδα των κρατών μελών, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από αυτά, λαμβάνουν υπόψη τις αιτιολογημένες γνώμες που εκδίδουν τα εθνικά κοινοβούλια ή σώμα εθνικού κοινοβουλίου.

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο έχει δύο ψήφους, οι οποίες επιμερίζονται ανάλογα με το ισχύον εθνικό κοινοβουλευτικό σύστημα. Στην περίπτωση εθνικού κοινοβουλευτικού συστήματος με δύο σώματα, κάθε σώμα έχει μία ψήφο.

2. Εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που κρίνουν ότι σχέδιο νομοθετικής πράξης δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνόλου των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, το σχέδιο επανεξετάζεται. Το όριο αυτό καθορίζεται στο ένα τέταρτο των ψήφων όταν πρόκειται για σχέδιο νομοθετικής πράξης υποβαλλόμενο βάσει του άρθρου 61 Θ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή ή κατά περίπτωση, η ομάδα κρατών μελών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο νομοθετικής πράξης προέρχεται από αυτά, μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποίησα ή να αποαποσύρει το σχέδιο. Η απόφαση αυτή πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

3. Εξάλλου, στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που κρίνουν ότι πρόταση νομοθετικής πράξης δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον την απλή πλειοψηφία των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, η πρόταση επανεξετάζεται. Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει την πρόταση.

Εάν επιλέξει να την διατηρήσει, η Επιτροπή οφείλει να εξηγήσει, σε αιτιολογημένη γνώμη, τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι η πρόταση νομοθετικής πράξης συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Η εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη, καθώς και οι αιτιολογημένες γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων, πρέπει να διαβιβάζονται στο νομοθέτη της Ένωσης, ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία:

α) πριν από την ολοκλήρωση της πρώτης ανάγνωσης, ο νομοθέτης (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) εξετάζει τη συμβατότητα της νομοθετικής πρότασης με την αρχή της επικουρικότητας, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τους λόγους που προέβαλε και συμμερίσθηκε η πλειοψηφία των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς και την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής,

β) εάν, λόγω πλειοψηφίας 55% των μελών του Συμβουλίου ή πλειοψηφίας των ψηφισάντων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο νομοθέτης κρίνει ότι η πρόταση δεν είναι συμβατή με την αρχή της επικουρικότητας, δεν συνεχίζεται η εξέταση της νομοθετικής πρότασης.

ΑΡΘΡΟ 8

Το Δικαστήριο της ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί των προσφυγών λόγω παραβίασης, από νομοθετική πράξη, της αρχής της επικουρικότητας, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 230 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από κράτος μέλος ή διαβιβάζονται από κράτος μέλος, σύμφωνα με την εσωτερική έννομη τάξη του, εξ ονόματος του εθνικού κοινοβουλίου του ή ενός σώματος του εν λόγω κοινοβουλίου.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο, οι προσφυγές αυτές μπορούν να ασκούνται επίσης από την Επιτροπή των Περιφερειών όσον αφορώ νομοθετικές πράξεις για την έκδοση των οποίον η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών.

ΑΡΘΡΟ 9

Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε χρόνο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στοΣυμβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια έκθεση όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 3β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εν λόγω ετήσια έκθεση διαβιβάζεται επίσης στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΟΜΑΔΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ευνοήσουν τις προϋποθέσεις μιας ισχυρότερης οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προς τούτο, να αναπτύξουν διαρκώς στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για έναν ενισχυμένο διάλογο μεταξύ των κρατών μελών τα οποία έχουν ως νόμισμα το ευρώ, εν αναμονή της υιοθέτησης του ευρώ από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

Οι Υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ πραγματοποιούν άτυπες συναντήσεις μεταξύ τους. Οι συναντήσεις αυτές λαμβάνουν χώρα, ανάλογα με τις ανάγκες, για να συζητούνται τα θέματα που συνδέονται με τις ιδιαίτερες ευθύνες τις οποίες συνυπέχουν στο θέμα του ενιαίου νομίσματος. Η Επιτροπή συμμετέχει στις συναντήσεις αυτές. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καλείται να συμμετέχει σε αυτές τις συναντήσεις, οι οποίες προετοιμάζονται από τους αντιπροσώπους των υπουργών οικονομικών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και της Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 2

Οι Υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ εκλέγουν ανά δυόμισι έτη πρόεδρο, με πλειοψηφία των εν λόγω κρατών μελών.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Η ΟΠΟΙΑ ΘΕΣΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 28 Α ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο 28 Α, παράγραφος 6 και το άρθρο 28 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ένωση ασκεί κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που βασίζεται σε συνεχώς αυξανόμενο βαθμό σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας· ότι εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα· ότι η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός Ένωσης που προβλέπονται στο άρθρο 28 Β της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών ότι η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στις στρατιωτικές δυνατότητες που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την αρχή του «ενιαίου συνόλου δυνάμεων»·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης δεν επηρεάζει τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη του Βόρειου Ατλαντικού για τα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η κοινή άμυνα τους υλοποιείται στο πλαίσιο του Οργανισμού Βόρειο-Ατλαντικυύ Συμφώνου, που παραμένει το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας των μελών της, και συνάδει με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας που θεσπίζεται στο πλαίσιο αυτό·

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι ένας ουσιαστικότερος ρόλος της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας θα συμβάλει στη ζωτικότητα μιας ανανεωμένης Ατλαντικής Συμμαχίας, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις «Βερολίνο»·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καταστεί ικανή η Ένωση να αναλάβει πλήρως τις ευθύνες που της αναλογούν στα πλαίσια της διεθνούς κοινότητας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ότι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Ένωσης για την επείγουσα εφαρμογή των αποστολών που αναλαμβάνονται δυνάμει των κεφαλαίων Vi και VII του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η ενίσχυση της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας θα απαιτήσει προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων·

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ότι η είσοδος σε ένα νέο στάδιο ανάπτυξης της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας προϋποθέτει αποφασιστικές προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών που το επιθυμούν·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας να συμμετέχει πλήρως στις εργασίες στα πλαίσια της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που προβλέπεται στο άρθρο 28 Α, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ανοικτή σε κάθε κράτος μέλος το οποίο αναλάμβανει τη δέσμευση, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας:

α) να προβεί στην εντατικότερη ανάπτυξη των αμυντικών του δυνατοτήτων, μέσω της ανάπτυξης των εθνικών τους συνεισφορών και της συμμετοχής, ενδεχομένως, σε πολυεθνικές δυνάμεις, στα κύρια ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμού και στις δραστηριότητες του Οργανισμού στον τομέα της ανάπτυξης των αμυντικών δυνατοτήτιον, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας), και.

β) να έχει τη δυνατότητα να παράσχει, το αργότερο το 2010, είτε σε εθνικό επίπεδο, είτε ως συνιστώσες πολυεθνικών σωμάτων δυνάμεων, μάχιμες μονάδες ειδικευμένες για τις προβλεπόμενες αποστολές, οι οποίες από τακτική άποψη θεωρούνται μάχιμες μονάδες, με στοιχεία υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων της μεταφοράς και του εφοδιασμού, ικανές να αναλάβουν, εντός προθεσμίας 5 έως 30 ημερών, αποστολές οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 28 Β της Συνθήκης για την ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως σε ανταπόκριση σε αιτήματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και ικανές να παραμείνουν σε δράση επί αρχική περίοδο 30 ημερών που μπορεί να παραταθεί έως τουλάχιστον 120 ημέρες.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία δεσμεύονται, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 1:

α) να συνεργάζονται, από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, με σκοπό την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων που αφορούν το επίπεδο των δαπανών για επενδύσεις στον τομέα των αμυντικών εξοπλισμών και να αναθεωρούν τακτικά τους στόχους αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον ασφάλειας και τις διεθνείς ευθύνες της Ένωσης·

β) να προσεγγίσουν, στο μέτρο του δυνατού, τα αμυντικά τους μέσα, ιδίως με την εναρμόνιση του προσδιορισμού των στρατιωτικών αναγκών, με τη διάθεση από κοινού και ενδεχομένως, με την εξειδίκευση των αμυντικών τους μέσων και δυνατοτήτων, καθώς και με την ενθάρρυνση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης και των υλικοτεχνικών αναγκών·

γ) να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα για την Ενίσχυση της διαθεσιμότητας, της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας και της δυνατότητας ανάπτυξης των δυνάμεών τους, ιδίως με τον καθορισμό κοινών στόχων ως προς την πρόβλεψη δυνάμεων, ενδεχομένως και με την επανεξέταση των εθνικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

δ) να συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, με πολυεθνικές προσεγγίσεις, και με την επιφύλαξη των δεσμεύσεών τους στα πλαίσια του Οργανισμού Βόρειο-Ατλαντικού Συμφώνου, των κενών που

διαπιστώνονται στο πλαίσιο του «Μηχανισμού Ανάπτυξης Δυνατοτήτων»·

ε) να συμμετέχουν, ενδεχομένως, στην ανάπτυξη των κύριων κοινών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων εξοπλισμού στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας.

ΑΡΘΡΟ 3

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας συμβάλλει στην τακτική αξιολόγηση των συνεισφορών των συμμετεχόντων κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων, ιδίως των συνεισφορών που παρέχονται δυνάμει των κριτηρίων που θα καθορισθούν, μεταξύ άλλων, βάσει του άρθρου 2, και υποβάλλει σχετική έκθεση τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Η αξιολόγηση μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τις συστάσεις και τις αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 28 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2,
ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (εφεξής «Ευρωπαϊκή Σύμβαση»), η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εκφράζει την ανάγκη διαφύλαξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της Ένωσης και του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά:

α) τις ειδικές διαδικασίες της ενδεχόμενης συμμετοχής της Ένωσης στα ελεγκτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης,

β) τους μηχανισμούς που απαιτούνται για να εξασφαλίζεται ότι οι προσφυγές που ασκούν κράτη μη μέλη και οι ατομικές προσφυγές ορθώς στρέφονται κατά των κρατών μελών ή/και της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 2

Η συμφωνία που αναφέρει το άρθρο 1 πρέπει να εξασφαλίζει ότι η προσχώρηση της Ένωσης δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες της Ένωσης και τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων της. Πρέπει να εξασφαλίζει ότι καμία διάταξή της δεν επηρεάζει την ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση, και ιδίως τα Πρωτόκολλα της Σύμβασης, τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη κατά παρέκκλιση από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 15 αυτής, και τις επιφυλάξεις όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση που διατυπώνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 57 της εν λόγω Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 3

Καμία διάταξη της συμφωνίας του άρθρου 1 δεν πρέπει να επηρεάζει το άρθρο 292, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΗ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι η εσωτερική αγορά, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβάνει σύστημα που εξασφαλίζει ότι δεν στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ότι:

Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση λαμβάνει μέτρα βάσει των διατάξεων των Συνθηκών, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παρόν Πρωτόκολλο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ
ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που διακηρύσσονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης πρόκειται να εφαρμοσθεί κατά τρόπο αυστηρά σύμφωνο με τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 6 και του Τίτλου VII του Χάρτη αυτού καθεαυτόν·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το προαναφερόμενο άρθρο 6 απαιτεί ο Χάρτης να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά τρόπο αυστηρά σύμφωνο με τις επεξηγήσεις που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης περιέχει τόσο δικαιώματα όσο και αρχές·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης περιέχει τόσο διατάξεις που έχουν αστικό και πολιτικό χαρακτήρα όσο και διατάξεις που έχουν οικονομικό και κοινωνικό χαρακτήρα·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ο Χάρτης επαναβεβαιώνει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναγνωρίζονται στην Ένωση και τα προβάλλει περισσότερο, αλλά δεν δημιουργεί νέα δικαιώματα και νέες αρχές·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις υποχρεώσεις της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του δικαίου της Ένωσης εν γένει·

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου να διευκρινισθούν ορισμένες πτυχές της εφαρμογής του Χάρτη·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ, κατά συνέπεια, να διευκρινίσουν την εφαρμογή του Χάρτη σε σχέση με τους νόμους και τη διοικητική δράση της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου και του αγώγιμου χαρακτήρα του εντός της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι αναφορές του παρόντος Πρωτοκόλλου στην εφαρμογή ειδικών διατάξεων του Χάρτη δεν θίγουν ουδαμώς την εφαρμογή άλλων διατάξεων του Χάρτη·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο δεν θίγει την εφαρμογή του Χάρτη στα άλλα κράτη μέλη·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο δεν θίγει τις λοιπές υποχρεώσεις της Πολωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του δικαίου της Ένωσης εν γένει·

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

1. Ο Χάρτης δεν διευρύνει την ευχέρεια του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή οποιουδήποτε δικαστηρίου της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου, να κρίνει ότι οι νόμοι, οι κανονισμοί ή οι διοικητικές διατάξεις, πρακτικές ή δράση της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου δεν συνάδουν με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ελευθερίες και αρχές που επιβεβαιώνει.

2. Ειδικότερα, και προς αποφυγή πάσης αμφιβολίας, ουδέν στον Τίτλο IV του Χάρτη παράγει αγώγιμα δικαιώματα τα οποία εφαρμόζονται στην Πολωνία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν η Πολωνία ή το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπουν τέτοια δικαιώματα στην εθνική τους νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 2

Όταν μια διάταξη του Χάρτη αναφέρεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, εφαρμόζεται στην Πολωνία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον στο βαθμό που τα δικαιώματα ή οι αρχές που περιέχει αναγνωρίζονται στη νομοθεσία ή τις πρακτικές της Πολωνίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ
ΤΩΝ ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για της Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Όσον αφορά το άρθρο 2 Α, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις συντρέχουσες αρμοδιότητες, όταν η Ένωση αναλαμβάνει δράση σε συγκεκριμένο τομέα, το πεδίο άσκησης αυτής της αρμοδιότητας καλύπτει μόνο τα στοιχεία που διέπονται από την εν λόγω πράξη της Ένωσης και συνεπώς, δεν καλύπτει ολόκληρο τον τομέα.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να τονίσουν τη σημασία των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολουθούν ερμηνευτικών διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ 1

Στις κοινές αξίες της Ένωσης για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ένωσης περιλαμβάνονται ιδίως:

- ο ουσιώδης ρόλος και η ευρεία διακριτική ευχέρεια των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών όταν παρέχουν, αναθέτουν και οργανώνουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος όσο το δυνατόν εγγύτερα στις ανάγκες των χρηστών·
- η ποικιλομορφία των διαφόρων υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και οι διαφορές στις ανάγκες και τις προτιμήσεις των χρηστών που είναι δυνατόν να προκύψουν από τις εκάστοτε γεωγραφικές, κοινωνικές ή πολιτισμικές συνθήκες·
- υψηλό επίπεδο ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, ίση μεταχείριση και προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών·

ΑΡΘΡΟ 2

Οι διατάξεις των Συνθηκών ουδόλως επηρεάζουν την αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή, την ανάθεση και την οργάνωση υπηρεσιών γενικού συμφέροντος μη οικονομικού χαρακτήρα.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9 Γ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 205,
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ 1ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014 ΚΑΙ ΤΗΣ 31ης
ΜΑΡΤΙΟΥ 2017, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.

Δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας που είχε η συμφωνία σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του των άρθρου 9Γ, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου, (εφεξής «η απόφαση»), κατά την έγκριση της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Προτού εξετασθεί από το Συμβούλιο οιοδήποτε σχέδιο με σκοπό είτε την τροποποίηση είτε την κατάργηση της απόφασης ή οιασδήποτε από τις διατάξεις της ή την έμμεση τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής ή της έννοιας της μέσω της τροποποίησης άλλης νομικής πράξης της Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξετάζει προκαταρκτικός το εν λόγω σχέδιο, αποφασίζοντας με συναίνεση σύμφωνα με το άρθρο 9Β, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ότι, για να οργανωθεί η μετάβαση από τις θεσμικές διατάξεις των Συνθηκών που εφαρμόζονται πριν από την έναρξη ισχύος τη Συνθήκης της Λισσαβώνας σε

εκείνες που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη, επιβάλλεται να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ενωσης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΑΡΘΡΟ 1

Στο παρόν Πρωτόκολλο, ως «Συνθήκες» νοούνται η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

ΤΙΤΛΟΣ 1
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΑΡΘΡΟ 2

Εν ευθέτω χρόνω πριν από τις ευρωπαϊκός βουλευτικές εκλογές του 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 9 Α, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Έως το τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου 2004-2009, η σύνθεση και ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παραμένουν ως είχαν κατά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

ΤΙΤΛΟΙ II
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

ΑΡΘΡΟ 3

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9Γ, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου και οι διατάξεις του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες αφορούν τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2014.

2. Από την 1η Νοεμβρίου 2014 έως την 31η Μαρτίου 2014, όταν πρόκειται να θεσπισθεί πράξη με ειδική πλειοψηφία, ένα μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητά να θεσπισθεί με την ειδική πλειοψηφία που ορίζεται στην παράγραφο 3. Εν προκειμιένω, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3 και 4.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 201α, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έως τις 31 Οκτωβρίου 2014, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

Για πράξεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου που απαιτούν ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών τους σταθμίζονται ως εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	10
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	7
Γερμανία	29
Εσθονία	4
Ιρλανδία	7
Ελλάδα	12
Ισπανία	27
Γαλλία	29
Ιταλία	29
Κύπρος	4
Λετονία	4
Λιθουανία	7
Λουξεμβούργο	4
Ουγγαρία	12
Μάλτα	3
Κάτω Χώρες	13
Αυστρία	10
Πολωνία	27
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	14
Σλοβενία	4
Σλοβακία	7
Φινλανδία	7
Σουηδία	10
Ηνωμένο Βασίλειο	29

Για τη θέσπιση των πράξεων, απαιτούνται τουλάχιστον 255 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους της πλειοψηφίας των μελών, όταν κατά τις Συνθήκες, θεσπίζονται μετά από πρόταση της Επιτροπής. Στις άλλες περιπτώσεις, για τη θέσπιση πράξεων, απαιτούνται τουλάχιστον 255 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο θεσπίζουν πράξη με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, δεν θεσπίζεται η πράξη.

4. Έως τις 31 Οκτωβρίου 2014, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών, δεν λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, δηλαδή στις περιπτώσεις παραπομπής στην ειδική πλειοψηφία, όπως ορίζεται στο άρθρο 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η ίδια αναλογία σταθμισμένων ψήφων και η ίδια αναλογία μελών του Συμβουλίου καθώς και ενδεχομένως, το ίδιο ποσοστό του πληθυσμού των ενδιαφερομένων κρατών μελών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ III
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 4

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 9 Γ, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο μπορεί να συνέρχεται με τις συνθέσεις που προβλέπονται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου καθώς και με τις άλλες συνθέσει, των οποίων ο κατάλογος καταρτίζεται με απόφαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία.

ΤΙΤΛΟΙ IV
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,
ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 5

Τα μέλη της Επιτροπής τα οποία ασκούν καθήκοντα κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της

Λισσαβώνας παραμένουν εν υπηρεσία έως το τέλος της θητείας τους. Ωστόσο, την ημέρα διορισμού του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, λήγει η θητεία του μέλους της Επιτροπής το οποίο έχει την ίδια υπηκοότητα με τον ύπατο εκπρόσωπο.

ΤΙΤΛΟΣ V
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΥΠΑΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 6

Οι θητείες του γενικού γραμματέα του Συμβουλίου, ύπατου εκπροσώπου για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, και του αναπληρωτή γενικού γραμματέα του Συμβουλίου λήγουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας. Το Συμβούλιο διορίζει γενικό γραμματέα σύμφωνα με το άρθρο 207, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ VI
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΑΡΘΡΟ 7

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατανομή των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ιρλανδία	9
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λετονία	7
Λιθουανία	9
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	15
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

ΑΡΘΡΟ 8

Έως ότου τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κατανομή των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Βουλγαρία	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ιρλανδία	9
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λετονία	7
Λιθουανία	6
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Ρουμανία	15
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

ΤΙΤΛΟΣ VII
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ V ΚΑΙ VI ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ

ΑΡΘΡΟ 9

Τα έννομα αποτελέσματα των πράξεων των θεσμικών οργάνων, των λοιπών οργάνων, και των οργανισμών της Ένωσης που εκδίδονται βάσει της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας διατηρούνται έως ότου οι πράξεις αυτές καταργηθούν, ακυρωθούν ή τροποποιηθούν κατ' εφαρμογή των Συνθηκών. Το αυτό ισχύει και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών βάσει της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Ως μεταβατικό μέτρο όσον αφορά τις πράξεις της Ένωσης στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων είναι οι ακόλουθες κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω Συνθήκης: οι αρμοδιότητες της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 226 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ισχύουν και οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην έκδοση που ισχύει πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας παραμένουν αμετάβλητες, συμπεριλαμβανομένων των τομέων στους οποίους έχουν γίνει αποδεκτές δυνάμει του άρθρου 35, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Η τροποποίηση πράξης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνεπάγεται ότι ισχύουν οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο, όπως ορίζονται στις Συνθήκες, όσον αφορά την τροποποιημένη πράξη και για τα κράτη μέλη στα οποία αυτή η πράξη εφαρμόζεται.

3. Εν πάση περιπτώσει, το μεταβατικό μέτρο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 παύει να παράγει αποτελέσματα πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

4. Το αργότερο έξι μήνες πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 3, το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να κοινοποιήσει στο Συμβούλιο ότι δεν αποδέχεται, όσον αφορά τις πράξεις της παραγράφου 1, τις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, όπως ορίζονται στις Συνθήκες. Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο έχει προβεί στην κοινοποίηση αυτή, όλες οι πράξεις της παραγράφου 1 παύουν να εφαρμόζονται καθόσον το αφορά από την ημερομηνία λήξης της ματαβατικής περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 3. Το εδάφιο αυτό δεν ισχύει όσον αφορά τις τροποποιημένες, πράξεις, οι οποίες εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, καθορίζει τις αναγκαίες επακόλουθες και μεταβατικές ρυθμίσεις. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση αυτής της απόφασης. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται επίσης να εκδώσει απόφαση με την οποία ορίζεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο υφίσταται τις τυχόν άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής του στις εν λόγω πράξεις.

5. Το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη στιγμή, να κοινοποιήσει στο Συμβούλιο ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στις πράξεις οι οποίες έχουν παύσει να ισχύουν καθόσον το αφορά σύμφωνα με την παράγραφο 4, πρώτο εδάφιο. Εν τοιαύτη περιπτώσει, εφαρμόζονται κατά περίπτωση, οι σχετικές διατάξεις του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων όσον αφορά τις εν λόγω πράξεις είναι οι οριζόμενες στις Συνθήκες. Όταν αποφασίζουν δυνάμει των σχετικών Πρωτοκόλλων, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και το Ηνωμένο Βασίλειο επιδιώκουν την επαναφορά του μεγαλύτερου δυνατού βαθμού συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου στο κεκτημένο της Ένωσης στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η πρακτική λειτουργία των διαφόρων μερών του κεκτημένου, και διατηρώντας, παράλληλα, τη συνοχή τους.

Β. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ αριθ. 1 ΠΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ. ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ. ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ/Η ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να τροποποιήσουν τα Πρωτόκολλα τα οποία έχουν προσαρτηθεί στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, προκειμένου να τα προσαρμόσουν στους νέους κανόνες που θεσπίζει η Συνθήκη της Λισσαβώνας.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη της Λισσαβώνας:

ΑΡΘΡΟ 1

I) Τα Πρωτόκολλα τα οποία ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Συνθήκης και τα οποία έχουν προσαρτηθεί στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας τροποποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Α. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

2) Οι οριζόντιες τροποποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2. σημείο 2) της Συνθήκης της Λισσαβωνας εφαρμόζονται στα Πρωτόκολλα τα οποία αναφέρονται στο παρόν άρθρο, πλην των στοιχείων δ), ε) και ι).

Στα Πρωτόκο/λα τα οποία αναφέρονται στα σημείο I του παρόντος άρθρου:

α) Το τελευταίο εδάφιο του προοιμίου τους που αναφέρει την ή τις Συνθήκες στις οποίες προσαρτάται το εν λόγο Πρωτόκολλο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Το παρόν εδάφιο δεν εφαρμόζεται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή ούτε στο Πρωτόκολλο για το σύστημα δημόσια ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη.

Το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Πρωτόκολλο για τον καθορισμό της έδρας των θεσμικών οργάνων και ορισμένων λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 40.3.3 του Συντάγματος της Ιρλανδίας και το Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσαρτώνται επίσης στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

β) Οι όροι «των Κοινοτήτων» αντικαθίστανται από τους όρους «της Ένωσης», οι όροι «οι Κοινότητες» αντικαθίστανται από τους όρους «η Ένωση», και, ενδεχομένως, οι φράσεις προσαρμόζονται γραμματικά αναλόγως.

4) Στα ακόλουθα Πρωτόκολλα, οι λέξεις «της Συνθήκης» και «η Συνθήκη» ή «οι Συνθήκες» αντικαθίστανται αντιστοίχως από τις λέξεις «των Συνθηκών» και «οι Συνθήκες», και οι φράσεις προσαρμόζονται, ενδεχομένως, γραμματικά, αναλόγως επίσης η αναφορά στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από αναφορά στις Συνθήκες:

α) Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- άρθρο Ι, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς στη Συνθήκη ΕΕ και στη Συνθήκη ΕΚ).

β) Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

- άρθρο 1.1, νέο δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 12.1, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 14.1 (δεύτερη μνεία της Συνθήκης)·
- άρθρο 14.2, δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 34.1, δεύτερη περίπτωση·
- άρθρο 35.1.

γ) Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος:

- άρθρο 3, δεύτερη φράση.

δ) Πρωτόκολλο σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία:

- σημείο 2, με τη νέα αρίθμηση 1, δεύτερη φράση.

ε) Πρωτόκολλο για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- έκτη αιτιολογική σκέψη, η οποία έγινε πέμπτη,
- άρθρο Ι.

στ) Πρωτόκολλο για το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- έκτη αιτιολογική σκέψη, η οποία έγινε έβδομη.

ζ) Πρωτόκολλο σχετικά με την απόκτηση ακινήτων στη Δανία:

- διάταξη μόνη.

η) Πρωτόκολλο για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη:

- διάταξη μόνη.

θ) Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Ανθρακα και τον Χάλυβα.

- άρθρο 3.

Στα ακόλουθα Πρωτόκολλα και Παραρτήματα, οι λέξεις «της συνθήκης» αντικαθίστανται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

- άρθρο 3.1·
- άρθρο 4·
- άρθρο 6.3·
- άρθρο 7·
- άρθρο 9.1·
- άρθρο 10.1·
- άρθρο 11.1·
- άρθρο 14.1 (πρώτη μνεία της Συνθήκης)
- άρθρο 15.3·
- άρθρο 16, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 21.1·
- άρθρο 25.2·
- άρθρο 27.2·
- άρθρο 34.1, εισαγωγή
- άρθρο 35.3·
- άρθρο 41.1, με τη νέα αρίθμηση 40.1, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 42, με τη νέα αρίθμηση 41·
- άρθρο 43.1, με τη νέα αρίθμηση 42.1·
- άρθρο 45.1, με τη νέα αρίθμηση 44.1·
- άρθρο 47.3, με τη νέα αρίθμηση 46.3.

β) Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος:

- άρθρο 1, εισαγωγική φράση.

γ) Πρωτόκολλο σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης που αναφέρονται στο άρθρο 121 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

- άρθρο 1, πρώτη φράση·

δ) Πρωτόκολλο για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας:

- σημείο 6, με τη νέα αρίθμηση 5, δεύτερο εδάφιο·
- σημείο 9, με τη νέα αρίθμηση 8, εισαγωγική φράση·
- σημείο 10, με τη νέα αρίθμηση 9, στοιχείο α), δεύτερη φράση·
- σημείο 11, με τη νέα αρίθμηση 10.

ε) Πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή;

- δέκατη πέμπτη αιτιολογία, η οποία έγινε ενδέκατη.

στ) Παραρτήματα Ι και ΙΙ:

- τίτλος των δύο Παραρτημάτων.

6) Στα ακόλουθα Πρωτόκολλα οι λέξεις «της παρούσας συνθήκης» ή «της συνθήκης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της εν λόγω Συνθήκης»:

α) Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

- άρθρο 3.2
- άρθρο 3.3
- άρθρο 9.2
- άρθρο 9.3
- άρθρο 11.2
- άρθρο 43.2, με τη νέα αρίθμηση 42.2
- άρθρο 43.3, με τη νέα αρίθμηση 42.3
- άρθρο 44, με τη νέα αρίθμηση 43, δεύτερο εδάφιο.

β) Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος:

- Άρθρο 2., εισαγωγική φράση.

γ) Πρωτόκολλο σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης που αναφέρονται στο άρθρο 121 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

- άρθρο 2
- άρθρο 3
- άρθρο 4, πρώτη φράση
- άρθρο 6.

δ) Πρωτόκολλο για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας:

- παράγραφος 7, με τη νέα αρίθμηση 6, δεύτερο εδάφιο
- παράγραφος 10, με τη νέα αρίθμηση 9, στοιχείο γ).

7) Στα ακόλουθα άρθρα, οι λέξεις «αποφασίζοντας με απλή πλειοψηφία.» ή «που αποφασίζει με απλή πλειοψηφία.» παρεμβάλλονται μετά τη λέξη «το Συμβούλιο»:

α) Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο.

β) Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:
- άρθρο 7, με τη νέα αρίθμηση 6, πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση.

8) Στα ακόλουθα πρωτόκολλα, η έκφραση «Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» ή «Δικαστήριο» αντικαθίσταται από την έκφραση «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης»:

α) Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- άρθρο 1 του Παραρτήματος·
- άρθρο 1,
- άρθρο 3, τέταρτο εδάφιο·

β) Πρωτόκολλο για το καταστατικό του ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:
- άρθρο 35.1, 35.2, 35.4, 35.5 και 35.6·
- άρθρο 36, παράγραφος 2.

γ) Πρωτόκολλο για τον καθορισμό της έδρας των οργάνων και ορισμένων οργανισμών και υπηρεσιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και της Ευρωπόλ:
- άρθρο μόνο, στοιχείο δ).

δ) Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:
- άρθρο 12, με τη νέα αρίθμηση 11, στοιχείο α)·
- άρθρο 21, με τη νέα αρίθμηση 20 (πρώτη μνεία).

ε) Πρωτόκολλο για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας:
- άρθρο 2.

στ) Πρωτόκολλο για το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
- δεύτερη αιτιολογία, η οποία έγινε τρίτη.

Β. ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ

9) Καταργούνται τα ακόλουθα πρωτόκολλα:

α) Το Πρωτόκολλο του 1957 περί Ιταλίας.

β) Το Πρωτόκολλο του 1957 περί εμπορευμάτων καταγωγής και προελεύσεως ορισμένων χωρών τα οποία απολαύουν ειδικού καθεστώτος κατά την εισαγωγή σε ένα κράτος μέλος.

γ) Το Πρωτόκολλο του 1992 σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος.

γ) Το Πρωτόκολλο του 1992 για τη μετάβαση στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

ε) Το Πρωτόκολλο του 1992 σχετικά με την Πορτογαλία.

στ) Το Πρωτόκολλο του 1997 σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο αντικαθίσταται από νέο Πρωτόκολλο με τον ίδιο τίτλο.

ζ) Το Πρωτόκολλο του 1997 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το οποίο αντικαθίσταται από νέο Πρωτόκολλο με τον ίδιο τίτλο.

η) Το Πρωτόκολλο του 1997 για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων, το κείμενο του οποίου γίνεται το άρθρο 6β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(θ) Το Πρωτόκολλο του 2001 για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ι) Το Πρωτόκολλο του 2001 σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

10) Το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τροποποιείται ως εξής:

α) Στο προοίμιο, πρώτη αιτιολογική σκέψη, η παραπομπή στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο υπόλοιπο κείμενο του Πρωτοκόλλου, η έκφραση «της Συνθήκης ΕΚ» αντικαθίσταται από την έκφραση «της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης»· σε ολόκληρο το Πρωτόκολλο, οι παραπομπές στα άρθρα της Συνθήκης ΕΚΑΕ που καταργούνται από το Πρωτόκολλο αριθ. 2, το οποίο προσαρτάται στην παρούσα Συνθήκη, διαγράφονται και η φράση προσαρμόζεται, ενδεχομένως, γραμματικά αναλόγως.

β) Στα ακόλουθα άρθρα, ο όρος «Cour» αντικαθίσταται από τον όρο «Cour de Justice»
- άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 4, τέταρτο εδάφιο·
- άρθρο 5, δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 6, πρώτο εδάφιο·
- άρθρα 10, 11, 12 και 14·
- άρθρο 13, πρώτο εδάφιο, πρώτη μνεία
- άρθρο 15, πρώτη φράση
- άρθρο 16, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 17, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 18, τρίτο εδάφιο:
- άρθρο 19, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 20, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 21, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 22, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 23, πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση
- άρθρο 24, πρώτο εδάφιο·
- άρθρα 25 έως 27·
- άρθρο 29, πρώτο εδάφιο·
- άρθρα 30 έως 32, 35, 38, 41 και 43·
- άρθρο 39, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 40, πρώτο εδάφιο
- άρθρο 44, πρώτο εδάφιο, πρώτη μνεία·
- άρθρο 46, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 52·
- άρθρο 54, πρώτο εδάφιο, πρώτο τμήμα της φράσης·
- άρθρο 56, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 57, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 58, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 59, πρώτη φράση·
- άρθρο 60, δεύτερο εδάφιο·
- άρθρο 61, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 62, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 62α, πρώτο εδάφιο·
- άρθρο 62β, πρώτο εδάφιο, δεύτερη φράση·
- άρθρο 63·
- άρθρο 64, πρώτο εδάφιο που έγινε δεύτερο, πρώτη φράση·
- άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερη φράση του Παραρτήματος·
- άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερη φράση του Παραρτήματος·

- άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτη φράση του Παραρτήματος.

γ) Στο άρθρο 2, οι λέξεις «..., σε δημοσία συνεδρίαση» αντικαθίστανται από την έκφραση «.... ενώπιον του Δικαστηρίου συνερχομένου σε δημοσία συνεδρίαση».

δ) Στο άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 4, τέταρτο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Όταν η απόφαση αφορά μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.».

ε) Στο άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Όταν ο εν λόγω δικαστή; είναι μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.».

στ) Στην επικεφαλίδα του τίτλου II, προστίθενται οι λέξεις «του Δικαστηρίου».

ζ) Στο άρθρο 13, πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, η λέξη «προτάσει» αντικαθίσταται από τη λέξη «αιτήσει» και η έκφραση «... το Συμβούλιο αποφασίζοντας ομοφώνως, δύναται να προβλέψει...» αντικαθίσταται από την έκφραση «... το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μπορούν να προβλέψουν...».

η) Στην επικεφαλίδα του τίτλου III, προστίθενται οι λέξεις «ενώπιον του Δικαστηρίου».

θ) Το άρθρο 23 τροποποιείται ως εξής.

(i) Στο πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «στο άρθρο 35, παράγραφος Ι, της Συνθήκης ΕΕ» απαλείφονται. Στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «... καθώς και στο Συμβούλιο ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εάν έχουν εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται, και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εάν η πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται έχει εκδοθεί από κοινού από τα δύο αυτά όργανα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... καθώς και στο θεσμικό ή λοιπό όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται.».

(ii) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «...και, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, έχουν το δικαίωμα...» αντικαθίστανται από τις ακόλουθες λέξεις «... και, ενδεχομένως, το θεσμικό ή λοιπό όργανο ή ο οργανισμός της Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται έχουν το δικαίωμα...».

ι) Στο άρθρο 24, δεύτερο εδάφιο, ο όρος «όργανα» αντικαθίσταται από τους όρους «θεσμικά, και λοιπά όργανα ή οργανισμούς».

ια) Στο άρθρο 40, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το ίδιο δικαίωμα έχουν τα λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν δύνανται να παρεμβαίνουν στις υποθέσεις μεταξύ κρατών μελών, μεταξύ θεσμικών οργάνων της Ένωσης ή μεταξύ κρατών μελών, αφενός, και θεσμικών οργάνων της Ένωσης, αφετέρου».

ιβ) Στο άρθρο 42, οι λέξεις «λοιπά όργανα και οργανισμοί» παρεμβάλλονται μετά από τις λέξεις τα «όργανα».

ιγ) Στο άρθρο 46, προστίθεται το ακόλουθο νέο εδάφιο: «Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στις αγωγές κατά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης.».

ιδ) Η επικεφαλίδα του τίτλου IV αντικαθίσταται από την εξής: «ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ».

ιε) Στο άρθρο 47, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο «Το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, τα άρθρα 14 και 15, το άρθρο 17, πρώτο, δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 18 έχουν εφαρμογή στο Δικαστήριο και τα μέλη του».

ιστ) Στο άρθρο 51, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α), τρίτη περίπτωση, η παραπομπή στο άρθρο 202, τρίτη περίπτωση, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 249 Γ. παράγραφος 2 και στο στοιχείο β), η παραπομπή στο άρθρο 11 Α αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 280 ΣΤ. παράγραφος 1. Στο δεύτερο εδάφιο, απαλείφονται οι λέξεις « ή από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

ιζ) Το άρθρο 64 τροποποιείται ως εξής:

(i) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πρώτο εδάφιο:

«Οι κανόνες για το γλωσσικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται με κανονισμό του Συμβουλίου ο οποίος εκδίδεται ομόφωνα. Ο κανονισμός αυτός εκδίδεται είτε κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Δικαστήριο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

(ii) Στο πρώτο εδάφιο που έχει γίνει δεύτερο, πρώτη φράση, οι λέξεις «Έως ότου θεσπισθούν στον παρόντα κανονισμό διαδικασίας κανόνες για το γλωσσικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Έως ότου θεσπισθούν οι εν λόγο κανόνες...»· η δεύτερη φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 223 και 224 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε τροποποίηση ή κατάργηση των διατάξεων αυτών απαιτεί την ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου.»

ιη) Στο Παράρτημα Ι του Πρωτοκόλλου, άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, μετά τη λέξη «Δικαστήριο» παρεμβάλλονται οι λέξεις «Δημόσιας Διοίκησης»· στις παραγράφους 2 και 3, οι λέξεις «με ειδική πλειοψηφία» διαγράφονται.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΣΚΤ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤ

11) Το Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τροποποιείται ως εξής:

α) Στο προοίμιο, πρώτη αιτιολογική σκέψη, η παραπομπή στο άρθρο 8 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 107, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Η επικεφαλίδα του κεφαλαίου Ι αντικαθίσταται από την εξής: «ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ»

γ) Το άρθρο 1, παράγραφος 1 χωρίζεται σε δύο εδάφια τα οποία σχηματίζονται από τα δύο σκέλη της φράσης και δεν έχει αρίθμηση. Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Σύμφωνα με το άρθρο 245α, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το

Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ευρωσύστημα.»· στην αρχή του δευτέρου εδαφίου, οι λέξεις «εκτελούν δε τις λειτουργίες...» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «Το ΕΣΚΤ και η ΕΚΤ εκτελούν τις λειτουργίες...».

δ) Το άρθρο 1, παράγραφος 2 διαγράφεται.

ε) Στο άρθρο 2, οι λέξεις «Σύμφωνα με το άρθρο 105, παράγραφος 1 της παρούσας Συνθήκης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Σύμφωνα με το άρθρο 105, παράγραφος 1 και το άρθρο 245α, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης...». Στο τέλος της δεύτερης φράσης, οι λέξεις «για την Ευρωπαϊκή Ένωση» προστίθενται μετά τα λέξη «της Συνθήκης». Στο τέλος της τρίτης φράσης, οι λέξεις «για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» προστίθενται μετά τις λέξεις «της Συνθήκης».

στ) Στο άρθρο 3.1., δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «στο άρθρο 111 της συνθήκης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο άρθρο 188 ΙΕ της εν λόγω Συνθήκης».

ζ) Στο άρθρο 4, στοιχείο β), απαλείφεται η λέξη «κατάλληλα».

η) Στην αρχή του άρθρου 9.1, οι λέξεις «... σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 2 της παρούσας Συνθήκης...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...σύμφωνα με το άρθρο 245α, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης...».

θ) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

i) Στο τέλος του άρθρου 10.1, προστίθενται στο τέλος οι λέξεις «... των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.».

ii) Στο άρθρο 10.2, πρώτη περίπτωση, στο τέλος της πρώτης φράσης, οι λέξεις «... των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.»· στο τέλος του τρίτου εδαφίου, οι λέξεις «βάσει των άρθρων 10.3, 10.6 και 41.2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «βάσει των άρθρων 10.3, 40.2 και 40.3».

iii) Το άρθρο 10.6 διαγράφεται.

ι) Στο άρθρο 11.2, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «... διορίζονται με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων...» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «... διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία...».

ια) Στο τέλος του άρθρου 14.1, απαλείφονται οι λέξεις «.... το αργότερο μέχρι την ημερομηνία ίδρυσης του ΕΣΚΤ.».

ιβ) Στο άρθρο 16, πρώτη φράση, παρεμβάλλεται ο όρος «ευρώ» μετά τον' όρο «τραπεζογραμματίων».

ιγ) Στο άρθρο 18.1, πρώτη περίπτωση, οι λέξεις «.... εκφρασμένους σε κοινοτικά ή μη κοινοτικά νομίσματα...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «.... εκφρασμένους σε ευρώ ή άλλα νομίσματα...».

ιδ) Στο άρθρο 25.2, οι λέξεις «με απόφαση του Συμβουλίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με κανονισμό του Συμβουλίου».

ιε) Στο άρθρο 28.1, απαλείφονται οι λέξεις «..., που καθίσταται λειτουργικό κατά την ίδρυσή της...».

ιστ) Στο άρθρο 29.1, το εισαγωγικό εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, η οποία καθορίσθηκε για πρώτη φορά το 1998 όταν ιδρύθηκε το ΕΣΚΤ, προσδιορίζεται με την απόδοση σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα στάθμισης στην κλείδα αυτή, η οποία ισούται με το άθροισμα...»· το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Τα ποσοστά στρογγυλεύονται προς τα άνω ή προς τα κάτω στο εγγύτερο πολλαπλάσιο του 0,0001%.».

ιζ) Στο άρθρο 32.2, στην αρχή, απαλείφονται οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του άρθρου 32.3.»· και στο άρθρο 32, παράγραφος 3 οι λέξεις «,μετά την έναρξη του τρίτου σταδίου της οικονομικής και νομισματικής ένωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, μετά την εισαγωγή του ευρώ.».

ιη) Στο άρθρο 34. 2, απαλείφονται τα τέσσερα πρώτα εδάφια.

ιθ) Στο άρθρο 35. 6, πριν από τις λέξεις «... του παρόντος καταστατικού» παρεμβάλλονται οι λέξεις «των Συνθηκών και».

κ) Το άρθρο 37 καταργείται και η αρίθμηση των άρθρων που ακολουθούν προσαρμόζεται αναλόγως.

κα) Το άρθρο 41, με τη νέα αρίθμηση 40, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στο άρθρο 41, παράγραφος 1, με τη νέα αρίθμηση 40.1, οι λέξεις «... μπορούν να τροποποιούνται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει είτε με ειδική πλειοψηφία έπειτα από σύσταση...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... μπορούν να τροποποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία είτε έπειτα από σύσταση...»· οι λέξεις· «με ομοφωνία» καθώς και η τελευταία φράση απαλείφονται.

(ii) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 40.2 και η νυν παράγραφος 41.2 αναριθμείται σε 40.3:

«40.2. Το άρθρο 10, παράγραφος 2, μπορεί να τροποποιηθεί με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται ομόφωνα είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι τροποποιήσεις αυτές τίθενται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.» και η υφιστάμενη παράγραφος 41.2 αναριθμείται σε 40.3.

κβ) Στο άρθρο 42, με τη νέα αρίθμηση 41, απαλείφεται το τμήμα της φράσης «.... αμέσως μετά την απόφαση για την ημερομηνία έναρξης του τρίτου σταδίου της οικονομικής και νομισματικής ένωσης,...» και οι λέξεις «..με ειδική πλειοψηφία...» διαγράφονται.

κγ) Στα άρθρα 43.1, 43.2 και 43.3, με τη νέα αρίθμηση 42.1, 42.2 και 42.3, η παραπομπή στο άρθρο 122 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 166α· στο άρθρο 43.3, με τη νέα αρίθμηση 42.3, η παραπομπή στα άρθρα 34.2 και 50 διαγράφεται και στο άρθρο 43.4, με τη νέα αρίθμηση 42.4, η παραπομπή στο άρθρο 10.1 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 10.2.

κδ) Στο άρθρο 44, με τη νέα αρίθμηση 43, πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τα καθήκοντα του ΕΝΙ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα παλαιά καθήκοντα του ΕΝΙ του άρθρου 118, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και οι λέξεις «κατά το τρίτο στάδιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μετά την εισαγωγή του ευρώ». Στο δεύτερο εδάφιο, η παραπομπή στο άρθρο 122 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 117α.

κε) Στο άρθρο 47.3, με τη νέα αρίθμηση 46. 3, οι λέξεις «... έναντι των νομισμάτων, ή του ενιαίου νομίσματος, των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση....» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... έναντι του ευρώ...».

κστ) Τα άρθρα 50 και 51 καταργούνται και η αρίθμηση των άρθρων που ακολουθούν προσαρμόζεται αναλόγως.

κζ) Στο άρθρο 52, με τη νέα αρίθμηση 49, μετά τις λέξεις «Μετά τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών...» παρεμβάλλονται οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 116α, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΕΠ

12) Το Πρωτόκολλο περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων τροποποιείται ως εξής:

α) Σε ολόκληρο το Πρωτόκολλο, η παραπομπή σε άρθρο «της Συνθήκης» αντικαθίσταται από παραπομπή σε άρθρο «της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

β) Στο προοίμιο, τελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «στη συνθήκη αυτή» αντικαθίστανται από τη φράση «στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

γ) Στο άρθρο 1, απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο.

δ) Στο άρθρο 3, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση «Σύμφωνα με το άρθρο 266 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη της Τράπεζας είναι τα κράτη μέλη» και απαλείφεται ο κατάλογος των κρατών.

ε) Στο άρθρο 4, παράγραφος 1, ο αριθμός του κεφαλαίου της Τράπεζας γίνεται

«164808169000 EUR» και τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τα ακόλουθα κράτη μέλη αντικαθίστανται όπως ενδείκνυται κατωτέρω, ενώ απαλείφεται το δεύτερο εδάφιο:

Πολωνία 3 411 263 500
Τσεχική Δημοκρατία 1 258 785 500
Ουγγαρία 1 190 868 500
Ρουμανία 863 514 500
Σλοβακία 428 490 500
Σλοβενία 397 815 000
Βουλγαρία 290 917 500
Λιθουανία 249 617 500
Κύπρος 183 382 000
Λετονία 152 335 000
Εσθονία 117 640 000
Μάλτα 69 804 000

στ) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

(i) Στο τέλος της παραγράφου 2, προστίθεται η ακόλουθη νέα φράση: «Οι καταβολές σε μετρητά πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε ευρώ.».

(ii) Στην παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, απαλείφεται η φράση «...έναντι των δανειστών της» και στο δεύτερο εδάφιο απαλείφονται οι λέξεις «... και στο νόμισμα που η Τράπεζα έχει ανάγκη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.»

ζ) Τα άρθρα 6 και 7 καταργούνται και η αρίθμηση των άρθρον που ακολουθούν προσαρμόζεται αναλόγως.

η) Το άρθρο 9, με τη νέα αρίθμηση 7, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «.... ιδίως σε ό,τι αφορά τους σκοπούς από τους οποίους πρέπει να εμπνέεται καθώς θα προχωρεί η πραγματοποίηση της κοινής αγοράς.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με τους στόχους της Ένωσης.».

(ii) Στην παράγραφο 3. το κείμενο του στοιχείου β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο «β) καθορίζει, για τους σκοπούς του άρθρου 9, παράγραφος 1, τις αρχές που εφαρμόζονται στις πράξεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο της αποστολής της Τράπεζας·», το κείμενο του στοιχείου δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο «δ) αποφασίζει σχετικά με τη χρηματοδότηση επενδυτικών πράξεων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν, εν όλω ή εν μέρει, εκτός του εδάφους των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1·» και στο στοιχείο ζ), η λέξη «άλλες» παρεμβάλλεται πριν από τη λέξη «εξουσίες» και οι λέξεις «που προβλέπονται στα άρθρα 4, 7, 14, 17, 26 και 27.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που απονέμονται από το παρόν καταστατικό.».

θ) Το άρθρο 10, με τη νέα αρίθμηση 8, τροποποιείται ως εξής:

(i) Η τρίτη φράση απαλείφεται.

(ii) Παρεμβάλλονται τα δύο νέα ακόλουθα εδάφια:

«Η ειδική πλειοψηφία απαιτεί τη συγκέντρωση δεκαοκτώ ψήφων και ποσοστού 68% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

Τυχόν αποχή των παρόντων ή εκπροσωπουμένων μελών δεν εμποδίζει τη λήψη των αποφάσεων οι οποίες απαιτούν ομοφωνία.»

(ι) Το άρθρο 11, με τη νέα αρίθμηση 9, τροποποιείται ως εξής:

i) Η παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων, και τη σύναψη δανείων, ορίζει τα επιτόκια των δανείων, καθώς και τις προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις. Δύναται να μεταβιβάζει, με απόφαση η οποία λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία, ορισμένες από τις αρμοδιότητές του στη διευθύνουσα επιτροπή. Καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες της μεταβίβασης αυτής, επιβλέπει δε την εκτέλεσή της.

Το διοικητικό συμβούλιο ελέγχει την ορθή διαχείριση της Τράπεζας και διασφαλίζει ότι η διαχείριση της Τράπεζας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των Συνθηκών και του καταστατικού και με τις γενικές οδηγίες του Συμβουλίου των Διοικητών.»

ii) Στην παράγραφο 2, το έκτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο κανονισμός ορίζει τις διαδικασίες συμμετοχής στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται στα αναπληρωματικά μέλη καθώς και στους εκλεγμένους εμπειρογνώμονες.»

iii) Στην παράγραφο 5, δεύτερη φράση, απαλείφεται η λέξη «ομοφώνως».

ια) Το άρθρο 13, με τη νέα αρίθμηση 11, τροποποιείται ως εξής:

i) Στην παράγραφο 3, δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... την παροχή πιστώσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων».

ii) Στην παράγραφο 4, οι λέξεις «... επί των σχεδίων παροχής δανείων και εγγυήσεων και επί των σχεδίων λήψεως δανείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... επί των σχεδίων σύναψης δανείων και παροχής χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων».

iii) Στην παράγραφο 7, πρώτη φράση, οι λέξεις «Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα μέλη του προσωπικού». Στο τέλος προστίθεται η ακόλουθη φράση: «Ο κανονισμός ορίζει το όργανο το οποίο είναι αρμόδιο για τη θέσπιση των εφαρμοστέων στο προσωπικό διατάξεων.».

ιβ) Το άρθρο 14, με τη νέα αρίθμηση 12, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην παράγραφο 1, η λέξη «τρία» αντικαθίσταται από τη λέξη «έξη» και οι λέξεις «.... ελέγχει κάθε έτος την κανονικότητα των εργασιών και των βιβλίων της Τράπεζας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «.... ελέγχει ότι οι δραστηριότητες της Τράπεζας είναι σύμφωνες προς τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των λογαριασμών της Τράπεζας».

(ii) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από τις ακόλουθες τρεις νέες παραγράφους.

«2. Η επιτροπή της παραγράφου 1 εξετάζει ετησίως την κανονικότητα των πράξεων και των λογιστικών βιβλίων της Τράπεζας. Για τον σκοπό αυτό, ελέγχει ότι οι πράξεις της Τράπεζας πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες που ορίζονται από το παρόν καταστατικό και τον κανονισμό.

3. Η επιτροπή της παραγράφου 1 βεβαιώνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και κάθε οικονομική πληροφορία η οποία περιέχεται στους ετήσιους λογαριασμούς που καταρτίζονται από το διοικητικό συμβούλιο, απεικονίζουν πιστά την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας, όσον αφορά τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού όσο και τα στοιχεία του παθητικού, καθώς και τα αποτελέσματα των πράξεων της και τις ταμειακές ροές κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος.

4. Ο κανονισμός προσδιορίζει τα επαγγελματικά προσόντα τα οποία πρέπει να διαθέτουν τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1 και καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες άσκησης της δραστηριότητας της επιτροπής».

Στο άρθρο 15, με τη νέα αρίθμηση 13, ο όρος «εκδοτική τράπεζα» αντικαθίσταται από τον όρο «εθνική κεντρική τράπεζα».

Το άρθρο 18, με τη νέα αρίθμηση 16, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο οι λέξεις «... χορηγεί πιστώσεις» αντικαθίστανται από τη φράση «... χορηγεί χρηματοδοτήσεις, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων,», οι όροι «σχέδια επενδύσεων» αντικαθίστανται από τον όρο «επενδύσεις, και απαλείφεται η λέξη «ευρωπαϊκά»· στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «..., κατά παρέκκλιση που εγκρίνει ομοφώνως το Συμβούλιο των Διοικητών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «..., με απόφαση την οποία λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία το Συμβούλιο των Διοικητών,» οι λέξεις «πιστώσεις για σχέδια επενδύσεων» από τις λέξεις « χρηματοδοτήσεις για επενδύσεις» και απαλείφεται η λέξη «ευρωπαϊκών».

(ii) Στην παράγραφο 3, ο όρος «το σχέδιο» αντικαθίσταται από τον όρο «η επένδυση» και προστίθεται στο τέλος το ακόλουθο τμήμα φράσης: «..., ή από την οικονομική ευρωστία του οφειλέτη»· προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο:

«Επιπλέον, στο πλαίσιο των αρχών που καθορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, στοιχείο β) και εφόσον απαιτείται για την εκτέλεση των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, τους όρους και τις διαδικασίες χορήγησης οποιασδήποτε χρηματοδότησης η οποία παρουσιάζει ειδικά χαρακτηριστικά κινδύνου και θεωρείται ως εκ τούτου ειδική δραστηριότητα.».

(iii) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το συνολικό τρέχον ύφος των δανείων και εγγυήσεων που η Τράπεζα χορηγεί δεν πρέπει να υπερβαίνει το 250% του ποσού του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, των αποθεματικών, των προβλέψεων οι οποίες δεν έχουν διατεθεί, και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Το σωρευτικό ποσό των εν λόγω θέσεων υπολογίζεται αφού αφαιρεθεί ποσό ίσο προς το εγγεγραμμένο κεφάλαιο, είτε έχει καταβληθεί είτε όχι, για οιαδήποτε συμμετοχή της Τράπεζας.

Το ποσό που καταβάλλεται για τις συμμετοχές της Τράπεζας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το σύνολο του καταβληθέντος ποσού του κεφαλαίου της, των αποθεματικών της, των προβλέψεων που δεν έχουν διατεθεί καθώς και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Κατ' εξαίρεση, οι ειδικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αποφασίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών και το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνη με την παράγραφο 3, αποτελούν αντικείμενο ειδικής χρηματοδότησης από τα αποθεματικά.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Τράπεζας.»

ιε) Στο άρθρο 19, με τη νέα αρίθμηση 17, παράγραφος 1, οι λέξεις «... προμήθειες εγγυήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις» και παρεμβάλλονται οι λέξεις «και τους κινδύνους της» μετά τις λέξεις «να καλύπτει τα έξοδά της» στην παράγραφο 2, οι λέξεις «του χρηματοδοτικού σχεδίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της προς χρηματοδότηση επένδυσης».

ιστ) Το άρθρο 20, με τη νέα αρίθμηση 18, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην εισαγωγική φράση, οι όροι «δανείων και εγγυήσεων» αντικαθίστανται από τον όρο «της χρηματοδότησης».

(ii) Στην παράγραφο 1, στοιχείο α), οι λέξεις «σχεδίων» και «το σχέδιο» αντικαθίστανται, αντιστοίχως, από τις λέξεις «επενδύσεων» και «η επένδυση», οι λέξεις, «στην περίπτωση άλλων επενδύσεων» προστίθενται μετά τις λέξεις «... του τομέως της παραγωγής, ή» και οι λέξεις στο τέλος «.... στην περίπτωση άλλων σχεδίων» αντικαθίστανται από τη λέξη «και»· στο στοιχείο β), οι λέξεις «του σχεδίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της επένδυσης».

(iii) Στην παράγραφο 2, προστίθεται το ακόλουθο νέο δεύτερο εδάφιο:

«Ωστόσο, στο πλαίσιο των αρχών που ορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7. παράγραφος 3, στοιχείο β), εφόσον αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των προβλεπομένων στο άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πράξεων, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, τους όρους και τις διαδικασίες συμμετοχής στο κεφάλαιο εμπορικής επιχείρησης., στο βαθμό που αυτό απαιτείται για τη χρηματοδότηση επένδυσης ή

προγράμματος, κατά γενικό κανόνα ως συμπλήρωμα δανείου ή εγγύησης.»

(iv) Στην παράγραφο 6, οι λέξεις «σχέδιο στο οποίο» και η λέξη «τούτο» αντικαθίστανται αντιστοιχίας από τις λέξεις «επένδυση στην οποία» και «τούτη».

(v) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 7:

«7. Για να συμπληρώσει τις πιστωτικές της δραστηριότητες, η Τράπεζα δύναται να παρέχει υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που καθορίζει το Συμβούλιο των Διοικητών, με απόφαση που λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία, και τηρουμένου του παρόντος καταστατικού.»

Το άρθρο 21, με τη νέα αρίθμηση 19, τροποποιείται ως εξής.

(i) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οποιαδήποτε επιχείρηση ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας δύναται να υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης απευθείας στην Τράπεζα. Αιτήσεις χρηματοδότησης μπορούν να υποβάλλονται επίσης είτε μέσω της Επιτροπής, είτε μέσω του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου θα εκτελεσθεί η επένδυση.»

(ii) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «το πρόγραμμα» και «του σχεδίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η επένδυση» και «της επένδυσης».

(iii) Στις παραγράφους 3 και 4, πρώτη φράση, οι λέξεις «αιτήσεις δανείου ή εγγυήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «χρηματοδοτικές πράξεις».

(iv) Στην παράγραφο 4, πρώτη φράση, η παραπομπή στο άρθρο 20 αντικαθίσταται από παραπομπή στα άρθρα 18 και 20 που αναριθμούνται σε 16 και 18. Στη δεύτερη φράση, οι λέξεις «παροχής του δανείου ή της εγγυήσεως» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της χρηματοδότησης» και οι λέξεις «το σχέδιο συμβάσεως» από τις λέξεις «την αντίστοιχη πρόταση» στην τελευταία, φράση, οι λέξεις «του δανείου η της εγγυήσεως» αντικαθίστανται απο τις λέξεις «της χρηματοδότησης».

(v) Στις παραγράφους 5, 6 και 7, οι λέξεις «το εν λόγο) δάνειο ή την εγγύησης αντικαθίστανται από τις λέξεις «την εν λόγω χρηματοδότηση».

vi) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα παράγραφος 8:

«8. Εφόσον για την προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων της Τράπεζας δικαιολογείται αναδιάρθρωση χρηματοδοτικής πράξης, η οποία αφορά επενδύσεις που έχουν εγκριθεί, η διευθύνουσα επιτροπή λαμβάνει αμελλητί τα επείγοντα μέτρα τα οποία θεωρεί απαραίτητα, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει αμέσως σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.»

ιη) Στο άρθρο 22, με τη νέα αρίθμηση 20, η λέξη «διεθνείς» διαγράφεται από την παράγραφο 1 και η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η Τράπεζα δύναται να δανεισθεί από την κεφαλαιαγορά των κρατών μελών, στο πλαίσιο των νομικών διατάξεων που εφαρμόζονται στις αγορές αυτές.

Οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 116α, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να προβάλουν αντιρρήσεις εκτός εάν υπάρχουν φόβοι σοβαρών διαταραχών στην κεφαλαιαγορά του κράτους αυτού.».

ιθ) Στο άρθρο 23, με τη νέα αρίθμηση 21, παράγραφος 1, στοιχείο β), οι λέξεις «... που εξέδωσε είτε αυτή είτε οι δανειοδοτούμενοι από αυτή» απαλείφονται και στην παράγραφο 3, οι λέξεις, «εκδοτική τους τράπεζα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις εθνικές κεντρικές τους τράπεζες».

κ) Στο άρθρο 25, με τη νέα αρίθμηση 23, οι λέξεις «τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ» παρεμβάλλονται μετά τις λέξεις «κρατών μελών» στην παράγραφο 1, πρώτη φράση και στην παράγραφο 2, στην παράγραφο 1, πρώτη φράση, απαλείφονται οι λέξεις «σε νόμισμα άλλου κράτους μέλους», στην παράγραφο 3 απαλείφονται οι λέξεις «σε χρυσό ή μετατρέψιμο συνάλλαγμα και στην παράγραφο 4, η λέξη «σχέδια» αντικαθίσταται από τη λέξη «επενδύσεις».

κα) Στο άρθρο 26. με τη νέα αρίθμηση 24, απαλείφονται οι λέξεις «ή τα ειδικά δάνεια».

κβ) Στο άρθρο 27. με τη νέα αρίθμηση 25, παράγραφος 2, προστίθεται στο τέλος η ακόλουθη πρόταση: «Μεριμνά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μελών του προσωπικού»'.

κγ) Στο άρθρο 29 με τη νέα αρίθμηση 27, προστίθενται στο τέλος του πρώτου εδαφίου οι λέξεις «της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και η ακόλουθη πρόταση: «Η Τράπεζα μπορεί να προβλέπει σε σύμβαση, διαδικασία διαιτησίας». Στο δεύτερο εδάφιο, απαλείφονται οι λέξεις ή να προβλέπεται διαδικασία διαιτησίας».

κδ) Το άρθρο 30, με τη νέα αρίθμηση 28, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 28

«1. Το Συμβούλιο των Διοικητών μπορεί να αποφασίσει, ομόφωνα, την ίδρυση θυγατρικών ή άλλων οντοτήτων, οι οποίες θα διαθέτουν νομική προσωπικότητα και οικονομική αυτονομία.

2. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει ομόφωνα το καταστατικό των οργανισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Το καταστατικό προσδιορίζει, ιδίως, τους στόχους του, τη διάρθρωση του, το κεφάλαιο του, τα μέλη του, την έδρα, τους οικονομικούς του πόρους: τα μέσα παρέμβασης του, τις ρυθμίσεις σχετικά με το λογιστικό έλεγχο, καθώς και τη σχέση τους με τα όργανα της Τράπεζας.

3. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να λαμβάνει μέρος στη διαχείριση των οργανισμών αυτών και να συμμετέχει στο αναληφθέν κεφάλαιο τους κατά το ποσό που καθορίζεται ομόφωνα από το Συμβούλιο των Διοικητών.

4. Το Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στους οργανισμούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1. κατά το μέτρο που υπάγονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα μέλη των οργάνων τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στο προσωπικό τους, σύμφωνα με τους αυτούς όρους με εκείνους που ισχύουν για την Τράπεζα.

Υπόκεινται, όμως, στις φορολογικές διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας τα μερίσματα, οι υπεραξίες ή οι άλλες μορφές εισοδήματος που προκύπτουν από τους οργανισμούς αυτούς και τις οποίες δικαιούνται τα μέλη του, εκτός από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα.

5. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός των κατωτέρω προβλεπομένων ορίων, έχει δικαιοδοσία επί των διαφορών των σχετικών με τα μέτρα που εγκρίνονται από τα όργανα οργανισμού διεπόμενου από το δίκαιο της Ένωσης. Προσφυγές κατά των μέτρων αυτών μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέλος τέτοιου οργα-

νισμού, με την ιδιότητα τον αυτή, ή από τα κράτη μέλη υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 230 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται, με ομόφωνη απόφασή του, να υπαγάγει το προσωπικό των οργανισμών που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης σε καθεστώς κοινών ρυθμίσεων με την Τράπεζα, τηρουμένων των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών.»

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ

13) Το Πρωτόκολλο για τον καθορισμό της έδρας των οργάνων και ορισμένων οργανισμών και υπηρεσιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και της Ευρωπόλ, τροποποιείται ως εξής:

α) Στον τίτλο του Πρωτοκόλλου και στο προοίμιο, παρεμβάλλονται η λέξη «θεσμικών» πριν από τη λέξη «οργάνων» καθώς και οι λέξεις «λοιπών οργάνων» πριν από τη λέξη «οργανισμών». Οι λέξεις «καθώς και της Ευρωπόλ» απαλείφονται.

β) Στο προοίμιο, στο πρώτο υπόψη, η μνεία της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από μνεία της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απαλείφεται η παραπομπή στο άρθρο 77 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα· απαλείφεται το δεύτερο υπόψη.

γ) Στο στοιχείο δ), απαλείφεται η αναφορά στο Πρωτοδικείο και το ρήμα προσαρμόζεται αναλόγως.

δ) Στο στοιχείο θ), απαλείφεται η μνεία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού ιδρύματος και το ρήμα προσαρμόζεται αναλόγως.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

14) Το Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τροποποιείται ως εξής:

α) Στο προοίμιο, πρώτη αιτιολογική σκέψη, η παραπομπή στο άρθρο 28 της Συνθήκης περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 191 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ) και οι λέξεις «οι Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ΕΚΑΕ».

β) Το άρθρο 5 καταργείται και η αρίθμηση των άρθρων που ακολουθούν προσαρμόζεται αναλόγως.

γ) Στο άρθρο 7, που αναριθμείται σε 6, η παράγραφος 2 απαλείφεται και η παράγραφος 1 δεν φέρει πλέον αρίθμηση.

δ) Στο άρθρο 13, με τη νέα αρίθμηση 12, το τμήμα της φράσης «...σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής.» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο «... σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα.».

ε) Στο άρθρο 15, με τη νέα αρίθμηση 14, στην αρχή, το τμήμα της φράσης «Το Συμβούλιο καθορίζει ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής...» αντικαθίσταται από το τμήμα της φράσης «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα, καθορίζουν...».

στ) Στο άρθρο 16, με τη νέα αρίθμηση 15, στην αρχή, το τμήμα της φράσης «Το Συμβούλιο προσδιορίζει, προτάσει της Επιτροπής και...» αντικαθίσταται από τη φράση «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα, προσδιορίζουν...».

ζ) Στο άρθρο 21, με τη νέα αρίθμηση 20, μετά τις λέξεις «..., των γενικών εισαγγελέων,...» η λέξη «του γραμματέως» αντικαθίσταται από τη λέξη «των γραμματέων» και απαλείφονται οι λέξεις «..., καθώς και επί των μελών και του γραμματέως του Πρωτοδικείου....».

η) Στο άρθρο 23. με τη νέα αρίθμηση 22, απαλείφεται το τελευταίο εδάφιο.

θ) Απαλείφονται ο καταληκτικός τύπος «ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν το παρόν πρωτόκολλο», η ημερομηνία και ο κατάλογος υπογραφόντων.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

15. Το Πρωτόκολλο σχετικά με τα κριτήρια σύγκλισης που αναφέρονται στο άρθρο 121 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τροποποιείται ως εξής:

α) Στον τίτλο του Πρωτοκόλλου απαλείφονται οι λέξεις που αναφέρονται στο άρθρο 121 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας».

β) Στην πρώτη αιτιολογική σκέψη, οι λέξεις «... κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη μετάβαση στο τρίτο στάδιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατάργηση των παρεκκλίσεων των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση......

γ) Στο άρθρο 3, δεύτερη φράση, οι λέξεις «... έναντι του νομίσματος οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους με δική του πρωτοβουλία μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα.» αντικαθίστανται με τις λέξεις «... έναντι του ευρώ με δική του πρωτοβουλία μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα.».

δ) Στο άρθρο 6, οι λέξεις «..., το ΕΝΙ ή..» απαλείφονται

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

16) Το Πρωτόκολλο για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας τροποποιείται ως εξής:

α) Σε ολόκληρο το Πρωτόκολλο, οι λέξεις «να μεταβεί στο τρίτο στάδιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης αντικαθίστανται από τις λέξεις «... να υιοθετήσει το ευρώ...»· οι λέξεις «να μεταβεί στο τρίτο στάδιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «να υιοθετήσει το ευρώ»- οι λέξεις « κατά το τρίτο στάδιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις « μετά την εισαγωγή του ευρώ».

β) Στο προοίμιο, παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα δεύτερη αιτιολογική σκέψη:

«ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 Οκτωβρίου 1997 η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεση της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.»·

γ) Στην παράγραφο 1, απαλείφονται το πρώτο και το τρίτο εδάφιο.

δ) Το κείμενο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι παράγραφοι 3 έως 8 και 10 εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη το Ηνωμένο Βασίλειο δια της κυβερνήσεως του προς το Συμβούλιο στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 Οκτωβρίου 1997.».

ε) Η παράγραφος 3 διαγράφεται και η αρίθμηση των παραγράφων που ακολουθούν προσαρμόζεται αναλόγως.

στ) Η παράγραφος 5, με τη νέα αρίθμηση 4, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην πρώτη φράση, η αρίθμηση των άρθρων τροποποιείται ως εξής: «Το άρθρο 245α, παράγραφος 2, εκτός από την πρώτη και την τελευταία του φράση, το άρθρο 245α, παράγραφος 5, το άρθρο 97β. δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 104, παράγραφοι 1, 9 και 11, το άρθρο 105, παράγραφοι 1 έως 5, το άρθρο 106, τα άρθρα 108, 109, 110 και 111α, το άρθρο 115Γ, το άρθρο 117α, παράγραφος 3, τα άρθρα 188 ΙΕ και 245β της Συνθήκης για πi λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης...».

(ii) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα δεύτερη φράση: «επίσης, δεν ισχύει το άρθρο 99, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης όσον αφορά την υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ γενικά.».

ζ) Στην παράγραφο 6, με τη νέα αρίθμηση 5, παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο πρώτο εδάφιο: «Το Ηνωμένο Βασίλειο προσπαθεί να αποφεύγει τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.» και στην αρχή του εδαφίου που ακολουθεί απαλείφονται οι λέξεις: «Το άρθρο 116, παράγραφος 4...»

η) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7, με τη νέα αρίθμηση 6, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «6. Το δικαίωμα ψήφου του Ηνωμένου Βασιλείου αναστέλλεται όσον αφορά τις πράξεις του Συμβουλίου που αναφέρονται στα άρθρα τα οποία απαριθμούνται στην παράγραφο 4 του παρόντος Πρωτοκόλλου και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 116α, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, εφαρμόζεται το άρθρο 116α παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης.». Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «και το άρθρο 123, παράγραφος 1» απαλείφονται.

θ) Στην παράγραφο 9 με τη νέα αρίθμηση 8, στοιχείο α) οι λέξεις «... μεταβεί στο στάδιο αυτό» αντικαθίστανται από τις λέξεις «.... υιοθετήσει το ευρώ».

ι) Στην παράγραφο 10, με τη νέα αρίθμηση 9, το κείμενο του εισαγωγικού εδαφίου αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να υιοθετήσει το ευρώ. Στην περίπτωση αυτή:». Στο στοιχείο α), η παραπομπή στο άρθρο 122, παράγραφος 2, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 117α, παράγραφοι 1 και 2.

ια) Στην παράγραφο 11, με τη νέα αρίθμηση 10, οι λέξεις «και του άρθρου 116, παράγραφος 3», απαλείφονται και, στο τέλος, οι λέξεις «δεν έχει μεταβεί στο τρίτο στάδιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ.».

<u>ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΑΝΙΑ:</u>

17) Το Πρωτόκολλο σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία τροποποιείται ως εξής:

α) Στο προοίμιο, απαλείφεται η πρώτη αιτιολογική σκέψη, στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη, η οποία γίνεται πρώτη, οι λέξεις «... η χώρα αυτή να συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης,» αντικαθίσταται από τις ακόλουθες λέξεις «... η χώρα αυτή να θέσει τέρμα στο καθεστώς εξαίρεσής της.» και παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα δεύτερη αιτιολογική σκέψη: «ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στις 3 Νοεμβρίου 1993, η κυβέρνηση της Δανίας γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεση της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης,»

β) Οι παράγραφοι 1 και 3 απαλείφονται και η αρίθμηση των άλλων παραγράφων προσαρμόζεται αναλόγως.

γ) Στην παράγραφο 2, με τη νέα αρίθμηση 1, η πρώτη φράση αντικαθίσταται από την ακόλουθη: «Η Δανία ευρίσκεται υπό καθεστώς εξαίρεσης κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη η δανική κυβέρνηση προς το Συμβούλιο στις 3 Νοεμβρίου 1993.».

6) Στην παράγραφο 4, η οποία αναριθμείται σε 2, η παραπομπή στο άρθρο 122, παράγραφος 2, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 117α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

<u>ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΕΝΓΚΕΝ</u>

18) Το Πρωτόκολλο για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τροποποιείται ως εξής:

α) Στον τίτλο του Πρωτοκόλλου, οι λέξεις «για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σχετικά με το κεκετημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο...».

β)Το προοίμιο τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην πρώτη αιτιολογική σκέψη, το τελευταίο τμήμα της φράσης «.... σκοπεύουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, και, ιδίως, στην ταχύτερη ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,» αντικαθίσταται από τη φράση «.... έχουν ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ της 2ας Οκτωβρίου 1997.».

(ii) Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διατηρήσουν το κεκτημένο του Σένγκεν, όπως έχει αναπτυχθεί από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ και να αναπτύξουν το εν λόγω κεκτημένο προκειμένου να συμβάλλουν στην υλοποίηση του στόχου της παροχής στους πολίτες της Ένωσης ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα.».

(iii) Το τρίτο εδάφιο απαλείφεται.

(iv) Στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη, που έγινε τέταρτη, οι λέξεις «... δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη και δεν έχουν υπογράψει τις προαναφερόμενες συμφωνίες·» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... δεν συμμετέχουν σε όλες τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν·» και στο τέλος, οι λέξεις «... να αποδεχθούν εν όλω ή εν μέρει τις διατάξεις αυτών.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... να αποδεχθούν εν όλω ή εν μέρει άλλες διατάξεις του κεκτημένου αυτού,».

(v) Στην έκτη αιτιολογική σκέψη, που έγινε πέμπτη, στο τέλος, απαλείφονται οι λέξεις «... και ότι η χρήση των διατάξεων αυτών θα πρέπει να είναι η ύστατη λύση,».

(vi) Στην έβδομη αιτιολογική σκέψη, που έγινε έκτη. στο τέλος, οι λέξεις «..., κράτη τα οποία αμφότερα επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να δεσμευθούν από τις προαναφερόμενες διατάξεις, βάσει της Συμφωνίας η οποία υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 19 Δεκεμβρίου 1996.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «.... κράτη τα οποία αμφότερα, μαζί με τα σκανδιναβικά κράτη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεσμεύονται από τις διατάξεις της Σκανδιναβικής Ένωσης Διαβατηρίων.».

γ) Στο άρθρο 1, η πρώτη φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λετονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Μάλτας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, εξουσιοδοτούνται να εφαρμόσουν στενότερη συνεργασία μεταξύ τους, στους τομείς που διέπονται από τις οριζόμενες από το Συμβούλιο διατάξεις, οι οποίες συνιστούν το κεκτημένο του Σένγκεν».

δ) Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Το κεκτημένο του Σένγκεν εφαρμόζεται στα κράτη μέλη του άρθρου 1, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 και του άρθρου 4 της Πράξης Προσχώρησης της 25ης Απριλίου 2005. Το Συμβούλιο υποκαθιστά την Εκτελεστική Επιτροπή που θεσπίσθηκε δυνάμει των συμφωνιών του Σένγκεν.».

ε) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Η συμμετοχή της Δανίας στη θέσπιση των μέτρων που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, καθώς και η εφαρμογή και υλοποίηση των μέτρων αυτών στη Δανία διέπονται από τις οικείες διατάξεις του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας.».

στ) Στο άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, απαλείφονται οι λέξεις «..., που δεν δεσμεύονται από το κεκτημένο του Σένγκεν.».

ζ) Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 5

«1. Προτάσεις και πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν υπόκεινται στις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών.

Εν προκειμένω, όταν η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ότι επιθυμεί να συμμετάσχει, η εξουσιοδότηση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 280 Δ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται ότι έχει δοθεί στα κράτη μέλη που αναφέρονται στο άρθρο 1 και στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο, εφόσον οιοδήποτε εξ αυτών επιθυμεί να συμμετάσχει στους συγκεκριμένους τομείς συνεργασίας.

2. Όταν η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρείται ότι έχει προβεί σε γνωστοποίηση, σύμφωνα με απόφαση δυνάμει του άρθρου 4, μπορεί, ωστόσο, να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο, εντός 3 μηνών ότι δεν επιθυμεί να συμμετάσχει. Στην περίπτωση αυτή, η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στη θέσπιση της εν λόγω πρότασης ή πρωτοβουλίας. Από τη στιγμή της τελευταίας γνωστοποίησης, η διαδικασία θέσπισης του μέτρου περαιτέρω ανάπτυξης του κεκτημένου του Σένγκεν αναστέλλεται έως τη λήξη της διαδικασίας της παραγράφου 3 ή 4 ή έως ότου αποσυρθεί η εν λόγω γνωστοποίηση σε οποιαδήποτε στιγμή της διαδικασίας.

3. Για το κράτος μέλος το οποίο έχει προβεί στη γνωστοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2, οιαδήποτε απόφαση την οποία λαμβάνει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 4 παύει να εφαρμόζεται, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτεινόμενου μέτρου, στο βαθμό που κρίνεται αναγκαίος από το Συμβούλιο και υπό τους όρους που καθορίζονται σε απόφαση του Συμβουλίου, ειλημμένη με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής. Η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια: το Συμβούλιο επιδιώκει να διατηρήσει το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό συμμετοχής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η πρακτική λειτουργία των διαφόρων μερών του κεκτημένου του Σένγκεν, διατηρώντας, παράλληλα, τη συνοχή τους. Η Επιτροπή υποβάλλει την πρότασή της, το συντομότερο δυνατό, μετά τη γνωστοποίηση της παραγράφου 2. Το Συμβούλιο, εφόσον απαιτείται μετά τη σύγκληση δύο διαδοχικών συνόδων, αποφασίζει εντός τεσσάρων μηνών από την πρόταση της Επιτροπής.

4. Εάν, μετά την παρέλευση τεσσάρων μηνών, το Συμβούλιο δεν έχει εκδώσει την απόφασή του, ένα κράτος μέλος μπορεί, αμελλητί, να ζητήσει να παραπεμφθεί το ζήτημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Εν τοιαύτη περιπτώσει, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία και βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κατά την επόμενη συνοδό του, σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 3.

5. Εάν, έως τη λήξη της διαδικασίας των παραγράφων 3 ή 4, το Συμβούλιο ή ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει εκδώσει την απόφασή του, παύει η αναστολή της διαδικασίας θέσπισης του μέτρου περαιτέρω ανάπτυξης του κεκτημένου του Σένγκεν. Εφόσον το εν λόγω μέτρο θεσπισθεί μεταγενέστερα, οιαδήποτε απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 4 παύει να εφαρμόζεται, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του μέτρου, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, στο βαθμό και υπό τους όρους που καθορίζει η Επιτροπή, εκτός αν το κράτος μέλος έχει αποσύρει τη γνωστοποίηση της παραγράφου 2 πριν από τη θέσπιση του μέτρου. Η Επιτροπή αποφασίζει μέχρι την ημερομηνία θέσπισης του μέτρου. Κατά τη λήψη της απόφασης της, η Επιτροπή τηρεί τα κριτήρια της παραγράφου 3.».

η) Στο άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, στο τέλος της πρώτης φράσης, απαλείφονται οι λέξεις «... βάσει της Συμφωνίας που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 19 Δεκεμβρίου 1996.».

(θ) Το άρθρο 7 καταργείται και το άρθρο 8 αναριθμείται σε 7.

(ι) Καταργείται το Παράρτημα.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22Α ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

19) Το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή ορισμένων πτυχών του άρθρου 14 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία τροποποιείται ως εξής:

α) Στον τίτλο του Πρωτοκόλλου, η παραπομπή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Στο άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α), οι λέξεις «κρατών συμβαλλομένων μερών της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κρατών μελών».

γ) Στο άρθρο 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3, δεύτερο εδάφιο, η παραπομπή στο άρθρο 14 αντικαθίσταται από παραπομπή στα άρθρα 22α και 62 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΧΩΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

20) Το Πρωτόκολλο για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας τροποποιείται ως εξής:

α) Στον τίτλο του Πρωτοκόλλου, στο τέλος προστίθενται οι λέξεις «όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης».

β) Στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου, η παραπομπή στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ) Στο άρθρο 1, πρώτη φράση, οι λέξεις «... βάσει του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης»· απαλείφεται η δεύτερη φράση και προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»·

δ) Στο άρθρο 2, πρώτη φράση, οι λέξεις «...του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.» αντικαθίστανται από τις ακόλουθες λέξεις «...του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.» και στην τρίτη φράση, οι λέξεις «... το κοινοτικό κεκτημένο, και..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...ούτε το κοινοτικό κεκτημένο, ούτε το κεκτημένο της Ένωσης και...».

ε) Στο άρθρο 3, παράγραφος 1, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στο πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «βάσει του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.» και απαλείφεται η δεύτερη φράση.

(ii) Τα ακόλουθα νέα εδάφια προστίθενται μετά το δεύτερο εδάφιο:

«Τα μέτρα που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 61 Γ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζουν τους όρους συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας στις αξιολογήσεις που αφορούν τους τομείς οι οποίοι καλύπτονται από το τρίτο μέρος, τίτλος IV, της εν λόγω Συνθήκης.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»·

στ) Στα άρθρα 4. 5 και 6, οι λέξεις «σύμφωνα με τον τίτλο IV της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» και «δυνάμει του τίτλου IV της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος IV. της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης...».

ζ) Στο άρθρο 4, δεύτερη φράση, η παραπομπή στο άρθρο 11, παράγραφος 3, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 280 ΣΤ, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

η) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 4α:

«Άρθρο 4α

1. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία και όσον αφορά τα μέτρα που προτείνονται ή θεσπίζονται σύμφωνα μίτο τρίτο μέρος, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση υφισταμένου μέτρου από το οποίο δεσμεύονται.

2. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κρίνει ότι η μη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας στο τροποποιημένο κείμενο υφισταμένου μέτρου καθιστά μη λειτουργική την εφαρμογή του εν λόγο μέτρου για άλλα κράτη μέλη ή την Ένωση, το Συμβούλιο δύναται να καλέσει τα δύο κράτη μέλη να προβούν σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4. Για τους σκοπούς του άρθρου 3, νέα περίοδος δύο μηνών αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο λαμβάνει την εν λόγω απόφαση.

Εάν, μετά το πέρας της δίμηνης περιόδου από τη λήψη της απόφασης του Συμβουλίου, το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία δεν έχει προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4, το υφιστάμενο μέτρο δεν έχει πλέον δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζεται όσον αφορά τα εν λόγω κράτη μέλη, εκτός εάν το αφορώμενο κράτος μέλος προβεί σε γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 πριν από την έναρξη ισχύος του τροποποιητικού μέτρου. Αυτό παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού μέτρου ή από την ημερομηνία λήξης της δίμηνης περιόδου, ανάλογα με το ποια είναι μεταγενέστερη.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως του θέματος, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία των μελών του που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στη θέσπιση του τροποποιητικού

μέτρου. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται επίσης να αποφασίσει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία υφίστανται τις τυχόν άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής τους στο υφιστάμενο μέτρο.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4.».

θ) Στο άρθρο 5, η ακόλουθη φράση προστίθεται στο τέλος: «.... εκτός εάν το Συμβούλιο, με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.».

ι) Στο άρθρο 6, οι λέξεις «... σχετικές διατάξεις της Συνθήκης αυτής, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 68..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... σχετικές διατάξεις των Συνθηκών...».

ια) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 6α:

«Άρθρο 6α

Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία δεσμεύονται από τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος IV, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης, μόνο στο βαθμό που το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεσμεύονται από τους κανόνες της Ένωσης οι οποίοι διέπουν μορφές δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις ή αστυνομικής συνεργασίας στα πλαίσια των οποίων πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις οι οποίες θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 Β.».

ιβ) Στο άρθρο 7, οι λέξεις «Τα άρθρα 3 και 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα άρθρα 3.4 και 4α» και οι λέξεις «... Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο...».

ιγ) Στο άρθρο 8, οι λέξεις «στον Πρόεδρο του Συμβουλίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Συμβούλιο».

ιδ) Προστίθεται το ακόλουθο νέο άρθρο 9:

«Άρθρο 9

Όσον αφορά την Ιρλανδία, το παρόν Πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται στο άρθρο 61 Η της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

21) Το Πρωτόκολλο σχετικά με τη θέση της Δανίας τροποποιείται ως εξής:

α) Το προοίμιο τροποποιείται ως εξής:

(i) Μετά τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη, παρεμβάλλονται τρεις νέες αιτιολογικές σκέψεις:

«ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ του γεγονότος ότι η διατήρηση στο πλαίσιο των Συνθηκών του νομικού καθεστώτος που προκύπτει από την απόφαση του Εδιμβούργου θα περιορίσει σημαντικά τη συμμετοχή της Δανίας σε σημαίνοντες τομείς συνεργασίας της Ένωσης και ότι θα ήταν προς το συμφέρον της Ένωσης να διασφαλίσει την ακεραιότητα του κεκτημένου στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ, κατά συνέπεια, να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο που θα προσφέρει τη δυνατότητα στη Δανία να συμμετέχει στη θέσπιση μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιδοκιμάζοντας την πρόθεση της Δανίας να επωφεληθεί αυτής της δυνατότητας όταν αυτό είναι δυνατόν σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες.

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Δανία δεν θα εμποδίσει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους όσον αφορά μέτρα που δεν δεσμεύουν τη Δανία.».

(ii) Στην προτελευταία αιτιολογική σκέψη, οι λέξεις «... Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο...».

β) Στο άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, πρώτη φράση, οι λέξεις «βάσει του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV. της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,».

γ) Στο άρθρο 1, απαλείφεται η δεύτερη φράση του πρώτου εδαφίου και προστίθεται το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Διατάξεις του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέτρα θεσπιζόμενα δυνάμει του τίτλου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτόμενης από την Ένωση δυνάμει του τίτλου αυτού και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων, και μέτρα τροποποιημένα ή τροποποιήσιμα δυνάμει του τίτλου αυτού δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν επηρεάζουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία. Συγκεκριμένα, πράξεις της Ένωσης στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας και έχουν τροποποιηθεί εξακολουθούν να έχουν δεσμευτική ισχύ και να εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία αμετάβλητες.».

Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 2α:

«Άρθρο 2α

Το άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζεται επίσης όσον αφορά όσους κανόνες εκ των καθοριζομένων βάσει του άρθρου 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορούν την

επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος IV, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης.».

στ) Το άρθρο 4 γίνεται άρθρο 6.

ζ) Το άρθρο 5, με τη νέα αρίθμηση 4, τροποποιείται ως εξής:

(i) Σε ολόκληρο το άρθρο, οι λέξεις «απόφαση αυτή» ή «απόφαση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέτρο αυτό» ή «μέτρο» και στην παράγραφο 1, δεύτερη φράση, οι λέξεις «...να την εφαρμόσει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «...να το εφαρμόσει».

(ii) Στην παράγραφο 1, οι λέξεις «... δυνάμει τον διατάξεων του τίτλου IV της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που καλύπτεται οπό το παρόν μέρος» και οι λέξεις «... κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και της Ιρλανδίας ή του Ηνωμένου Βασιλείου σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αυτά συμμετάσχουν στους εν λόγω τομείς συνεργασίας.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... κρατών μελών που δεσμεύονται από το μέτρο.».

(iii) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «.... τα κράτη μέλη τα οποία μνημονεύονται στο άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εξετάσουν...» αντικαθίσταται από τις λέξεις «.... τα κράτη μέλη για τα οποία έχει δεσμευτική ισχύ αυτό το μέτρο και η Δανία εξετάζουν...»

Το άρθρο 6, με τη νέα αρίθμηση 5, τροποποιείται ως εξής:

(i) Στην πρώτη φράση, οι λέξεις «των άρθρων 13, παράγραφος 1 και 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση «αντικαθίστανται από τις ακόλουθες λέξεις «του άρθρου 13, παράγραφος Κ του άρθρου 28Α, και των άρθρων 28Β έως 28Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» και απαλείφεται το τελευταίο τμήμα της φράσης «..., αλλά δεν εμποδίζει την ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτό».

(ii) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα τρίτη φράση: «Η Δανία δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους στον τομέα αυτό.».

(iii) Στο τέλος της νέας τέταρτης, φράσης, προστίθεται το ακόλουθο τμήμα φράσης: «..., ούτε να θέτει στρατιωτικές δυνατότητες στη διάθεση της Ένωσης.».

(iv) Παρεμβάλλονται τα δύο νέα ακόλουθα εδάφια:

«Για πράξεις του Συμβουλίου οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

θ) Μετά την επικεφαλίδα «ΜΕΡΟΣ III», παρεμβάλλεται άρθρο 6 με τη διατύπωση του άρθρου 4.

ι) Πριν από το άρθρο 7, παρεμβάλλεται επικεφαλίδα «ΜΕΡΟΣ IV».

ια) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο νέο άρθρο 8:

«Άρθρο 8

1. Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε και με την επιφύλαξη του άρθρου 7, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να γνωστοποιήσει στα άλλα κράτη μέλη ότι, από την πρώτη ημέρα του μήνα, μετά τη γνωστοποίηση, το μέρος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου αποτελείται από τις διατάξεις του Παραρτήματος. Στην περίπτωση αυτή, η αρίθμηση των άρθρων 5 έως 8 προσαρμόζεται αναλόγως.

2. Έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της γνωστοποίησης της παραγράφου 1, όλο το κεκτημένο του Σένγκεν καθώς και τα μέτρα που έχουν θεσπισθεί για την περαιτέρω ανάπτυξη του εν λόγω κεκτημένου, τα οποία μέχρι τότε δέσμευαν τη Δανία ως υποχρεώσεις διεθνούς δικαίου, δεσμεύουν τη Δανία ως δίκαιο της Ένωσης.»

ιβ) Το ακόλουθο νέο Παράρτημα προστίθεται στο Πρωτόκολλο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«Άρθρο 1

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για πράξεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

«Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η ειδική πλειοψηφία ορίζεται βάσει του άρθρου 205, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 2

Σύμφωνα με το άρθρο 1 και με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 8, διατάξεις του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέτρα θεσπιζόμενα βάσει του τίτλου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτόμενης από την Ένωση δυνάμει του εν λόγω τίτλου και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται όσον αφορά τη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία.

Άρθρο 3

1. Η Δανία μπορεί, εντός τριών μηνών από την υποβολή στο Συμβούλιο πρότασης ή πρωτοβουλίας βάσει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να γνωστοποιεί γραπτώς στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου, κατόπιν δε τούτου δικαιούται να το πράξει.

2. Εάν, μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, μέτρο της παραγράφου 1 δεν μπορεί να θεσπισθεί με τη συμμετοχή της Δανίας, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει αυτό το μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 1 χωρίς τη συμμετοχή της Δανίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται το άρθρο 2.

Άρθρο 4

Η Δανία μπορεί, ανά πάσα στιγμή μετά από τη θέσπιση μέτρου δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή την πρόθεση της να αποδεχθεί το εν λόγω μέτρο. Στην περίπτωση αυτή. η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 280 ΣΤ, παράγραφος 1 της εν λόγω Συνθήκης εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 5

1. Οι διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου εφαρμόζονται στη Δανία και όσον αφορά τα μέτρα που προτείνονται ή θεσπίζονται σύμφωνα με το τρίτο μέρος, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση υφισταμένου μέτρου από το οποίο δεσμεύεται.

2. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, κρίνει ότι η μη συμμετοχή της Δανίας στο τροποποιημένο κείμενο υφισταμένου μέτρου καθιστά την εφαρμογή του εν λόγω μέτρου μη λειτουργική για άλλα κράτη μέλη ή την Ένωση, το Συμβούλιο δύναται να την καλέσει να προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4. Για τους σκοπούς του άρθρου 3, νέα περίοδος δύο μηνών αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο λαμβάνει την εν λόγω απόφαση.

Εάν μετά το πέρας της δίμηνης περιόδου από τη λήψη της απόφασης του Συμβουλίου, η Δανία δεν έχει προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 4, το υφιστάμενο μέτρο δεν έχει πλέον δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζεται γι' αυτήν, εκτός αν η Δανία έχει προβεί σε γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 πριν από την έναρξη ισχύος του τροποποιητικού μέτρου. Αυτό παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού μέτρου ή από την ημερομηνία λήξης της δίμηνης περιόδου, ανάλογα με το ποια είναι μεταγενέστερη.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το Συμβούλιο, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως του θέματος, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία των μελών του που αντιπροσωπεύουν τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει στη θέσπιση του τροποποιητικού μέτρου. Η ειδική πλειοψηφία του Συμβουλίου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 3, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, δύναται επίσης να αποφασίσει ότι η Δανία υφίσταται, ενδεχομένως, τις άμεσες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες προκύπτουν ως αναγκαστικό και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της παύσης της συμμετοχής της στο υφιστάμενο μέτρο.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4.

Άρθρο 6

1. Η γνωστοποίηση του άρθρου 4 υποβάλλεται το αργότερο έξι μήνες από την οριστική θέσπιση μέτρου το οποίο αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Σε περίπτωση που η Δανία δεν προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με τα άρθρα 3 ή 4 σχετικά με μέτρο που αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, τα κράτη μέλη για τα οποία αυτό το μέτρο έχει δεσμευτική ισχύ και η Δανία εξετάζουν τα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν.

2. Γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 3 σχετικά με μέτρα που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν θεωρείται αμετάκλητα ως γνωστοποίηση που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 3 σε σχέση με οιαδήποτε νέα πρόταση ή πρωτοβουλία με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του μέτρου, κατά το βαθμό που η εν λόγω πρόταση ή πρωτοβουλία αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Άρθρο 7

Η Δανία δεν δεσμεύεται από τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα κράτη μέλη κατά την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος IV, κεφάλαια 4 ή 5 της εν λόγω Συνθήκης εφόσον η Δανία δεν δεσμεύεται από τους κανόνες της Ένωσης οι οποίοι διέπουν μορφές δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις ή αστυνομικής συνεργασίας στα πλαίσια των οποίων πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις οι οποίες θεσπίζονται βάσει του άρθρου 16 Β.

Άρθρο 8

Εάν, σε περιπτώσεις που αναφέρονται στο παρόν μέρος, μέτρο που θεσπίζεται από το Συμβούλιο δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει δεσμευτική ισχύ για τη Δανία, οι σχετικές, διατάξεις των Συνθηκών εφαρμόζονται για τη Δανία ως προς το μέτρο αυτό.

Άρθρο 9

Εφόσον η Δανία δεν δεσμεύεται από μέτρο που θεσπίζεται βάσει του τρίτου μέρους., τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν υφίσταται τις δημοσιονομικές συνέπειες αυτού του μέτρου πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα, εκτός αν το Συμβούλιο, με την ομοφωνία όλων των μελών του, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.».

<u>ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ</u>

22) Το Πρωτόκολλο για το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τροποποιείται ως εξής:

α) Το προοίμιο τροποποιείται ως εξής:

i) Η πρώτη αιτιολογική σκέψη αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,».

ii) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη νέα δεύτερη αιτιολογική σκέψη:

«ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμά-

των του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης ως γενικές αρχές,».

iii) Στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη, που γίνεται τρίτη, η παραπομπή στο άρθρο 6. παράγραφος 2, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3.

iv) Στην τρίτη αιτιολογική σκέψη, που γίνεται τέταρτη, η παραπομπή στο άρθρο 6. παράγραφος 1, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 1α.

v) Στην τρίτη και τέταρτη αιτιολογική σκέψη, που γίνονται τέταρτη και πέμπτη, η λέξη «αρχές» αντικαθίσταται από τη λέξη «αξίες» και στην τέταρτη αιτιολογία που έγινε πέμπτη, η παραπομπή στο άρθρο 309 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

vi) Στην πέμπτη αιτιολογία, η οποία γίνεται έκτη, η παραπομπή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

vii) Η έβδομη αιτιολογία, η οποία έχει γίνει όγδοη, διαγράφεται.

β) Το άρθρο μόνο τροποποιείται ως εξής:

i) Στο στοιχείο β), μετά τη λέξη «το Συμβούλιο» παρεμβάλλονται οι λέξεις «, ή, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,» και οι λέξεις «... όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος» προστίθενται στο τέλος.

ii) Το κείμενο του στοιχείου γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) εάν το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος Ι της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίο» ο αιτών είναι υπήκοος, ή εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2 της εν λόγω Συνθήκης όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος».

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

23) Το Πρωτόκολλο σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή τροποποιείται ως εξής:

α) Σε ολόκληρο το Πρωτόκολλο, οι λέξεις «οικονομική και κοινωνική συνοχή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή».

β) Το προοίμιο τροποποιείται ως εξής:

(i) Η πρώτη, δεύτερη, πέμπτη, έκτη και δεκάτη τετάρτη αιτιολογική σκέψη απαλείφονται.

(ii) Παρεμβάλλεται μια νέα αιτιολογική σκέψη:

«ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει, μεταξύ άλλων στόχων, την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποτελεί έναν από τους τομείς από κοινού αρμοδιότητας της Ένωσης που απαριθμούνται στο άρθρο 3α, παράγραφος 2, στοιχείο γ), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,».

iii) Η τέταρτη αιτιολογική σκέψη, η οποία γίνεται τρίτη, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι διατάξεις του άρθρου 161 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπουν την ίδρυση Ταμείου Συνοχής.».

iv) Στην ενδέκατη αιτιολογική σκέψη, η οποία γίνεται όγδοη, απαλείφεται η τελική φράση «... και υπογραμμίζουν τη σημασία της συνυπαγωγής της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης».

v) Στη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη, η οποία γίνεται ενδέκατη, απαλείφονται οι λέξεις «.... το οποίο πρέπει να ιδρυθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1993,».

vi) Στην τελευταία αιτιολογική σκέψη, η παραπομπή στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΛΛΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

24) Στο Πρωτόκολλο σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, στο προοίμιο, πρώτη αιτιολογική σκέψη, η παραπομπή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

25) Στο Πρωτόκολλο για τη Γαλλία, οι λέξεις «... στα υπερπόντια εδάφη της...» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... στη Νέα Καληδονία, στη Γαλλική Πολυνησία και στη Βαλίς και Φουτούνα...».

26) Στο Πρωτόκολλο για τις εξωτερικές σχέσεις των κρατών μελών όσον αφορά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων, η παραπομπή στο άρθρο 62, σημείο 2), στοιχείο α), του τίτλου IV, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 62, παράγραφος 2, στοιχείο β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

27) Το Πρωτόκολλο στο άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο διατακτικό, απαλείφεται το τελευταίο τμήμα της φράσης «... εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Άμστερνταμ».

28) Στο Πρωτόκολλο για το σύστημα δημοσίας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη, στο τελευταίο εδάφιο του προοιμίου, οι λέξεις «, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

29) Στο άρθρο 3, παράγραφος 3, δεύτερη φράση, του Πρωτοκόλλου περί των εισαγωγών στην Ευρωπαϊκή Ένωση προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, απαλείφονται οι λέξεις «με ειδική πλειοψηφία».

30) Το Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 141 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τροποποιείται ως εξής:

α) Στην επικεφαλίδα του Πρωτοκόλλου, οι λέξεις «Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

β) Στη μόνη διάταξη, μετά την αναφορά στο άρθρο 141, οι λέξεις «της Συνθήκης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

31) Στο Πρωτόκολλο σχετικά με το ιδιαίτερο καθεστώς που εφαρμόζεται στη Γροιλανδία, οι λέξεις «Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και το άρθρο 2 απαλείφεται.

32) Το Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τροποποιείται ως εξής:

α) Το Πρωτόκολλο φέρει την επικεφαλίδα «Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 40.3.3 του Συντάγματος της Ιρλανδίας».

β) Οι λέξεις «Καμία διάταξη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων...» «αντικαθίστανται από τις λέξεις «Καμία διάταξη των Συνθηκών, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας...».

33) Το Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα τροποποιείται ως εξής:

α) Στο προοίμιο, οι δύο πρώτες αιτιολογικές σκέψεις αντικαθίστανται από την ακόλουθη νέα πρώτη αιτιολογική σκέψη:

«ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, ως είχαν στις 23 Ιουλίου 2002 μεταβιβάσθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από τις 24 Ιουλίου 2002.».

β) Στο άρθρο 1, απαλείφεται η παράγραφος 1 και η αρίθμηση των δύο άλλων παραγράφων προσαρμόζεται αναλόγως.

γ) Το άρθρο 2 χωρίζεται σε δύο εδάφια, το πρώτο εκ των οποίων τελειώνει με τις λέξεις ««..., καθώς και τις βασικές αρχές.». Επίσης, το εν λόγω άρθρο τροποποιείται ως εξής:

(i) Στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «... αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής..» αντικαθίστανται από τις λέξεις «... αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία..» και ο όρος «διαβούλευση» αντικαθίσταται από τον όρο «έγκριση».

(ii) Στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «... και τις κατάλληλες διαδικασίες λήψεως αποφάσεων, ιδίως για την έγκριση των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών....» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το Συμβούλιο θεσπίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα μέτρα για τον καθορισμό των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών...».

δ) Το άρθρο 4 καταργείται.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Τα άρθρα του Πρωτοκόλλου για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του Πρωτοκόλλου κερί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τροποποιήθηκαν από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. αναριθμούνται. σύμφωνα με τους πίνακες αντιστοιχίας που παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου. Οι διασταυρούμενες παραπομπές στα άρθρα των εν λόγω Πρωτοκόλλων που περιέχονται στα Πρωτόκολλα αυτά προσαρμόζονται σύμφωνα με τους εν λόγω πίνακες.

2. Οι παραπομπές στις αιτιολογίες των Πρωτοκόλλων που αναφέρονται στο άρθρο 1, σημείο 1, ή στα άρθρα των εν λόγω Πρωτοκόλλων, συμπεριλαμβανομένων των παραγράφων ή των εδαφίων τους, όπως αναριθμούνται ή αναδιατάσσονται από το παρόν Πρωτόκολλο και περιέχονται στα άλλα Πρωτόκολλα ή πράξεις πρωτογενούς δικαίου προσαρμόζονται σύμφωνα με το παρόν Πρωτόκολλο. Οι προσαρμογές αυτές αφορούν επίσης, ενδεχομένως, τις περιπτώσεις που η συγκεκριμένη διάταξη καταργείται.

3. Οι παραπομπές στις αιτιολογίες και τα άρθρα, συμπεριλαμβανομένων των παραγράφων ή των εδαφίων τους, των Πρωτοκόλλων που αναφέρονται στο άρθρο 1, σημείο 1, όπως τροποποιούνται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και περιέχονται σε άλλα μέσα ή πράξεις, νοούνται ως παραπομπές στις αιτιολογίες και άρθρα, συμπεριλαμβανομένων των παραγράφων ή εδαφίων τους, των εν λόγω Πρωτοκόλλων, όπως αναριθμούνται ή αναδιατάσσονται σύμφωνα με το παρόν Πρωτόκολλο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ Αριθ. 1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ/Η ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Α. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Παλαιά αρίθμηση του Πρωτοκόλλου	Νέα αρίθμηση του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7	Άρθρο 7
Άρθρο 8	Άρθρο 8
Άρθρο 9	Άρθρο 9
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 11	Άρθρο 11
Άρθρο 12	Άρθρο 12
Άρθρο 13	Άρθρο 13
Άρθρο 14	Άρθρο 14
Άρθρο 15	Άρθρο 15
Άρθρο 16	Άρθρο 16
Άρθρο 17	Άρθρο 17
Άρθρο 18	Άρθρο 18
Άρθρο 19	Άρθρο 19
Άρθρο 20	Άρθρο 20
Άρθρο 21	Άρθρο 21
Άρθρο 22	Άρθρο 22

Παλαιά αρίθμηση του Πρωτοκόλλου	Νέα αρίθμηση του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 23	Άρθρο 23
Άρθρο 24	Άρθρο 24
Άρθρο 25	Άρθρο 25
Άρθρο 26	Άρθρο 26
Άρθρο 27	Άρθρο 27
Άρθρο 28	Άρθρο 28
Άρθρο 29	Άρθρο 29
Άρθρο 30	Άρθρο 30
Άρθρο 31	Άρθρο 31
Άρθρο 32	Άρθρο 32
Άρθρο 33	Άρθρο 33
Άρθρο 34	Άρθρο 34
Άρθρο 35	Άρθρο 35
Άρθρο 36	Άρθρο 36
Άρθρο 37 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 38	Άρθρο 37
Άρθρο 39	Άρθρο 38
Άρθρο 40	Άρθρο 39
Άρθρο 41	Άρθρο 40
Άρθρο 42	Άρθρο 41
Άρθρο 43	Άρθρο 42
Άρθρο 44	Άρθρο 43
Άρθρο 45	Άρθρο 44
Άρθρο 46	Άρθρο 45
Άρθρο 47	Άρθρο 46
Άρθρο 48	Άρθρο 47
Άρθρο 49	Άρθρο 48
Άρθρο 50 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 51 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 52	Άρθρο 49
Άρθρο 53	Άρθρο 50

Β. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Παλαιά αρίθμηση του Πρωτοκόλλου	Νέα αρίθμηση του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 7 (καταργήθηκε)	
Άρθρο 8	Άρθρο 6
Άρθρο 9	Άρθρο 7
Άρθρο 10	Άρθρο 8
Άρθρο 11	Άρθρο 9
Άρθρο 12	Άρθρο 10
Άρθρο 13	Άρθρο 11
Άρθρο 14	Άρθρο 12
Άρθρο 15	Άρθρο 13
Άρθρο 16	Άρθρο 14
Άρθρο 17	Άρθρο 15
Άρθρο 18	Άρθρο 16
Άρθρο 19	Άρθρο 17
Άρθρο 20	Άρθρο 18
Άρθρο 21	Άρθρο 19
Άρθρο 22	Άρθρο 20
Άρθρο 23	Άρθρο 21
Άρθρο 24	Άρθρο 22
Άρθρο 25	Άρθρο 23
Άρθρο 26	Άρθρο 24
Άρθρο 27	Άρθρο 25
Άρθρο 28	Άρθρο 26
Άρθρο 29	Άρθρο 27
Άρθρο 30	Άρθρο 28

Γ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Παλαιά αρίθμηση του Πρωτοκόλλου	Νέα αρίθμηση του Πρωτοκόλλου
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5(καταργήθηκε)	
Άρθρο 6	Άρθρο 5
Άρθρο 7	Άρθρο 6
Άρθρο 8	Άρθρο 7
Άρθρο 9	Άρθρο 8
Άρθρο 10	Άρθρο 9
Άρθρο 11	Άρθρο 10
Άρθρο 12	Άρθρο 11
Άρθρο 13	Άρθρο 12
Άρθρο 14	Άρθρο 13
Άρθρο 15	Άρθρο 14
Άρθρο 16	Άρθρο 15
Άρθρο 17	Άρθρο 16
Άρθρο 18	Άρθρο 17
Άρθρο 19	Άρθρο 18
Άρθρο 20	Άρθρο 19
Άρθρο 21	Άρθρο 20
Άρθρο 22	Άρθρο 21
Άρθρο 23	Άρθρο 22

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ Αριθ. 2
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό να εξακολουθήσουν οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας να παράγουν πλήρως τα έντομα αποτελέσματά τους·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προσαρμόσουν τη Συνθήκη αυτή στους νέους κανόνες που θεσπίζει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στον θεσμικό και τον δημοσιονομικό τομέα·

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη της Λισσαβώνας και τροποποιούν τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Το παρόν Πρωτόκολλο τροποποιεί τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας (εφεξής «Συνθήκη ΕΚΑΕ»), στην έκδοση που ισχύει τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

ΑΡΘΡΟ 2

Η επικεφαλίδα του τίτλου III της Συνθήκης ΕΚ.ΑΕ «Διατάξεις περί τον οργάνων» αντικαθίσταται από την επικεφαλίδα:» «Θεσμικές και δημοσιονομικές διατάξεις».

ΑΡΘΡΟ 3

Στην αρχή του τίτλου III της Συνθήκης ΕΚΑΕ, παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ I
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 106α

1. Το άρθρο 7, τα άρθρα 9 έως 9 ΣΤ, το άρθρο 48, παράγραφοι 2 έως 5, και τα άρθρα 49 έως 49Α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 16Α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα άρθρα 190 έως 201 β, τα άρθρα 204 έως 211 α, το άρθρο 213, τα άρθρα 215 έως 236, τα άρθρα 238, 239 και 240, τα άρθρα 241 έως 245, τα άρθρα 246 έως 262, τα άρθρα 268 έως 277, τα άρθρα 279, έως 280, και τα άρθρα 283, 290 και 292 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το Πρωτόκολλο για τις μεταβατικές διατάξεις εφαρμόζονται στην παρούσα Συνθήκη.

2. Στο πλαίσιο της παρούσας Συνθήκης, οι αναφορές στην «Ένωση», τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση»- τη «Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή στις «Συνθήκες», στις διατάξεις της παραγράφου I καθώς και σε εκείνες των Πρωτοκόλλων που προσαρτώνται τόσο στις εν λόγω Συνθήκες όσο και στην παρούσα Συνθήκη, νοούνται, αντιστοίχως, ως αναφορές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και στην παρούσα Συνθήκη.

3. Οι διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν παρεκκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης.»

ΑΡΘΡΟ 4

Στον τίτλο III της Συνθήκης ΕΚΑΕ, τα κεφάλαια I, II και III αναριθμούνται σε κεφάλαια II, III και IV.

ΑΡΘΡΟ 5

Το άρθρο 3, τα άρθρα 107 έως 132, τα άρθρα 136 έως 143, τα άρθρα 146 έως 156, τα άρθρα 158 έως 163, τα άρθρα 165 έως 170, τα άρθρα 173, 173 Α και 175, τα άρθρα 177 έως 179α, τα άρθρα 180β και 181, τα άρθρα 183, 183 Α, 190 και 204 της Συνθήκης ΕΚΑΕ καταργούνται.

ΑΡΘΡΟ 6

Η επικεφαλίδα του τίτλου IV της Συνθήκης ΕΚΑΕ «Δημοσιονομικές διατάξεις» αντικαθίσταται από την επικεφαλίδα: «Ειδικές δημοσιονομικές διατάξεις».

ΑΡΘΡΟ 7

1. Στο άρθρο 38, τρίτο εδάφιο, και στο άρθρο 82, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, οι παραπομπές στα άρθρα 141 και 142 αντικαθίσταται από αντίστοιχες παραπομπές στα άρθρα 226 και 227 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Στο άρθρο 171, παράγραφος 2. και στο άρθρο 176, παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η παραπομπή στο άρθρο 183 αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 279 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Στο άρθρο 172, παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η παραπομπή στο άρθρο 177, παράγραφος 5, αντικαθίσταται από παραπομπή στο άρθρο 272 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Στη Συνθήκη ΕΚΑΕ. ο όρος «Δικαστήριο» αντικαθίσταται από τον όρο «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΑΡΘΡΟ 8

Το άρθρο 191 της Συνθήκης ΕΚΑΕ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 191

Η Κοινότητα απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της υπό τους όρους που προβλέπονται στο Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

ΑΡΘΡΟ 9

Το άρθρο 206 της Συνθήκης ΕΚΑΕ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 206

Η Κοινότητα δύναται να συνάπτει, με ένα ή περισσότερα κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς, συμφωνίες που συνιστούν σύνδεση, η οποία συνεπάγεται αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις, κοινές δράσεις και ειδικές διαδικασίες.

Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οσάκις οι συμφωνίες αυτές απαιτούν τροποποιήσεις της παρούσας Συνθήκης, «,οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να υιοθετηθούν προηγουμένως κατά τη διαδικασία του άρθρου 48, παράγραφοι 2 έως 5, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση».

ΑΡΘΡΟ 10

Τα έσοδα και τα έξοδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, εκτός εκείνων του Οργανισμού Εφοδιασμού και των κοινών επιχειρήσεων, εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 5 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ

Α. Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 1	Άρθρο 1	Άρθρο 1
	Άρθρο 1α	Άρθρο 2
Άρθρο 2	Άρθρο 2	Άρθρο 3
Άρθρο 3 (καταργήθηκε)[1]		
	Άρθρο 3α	Άρθρο 4
	Άρθρο 3β[2]	Άρθρο 5
Άρθρο 4 (καταργήθηκε)[3]		
Άρθρο 5 (καταργήθηκε)[4]		
Άρθρο 6	Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7	Άρθρο 7	Άρθρο 7
	Άρθρο 7α	Άρθρο 8
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
Άρθρο 8 (καταργήθηκε)[5]	Άρθρο 8	Άρθρο 9
	Άρθρο 8Α[6]	Άρθρο 10
	Άρθρο 8Β	Άρθρο 11
	Άρθρο 8Γ	Άρθρο 12

---

[1] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 2 ΣΤ (με τη νέα αρίθμηση 7) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής Συνθήκη ΣΛΕΕ) και τα άρθρα 9, παράγραφος 1, και 10 Α, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, (με τη νέα αρίθμηση 13 και 21) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής Συνθήκη ΕΕ).

[2] Αντικαθιστά το άρθρο 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής Συνθήκη ΕΚ).

[3] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 9 Β (με τη νέα αρίθμηση 15).

[4] Αντικαταστάθηκε κατ' ουσίαν, από το άρθρο 9, παράγραφος 2, (με τη νέα αρίθμηση 13).

[5] Το άρθρο 8 της Συνθήκης ΕΕ που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας (εφεξής «παλαιά Συνθήκη ΕΕ») τροποποιούσε τη Συνθήκη ΕΚ. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώνονται στην τελευταία Συνθήκη και το άρθρο 8 καταργείται. Η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για την εισαγωγή νέας διάταξης.

[6] Η παράγραφος 4 αντικαθιστά, κατ' ουσίαν, το άρθρο 191, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ III - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ	ΤΙΤΛΟΣ III - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	ΤΙΤΛΟΣ III - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
Άρθρο 9 (καταργήθηκε)[1]	Άρθρο 9	Άρθρο 13
	Άρθρο 9Α[2]	Άρθρο 14
	Άρθρο 9Β[3]	Άρθρο 15
	Άρθρο 9Γ[4]	Άρθρο 16
	Άρθρο 9Δ[5]	Άρθρο 17
	Άρθρο 9Ε	Άρθρο 18
	Άρθρο 9ΣΤ[6]	Άρθρο 19
ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ
Άρθρο 10 (καταργήθηκε)[7] *Άρθρα 27 Α έως 27 Ε (αντικαταστάθηκαν)* *Άρθρα 40 έως 40 Β (αντικαταστάθηκαν)* *Άρθρα 43 έως 45 (αντικαταστάθηκαν)*	Άρθρο 10[8]	Άρθρο 20

---

1 Το άρθρο 9 της νυν Συνθήκης ΕΕ τροποποιούσε τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα. Αυτή η τελευταία Συνθήκη έληξε στις 23 Ιουλίου 2002. Το άρθρο 9 καταργήθηκε και η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για την εισαγωγή μιας άλλης διάταξης.

2
- Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 189 της Συνθήκης ΕΚ.
- Οι παράγραφοι 1 έως 3 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 190, παράγραφοι 1 έως 3, της Συνθήκης ΕΚ.
- Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 192, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.
- Η παράγραφος 4 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 197, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

3 Αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 4.

4
- Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 202, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.
- Οι παράγραφοι 2 και 9 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 203 της Συνθήκης ΕΚ.
- Οι παράγραφοι 4 και 5 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 205, παράγραφοι 2 και 4, της Συνθήκης ΕΚ.

5
- Η παράγραφος 1 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 211 της Συνθήκης ΕΚ.
- Οι παράγραφοι 3 και 7 αντικαθιστούν, κατ'ουσίαν, το άρθρο 214 της Συνθήκης ΕΚ.
- Η παράγραφος 6 αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 217, παράγραφοι 1, 3 και 4, της Συνθήκης ΕΚ.

6
- Αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 220 της Συνθήκης ΕΚ.
- Η παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, αντικαθιστά, κατ'ουσίαν, το άρθρο 221, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ.

7 Το άρθρο 10 της νυν Συνθήκης ΕΕ τροποποιούσε τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώνονται στην τελευταία αυτή Συνθήκη και το άρθρο 10 καταργείται. Η αρίθμηση του άρθρου χρησιμοποιείται για την εισαγωγή μιας άλλης διάταξης.

8 Αντικαθιστά, επίσης, τα άρθρα 11 και 11 Α της Συνθήκης ΕΚ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ V - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ V - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ V - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης
	Άρθρο 10Α	Άρθρο 21
	Άρθρο 10Β	Άρθρο 22
	Κεφάλαιο 2 - Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας	Κεφάλαιο 2 - Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας
	Τμήμα 1 - Κοινές διατάξεις	Τμήμα 1 - Κοινές διατάξεις
	Άρθρο 10Γ	Άρθρο 23
Άρθρο 11	Άρθρο 11	Άρθρο 24
Άρθρο 12	Άρθρο 12	Άρθρο 25
Άρθρο 13	Άρθρο 13	Άρθρο 26
	Άρθρο 13bis	Άρθρο 27
Άρθρο 14	Άρθρο 14	Άρθρο 28
Άρθρο 15	Άρθρο 15	Άρθρο 29
Άρθρο 22 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 15α	Άρθρο 30
Άρθρο 23 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 15β	Άρθρο 31
Άρθρο 16	Άρθρο 16	Άρθρο 32
Άρθρο 17 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 28 Α*	*Άρθρο 42*
Άρθρο 18	Άρθρο 18	Άρθρο 33
Άρθρο 19	Άρθρο 19	Άρθρο 34
Άρθρο 20	Άρθρο 20	Άρθρο 35
Άρθρο 21	Άρθρο 21	Άρθρο 36
Άρθρο 22 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 15α*	*Άρθρο 30*
Άρθρο 23 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 15β*	*Άρθρο 31*
Άρθρο 24	Άρθρο 24	Άρθρο 37
Άρθρο 25	Άρθρο 25	Άρθρο 38
	Άρθρο 25α	Άρθρο 39
Άρθρο 47 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 25β	Άρθρο 40

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Άρθρο 26(καταργήθηκε)		
Άρθρο 27(καταργήθηκε)		
Άρθρο 27 Α (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 27 Β (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 27 Γ (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 27 Δ (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 27 Ε (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 28	Άρθρο 28	Άρθρο 41
	Τμήμα 2 - Διατάξεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας	Τμήμα 2 - Διατάξεις σχετικά με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας
Άρθρο 17 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 28 Α	Άρθρο 42
	Άρθρο 28 Β	Άρθρο 43
	Άρθρο 28 Γ	Άρθρο 44
	Άρθρο 28 Δ	Άρθρο 45
	Άρθρο 28 Ε	Άρθρο 46
ΤΙΤΛΟΣ VI - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 29 (αντικαταστάθηκε)[3]		
Άρθρο 30 (αντικαταστάθηκε)[4]		
Άρθρο 31 (αντικαταστάθηκε)[5]		
Άρθρο 32 (αντικαταστάθηκε)[6]		
Άρθρο 33 (αντικαταστάθηκε)[7]		
Άρθρο 34 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 35 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 36 (αντικαταστάθηκε)[8]		

[1] Τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε. της νυν Συνθήκης ΕΕ. για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 280 Α έως 280 Θ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 326 έως 334).

[2] Οι διατάξεις του τίτλου VI της νυν Συνθήκης ΕΕ. σχετικά με την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, αντικαθίστανται από τις διατάξεις των κεφαλαίων 1, 4 και 5 του τίτλου IV του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ.

[3] Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 61 της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 67).

[4] Αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 69 ΣΤ και 69 Ζ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 87 και 88).

[5] Αντικαταστάθηκε από τα άρθρα 69 Α, 69 Β και 69 Δ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 82, 83 και 85).

[6] Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 69 Η της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 89).

[7] Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 69 Ε της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 72).

[8] Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 61 Δ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 71).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Άρθρο 37 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 38 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 39 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 40(αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 40 Α(αντικαταστάθηκε)[17]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 40 Β(αντικαταστάθηκε)[17]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 41 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 42 (καταργήθηκε)		
ΤΙΤΛΟΣ VII - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (αντικαταστάθηκε)[2]	*ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ*	*ΤΙΤΛΟΣ IV - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ*
Άρθρο 43 (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 43 Α (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 43 Β (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 44 (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 44 Α (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
Άρθρο 45 (αντικαταστάθηκε)[24]	*Άρθρο 10*	*Άρθρο 20*
ΤΙΤΛΟΣ VIII - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ VI - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΤΙΤΛΟΣ VI - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 46 (καταργήθηκε)		
	Άρθρο 46 Α	Άρθρο 47
Άρθρο 47 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 25β*	*Άρθρο 40*
Άρθρο 48	Άρθρο 48	Άρθρο 48
Άρθρο 49	Άρθρο 49	Άρθρο 49
	Άρθρο 49 Α	Άρθρο 50
	Άρθρο 49 Β	Άρθρο 51
	Άρθρο 49 Γ	Άρθρο 52
Άρθρο 50 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 51	Άρθρο 51	Άρθρο 53
Άρθρο 52	Άρθρο 52	Άρθρο 54
Άρθρο 53	Άρθρο 53	Άρθρο 55

---

1 Τα άρθρα 40 έως 40 Β της νυν Συνθήκης ΕΕ, για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 280 Α έως 280 Θ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 326 έως 334).

2 Τα άρθρα 43 έως 45 και ο τίτλος VII της νυν Συνθήκης ΕΕ για την ενισχυμένη συνεργασία, αντικαθίστανται επίσης από τα άρθρα 280 Α έως 280 Θ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 326 έως 334).

B. Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΑΡΧΕΣ	ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΟΙ ΑΡΧΕΣ	ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ - ΟΙ ΑΡΧΕΣ
Άρθρο 1 (καταργήθηκε)		
	Άρθρο 1α	Άρθρο 1
Άρθρο 2 (καταργήθηκε)[1]		
	Τίτλος Ι - Κατηγορίες και τομείς αρμοδιοτήτων της Ένωσης	Τίτλος Ι - Κατηγορίες και τομείς αρμοδιοτήτων της Ένωσης
	Άρθρο 2 Α	Άρθρο 2
	Άρθρο 2 Β	Άρθρο 3
	Άρθρο 2 Γ	Άρθρο 4
	Άρθρο 2 Δ	Άρθρο 5
	Άρθρο 2 Ε	Άρθρο 6
	Τίτλος ΙΙ - Διατάξεις γενικής εφαρμογής	Τίτλος ΙΙ - Διατάξεις γενικής εφαρμογής
	Άρθρο 2 ΣΤ	Άρθρο 7
Άρθρο 3, παράγραφος 1 (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 3, παράγραφος 2	Άρθρο 3	Άρθρο 8
Άρθρο 4 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 97β*	*Άρθρο 119*
Άρθρο 5 (αντικαταστάθηκε)[3]		
	Άρθρο 5α	Άρθρο 9
	Άρθρο 5β	Άρθρο 10
Άρθρο 6	Άρθρο 6	Άρθρο 11
Άρθρο 153, παράγραφος 2 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 6α	Άρθρο 12
	Άρθρο 6β[4]	Άρθρο 13
Άρθρο 7 (καταργήθηκε)[5]		
Άρθρο 8 (καταργήθηκε)[6]		
Άρθρο 9 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 10 (καταργήθηκε)[7]		

---

[1] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 2 της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 3).
[2] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από τα άρθρα 2 Β έως 2 Ε της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 3 έως 6).
[3] Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3β της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 5).
[4] Ένταξη του διατακτικού του Πρωτοκόλλου για την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων
[5] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 13).
[6] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 13) και το άρθρο 245α, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 282).
[7] Αντικαταστάθηκε, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 3α, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 4).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 11 (αντικαταστάθηκε)[1]	*Άρθρα 280 Α έως 280 Θ*	*Άρθρα 326 έως 334*
Άρθρο 11 Α (αντικαταστάθηκε)[2]	*Άρθρα 280 Α έως 280 Θ*	*Άρθρα 326 έως 334*
Άρθρο 12 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 16 Δ*	*Άρθρο 18*
Άρθρο 13 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 16 Ε*	*Άρθρο 19*
Άρθρο 14 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 22α*	*Άρθρο 26*
Άρθρο 15 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 22β*	*Άρθρο 27*
Άρθρο 16	Άρθρο 16	Άρθρο 14
Άρθρο 255 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 16 Α	Άρθρο 15
Άρθρο 286 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 16 Β	Άρθρο 16
	Άρθρο 16 Γ	Άρθρο 17
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ
Άρθρο 12 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 16 Δ	Άρθρο 18
Άρθρο 13 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 16 Ε	Άρθρο 19
Άρθρο 17	Άρθρο 17	Άρθρο 20
Άρθρο 18	Άρθρο 18	Άρθρο 21
Άρθρο 19	Άρθρο 19	Άρθρο 22
Άρθρο 20	Άρθρο 20	Άρθρο 23
Άρθρο 21	Άρθρο 21	Άρθρο 24
Άρθρο 22	Άρθρο 22	Άρθρο 25
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Τίτλος Ι - Η εσωτερική αγορά	Τίτλος Ι - Η εσωτερική αγορά
Άρθρο 14 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 22α	Άρθρο 26
Άρθρο 15 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 22β	Άρθρο 27
Τίτλος Ι - Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	Τίτλος ΙΙ - Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων	Τίτλος ΙΙ - Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων
Άρθρο 23	Άρθρο 23	Άρθρο 28
Άρθρο 24	Άρθρο 24	Άρθρο 29
Κεφάλαιο Ι - Η τελωνειακή ένωση	Κεφάλαιο Ι - Η τελωνειακή ένωση	Κεφάλαιο Ι - Η τελωνειακή ένωση
Άρθρο 25	Άρθρο 25	Άρθρο 30
Άρθρο 26	Άρθρο 26	Άρθρο 31
Άρθρο 27	Άρθρο 27	Άρθρο 32

[1] Αντικαταστάθηκε, επίσης, από το άρθρο 10 της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 20).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Μέρος τρίτο, Τίτλος Χ, Τελωνειακή συνεργασία (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 1α - Η τελωνειακή συνεργασία	Κεφάλαιο 2 - Η τελωνειακή συνεργασία
Άρθρο 135 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 27α	Άρθρο 33
Κεφάλαιο 2 - Η απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών	Κεφάλαιο 2 - Απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών	Κεφάλαιο 3 - Απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών
Άρθρο 28	Άρθρο 28	Άρθρο 34
Άρθρο 29	Άρθρο 29	Άρθρο 35
Άρθρο 30	Άρθρο 30	Άρθρο 36
Άρθρο 31	Άρθρο 31	Άρθρο 37
Τίτλος II - Η γεωργία	Τίτλος II - Η γεωργία και η αλιεία	Τίτλος III - Η γεωργία και η αλιεία
Άρθρο 32	Άρθρο 32	Άρθρο 38
Άρθρο 33	Άρθρο 33	Άρθρο 39
Άρθρο 34	Άρθρο 34	Άρθρο 40
Άρθρο 35	Άρθρο 35	Άρθρο 41
Άρθρο 36	Άρθρο 36	Άρθρο 42
Άρθρο 37	Άρθρο 37	Άρθρο 43
Άρθρο 38	Άρθρο 38	Άρθρο 44
Τίτλος III - Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων	Τίτλος III - Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων	Τίτλος IV - Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων
Κεφάλαιο 1 - Οι εργαζόμενοι	Κεφάλαιο 1 - Οι εργαζόμενοι	Κεφάλαιο 1 - Οι εργαζόμενοι
Άρθρο 39	Άρθρο 39	Άρθρο 45
Άρθρο 40	Άρθρο 40	Άρθρο 46
Άρθρο 41	Άρθρο 41	Άρθρο 47
Άρθρο 42	Άρθρο 42	Άρθρο 48
Κεφάλαιο 2 - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως	Κεφάλαιο 2 - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως	Κεφάλαιο 2 - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως
Άρθρο 43	Άρθρο 43	Άρθρο 49
Άρθρο 44	Άρθρο 44	Άρθρο 50
Άρθρο 45	Άρθρο 45	Άρθρο 51
Άρθρο 46	Άρθρο 46	Άρθρο 52
Άρθρο 47	Άρθρο 47	Άρθρο 53
Άρθρο 48	Άρθρο 48	Άρθρο 54
Άρθρο 294 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 48α	Άρθρο 55

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Κεφάλαιο 3 - Οι υπηρεσίες	Κεφάλαιο 3 - Οι υπηρεσίες	Κεφάλαιο 3 - Οι υπηρεσίες
Άρθρο 49	Άρθρο 49	Άρθρο 56
Άρθρο 50	Άρθρο 50	Άρθρο 57
Άρθρο 51	Άρθρο 51	Άρθρο 58
Άρθρο 52	Άρθρο 52	Άρθρο 59
Άρθρο 53	Άρθρο 53	Άρθρο 60
Άρθρο 54	Άρθρο 54	Άρθρο 61
Άρθρο 55	Άρθρο 55	Άρθρο 62
Κεφάλαιο 4 - Κεφάλαια και πληρωμές	Κεφάλαιο 4 - Τα κεφάλαια και οι πληρωμές	Κεφάλαιο 4 - Τα κεφάλαια και οι πληρωμές
Άρθρο 56	Άρθρο 56	Άρθρο 63
Άρθρο 57	Άρθρο 57	Άρθρο 64
Άρθρο 58	Άρθρο 58	Άρθρο 65
Άρθρο 59	Άρθρο 59	Άρθρο 66
Άρθρο 60 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 61 Η*	*Άρθρο 75*
Τίτλος IV - Θεωρήσεις, άσυλο, μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων	Τίτλος IV - Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	Τίτλος V - Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις	Κεφάλαιο 1 - Γενικές διατάξεις
Άρθρο 61	Άρθρο 61[1]	Άρθρο 67
	Άρθρο 61 Α	Άρθρο 68
	Άρθρο 61 Β	Άρθρο 69
	Άρθρο 61 Γ	Άρθρο 70
	Άρθρο 61 Δ[2]	Άρθρο 71
Άρθρο 64, παράγραφος 1 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 61 Ε[3]	Άρθρο 72
	Άρθρο 61 ΣΤ	Άρθρο 73
Άρθρο 66 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 61 Ζ	Άρθρο 74
Άρθρο 60 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 61 Η	Άρθρο 75
	Άρθρο 61 Θ	Άρθρο 76

1 Αντικαθιστά επίσης το άρθρο 29 της νυν Συνθήκης ΕΕ.
2 Αντικαθιστά το άρθρο 30 της νυν Συνθήκης ΕΕ.
3 Αντικαθιστά επίσης το άρθρο 33 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Κεφάλαιο 2 - Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση	Κεφάλαιο 2 - Πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση
Άρθρο 62	Άρθρο 62	Άρθρο 77
Άρθρο 63, σημεία 1 και 2 και άρθρο 64, παράγραφος 2[1]	Άρθρο 63	Άρθρο 78
Άρθρο 63, σημεία 3 και 4	Άρθρο 63α	Άρθρο 79
	Άρθρο 63β	Άρθρο 80
Άρθρο 64, παράγραφος 1 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 61 Ε*	*Άρθρο 72*
	Κεφάλαιο 3 - Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις	Κεφάλαιο 3 - Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις
Άρθρο 65	Άρθρο 65	Άρθρο 81
Άρθρο 66 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 61 Ζ*	*Άρθρο 74*
Άρθρο 67 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 68 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 69 (καταργήθηκε)		
	Κεφάλαιο 4 - Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις	Κεφάλαιο 4 - Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις
	Άρθρο 69 Α[2]	Άρθρο 82
	Άρθρο 69 Β[2]	Άρθρο 83
	Άρθρο 69 Γ	Άρθρο 84
	Άρθρο 69 Δ[2]	Άρθρο 85
	Άρθρο 69 Ε	Άρθρο 86
	Κεφάλαιο 5 - Αστυνομική συνεργασία	Κεφάλαιο 5 - Αστυνομική συνεργασία
	Άρθρο 69 ΣΤ[3]	Άρθρο 87
	Άρθρο 69 Ζ[3]	Άρθρο 88
	Άρθρο 69 Η[4]	Άρθρο 89
Τίτλος V - Οι μεταφορές	Τίτλος V - Οι μεταφορές	Τίτλος VI - Οι μεταφορές
Άρθρο 70	Άρθρο 70	Άρθρο 90
Άρθρο 71	Άρθρο 71	Άρθρο 91
Άρθρο 72	Άρθρο 72	Άρθρο 92
Άρθρο 73	Άρθρο 73	Άρθρο 93
Άρθρο 74	Άρθρο 74	Άρθρο 94
Άρθρο 75	Άρθρο 75	Άρθρο 95

[1] Το άρθρο 63, σημεία 1 και 2, της Συνθήκης ΕΚ αντικαθίσταται από το άρθρο 63, παράγραφοι 1 και 2 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 64, παράγραφος 2, αντικαθίσταται από το άρθρο 63, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

[2] Αντικαθιστά το άρθρο 31 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

[3] Αντικαθιστά το άρθρο 30 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

[4] Αντικαθιστά το άρθρο 32 της νυν Συνθήκης ΕΕ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 76	Άρθρο 76	Άρθρο 96
Άρθρο 77	Άρθρο 77	Άρθρο 97
Άρθρο 78	Άρθρο 78	Άρθρο 98
Άρθρο 79	Άρθρο 79	Άρθρο 99
Άρθρο 80	Άρθρο 80	Άρθρο 100
Τίτλος VI - Κοινοί κανόνες για τον ανταγωνισμό, τη φορολογία και την προσέγγιση των νομοθεσιών	Τίτλος VI - Κοινοί κανόνες για τον ανταγωνισμό, τη φορολογία και την προσέγγιση των νομοθεσιών	Τίτλος VII - Κοινοί κανόνες για τον ανταγωνισμό, τη φορολογία και την προσέγγιση των νομοθεσιών
Κεφάλαιο 1 - Κανόνες ανταγωνισμού	Κεφάλαιο 1 - Κανόνες ανταγωνισμού	Κεφάλαιο 1 - Κανόνες ανταγωνισμού
Τμήμα 1 - Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων	Τμήμα 1 - Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων	Τμήμα 1 - Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων
Άρθρο 81	Άρθρο 81	Άρθρο 101
Άρθρο 82	Άρθρο 82	Άρθρο 102
Άρθρο 83	Άρθρο 83	Άρθρο 103
Άρθρο 84	Άρθρο 84	Άρθρο 104
Άρθρο 85	Άρθρο 85	Άρθρο 105
Άρθρο 86	Άρθρο 86	Άρθρο 106
Τμήμα 2 - Κρατικές ενισχύσεις	Τμήμα 2 - Κρατικές ενισχύσεις	Τμήμα 2 - Κρατικές ενισχύσεις
Άρθρο 87	Άρθρο 87	Άρθρο 107
Άρθρο 88	Άρθρο 88	Άρθρο 108
Άρθρο 89	Άρθρο 89	Άρθρο 109
Κεφάλαιο 2 - Φορολογικές διατάξεις	Κεφάλαιο 2 - Φορολογικές διατάξεις	Κεφάλαιο 2 - Φορολογικές διατάξεις
Άρθρο 90	Άρθρο 90	Άρθρο 110
Άρθρο 91	Άρθρο 91	Άρθρο 111
Άρθρο 92	Άρθρο 92	Άρθρο 112
Άρθρο 93	Άρθρο 93	Άρθρο 113
Κεφάλαιο 3 - Η προσέγγιση των νομοθεσιών	Κεφάλαιο 3 - Η προσέγγιση των νομοθεσιών	Κεφάλαιο 3 - Η προσέγγιση των νομοθεσιών
Άρθρο 95 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 94	Άρθρο 114
Άρθρο 94 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 95	Άρθρο 115
Άρθρο 96	Άρθρο 96	Άρθρο 116
Άρθρο 97	Άρθρο 97	Άρθρο 117
	Άρθρο 97α	Άρθρο 118

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος VII - Οικονομική και νομισματική πολιτική	Τίτλος VII - Οικονομική και νομισματική πολιτική	Τίτλος VIII - Οικονομική και νομισματική πολιτική
Άρθρο 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 97β	Άρθρο 119
Κεφάλαιο 1 - Οικονομική πολιτική	Κεφάλαιο 1 - Οικονομική πολιτική	Κεφάλαιο 1 - Οικονομική πολιτική
Άρθρο 98	Άρθρο 98	Άρθρο 120
Άρθρο 99	Άρθρο 99	Άρθρο 121
Άρθρο 100	Άρθρο 100	Άρθρο 122
Άρθρο 101	Άρθρο 101	Άρθρο 123
Άρθρο 102	Άρθρο 102	Άρθρο 124
Άρθρο 103	Άρθρο 103	Άρθρο 125
Άρθρο 104	Άρθρο 104	Άρθρο 126
Κεφάλαιο 2 - Νομισματική πολιτική	Κεφάλαιο 2 - Νομισματική πολιτική	Κεφάλαιο 2 - Νομισματική πολιτική
Άρθρο 105	Άρθρο 105	Άρθρο 127
Άρθρο 106	Άρθρο 106	Άρθρο 128
Άρθρο 107	Άρθρο 107	Άρθρο 129
Άρθρο 108	Άρθρο 108	Άρθρο 130
Άρθρο 109	Άρθρο 109	Άρθρο 131
Άρθρο 110	Άρθρο 110	Άρθρο 132
Άρθρο 111, παράγραφοι 1 έως 3 και 5 (μεταφέρθηκαν)	*Άρθρο 188 ΙΕ*	*Άρθρο 219*
Άρθρο 111, παράγραφος 4 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 115 Γ, παράγραφος 1*	*Άρθρο 138*
	Άρθρο 111α	Άρθρο 133
Κεφάλαιο 3 - Θεσμικές διατάξεις	Κεφάλαιο 3 - Θεσμικές διατάξεις	Κεφάλαιο 3 - Θεσμικές διατάξεις
Άρθρο 112 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 245β*	*Άρθρο 283*
Άρθρο 113 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 245γ*	*Άρθρο 294*
Άρθρο 114	Άρθρο 114	Άρθρο 134
Άρθρο 115	Άρθρο 115	Άρθρο 135
	Κεφάλαιο 3α - Ειδικές διατάξεις για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ	Κεφάλαιο 4 - Ειδικές διατάξεις για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ
	Άρθρο 115 Α	Άρθρο 136
	Άρθρο 115 Β	Άρθρο 137
Άρθρο 111, παράγραφος 4 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 115 Γ	Άρθρο 138

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Κεφάλαιο 4 - Μεταβατικές διατάξεις	Κεφάλαιο 4 - Μεταβατικές διατάξεις	Κεφάλαιο 5 - Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 116 (καταργήθηκε)		
	Άρθρο 116α	Άρθρο 139
Άρθρο 117, παράγραφοι 1, 2, έκτη περίπτωση, και 3 έως 9 (καταργήθηκαν)		
Άρθρο 117, παράγραφος 2, πρώτες πέντε περιπτώσεις (μεταφέρθηκαν)	*Άρθρο 118α, παράγραφος 2*	*Άρθρο 141, παράγραφος 2*
Άρθρο 121, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε) *Άρθρο 122, παράγραφος 2, δεύτερη φράση (μεταφέρθηκε)* *Άρθρο 123, παράγραφος 5 (μεταφέρθηκε)*	Άρθρο 117α, παράγραφος 1[1] Άρθρο 117α, παράγραφος 2[2] Άρθρο 117α, παράγραφος 3[3]	Άρθρο 140
Άρθρο 118 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 123, παράγραφος 3(μεταφέρθηκε) *Άρθρο 117, παράγραφος 2, πρώτες πέντε περιπτώσεις (μεταφέρθηκε)*	Άρθρο 118α παράγραφος 1[4] Άρθρο 118α παράγραφος 2[5]	Άρθρο 141
Άρθρο 124, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 118β	Άρθρο 142
Άρθρο 119	Άρθρο 119	Άρθρο 143
Άρθρο 120	Άρθρο 120	Άρθρο 144
Άρθρο 121, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 117α, παράγραφος 1*	*Άρθρο 140, παράγραφος 1*
Άρθρο 121, παράγραφοι 2 έως 4 (καταργήθηκαν)		
Άρθρο 122, παράγραφοι 1, 2, πρώτη φράση, 3, 4, 5 et 6 (καταργήθηκαν)		
Άρθρο 122, παράγραφος 2, δεύτερη φράση (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 117α, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο*	*Άρθρο 140, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο*
Άρθρο 123, παράγραφοι 1, 2 και 4 (καταργήθηκαν)		
Άρθρο 123, παράγραφος 3 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 118α, παράγραφος 1*	*Άρθρο 141 παράγραφος 1*
Άρθρο 123, παράγραφος 5 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 117bis, παράγραφος 3*	*Άρθρο 140, παράγραφος 3*

[1] Το άρθρο 117α, παράγραφος 1, (με τη νέα αρίθμηση 140) αναπαράγει την παράγραφο 1 του άρθρου 121.
[2] Το άρθρο 117α, παράγραφος 2, (με τη νέα αρίθμηση 140) αναπαράγει τη δεύτερη φράση της παραγράφου 2, του άρθρου 122.
[3] Το άρθρο 117α, παράγραφος 3, (με τη νέα αρίθμηση 140) αναπαράγει την παράγραφο 5 του άρθρου 123.
[4] Το άρθρο 118α, παράγραφος 1, (με τη νέα αρίθμηση 141) αναπαράγει την παράγραφο 3 του άρθρου 123.
[5] Το άρθρο 118α, παράγραφος 2, (με τη νέα αρίθμηση 141) αναπαράγει τις πέντε πρώτες περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 117.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 124, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 118β*	*Άρθρο 142*
Άρθρο 124, παράγραφος 2 (καταργήθηκε)		
Τίτλος VIII - Απασχόληση	Τίτλος VIII - Απασχόληση	Τίτλος IX - Απασχόληση
Άρθρο 125	Άρθρο 125	Άρθρο 145
Άρθρο 126	Άρθρο 126	Άρθρο 146
Άρθρο 127	Άρθρο 127	Άρθρο 147
Άρθρο 128	Άρθρο 128	Άρθρο 148
Άρθρο 129	Άρθρο 129	Άρθρο 149
Άρθρο 130	Άρθρο 130	Άρθρο 150
Τίτλος IX - Κοινή εμπορική πολιτική (μεταφέρθηκε)	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος II, Κοινή εμπορική πολιτική*	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος II, Κοινή εμπορική πολιτική*
Άρθρο 131 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 Β*	*Άρθρο 206*
Άρθρο 132 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 133 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 Γ*	*Άρθρο 207*
Άρθρο 134 (καταργήθηκε)		
Τίτλος X - Τελωνειακή συνεργασία (μεταφέρθηκε)	*Μέρος τρίτο, Τίτλος II, Κεφάλαιο 1α, Τελωνειακή συνεργασία*	*Μέρος τρίτο, Τίτλος II, Κεφάλαιο 2, Τελωνειακή συνεργασία*
Άρθρο 135 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 27α*	*Άρθρο 33*
Τίτλος XI - Κοινωνική πολιτική, παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία	Τίτλος IX - Κοινωνική πολιτική	Τίτλος X - Κοινωνική πολιτική
Κεφάλαιο 1 - Κοινωνικές διατάξεις (καταργήθηκε)		
Άρθρο 136	Άρθρο 136	Άρθρο 151
	Άρθρο 136α	Άρθρο 152
Άρθρο 137	Άρθρο 137	Άρθρο 153
Άρθρο 138	Άρθρο 138	Άρθρο 154
Άρθρο 139	Άρθρο 139	Άρθρο 155
Άρθρο 140	Άρθρο 140	Άρθρο 156
Άρθρο 141	Άρθρο 141	Άρθρο 157
Άρθρο 142	Άρθρο 142	Άρθρο 158
Άρθρο 143	Άρθρο 143	Άρθρο 159
Άρθρο 144	Άρθρο 144	Άρθρο 160
Άρθρο 145	Άρθρο 145	Άρθρο 161

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Κεφάλαιο 2 - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	Τίτλος Χ - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	Τίτλος ΧΙ - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Άρθρο 146	Άρθρο 146	Άρθρο 162
Άρθρο 147	Άρθρο 147	Άρθρο 163
Άρθρο 148	Άρθρο 148	Άρθρο 164
Κεφάλαιο 3 - Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία	Τίτλος XI - Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία και αθλητισμός	Τίτλος XII - Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία και αθλητισμός
Άρθρο 149	Άρθρο 149	Άρθρο 165
Άρθρο 150	Άρθρο 150	Άρθρο 166
Τίτλος XII - Πολιτισμός	Τίτλος XII - Πολιτισμός	Τίτλος XIII - Πολιτισμός
Άρθρο 151	Άρθρο 151	Άρθρο 167
Τίτλος XIII - Δημόσια υγεία	Τίτλος XIII - Δημόσια υγεία	Τίτλος XIV - Δημόσια υγεία
Άρθρο 152	Άρθρο 152	Άρθρο 168
Τίτλος XIV - Προστασία των καταναλωτών	Τίτλος XIV - Προστασία των καταναλωτών	Τίτλος XV - Προστασία των καταναλωτών
Άρθρο 153, παράγραφοι 1, 3, 4 και 5	Άρθρο 153	Άρθρο 169
Άρθρο 153, παράγραφος 2 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 6α*	*Άρθρο 12*
Τίτλος XV - Διευρωπαϊκά δίκτυα	Τίτλος XV - Διευρωπαϊκά δίκτυα	Τίτλος XVI - Διευρωπαϊκά δίκτυα
Άρθρο 154	Άρθρο 154	Άρθρο 170
Άρθρο 155	Άρθρο 155	Άρθρο 171
Άρθρο 156	Άρθρο 156	Άρθρο 172
Τίτλος XVI - Βιομηχανία	Τίτλος XVI - Βιομηχανία	Τίτλος XVII - Βιομηχανία
Άρθρο 157	Άρθρο 157	Άρθρο 173
Τίτλος XVII - Οικονομική και κοινωνική συνοχή	Τίτλος XVII - Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	Τίτλος XVIII - Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή
Άρθρο 158	Άρθρο 158	Άρθρο 174
Άρθρο 159	Άρθρο 159	Άρθρο 175
Άρθρο 160	Άρθρο 160	Άρθρο 176
Άρθρο 161	Άρθρο 161	Άρθρο 177
Άρθρο 162	Άρθρο 162	Άρθρο 178

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος XVIII - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη	Τίτλος XVIII - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα	Τίτλος XIX - Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα
Άρθρο 163	Άρθρο 163	Άρθρο 179
Άρθρο 164	Άρθρο 164	Άρθρο 180
Άρθρο 165	Άρθρο 165	Άρθρο 181
Άρθρο 166	Άρθρο 166	Άρθρο 182
Άρθρο 167	Άρθρο 167	Άρθρο 183
Άρθρο 168	Άρθρο 168	Άρθρο 184
Άρθρο 169	Άρθρο 169	Άρθρο 185
Άρθρο 170	Άρθρο 170	Άρθρο 186
Άρθρο 171	Άρθρο 171	Άρθρο 187
Άρθρο 172	Άρθρο 172	Άρθρο 188
	Άρθρο 172α	Άρθρο 189
Άρθρο 173	Άρθρο 173	Άρθρο 190
Τίτλος XIX - Περιβάλλον	Τίτλος XIX - Περιβάλλον	Τίτλος XX - Περιβάλλον
Άρθρο 174	Άρθρο 174	Άρθρο 191
Άρθρο 175	Άρθρο 175	Άρθρο 192
Άρθρο 176	Άρθρο 176	Άρθρο 193
	Τίτλος XX - Ενέργεια	Τίτλος XXI - Ενέργεια
	Άρθρο 176 Α	Άρθρο 194
	Τίτλος XXI - Τουρισμός	Τίτλος XXII - Τουρισμός
	Άρθρο 176 Β	Άρθρο 195
	Τίτλος XXII - Πολιτική προστασία	Τίτλος XXIII - Πολιτική προστασία
	Άρθρο 176 Γ	Άρθρο 196
	Τίτλος XXIII - Διοικητική συνεργασία	Τίτλος XXIV - Διοικητική συνεργασία
	Άρθρο 176 Δ	Άρθρο 197
Τίτλος XX - Συνεργασία για την ανάπτυξη (μεταφέρθηκε)	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 1, Συνεργασία για την ανάπτυξη*	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 1, Συνεργασία για την ανάπτυξη*
Άρθρο 177 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 Δ*	*Άρθρο 208*
Άρθρο 178 (καταργήθηκε)[1]		
Άρθρο 179 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 Ε*	*Άρθρο 209*
Άρθρο 180 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 ΣΤ*	*Άρθρο 210*
Άρθρο 181 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 Ζ*	*Άρθρο 211*

[1] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσία, από το άρθρο 188 Δ, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη φράση, της ΣΛΕΕ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τίτλος XXI - Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες (μεταφέρθηκε)	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 2, Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες*	*Μέρος πέμπτο, Τίτλος III, Κεφάλαιο 2, Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες*
Άρθρο 181 Α (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο188 Η*	*Άρθρο 212*
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ	ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ	ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ - ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΔΑΦΩΝ
Άρθρο 182	Άρθρο 182	Άρθρο 198
Άρθρο 183	Άρθρο 183	Άρθρο 199
Άρθρο 184	Άρθρο 184	Άρθρο 200
Άρθρο 185	Άρθρο 185	Άρθρο 201
Άρθρο 186	Άρθρο 186	Άρθρο 202
Άρθρο 187	Άρθρο 187	Άρθρο 203
Άρθρο 188	Άρθρο 188	Άρθρο 204
	ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Τίτλος I - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης	Τίτλος I - Γενικές διατάξεις για την εξωτερική δράση της Ένωσης
	Άρθρο 188 Α	Άρθρο 205
Μέρος τρίτο, Τίτλος IX, Κοινή εμπορική πολιτική (μεταφέρθηκε)	Τίτλος II - Η κοινή εμπορική πολιτική	Τίτλος II - Η κοινή εμπορική πολιτική
Άρθρο131 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Β	Άρθρο 206
Άρθρο133 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Γ	Άρθρο 207
	Τίτλος III - Η συνεργασία με τρίτες χώρες και η ανθρωπιστική βοήθεια	Τίτλος III - Η συνεργασία με τρίτες χώρες και η ανθρωπιστική βοήθεια
Μέρος τρίτο, Τίτλος XX, Συνεργασία για την ανάπτυξη (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 1 - Η συνεργασία για την ανάπτυξη	Κεφάλαιο 1 - Η συνεργασία για την ανάπτυξη
Άρθρο 177 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Δ[1]	Άρθρο 208
Άρθρο 179 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Ε	Άρθρο 209
Άρθρο 180 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 ΣΤ	Άρθρο 210
Άρθρο 181 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Ζ	Άρθρο 211

[1] Η παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, δεύτερη φράση, αντικαθιστά, κατ' ουσίαν, το άρθρο 178 της Συνθήκης ΕΚ.

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Μέρος τρίτο, Τίτλος XXI, Οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες (μεταφέρθηκε)	Κεφάλαιο 2 - Η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες	Κεφάλαιο 2 - Η οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες
Άρθρο 181 Α (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 Η	Άρθρο 212
	Άρθρο 188 Θ	Άρθρο 213
	Κεφάλαιο 3 - Η ανθρωπιστική βοήθεια	Κεφάλαιο 3 - Η ανθρωπιστική βοήθεια
	Άρθρο 188 Ι	Άρθρο 214
	Τίτλος IV - Περιοριστικά μέτρα	Τίτλος IV - Περιοριστικά μέτρα
Άρθρο 301 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 188 ΙΑ	Άρθρο 215
	Τίτλος V - Οι διεθνείς συμφωνίες	Τίτλος V - Οι διεθνείς συμφωνίες
	Άρθρο 188 ΙΒ	Άρθρο 216
Άρθρο 310 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 188 ΙΓ	Άρθρο 217
Άρθρο 300 (αντικαταστάθηκε)	Άρθρο 188 ΙΔ	Άρθρο 218
Άρθρο 111, παράγραφοι 1 έως 3 και 5 (μεταφέρθηκαν)	Άρθρο 188 ΙΕ	Άρθρο 219
	Τίτλος VI - Σχέσεις της Ένωσης με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες και αντιπροσωπείες της Ένωσης	Τίτλος VI - Σχέσεις της Ένωσης με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες και αντιπροσωπείες της Ένωσης
Άρθρα 302 έως 304 (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 188 ΙΣΤ	Άρθρο 220
	Άρθρο 188 ΙΖ	Άρθρο 221
	Τίτλος VII - Ρήτρα αλληλεγγύης	Τίτλος VII - Ρήτρα αλληλεγγύης
	Άρθρο 188 ΙΗ	Άρθρο 222
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ - ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ - ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ - ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Τίτλος Ι - Διατάξεις περί των οργάνων	Τίτλος Ι - Θεσμικές διατάξεις	Τίτλος Ι - Θεσμικές διατάξεις
Κεφάλαιο 1 - Τα όργανα	Κεφάλαιο 1 - Τα θεσμικά όργανα	Κεφάλαιο 1 - Τα θεσμικά όργανα
Τμήμα 1 - Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Τμήμα 1 - Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Τμήμα 1 - Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Άρθρο 189 (καταργήθηκε)[1]		
Άρθρο 190, παράγραφοι 1 έως 3 (καταργήθηκαν)[2]		
Άρθρο 190, παράγραφοι 4 και 5	Άρθρο 190	Άρθρο 223

[1] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 9 Α, παράγραφοι 1 και 2, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 14).
[2] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 9 Α, παράγραφοι 1 έως 3, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 14).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 191, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε)[1]		
Άρθρο 191, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 191	Άρθρο 224
Άρθρο 192, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 192, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 192	Άρθρο 225
Άρθρο 193	Άρθρο 193	Άρθρο 226
Άρθρο 194	Άρθρο 194	Άρθρο 227
Άρθρο 195	Άρθρο 195	Άρθρο 228
Άρθρο 196	Άρθρο 196	Άρθρο 229
Άρθρο 197, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε)[3]		
Άρθρο 197, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 197	Άρθρο 230
Άρθρο 198	Άρθρο 198	Άρθρο 231
Άρθρο 199	Άρθρο 199	Άρθρο 232
Άρθρο 200	Άρθρο 200	Άρθρο 233
Άρθρο 201	Άρθρο 201	Άρθρο 234
	Τμήμα 1α - Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	Τμήμα 2 - Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
	Άρθρο 201α	Άρθρο 235
	Άρθρο 201β	Άρθρο 236
Τμήμα 2 - Το Συμβούλιο	Τμήμα 2 - Το Συμβούλιο	Τμήμα 3 - Το Συμβούλιο
Άρθρο 202 (καταργήθηκε)[4]		
Άρθρο 203 (καταργήθηκε)[5]		
Άρθρο 204	Άρθρο 204	Άρθρο 237
Άρθρο 205, παράγραφοι 2 και 4 (καταργήθηκαν)[6]		
Άρθρο 205, παράγραφοι 1 και 3	Άρθρο 205	Άρθρο 238
Άρθρο 206	Άρθρο 206	Άρθρο 239
Άρθρο 207	Άρθρο 207	Άρθρο 240
Άρθρο 208	Άρθρο 208	Άρθρο 241
Άρθρο 209	Άρθρο 209	Άρθρο 242
Άρθρο 210	Άρθρο 210	Άρθρο 243

[1] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 8 Α, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 11).
[2] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Α, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 14).
[3] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Α, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 14).
[4] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 16) και από τα άρθρα 249 Β και 249 Γ της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 290 και 291).
[5] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Γ, παράγραφοι 2 και 9, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 16).
[6] Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Γ, παράγραφοι 4 και 5, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 16).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τμήμα 3 - Η Επιτροπή	Τμήμα 3 - Η Επιτροπή	Τμήμα 4 - Η Επιτροπή
Άρθρο 211 (καταργήθηκε)[1]		
	Άρθρο 211α	Άρθρο 244
Άρθρο 212 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 218, παράγραφος 2*	*Άρθρο 249, παράγραφος 2*
Άρθρο 213	Άρθρο 213	Άρθρο 245
Άρθρο 214 (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 215	Άρθρο 215	Άρθρο 246
Άρθρο 216	Άρθρο 216	Άρθρο 247
Άρθρο 217, παράγραφοι 1, 3 και 4 (καταργήθηκαν)[3]		
Άρθρο 217, παράγραφος 2	Άρθρο 217	Άρθρο 248
Άρθρο 218, παράγραφος 1 (καταργήθηκε)[4]		
Άρθρο 218, παράγραφος 2	Άρθρο 218	Άρθρο 249
Άρθρο 219	Άρθρο 219	Άρθρο 250
Τμήμα 4 - Το Δικαστήριο	Τμήμα 4 - Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Τμήμα 5 - Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 220 (καταργήθηκε)[5]		
Άρθρο 221, πρώτο εδάφιο (καταργήθηκε)[6]		
Άρθρο 221, δεύτερο και τρίτο εδάφιο	Άρθρο 221	Άρθρο 251
Άρθρο 222	Άρθρο 222	Άρθρο 252
Άρθρο 223	Άρθρο 223	Άρθρο 253
Άρθρο 224[7]	Άρθρο 224	Άρθρο 254
	Άρθρο 224α	Άρθρο 255
Άρθρο 225	Άρθρο 225	Άρθρο 256
Άρθρο 225 Α	Άρθρο 225 Α	Άρθρο 257
Άρθρο 226	Άρθρο 226	Άρθρο 258

1 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Δ, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 17).
2 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Δ, παράγραφοι 3 και 7, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 17).
3 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 Δ, παράγραφος 6, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 17).
4 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 252α της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 295).
5 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 ΣΤ της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 19).
6 Αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 ΣΤ, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 19).
7 Η πρώτη φράση του πρώτου εδαφίου αντικαθίσταται, κατ'ουσίαν, από το άρθρο 9 ΣΤ, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 19).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 227	Άρθρο 227	Άρθρο 259
Άρθρο 228	Άρθρο 228	Άρθρο 260
Άρθρο 229	Άρθρο 229	Άρθρο 261
Άρθρο 229 Α	Άρθρο 229 Α	Άρθρο 262
Άρθρο 230	Άρθρο 230	Άρθρο 263
Άρθρο 231	Άρθρο 231	Άρθρο 264
Άρθρο 232	Άρθρο 232	Άρθρο 265
Άρθρο 233	Άρθρο 233	Άρθρο 266
Άρθρο 234	Άρθρο 234	Άρθρο 267
Άρθρο 235	Άρθρο 235	Άρθρο 268
	Άρθρο 235α	Άρθρο 269
Άρθρο 236	Άρθρο 236	Άρθρο 270
Άρθρο 237	Άρθρο 237	Άρθρο 271
Άρθρο 238	Άρθρο 238	Άρθρο 272
Άρθρο 239	Άρθρο 239	Άρθρο 273
Άρθρο 240	Άρθρο 240	Άρθρο 274
	Άρθρο 240α	Άρθρο 275
	Άρθρο 240β	Άρθρο 276
Άρθρο 241	Άρθρο 241	Άρθρο 277
Άρθρο 242	Άρθρο 242	Άρθρο 278
Άρθρο 243	Άρθρο 243	Άρθρο 279
Άρθρο 244	Άρθρο 244	Άρθρο 280
Άρθρο 245	Άρθρο 245	Άρθρο 281
	Τμήμα 4α - Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	Τμήμα 6 - Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
	Άρθρο 245α	Άρθρο 282
Άρθρο 112 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 245β	Άρθρο 283
Άρθρο 113 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 245γ	Άρθρο 284
Τμήμα 5 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο	Τμήμα 5 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο	Τμήμα 7 - Το Ελεγκτικό Συνέδριο
Άρθρο 246	Άρθρο 246	Άρθρο 285
Άρθρο 247	Άρθρο 247	Άρθρο 286
Άρθρο 248	Άρθρο 248	Άρθρο 287

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Κεφάλαιο 2 - Κοινές διατάξεις για περισσότερα όργανα	Κεφάλαιο 2 - Νομικές πράξεις της Ένωσης, διαδικασίες θέσπισης και άλλες διατάξεις	Κεφάλαιο 2 - Νομικές πράξεις της Ένωσης, διαδικασίες θέσπισης και άλλες διατάξεις
	Τμήμα 1 - Οι νομικές πράξεις της Ένωσης	Τμήμα 1 - Οι νομικές πράξεις της Ένωσης
Άρθρο 249	Άρθρο 249	Άρθρο 288
	Άρθρο 249 Α	Άρθρο 289
	Άρθρο 249 Β[1]	Άρθρο 290
	Άρθρο 249 Γ[1]	Άρθρο 291
	Άρθρο 249 Δ	Άρθρο 292
	Τμήμα 2 - Διαδικασίες θέσπισης των πράξεων και άλλες διατάξεις	Τμήμα 2 - Διαδικασίες θέσπισης των πράξεων και άλλες διατάξεις
Άρθρο 250	Άρθρο 250	Άρθρο 293
Άρθρο 251	Άρθρο 251	Άρθρο 294
Άρθρο 252 (καταργήθηκε)		
	Άρθρο 252α	Άρθρο 295
Άρθρο 253	Άρθρο 253	Άρθρο 296
Άρθρο 254	Άρθρο 254	Άρθρο 297
	Άρθρο 254α	Άρθρο 298
Άρθρο 255 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 16 Α*	*Άρθρο 15*
Άρθρο 256	Άρθρο 256	Άρθρο 299
	Κεφάλαιο 3 - Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης	Κεφάλαιο 3 - Τα συμβουλευτικά όργανα της Ένωσης
	Άρθρο 256α	Άρθρο 300
Κεφάλαιο 3 - Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	Τμήμα 1 - Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	Τμήμα 1 - Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Άρθρο 257 (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 258, πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 258	Άρθρο 301
Άρθρο 258, τρίτο εδάφιο (καταργήθηκε)[3]		

[1] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, το άρθρο 202, τρίτη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΚ.
[2] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 256α, παράγραφος 2, της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 300).
[3] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 256α, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 300).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 259	Άρθρο 259	Άρθρο 302
Άρθρο 260	Άρθρο 260	Άρθρο 303
Άρθρο 261 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 262	Άρθρο 262	Άρθρο 304
Κεφάλαιο 4 - Η Επιτροπή των Περιφερειών	Τμήμα 2 - Η Επιτροπή των Περιφερειών	Τμήμα 2 - Η Επιτροπή των Περιφερειών
Άρθρο 263, πρώτο και πέμπτο εδάφιο (καταργήθηκε)[1]		
Άρθρο 263, δεύτερο έως τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 263	Άρθρο 305
Άρθρο 264	Άρθρο 264	Άρθρο 306
Άρθρο 265	Άρθρο 265	Άρθρο 307
Κεφάλαιο 5 - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	Κεφάλαιο 5 - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	Κεφάλαιο 4 - Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
Άρθρο 266	Άρθρο 266	Άρθρο 308
Άρθρο 267	Άρθρο 267	Άρθρο 309
Τίτλος II - Δημοσιονομικές διατάξεις	Τίτλος II - Δημοσιονομικές διατάξεις	Τίτλος II - Δημοσιονομικές διατάξεις
Άρθρο 268	Άρθρο 268	Άρθρο 310
	Κεφάλαιο 1 - Οι ίδιοι πόροι της Ένωσης	Κεφάλαιο 1 - Οι ίδιοι πόροι της Ένωσης
Άρθρο 269	Άρθρο 269	Άρθρο 311
Άρθρο 270 (καταργήθηκε)[2]		
	Κεφάλαιο 2 - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	Κεφάλαιο 2 - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
	Άρθρο 270α	Άρθρο 312
	Κεφάλαιο 3 - Ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης	Κεφάλαιο 3 - Ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης
Άρθρο 272, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 270β	Άρθρο 313
Άρθρο 271 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 273α*	*Άρθρο 316*
Άρθρο 272, παράγραφος 1 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 270β*	*Άρθρο 313*
Άρθρο 272, παράγραφοι 2 έως 10	Άρθρο 272	Άρθρο 314
Άρθρο 273	Άρθρο 273	Άρθρο 315
Άρθρο 271 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 273α	Άρθρο 316

[1] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 256α παράγραφοι 3 και 4, της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 300).
[2] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 268, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 310).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	Κεφάλαιο 4 - Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή	Κεφάλαιο 4 - Εκτέλεση του προϋπολογισμού και απαλλαγή
Άρθρο 274	Άρθρο 274	Άρθρο 317
Άρθρο 275	Άρθρο 275	Άρθρο 318
Άρθρο 276	Άρθρο 276	Άρθρο 319
	Κεφάλαιο 5 - Κοινές διατάξεις	Κεφάλαιο 5 - Κοινές διατάξεις
Άρθρο 277	Άρθρο 277	Άρθρο 320
Άρθρο 278	Άρθρο 278	Άρθρο 321
Άρθρο 279	Άρθρο 279	Άρθρο 322
	Άρθρο 279α	Άρθρο 323
	Άρθρο 279β	Άρθρο 324
	Κεφάλαιο 6 - Καταπολέμηση της απάτης	Κεφάλαιο 6 - Καταπολέμηση της απάτης
Άρθρο 280	Άρθρο 280	Άρθρο 325
	Τίτλος III - Ενισχυμένες συνεργασίες	Τίτλος III - Ενισχυμένες συνεργασίες
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Α[1]	Άρθρο 326
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Β[1]	Άρθρο 327
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Γ[1]	Άρθρο 328
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Δ[1]	Άρθρο 329
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Ε[1]	Άρθρο 330
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 ΣΤ[1]	Άρθρο 331
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Ζ[1]	Άρθρο 332
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Η[1]	Άρθρο 333
Άρθρα 11 και 11 Α (αντικαταστάθηκαν)	Άρθρο 280 Θ[1]	Άρθρο 334
ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 281 (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 282	Άρθρο 282	Άρθρο 335
Άρθρο 283	Άρθρο 283	Άρθρο 336
Άρθρο 284	Άρθρο 284	Άρθρο 337
Άρθρο 285	Άρθρο 285	Άρθρο 338
Άρθρο 286 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 16 Β*	*Άρθρο 16*
Άρθρο 287	Άρθρο 287	Άρθρο 339
Άρθρο 288	Άρθρο 288	Άρθρο 340
Άρθρο 289	Άρθρο 289	Άρθρο 341
Άρθρο 290	Άρθρο 290	Άρθρο 342

[1] Αντικαθιστά, επίσης, τα άρθρα 27 Α έως 27 Ε, 40 έως 40 Β και 43 έως 45 της Συνθήκης ΕΕ.
[2] Αντικαθίσταται, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 46 Α της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 47).

Παλαιά αρίθμηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Αρίθμηση της Συνθήκης της Λισσαβώνας	Νέα αρίθμηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 291	Άρθρο 291	Άρθρο 343
Άρθρο 292	Άρθρο 292	Άρθρο 344
Άρθρο 293 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 294 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 48α*	*Άρθρο 55*
Άρθρο 295	Άρθρο 295	Άρθρο 345
Άρθρο 296	Άρθρο 296	Άρθρο 346
Άρθρο 297	Άρθρο 297	Άρθρο 347
Άρθρο 298	Άρθρο 298	Άρθρο 348
Άρθρο 299, παράγραφος 1 (καταργήθηκε)[1]		
Άρθρο 299, παράγραφος 2, δεύτερος, τρίτο και τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 299	Άρθρο 349
Άρθρο 299, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και παράγραφοι 3 έως 6 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 311α*	*Άρθρο 355*
Άρθρο 300 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΔ*	*Άρθρο 218*
Άρθρο 301 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΑ*	*Άρθρο 215*
Άρθρο 302 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΣΤ*	*Άρθρο 220*
Άρθρο 303 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΣΤ*	*Άρθρο 220*
Άρθρο 304 (αντικαταστάθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΣΤ*	*Άρθρο 220*
Άρθρο 305 (καταργήθηκε)		
Άρθρο 306	Άρθρο 306	Άρθρο 350
Άρθρο 307	Άρθρο 307	Άρθρο 351
Άρθρο 308	Άρθρο 308	Άρθρο 352
	Άρθρο 308α	Άρθρο 353
Άρθρο 309	Άρθρο 309	Άρθρο 354
Άρθρο 310 (μεταφέρθηκε)	*Άρθρο 188 ΙΓ*	*Άρθρο 217*
Άρθρο 311 (καταργήθηκε)[2]		
Άρθρο 299, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και παράγραφοι 3 έως 6 (μεταφέρθηκε)	Άρθρο 311α	Άρθρο 355
Άρθρο 312	Άρθρο 312	Άρθρο 356
Τελικές διατάξεις		
Άρθρο 313	Άρθρο 313	Άρθρο 357
	Άρθρο 313α	Άρθρο 358
Άρθρο 314 (καταργήθηκε)[3]		

[1] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 49 Γ της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 52).
[2] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 49 Β της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 51).
[3] Αντικαταστάθηκε, κατ' ουσίαν, από το άρθρο 53 της Συνθήκης ΕΕ (με τη νέα αρίθμηση 55).

Предходният текст е заверено копие на Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, подписан в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година и депозиран в архивите на правителството на Италианската република.

El texto que precede es copia autenticada del original del Tratado de Lisboa por el que se modifican el Tratado de la Unión Europea y el Tratado constitutivo de la Comunidad Europea, hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete, y depositado en los archivos del Gobierno de la República Italiana.

Výše uvedený text je ověřeným opisem prvopisu Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsané v Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm a uložené v archivu vlády Italské republiky.

Ovenstående tekst er en bekræftet genpart af originalteksten til Lissabontraktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv og deponeret i Den Italienske Republiks regerings arkiver.

Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift der Urschrift des am dreizehnten Dezember des Jahres zweitausendsieben in Lissabon unterzeichneten und im Archiv der Regierung der Italienischen Republik hinterlegten Vertrags von Lissabon zur Änderung des Vertrags über die Europäische Union und des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft.

Eespool toodud tekst on kolmeteistkümnendal detsembril kahe tuhande seitsmendal aastal Lissabonis sõlmitud ja Itaalia Vabariigi valitsuse arhiivi hoiule antud Lissaboni lepingu, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut, originaali kinnitatud koopia.

Το ανωτέρω κείμενο αποτελεί επικυρωμένο ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου της Συνθήκης της Λισσαβώνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που έγινε στη Λισσαβώνα στις δέκα τρεις του μηνός Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες επτά και κατατέθηκε στο αρχείο της κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας.

The preceding text is a certified true copy of the original of the Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven and deposited in the archives of the Government of the Italian Republic.

Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original du traité de Lisbonne modifiant le traité sur l'Union européenne et le traité instituant la Communauté européenne, fait à Lisbonne le treize décembre deux mille sept et déposé dans les archives du gouvernement de la République italienne.

Is cóip dhílis dheimhnithe é an téacs thuas de scríbhinn bhunaidh Chonradh *Liospóin* ag leasú an Chonartha ar an Aontas Eorpach agus an Chonartha ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, arna dhéanamh i Liospóin an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht agus arna thaisceadh i gcartlann Rialtas Phoblacht na hIodáile.

Il testo precedente è una copia autenticata dell'originale del trattato di Lisbona che modifica il trattato sull'Unione europea e il trattato che istituisce la Comunità europea, fatto a Lisbona il tredici dicembre duemilasette e depositato negli archivi del Governo della Repubblica italiana.

Šis teksts ir apliecināta kopija Lisabonas Līgumam, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, kas parakstīts Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī un deponēts Itālijas Republikas valdības arhīvos.

Pirmiau pateiktas tekstas yra Lisabonos sutarties, iš dalies keičiančios Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, pasirašytos du tūkstančiai septintų metų gruodžio tryliktąją dieną Lisabonoje ir deponuotos Italijos Respublikos Vyriausybės archyvuose, originalo patvirtinta kopija.

A fenti szöveg az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló, a kétezer-hetedik év december havának tizenharmadik napján, Lisszabonban kelt és az Olasz Köztársaság kormányának irattárában letétbe helyezett Lisszaboni Szerződés eredeti szövegének hitelesített másolata.

It-test preċedenti huwa kopja awtentika ċertifikata ta' l-oriġinal tat-Trattat ta' Lisbona li jemenda t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, magħmul f'Lisbona fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u seba' u depożitat fl-arkivji tal-Gvern tar-Repubblika Taljana.

De bovenstaande tekst is een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het oorspronkelijke exemplaar van het op dertien december tweeduizendzeven te Lissabon ondertekende en in het archief van de regering van de Italiaanse Republiek nedergelegde Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Powyższy tekst jest uwierzytelnionym odpisem oryginału traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie w dniu trzynastego grudnia dwa tysiące siódmego roku i złożonego do depozytu w archiwum Rządu Republiki Włoskiej.

O texto anterior é uma cópia autenticada do original do Tratado de Lisboa, que altera o Tratado da União Europeia e o Tratado que institui a Comunidade Europeia, feito em Lisboa aos treze de Dezembro de dois mil e sete e depositado nos arquivos do Governo da República Italiana.

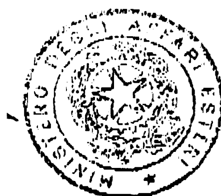
Textul precedent este o copie legalizată a originalului Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, încheiat la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte și depus în arhivele Guvernului Republicii Italiene.

Uvedený text je overenou kópiou pôvodného vyhotovenia Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva a ktorá sa podpísala v Lisabone trinásteho decembra dvetisícsedem a je uložená v archíve vlády Talianskej republiky.

Zgornje besedilo je overjena verodostojna kopija izvirnika Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane v Lizboni trinajstega decembra leta dva tisoč sedem in deponirane v arhivu vlade Italijanske republike.

Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamista koskevan Lissabonin sopimuksen alkuperäiskappaleesta, joka tehtiin kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän ja talletettiin Italian tasavallan hallituksen arkistoon.

Ovanstående text är en bestyrkt kopia av originalet till Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, utfärdat i Lissabon den 13 december 2007 och deponerat i Republiken Italiens regerings arkiv.

Il Capo del Servizio del Contenzioso diplomatico e dei trattati

ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, που συγκλήθηκε στις Βρυξέλλες, στις 23 Ιουλίου 2007, για να θεσπίσει με κοινή συμφωνία τις τροποποιήσεις που θα επέλθουν στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, εξέδωσε τα ακόλουθα κείμενα:

I. Συνθήκη της Λισσαβώνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

II. Πρωτόκολλα

Α. Πρωτόκολλα τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κατά περίπτωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

- Πρωτόκολλο σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας
- Πρωτόκολλο σχετικά με την Ευρωομάδα
- Πρωτόκολλο σχετικά με τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 28 Α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
- Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών
- Πρωτόκολλο σχετικά με την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό
- Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο
- Πρωτόκολλο σχετικά με την άσκηση των συντρεχουσών αρμοδιοτήτων
- Πρωτόκολλο σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος
- Πρωτόκολλο σχετικά με την απόφαση τους Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 9 Γ, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από της 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου
- Πρωτόκολλο σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις

Β. Πρωτόκολλα τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη της Λισσαβώνας

- Πρωτόκολλο αριθ. 1 για την τροποποίηση των Πρωτοκόλλων, τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας
- Πίνακες αντιστοιχίας που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 για την τροποποίηση των Πρωτοκόλλων, τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και/ή στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας
- Πρωτόκολλο αριθ. 2 για την τροποποίηση της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας

III. Παράρτημα της Συνθήκης της Λισσαβώνας:

- Πίνακες αντιστοιχίας που αναφέρονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης της Λισσαβώνας

Η Διάσκεψη υιοθέτησε τις δηλώσεις, οι οποίες απαριθμούνται κατωτέρω και προσαρτώνται στην παρούσα Τελική Πράξη:

Α. Δηλώσεις σχετικά με διατάξεις των Συνθηκών

1. Δήλωση σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
3. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 7α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
4. Δήλωση σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
5. Δήλωση σχετικά με την πολιτική συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
6. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Β, παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 9 Δ, παράγραφοι 6 και 7 και το άρθρο 9 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
7. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 205, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
8. Δήλωση σχετικά με τα πρακτικά μέτρα τα οποία θα ληφθούν τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας όσον αφορά την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων
9. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου
10. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Δ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
11. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Δ, παράγραφοι 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
12. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
13. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
14. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
15. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 13α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
16. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 53, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
17. Δήλωση σχετικά με την υπεροχή
18. Δήλωση σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων
19. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
20. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
21. Δήλωση σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας
22. Δήλωση όσον «φορά τα άρθρα 42 και 63α της Συνθήκης για τη λειτουργία της. Ευρωπαϊκής Ένωσης
23. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 42, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

24. Δήλωση σχετικά με τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

25. Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 61 Η και 188 ΙΑ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

26. Δήλωση σχετικά με τη μη συμμετοχή κράτους μέλους σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

27. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 69 Δ, παράγραφος I, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

28. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

29. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 87, παράγραφος 2, στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

30. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 104 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

31. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 140 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

32. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 152, παράγραφος 4, στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

33. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 158 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

34, Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 163 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

35. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 176 Α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

36. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 188 ΙΔ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη, από τα κράτη μέλη διεθνών συμφωνιών όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

37. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 188 ΙΗ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

38. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων στο Δικαστήριο

39. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 249 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής, Ένωσης

40. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 280 Δ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

41. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

42. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

43. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 311α, παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δηλώσεις σχετικά με τα Πρωτόκολλα, τα οποία προσαρτώνται στις Συνθήκες

44. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

45. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

46. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

47. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφοι 3, 4 και 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

48. Δήλωση σχετικά με το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας 49: Δήλωση σχετικά με την Ιταλία

50. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις

Εξάλλου η Διάσκεψη έλαβε υπό σημείωση τις κάτωθι απαριθμούμενες δηλώσεις, οι οποίες προσαρτώνται στην παρούσα Τελική Πράξη:

51. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια

52. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Ρουμανίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας σχετικά με τα σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

53. Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τον Χάρτη των θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

54. Δήλωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Βασιλείου της Σουηδίας

55. Δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας

56. Δήλωση της Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

57. Δήλωση της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού, Κοινοβουλίου

58. Δήλωση της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της Δημοκρατίας της Μάλτας σχετικά με τη γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος στις Συνθήκες

59. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 270α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

60. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 311α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

61. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

62. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο

63. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»

64. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν στις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές

65. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 61 Η της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβώνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio tryliktą dieną.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgħa.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii şapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícsedem.

V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundrasju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

"Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

"Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale."

"Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt."

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Per il Presidente della Repubblica italiana

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Latvijas Republikas Valsts prezidenta vārdā

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Ghall-President ta' Malta

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Pelo Presidente da República Portuguesa

Pentru Preşedintele României

Za predsednika Republike Slovenije

Za prezidenta Slovenskej republiky

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

För Konungariket Sveriges regering

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

1. Δήλωση σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει νομικά δεσμευτική ισχύ, επιβεβαιώνει τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία διασφαλίζει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και όπως προκύπτουν από τις συνταγματικές παραδόσεις που είναι κοινές για τα κράτη μέλη.

Ο Χάρτης δεν διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες και καθήκοντα για την Ένωση, ούτε τροποποιεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα όπως ορίζονται από τις Συνθήκες.

2. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο που επιτρέπει τη διατήρηση των ιδιαιτεροτήτων της έννομης τάξης της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη διαπιστώνει την ύπαρξη τακτικού διαλόγου μεταξύ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο οποίος μπορεί να ενισχυθεί όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση προσχωρήσει στην εν λόγω Σύμβαση.

3. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 7α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ένωση λαμβάνει υπόψη της την ιδιαίτερη κατάσταση των χωρών μικρής εδαφικής έκτασης με τις οποίες διατηρεί ειδικές σχέσεις γειτονίας.

4. Δήλωση σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η πρόσθετη έδρα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα δοθεί στην Ιταλία.

5. Δήλωση σχετικά με την πολιτική συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα δώσει την πολιτική του συμφωνία σχετικά με το αναθεωρημένο σχέδιο απόφασης για τη σύνθεση, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για την κοινοβουλευτική περίοδο 2009-2014, με βάση την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

6. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Β, παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 9 Δ, παράγραφοι 6 και 7 και το άρθρο 9 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Κατά την επιλογή των προσώπων που καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντα του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του προέδρου της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη σεβασμού της γεωγραφικής και δημογραφικής πολυμορφίας της Ένωσης καθώς και των κρατών μελών της.

7. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 4, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 205, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι η απόφαση σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 9 Γ, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εκδοθεί από το Συμβούλιο κατά την ημερομηνία της υπογραφής της Συνθήκης της Λισσαβώνας και θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω Συνθήκης. Το σχέδιο απόφασης παρατίθεται κατωτέρω:

Σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου
σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 9 Γ, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, αφενός, και από 1ης Απριλίου 2017, αφετέρου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Θεωρείται σκόπιμο να θεσπισθούν διατάξεις που να επιτρέπουν την ομαλή μετάβαση από το σύστημα λήψεως αποφάσεων του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, το οποίο θα συνεχίσει να εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2014, στο σύστημα ψηφοφορίας που προβλέπεται από το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θα ισχύσει από 1ης Νοεμβρίου 2014, συμπεριλαμβανομένων κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου έως τις 31 Μαρτίου 2017, των ειδικών διατάξεων οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 2 του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

(2) Υπενθυμίζεται ότι η πρακτική του Συμβουλίου είναι να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης των αποφάσεων που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Τμήμα 1
Διατάξεις εφαρμοστέες μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017

Άρθρο 1

Μεταξύ της 1ης Νοεμβρίου 2014 και της 31ης Μαρτίου 2017, εάν μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν:

α) τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του πληθυσμού, ή

β) τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του αριθμού των κρατών μελών,

τα οποία είναι απαραίτητα για τον σχηματισμό της μειοψηφίας αρνησικυρίας που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 9 Γ. παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκή;;) Ένωσης, δηλώσουν την αντίθεση τους στην έκδοση πράξης του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία. το Συμβούλιο συζητά το θέμα.

Άρθρο 2

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συζήτησης, το Συμβούλιο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καταλήξει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς να θίγονται τα υποχρεωτικά χρονικά όρια που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης, σε ικανοποιητική λύση σε σχέση με τις ανησυχίες που εξέφρασαν τα μέλη του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 3

Προς τον σκοπό αυτόν, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, επικουρούμενος από την Επιτροπή και τηρώντας τον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου, αναλαμβάνει κάθε απαραίτητη πρωτοβουλία προκειμένου να διευκολυνθεί η επίτευξη ευρύτερης βάσης συμφωνίας στο Συμβούλιο. Τα μέλη του Συμβουλίου τον συνδράμουν.

Τμήμα 2
Διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται από 1ης Απριλίου 2017

Άρθρο 4

Από 1ης Απριλίου 2017, εάν μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν:

α) τουλάχιστον το 55% του πληθυσμού, ή

β) τουλάχιστον το 55% του αριθμού των κρατών μελών,

τα οποία είναι απαραίτητα για τον σχηματισμό της μειοψηφίας αρνησικυρίας που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 9 Γ, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλώσουν την αντίθεση τους στην έκδοση πράξης του Συμβουλίου με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο συζητά το θέμα.

Άρθρο 5

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω συζήτησης, το Συμβούλιο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καταλήξει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς να θίγονται τα υποχρεωτικά χρονικά όρια που ορίζει το δίκαιο της Ένωσης, σε ικανοποιητική λύση σε σχέση με τις ανησυχίας που εξέφρασαν τα μέλη του Συμβουλίου που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 6

Προς τον σκοπό αυτόν, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, επικουρούμενος από την Επιτροπή και τηρώντας τον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου, αναλαμβάνει κάθε απαραίτητη πρωτοβουλία προκειμένου να διευκολυνθεί η επίτευξη ευρύτερης βάσης συμφωνίας στο Συμβούλιο. Τα μέλη του Συμβουλίου τον συνδράμουν.

Τμήμα 3
Έναρξη ισχύος

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

8. Δήλωση σχετικά με τα πρακτικά μέτρα τα οποία θα ληφθούν τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας όσον αφορά την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων

Εφόσον η Συνθήκη της Λισσαβώνας τεθεί σε ισχύ μετά την 1η Ιανουαρίου 2009, η Διάσκεψη προσκαλεί αφενός μεν της αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους το οποίο θα ασκεί εκείνη τη στιγμή την εξάμηνη Προεδρία του Συμβουλίου, αφετέρου δε την προσωπικότητα η οποία θα έχει εκλεγεί, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την προσωπικότητα που θα έχει ορισθεί ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας να λάβουν, κατόπιν διαβούλευσης με την επόμενη εξάμηνη προεδρία, τα απαραίτητα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία θα επιτρέψουν την αποτελεσματική προσαρμογή των πρακτικών και οργανωτικών πτυχών της άσκησης της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

9. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Γ, παράγραφος 9 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι το Συμβούλιο θα πρέπει, από την υπογραφή της Συνθήκης της Λισσαβώνας, να αρχίσει να προετοιμάζει την απόφαση για τη θέσπιση των μέτρων εφαρμογής της απόφασης σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου, θα πρέπει δε να δώσει την πολιτική του έγκριση εντός εξαμήνου. Σχέδιο απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα εκδοθεί την ημέρα θέσεως σε ισχύ της εν λόγω Συνθήκης, παρατίθεται κατωτέρω:

Σχέδιο απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
σχετικά με την άσκηση της προεδρίας του Συμβουλίου

Άρθρο 1

1. Η προεδρία του Συμβουλίου, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από προκαθορισμένες ομάδες τριών κρατών μελών για διάστημα 18 μηνών. Οι ομάδες αυτές συγκροτούνται με ισότιμη εναλλαγή των κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία τους και τις γεωγραφικές ισορροπίες εντός της Ένωσης.

2. Κάθε μέλος της ομάδας προεδρεύει εκ περιτροπής όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου επί εξάμηνη περίοδο, πλην της σύνθεσης των Εξωτερικών Υποθέσεων. Τα άλλα μέλη της ομάδας συντρέχουν την προεδρία σε όλες τις σφαίρες ευθύνης της, βάσει κοινού προγράμματος. Τα μέλη της ομάδας μπορούν να αποφασίζουν άλλες ρυθμίσεις μεταξύ τους.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών προεδρεύεται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων.

Η προεδρία της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας ασκείται από αντιπρόσωπο του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Η προεδρία των προπαρασκευαστικών οργάνων των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου, πλην της συνθέσεως των Εξωτερικών Υποθέσεων, ασκείται από το μέλος της ομάδας που προεδρεύει της σχετικής σύνθεσης του Συμβουλίου, εκτός εάν ληφθεί απόφαση περί του αντιθέτου σύμφωνα με το άρθρο 4.

Άρθρο 3

Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τη συνοχή και τη συνέχεια των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου στο πλαίσιο πολυετούς προγραμματισμού. Τα κράτη μέλη που ασκούν την προεδρία λαμβάνουν, με τη συνδρομή της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, όλα τα μέτρα που είναι πρόσφορα για τη διοργάνωση και καλή διεξαγωγή των εργασιών του Συμβουλίου.

Άρθρο 4

Το Συμβούλιο θεσπίζει απόφαση με την οποία καθορίζονται τα μέτρα εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

10. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Δ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη εκτιμά ότι, όταν η Επιτροπή δεν θα περιλαμβάνει πλέον υπηκόους από όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη εξασφάλισης πλήρους διαφάνειας στις σχέσεις της με το σύνολο των κρατών μελών. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με όλα τα κράτη μέλη, είτε διαθέτουν υπήκοο που εκτελεί θητεία ως μέλος της Επιτροπής είτε όχι, και στο πλαίσιο αυτό να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη ενημέρωσης όλων των κρατών μελών και διαβούλευσης με αυτά.

Η Διάσκεψη εκτιμά επίσης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι λαμβάνεται υπόψη πλήρως η πολιτική, κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν διαθέτουν υπήκοο που εκτελεί θητεία ως μέλος της Επιτροπής. Με τα μέτρα αυτά, πρέπει μεταξύ άλλων να εξασφαλίζεται ότι η θέση των εν λόγω κρατών μελών λαμβάνεται υπ' όψιν με κατάλληλες οργανωτικές ρυθμίσεις.

11. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Δ, παράγραφοι 6 και 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις των Συνθηκών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχουν από κοινού ευθύνη για την καλή διεξαγωγή της διαδικασίας εκλογής προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά συνέπεια, οι αντιπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα πραγματοποιούν, πριν από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τις αναγκαίες διαβουλεύσεις στο καταλληλότερο πλαίσιο. Σύμφωνα με το άρθρο 9 Δ, παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο, οι διαβουλεύσεις θα έχουν ως αντικείμενο τα προσόντα των υποψηφίων για το αξίωμα του προέδρου της Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι λεπτομέρειες της διεξαγωγής των διαβουλεύσεων αυτών μπορούν να καθορίζονται, σε εύλογο χρόνο, με κοινή συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

12. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 9 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

1. Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών πριν από το ι διορισμό του ύπατου εκπρόσωπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, ο οποίος θα λάβει χώρα κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας σύμφωνα με το άρθρο 9 Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, θα αναληφθούν οι δέουσες επαφές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η θητεία του ύπατου εκπροσώπου θα αρχίσει κατά την ίδια αυτή ημερομηνία και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της θητείας της Επιτροπής, η οποία θα είναι τότε εν ενεργεία.

2. Επιπλέον, η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας του οποίου η θητεία θα αρχίσει τον Νοέμβριο του 2009 κατά τον αυτό χρόνο και για την αυτή διάρκεια με την επόμενη Επιτροπή, θα διορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9Δ και 9Ε της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

13. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας

Η Διάσκεψη υπογραμμίζει ότι οι διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες διέπουν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμοθέτησης του αξιώματος του υπάτου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας καθώς και της ίδρυσης Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, δεν επηρεάζουν την ευθύνη των κρατών μελών, όπως αυτή υφίσταται σήμερα, σχετικά με τη χάραξη και την άσκηση της εξωτερικής τους πολιτικής, ούτε την εθνική τους εκπροσώπηση σε τρίτες χώρες και σε διεθνείς οργανισμούς.

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει επίσης ότι οι διατάξεις που διέπουν την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας δεν θίγουν τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας κοίτης άμυνας των κρατών μελών.

Τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα εξακολουθήσουν να δεσμεύονται από τις διατάξεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και, ιδίως, από την πρωταρχική ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας και των κρατών μελών του για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

14. Δήλωση σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Επιπλέον των ειδικών διαδικασιών και κανόνων που αναφέρονται στο άρθρο 11, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Διάσκεψη τονίζει ότι οι διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και την Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης δεν θα επηρεάζουν την υφιστάμενη νομική βάση, τις ευθύνες και αρμοδιότητες κάθε κράτους μέλους όσον αφορά τη χάραξη και τη άσκηση της εξωτερικής πολιτικής του, την εθνική διπλωματική υπηρεσία του, τις σχέσεις του με τρίτες χώρες και τη συμμετοχή του σε διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής ενός κράτους μέλους ως μέλους στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Η Διάσκεψη σημειώνει επίσης ότι οι διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας δεν παρέχουν στην Επιτροπή νέες εξουσίες για τη δρομολόγηση αποφάσεων ούτε ενισχύουν τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει επίσης άτι οι διατάξεις που διέπουν την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας δεν θίγουν τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας των κρατών μελών.

15. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 13α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, μόλις υπογραφεί η Συνθήκη της Λισσαβώνας, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, ύπατος εκπρόσωπος για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αρχίσουν προπαρασκευαστικές εργασίες για την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

16. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 53, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι η δυνατότητα μετάφρασης των Συνθηκών στις γλώσσες που αναφέρει το άρθρο 53, πα-

ράγραφος 2, συμβάλλει στον στόχο του σεβασμού του πλούτου της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παραγραφή 3, τέταρτο εδάφια Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η Ένωση παραμένει προσηλωμένη στην πολιτιστική πολυμορφία της Ευρώπης και ότι θα εξακολουθήσει να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις εν λόγω γλώσσες και σε άλλες γλώσσες.

Η Διάσκεψη συνιστά σε όσα κράτη μέλη επιθυμούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας του άρθρου 53, παράγραφος 2, να ανακοινώσουν στο Συμβούλιο, εντός έξι μηνών από την υπογραφή της Συνθήκης της Λισσαβώνας, τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες θα γίνουν μεταφράσεις των Συνθηκών.

17. Δήλωση σχετικά με την υπεροχή

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Συνθήκες και το δίκαιο που θεσπίζεται από την Ένωση βάσει των Συνθηκών υπερισχύουν του δικαίου των κρατών μελών, υπό τους όρους που ορίζονται στην εν λόγω νομολογία.

Επίσης, η Διάσκεψη αποφάσισε να προσαρτηθεί στην παρούσα τελική πράξη η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου σχετικά με την υπεροχή, η οποία περιλαμβάνεται στο έγγραφο 11197/07 (JUR 260):

«Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου» της 22ας Ιουνίου 2007

Από τη νομολογία του δικαστηρίου απορρέει ότι η υπεροχή του κοινοτικού δικαίου αποτελεί θεμελιώδη αρχή του εν λόγω δικαίου. Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η αρχή αυτή είναι συνυφασμένη με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κατά την πρώτη απόφαση στο πλαίσιο αυτής της πάγιας νομολογίας (Costa/ENEL [1], 15 Ιουλίου 1964, υπόθεση 6/64) δεν υπήρχε μνεία της υπεροχής στη Συνθήκη, πράγμα που εξακολουθεί να συμβαίνει και σήμερα. Το γεγονός ότι η αρχή της υπεροχής δεν θα περιληφθεί στη μελλοντική Συνθήκη ουδόλως μεταβάλλει την ύπαρξη της αρχής και την υφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου.»

18. Δήλωση σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων

Η Διάσκεψη τονίζει ότι, σύμφωνα με το σύστημα το οποίο προβλέπεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, όσες αρμοδιότητες δεν απονέμονται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκουν στα κράτη μέλη.

Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση αρμοδιότητα συντρέχουσα με των κρατών μελών σε ένα συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη ασκούν την αρμοδιότητα τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει, ή έχει αποφασίσει να παύσει να ασκεί τη δική της αρμοδιότητα. Η τελευταία αυτή περίπτωση συντρέχει όταν τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης αποφασίζουν να καταργήσουν μια νομοθετική πράξη, ειδικότερα προκειμένου να εξασφαλίσουν με καλύτερο τρόπο τη συνεχή τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή, με πρωτοβουλία ενός ή περισσότερων από τα μέλη του (αντιπροσώπων των κρατών μελών) και σύμφωνα με το άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υποβάλει προτάσεις για την κατάργηση νομοθετικής πράξης. Η Διάσκεψη εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δήλωση της Επιτροπής ότι θα εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τα αιτήματα αυτά.

Ωσαύτως, οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχόμενοι σε Διακυβερνητική Διάσκεψη σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία αναθεώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 48, παράγραφοι 2 έως 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούν να αποφασίσουν τροποποίηση των Συνθηκών, επί των οποίων ερείδεται η Ένωση, μεταξύ άλλων, προκειμένου να αυξήσουν ή να μειώσουν τις αρμοδιότητες που απονέμονται στην Ένωση με τις εν λόγω Συνθήκες.

19. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η. Διάσκεψη συμφωνεί ότι η Ένωση, στο πλαίσιο των γενικών προσπαθειών της για την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών, επιδιώκει με τις διάφορες πολιτικές της να καταπολεμήσει όλες τις μορφές οικογενειακής βίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και τιμωρία αυτών των εγκληματικών πράξεων και για την υποστήριξη και προστασία των θυμάτων.

20. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, όταν πρόκειται να θεσπισθούν, βάσει του άρθρου 16 Β, κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι οποίοι μπορεί να έχουν άμεσες συνέπειες για την εθνική ασφάλεια, τούτο πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη. Υπενθυμίζει ότι η ισχύουσα νομοθεσία (βλ. ειδικότερα, την οδηγία 95/46/EKL) προβλέπει ειδικές παρεκκλίσεις ως προς το θέμα αυτό.

21. Δήλωση σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας

Η Διάσκεψη αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτηθούν ειδικοί κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία τους στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας βάσει του άρθρου 16 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω της ιδιαίτερης φύσης των εν λόγω τομέων.

22. Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 42 και 63α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι, σε περίπτωση κατά την οποία σχέδιο νομοθετικής πράξης βασιζόμενο στο άρθρο 63α, παράγραφος 2, θα έθιγε σημαντικές πτυχές του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, το κόστος ή την οικονομική δομή του. ή θα επηρέαζε τη δημοσιονομική ισορροπία του εν λόγω συστήματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 42, δεύτερο εδάφιο, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα συμφέροντα του κράτους μέλους αυτού.

1 «(...) συνάγεται ότι εφ' όσον το δίκαιο που γεννήθηκε από τη Συνθήκη απορρέει από αυτόνομη πηγή δικαίου, δεν είναι δυνατόν λόγω του ιδιόμορφου πρωτότυπου χαρακτήρα του να τον αντιτάσσεται οποιοδήποτε εσωτερικό νομοθετικό κείμενο, χωρίς να χάνει τον κοινοτικό του χαρακτήρα και χωρίς να διακυβεύεται η νομική βάση της ίδιας της Κοινότητας».

23. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 42, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 9 Β, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση.

24. Δήλωση σχετικά με τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει νομική προσωπικότητα δεν επιτρέπει σε καμία περίπτωση στην Ένωση να νομοθετεί ή να δρα καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που της έχουν απονείμει τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες.

25. Δήλωση όσον αφορά τα άρθρα 61 Η και 188 ΙΑ της Συνθήκης για τη λειτουργία Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών συνεπάγεται, ιδίως, ότι αποδίδεται η δέουσα προσοχή στην προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων ατόμων ή οντοτήτων προκειμένου να επωφελούνται των εγγυήσεων που προβλέπονται από το νόμο. Προς τούτο και για να εξασφαλισθεί ο διεξοδικός δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα σε άτομο ή οντότητα, οι εν λόγω αποφάσεις πρέπει να βασίζονται σε σαφή και διαφανή κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοριστικού μέτρου.

26. Δήλωση σχετικά με τη μη συμμετοχή κράτους μέλους σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι όταν ένα κράτος μέλος επιλέγει να μην συμμετάσχει σε μέτρο το οποίο βασίζεται στο τρίτο μέρος, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο θα συζητήσει διεξοδικώς τα ενδεχόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις της μη συμμετοχής του κράτους μέλους αυτού στο εν λόγω μέτρο.

Εξάλλου, κάθε κράτος μέλος δύναται να καλέσει την Επιτροπή να εξετάσει την κατάσταση βάσει του άρθρου 96 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα προηγούμενα εδάφια δεν θίγουν τη δυνατότητα κράτους μέλους να παραπέμπει το συγκεκριμένο ζήτημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

27. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 69 Δ, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι στους κανονισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 69 Δ, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικοί κανόνες και πρακτικές όσον αφορά την κίνηση ποινικών ερευνών

28. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι σι διατάξεις του άρθρου 78 εφαρμόζονται σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική. Η φράση «στα μέτρα ... είναι αναγκαία για την αντιστάθμιση των οικονομικών μειονεκτημάτων που προκαλούνται λόγω της διαιρέσεως της Γερμανίας στην οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας που θίγονται από τη διαίρεση αυτή» πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

29. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 87, παράγραφος 2, στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι το άρθρο 87, παράγραφος 2, στοιχείο γ) πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εφαρμοσιμότητα των διατάξεων όσον αφορά τις ενισχύσεις σε ορισμένες περιοχές της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες είχαν θιγεί από την παλαιά διαίρεση της Γερμανίας.

30. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 104 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όσον αφορά το άρθρο 104, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και η διασφάλιση υγιών δημοσιονομικών θέσεων συνιστούν τους δύο πυλώνες της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών της. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποτελεί σημαντικό μέσο για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η Διάσκεψη επαναλαμβάνει την προσήλωση της στις διατάξεις που αφορούν το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης ως πλαίσιο για τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών των κρατών μελών.

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι η ύπαρξη συστήματος που διέπεται από κανόνες αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για την υλοποίηση των δεσμεύσεων και την ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διάσκεψη επιβεβαιώνει την προσήλωση της στους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβώνας: δημιουργία θέσεων απασχόλησης, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και κοινωνική συνοχή.

Η Ένωση επιδιώκει την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές και δημοσιονομικές πολιτικές πρέπει να καθορίζουν τις ορθές προτεραιότητες όσον αφορά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα και την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της κατανάλωσης σε περιόδους ισχνής οικονομικής ανάπτυξης. Αυτό θα πρέπει να εκφράζεται στους προσανατολισμούς των δημοσιονομικών αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο και επίπεδο Ένωσης, ιδίως με την αναδιάρθρωση των δημοσίων εσόδων και δαπανών και παράλληλα με τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, σύμφωνα με τις Συνθήκες και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Οι δημοσιονομικές και οικονομικές προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη καταδεικνύουν τη σημασία της υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιούν ενεργώς τις περιόδους οικονομικής ανάκαμψης, επιδιώκοντας την εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών και τη βελτίωση των δημοσιονομικών τους θέσεων. Στόχος είναι η προοδευτική δημιουργία δημοσιονομικού πλεονάσματος σε περιόδους ευνοϊκής συγκυρίας, ώστε να υπάρχει περιθώριο αντιμετώπισης των περιόδων οικονομικής ύφεσης, και, ως εκ τούτου, να ενισχύεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών.

Τα κράτη μέλη αναμένουν με ενδιαφέρον ενδεχόμενες προτάσεις της Επιτροπής καθώς και περαιτέρω συμβο-

λές των κρατών μελών όσον αφορά την ενίσχυση και τη διευκρίνιση της εφαρμογής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη θα λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης των οικονομιών τους. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιδιωχθεί με τη βελτίωση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών. Η παρούσα δήλωση δεν προδικάζει τις μελλοντικές συζητήσεις σχετικά με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

31. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 140 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι οι πολιτικές που περιγράφονται στο άρθρο 140 υπάγονται κατ' ουσίαν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Τα μέτρα ενθάρρυνσης και συντονισμού που πρέπει να ληφθούν στο επίπεδο της Ένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα. Χρησιμεύουν για να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και όχι για να εναρμονίσουν εθνικά συστήματα. Δεν επηρεάζονται οι εγγυήσεις και οι συνήθειες που υπάρχουν σε κάθε κράτος μέλος όσον αφορά την ευθύνη των κοινωνικών εταίρων.

Η παρούσα δήλωση δεν θίγει τις διατάξεις των Συνθηκών που απονέμουν αρμοδιότητα στην Ένωση, μεταξύ άλλων στον κοινωνικό τομέα.

32. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 152, παράγραφος 4, στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι τα μέτρα τα οποία θα θεσπισθούν κατ' εφαρμογή του άρθρου 152, παράγραφος 4, στοιχείο γ) πρέπει να σέβονται τις κοινές προκλήσεις στον τομέα της ασφαλείας και να έχουν ως στόχο τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας, όταν οι εθνικοί κανόνες που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά εμποδίζουν, άλλως, την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

33. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 158 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι η αναφορά του άρθρου 158 σε «νησιωτικές περιοχές» μπορεί να περιλαμβάνει και νησιωτικά κράτη στο σύνολο τους, εφόσον ικανοποιούνται τα αναγκαία κριτήρια.

34. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 163 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η δράση της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης θα σέβεται δεόντως τις θεμελιώδεις κατευθύνσεις και επιλογές των πολιτικών των κρατών μελών οι οποίες αφορούν την έρευνα.

35. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 176 Α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη θεωρεί ότι το άρθρο 176 Α δεν επηρεάζει το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ο εφοδιασμός τους σε ενέργεια, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 297.

36. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 188 ΙΔ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη, από τα κράτη μέλη, διεθνών συμφωνιών όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συμφωνίες με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς στους τομείς που καλύπτονται από το τρίτο μέρος, τίτλος IV, κεφάλαια 3, 4 και 5, εφόσον οι συμφωνίες αυτές συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης.

37. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 188 ΙΗ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με την επιφύλαξη των μέτρων που θεσπίζονται από την Ένωση στο πλαίσιο της υποχρέωσης του αλληλεγγύης προς κράτος μέλος που υπήρξε θύμα τρομοκρατικής επίθεσης ή επλήγη από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή, καμία από τις διατάξεις του άρθρου 188 ΙΗ δεν επιδιώκει να θίξει το δικαίωμα άλλου κράτους μέλους να επιλέξει το πλέον πρόσφορο μέσον για να εκπληρώσει τη δική του υποχρέωση αλληλεγγύης έναντι του κράτους μέλους αυτού.

38. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων στο Δικαστήριο

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι εάν, σύμφωνα με το άρθρο 222, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήρια ζητήσει ο αριθμός των γενικών εισαγγελέων να αυξηθεί κατά τρεις (έντεκα αντί οκτώ), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, θα συμφωνήσει σχετικά με την αύξηση αυτή.

Στην περίπτωση αυτή, η Διάσκεψη συμφωνεί ότι η Πολωνία, όπως συμβαίνει ήδη με τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, θα έχει μόνιμο γενικό εισαγγελέα και δεν θα συμμετέχει πλέον στο εκ περιτροπής σύστημα, ενώ στο υπάρχον εκ περιτροπής σύστημα θα εναλλάσσονται πέντε γενικοί εισαγγελείς αντί τριών.

39. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 249 Β της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να εξακολουθήσει να διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των σχεδίων πράξεων κατ' εξουσιοδότηση στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική της.

40. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 280 Δ της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν, όταν υποβάλλουν αίτημα για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας, αν προτίθενται ήδη από το στάδιο αυτό να κάνουν χρήση του άρθρου 280 Η που προβλέπει την επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, ή να χρησιμοποιήσουν τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

41. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι η αναφορά στους στόχους της Ένωσης στο άρθρο 308, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραπέμπει στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και σε εκείνους που ορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφος 5 της εν λόγω Συνθήκης, όσον αφορά την εξωτερική δράση, δυνάμει του πέμπτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αποκλείεται, επομένως, η θέσπιση δράσης βάσει του άρθρου 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιδίωξη στόχων αναφερόμενων στο άρθρο 2, παράγραφος 1 της Συνθήκης για

την Ευρωπαϊκή Ένωση και μόνο. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διάσκεψη σημειώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 15β, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορούν να θεσπίζονται νομοθετικές πράξεις στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

42. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη τονίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 308 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθότι αναπόσπαστο μέρος θεσμικού συστήματος βασισμένου στην αρχή των δοτών εξουσιών, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί: ως βάση για τη διεύρυνση της έκτασης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης πέραν του γενικού πλαισίου που συνιστούν οι διατάξεις του όλου πλέγματος των Συνθηκών της, και ιδίως εκείνες που ορίζουν τα καθήκοντα και τις δραστηριότητες της Ένωσης. Εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 308 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη θέσπιση διατάξεων που θα είχαν ως ουσιαστικό αποτέλεσμα την τροποποίηση των Συνθηκών χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπουν οι ίδιες προς τούτο.

43. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 311 α, παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 311α, παράγραφος 6, θα λάβει απόφαση η οποία θα οδηγεί στην τροποποίηση του καθεστώτος της Μαγιότ έναντι της Ένωσης ώστε το έδαφος αυτό να καταστεί εξόχως απόκεντρη περιοχή κατά την έννοια του άρθρου 311α, παράγραφος 1, και του άρθρου 299, όταν οι γαλλικές αρχές ανακοινώσουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και την Επιτροπή ότι η τρέχουσα εξέλιξη ως προς το εσωτερικό καθεστώς της νήσου το επιτρέπει.

Β. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

44. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου/σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι, όταν ένα κράτος μέλος έχει γνωστοποιήσει, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι δεν επιθυμεί να συμμετάσχει σε πρόταση ή πρωτοβουλία, η γνωστοποίηση αυτή μπορεί να αποσυρθεί ανά πάσα στιγμή πριν από τη θέσπιση του μέτρου το οποίο αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

45. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη δηλώνει ότι, όταν το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία ανακοινώσει στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει σε μέτρο που αναπτύσσει περαιτέρω μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν στο οποίο συμμετέχει, το Συμβούλιο θα προβαίνει σε διεξοδική συζήτηση των πιθανών συνεπειών της μη συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους στο σχετικό μέτρο. Η συζήτηση στο Συμβούλιο θα πρέπει να διεξάγεται βάσει των ενδείξεων που θα παρέχει η Επιτροπή όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της πρότασης και του κεκτημένου του Σένγκεν.

46. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι, εφόσον το Συμβούλιο δεν λάβει απόφαση μετά από μια πρώτη ουσιαστική συζήτηση του θέματος, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει τροποποιημένη πρόταση για την περαιτέρω ουσιαστική επανεξέταση από το Συμβούλιο εντός της προθεσμίας των 4 μηνών.

47. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφοι 3, 4 και 5 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι. οι όροι που θα καθορισθούν στην απόφαση των παραγράφων 3, 4 ή 5 του άρθρου 5 του Πρωτοκόλλου για το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να καθορίζουν ότι το οικείο κράτος μέλος επιβαρύνεται, εφόσον υφίστανται, με τις άμεσες οικονομικές συνέπειες οι οποίες προκύπτουν απαραιτήτως και αναπόφευκτα συνεπεία της λήξης της συμμετοχής του εν λόγω κράτους μέλους σε μέρος ή στο σύνολο του κεκτημένου που αναφέρεται σε κάθε απόφαση που λαμβάνει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου

48. Δήλωση σχετικά με το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας

Η Διάσκεψη σημειώνει ότι, όσον αφορά τις νομικές πράξεις που πρέπει να θεσπίσει το Συμβούλιο, ενεργώντας μόνο του ή από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και περιέχουν διατάξεις που εφαρμόζονται στη Δανία καθώς και διατάξεις που δεν εφαρμόζονται στη Δανία διότι έχουν νομική βάση στην οποία εφαρμόζεται το μέρος Ι του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, η Δανία δηλώνει ότι δεν θα χρησιμοποιήσει το δικαίωμα ψήφου της για να εμποδίσει τη θέσπιση των διατάξεων οι οποίες δεν εφαρμόζονται στη Δανία.

Επιπλέον, η Διάσκεψη σημειώνει ότι, με βάση τη Δήλωση στην οποία προέβη για το άρθρο 188 ΙΗ, η Δανία δηλώνει ότι η συμμετοχή της σε δράσεις ή νομικές πράξεις δυνάμει του άρθρου 188 ΙΗ θα γίνεται σύμφωνα με το μέρος Ι και το μέρος ΙΙ του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας.

49. Δήλωση σχετικά με την Ιταλία

Η Διάσκεψη λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι το Πρωτόκολλο περί Ιταλίας, το οποίο προσαρτήθηκε το 1957 στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε κατά τη θέσπιση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διευκρίνιζε ότι:

«ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν την Ιταλία,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων που προσαρτώνται στη Συνθήκη:

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ το γεγονός ότι η ιταλική κυβέρνηση ανέλαβε την υποχρέωση να θέσει σε εφαρμογή δεκαετές πρόγραμμα οικονομικής επεκτάσεως, που έχει ως σκοπό την αποκατάσταση των διαρθρωτικών ανισορροπιών της ιταλικής οικονομίας, ιδίως

με τον εξοπλισμό των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών στο Νότο και της Νήσους της Ιταλίας και με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την εξάλειψη της ανεργίας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ότι το πρόγραμμα αυτό της ιταλικής κυβερνήσεως έλαβαν υπόψη και ενέκριναν ως προς τις αρχές και τους στόχους του, οι οργανισμοί διεθνούς συνεργασίας των οποίων είναι μέλη.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ότι η επίτευξη των στόχων του ιταλικού προγράμματος είναι προς το κοινό τους συμφέρον,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ, για να διευκολύνουν την ιταλική κυβέρνηση στην εκπλήρωση της αποστολής, να συστήσουν στα όργανα της Κοινότητας να χρησιμοποιήσουν όλα τα μέσα και τις προβλεπόμενες από τη Συνθήκη διαδικασίες, χρησιμοποιώντας ιδίως, καταλλήλως τους πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου,

ΕΧΟΥΝ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ότι τα όργανα της Κοινότητας πρέπει να λάβουν υπόψη τους, κατά την εφαρμογή της Συνθήκης, την προσπάθεια που η ιταλική οικονομία θα πρέπει να καταβάλει κατά τα προσεχή και τη σκοπιμότητα της αποφυγής δημιουργίας επικινδύνων εντάσεων, ιδίως στο ισοζύγιο πληρωμών ή στο επίπεδο απασχολήσεως, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την εφαρμογή της Συνθήκης στην Ιταλία,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ιδιαιτέρως ότι, στην περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 109 Η και 109 Θ, θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα μέτρα που θα ζητηθούν από την ιταλική κυβέρνηση θα διασφαλίζουν την αποπεράτωση του προγράμματος οικονομικής επεκτάσεως και ανυψώσεως του βιοτικού επιπέδου του λαού.».

50. Δήλωση όσον αφορά το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου σχετικά με της μεταβατικές διατάξεις

Η Διάσκεψη καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπής στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων της, να επιδιώξουν να εκδώσουν, ανάλογα με την περίπτωση και στο μέτρο του δυνατού εντός της πενταετούς προθεσμίας του άρθρου 10, παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις μεταβατικές διατάξεις, νομικές πράξεις για την τροποποίηση ή την αντικατάσταση των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1 του εν λόγω Πρωτοκόλλου.

Γ. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Εξάλλου, η Διάσκεψη έλαβε υπό σημείωση τις κάτωθι απαριθμούμενες δηλώσεις, οι οποίες προσαρτώνται στην παρούσα Τελική Πράξη:

51. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου σχετικά με τα εθνικά κοινοβούλια

Το Βέλγιο διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με το συνταγματικό του δίκαιο, τόσο η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Γερουσία του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου όσο και οι κοινοβουλευτικές συνελεύσεις των Κοινοτήτων και των Περιφερειών ενεργούν, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που ασκούνται από την Ένωση, ως συνιστώσες του εθνικού κοινοβουλευτικού συστήματος ή ως τμήματα του εθνικού κοινοβουλίου.

52. Δήλωση του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Ρουμανίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, και της Σλοβακικής Δημοκρατίας σχετικά με τα σύμβολα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Βουλγαρία, το Βέλγιο, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Αυστρία, η Ρουμανία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δηλώνουν ότι η σημαία που είναι χρώματος κυανού και φέρει κύκλο δώδεκα χρυσών αστέρων, ο ύμνος από την «Ωδή στη Χαρά» της ενάτης Συμφωνίας του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, το έμβλημα «Ενωμένη στην πολυμορφία», το ευρώ ως νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ημέρα της Ευρώπης την 9η Μαΐου, θα παραμείνουν, γι' αυτά, τα σύμβολα της κοινής ταυτότητάς τους ως πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του δεσμού τους με αυτήν.

53. Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Η Τσεχική Δημοκρατία υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρουμένων της αρχής της επικουρικότητας και της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως επαναβεβαιώνεται στης δήλωση (αριθ. 18) σχετικά με την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν υλοποιούν το δίκαιο της Ένωσης και όχι όταν θεσπίζουν και υλοποιούν το εθνικό δίκαιο ανεξάρτητα από το δίκαιο της Ένωσης.

2. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει επίσης ότι ο Χάρτης δεν διευρύνει το δίκαιο της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες για την Ένωση. Δεν μειώνει το πεδίο εφαρμογής του εθνικού δικαίου και δεν περιορίζει καμία από τις νυν αρμοδιότητες των εθνικών αρχών στον τομέα αυτό.

3. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει ότι στον βαθμό που ο Χάρτης αναγνωρίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αυτά τα δικαιώματα και οι αρχές πρέπει να ερμηνεύονται σε αρμονία με τις εν λόγω παραδόσεις.

4. Η Τσεχική Δημοκρατία υπογραμμίζει εξάλλου ότι καμία διάταξη του Χάρτη δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του Ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, όπως αναγνωρίζονται, εντός του αντίστοιχου πεδίου εφαρμογής τους, από το δίκαιο της Ένωσης και από τις διεθνείς συμβάσεις στις οποίες είναι Μέρη η Ένωση ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.

54. Δήλωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ιρλανδίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Αυστρίας και του Βασιλείου της Σουηδίας

Η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ουγγαρία, η Αυστρία και η Σουηδία σημειώνουν ότι οι κύριες διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομι-

κής Ενεργείας δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης αυτής και πρέπει να εκσυγχρονισθούν. Υποστηρίζουν, συνεπώς, την ιδέα της σύγκλησης Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών το ταχύτερο δυνατόν.

55. Δήλωση του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας

Οι Συνθήκες εφαρμόζονται στο Γιβραλτάρ ως ευρωπαϊκό έδαφος για τις εξωτερικές σχέσεις του οποίου υπεύθυνο είναι κράτος μέλος. Αυτό δεν συνεπάγεται αλλαγές στις αντίστοιχες θέσεις των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

56. Δήλωση της Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας - σχετικά με τον χώρο ελευθερίας,- ασφάλειας και δικαιοσύνης

Η Ιρλανδία επιβεβαιώνει την προσήλωση της στην Ένωση ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης που σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα διαφορετικά νομικά συστήματα και παραδόσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο των οποίων παρέχεται στους πολίτες υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δηλώνει τη σαφή πρόθεσή της να ασκήσει το δικαίωμα της δυνάμει του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, να συμμετάσχει στο μέγιστο δυνατό βαθμό, στη θέσπιση μέτρων δυνάμει του τρίτου μέρους, τίτλος IV, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, η Ιρλανδία θα συμμετάσχει στον μέγιστο δυνατό βαθμό στα μέτρα στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας.

Επιπλέον, η Ιρλανδία υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου, μπορεί να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο ότι δεν επιθυμεί πλέον να εμπίπτει στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου. Η Ιρλανδία προτίθεται να επανεξετάσει τη λειτουργία αυτών των διατάξεων εντός προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας,

57. Δήλωση της Ιταλικής Δημοκρατίας σχετικά με τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η Ιταλία διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 Α (αναριθμούμενο άρθρο 10) και το άρθρο 9 Α (αναριθμούμενο άρθρο 14) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης, η εκπροσώπηση των οποίων εξασφαλίζεται αναλογικά κατά φθίνουσα τάξη.

Η Ιταλία διαπιστώνει επίσης ότι, δυνάμει του άρθρου 8 (αναριθμούμενο άρθρο 9) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 17 (αναριθμούμενο άρθρο 20) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους.

Κατά συνέπεια, η Ιταλία θεωρεί ότι, υπό την επιφύλαξη της απόφασης για την κοινό βουλευτική περίοδο 2009-2014, κάθε απόφαση την οποία θεσπίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκριση του, ορίζουσα τη σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πρέπει να σέβεται τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 9 Α (αναριθμούμενο άρθρο 14), δεύτερη παράγραφος, πρώτο εδάφιο.

58. Δήλωση της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της Δημοκρατίας της Μάλτας σχετικά με τη γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος στις Συνθήκες

Με την επιφύλαξη της τυποποιημένης γραφής του ονόματος του ενιαίου νομίσματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αναφέρουν οι Συνθήκες ως έχει στα χαρτονομίσματα και τα κέρματα, η Λετονία, η Ουγγαρία και η Μάλτα δηλώνουν ότι η γραφή του ονόματος του ενιαίου νομίσματος, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων του, όπως χρησιμοποιείται στο λετονικό, ουγγρικό και μαλτέζικο κείμενο των Συνθηκών, δεν έχει καμία επίπτωση στους ισχύοντες κανόνες της λετονικής, της ουγγρικής και της μαλτέζικης γλώσσας.

59. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 270α της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών θα εγκρίνει την απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 270α, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφ' ης στιγμής αναθεωρηθεί η απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 269, τρίτο εδάφιο της εν λόγω Συνθήκης, με ικανοποιητικά αποτελέσματα για το υπερβολικά αρνητικό ισοζύγιο καθαρών πληρωμών των Κάτω Χωρών έναντι του προϋπολογισμού της Ένωσης.

60. Δήλωση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών όσον αφορά το άρθρο 31 Ια της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών δηλώνει ότι τυχόν πρωτοβουλία για την έκδοση απόφασης του άρθρου 31 1α, παράγραφος 6, με σκοπό την τροποποίηση του καθεστώτος των Ολλανδικών Αντιλλών και/ή της Αρούμπα έναντι της Ένωσης, θα υποβληθεί μόνο βάσει απόφασης που θα ληφθεί σύμφωνα με τον καταστατικό κανόνα (Statute) του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

61. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Χάρτης δεν θίγει ουδαμώς το δικαίωμα των κρατών μελών να νομοθετούν στον τομέα της δημόσιας ηθικής, του οικογενειακού δικαίου καθώς και της προστασίας της ανθρώπινη αξιοπρέπειας και του σεβασμού της ανθρώπινης σωματικής και ηθικής ακεραιότητας.

62. Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετικά με το Πρωτόκολλο για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο

Η Πολωνία δηλώνει ότι, λαμβανομένων υπ' όψιν της παράδοσης που συνδέεται με το κοινωνικό κίνημα «Αλληλεγγύη» και της σημαντικής συμβολής του στον αγώνα υπέρ των κοινωνικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων, σέβεται στο ακέραιο τα κοινωνικά δικαιώματα και τα δικαιώματα των εργαζομένων τα οποία προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως όσα επαναβεβαιώνονται με τον Τίτλο IV του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

63. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι»

Όσον αφορά τις Συνθήκες και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας, ή

οποιαδήποτε εκ των πράξεων οι οποίες απορρέουν από τις Συνθήκες αυτές ή εξακολουθούν να ισχύουν δυνάμει των Συνθηκών αυτών, το Ηνωμένο Βασίλειο επαναλαμβάνει τη δήλωση του της 31ης Δεκεμβρίου 1982 σχετικά με τον ορισμό του όρου «υπήκοοι», με τη διαφορά ότι η αναφορά στους «πολίτες των εξαρτημένων βρετανικών εδαφών» θα νοείται ως αναφορά στους «πολίτες των βρετανικών υπερπόντιων εδαφών»

64. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν της ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές

Το Ηνωμένο Βασίλειο σημειώνει ότι το άρθρο 9 Α της Συνθήκης γιο την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες διατάξεις των Συνθηκών δεν αποσκοπούν να τροποποιήσουν τη βάση του δικαιώματος του εκλέγειν για τις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές.

65. Δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας όσον αφορά το άρθρο 61Η της Συνθήκης για τη λειτουργία ρις Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει πλήρως την ανάληψη στιβαρής δράσης αναφορικά με τη θέσπιση οικονομικών κυρώσεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των συναφών δραστηριοτήτων: Το Ηνωμένο Βασίλειο δηλώνει, ως εκ τούτου, ότι προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμα του δυνάμει του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, να συμμετέχει στη θέσπιση όλων των προτάσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 61Η της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Предходният текст е заверено копие на Заключителния акт на Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, подписан в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година и депозиран в архивите на правителството на Италианската република.

El texto que precede es copia autenticada del original del Acta final del Tratado de Lisboa por el que se modifican el Tratado de la Unión Europea y el Tratado constitutivo de la Comunidad Europea, hecha en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete, y depositada en los archivos del Gobierno de la República Italiana.

Výše uvedený text je ověřeným opisem prvopisu Závěrečného aktu Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaného v Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm a uloženého v archivu vlády Italské republiky.

Ovenstående tekst er en bekræftet genpart af originalteksten til slutakten til Lissabontraktaten om ændring af traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv og deponeret i Den Italienske Republiks regerings arkiver.

Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift der Urschrift der am dreizehnten Dezember des Jahres zweitausendsieben in Lissabon unterzeichneten und im Archiv der Regierung der Italienischen Republik hinterlegten Schlussakte des Vertrags von Lissabon zur Änderung des Vertrags über die Europäische Union und des Vertrags zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft.

Eespool toodud tekst on kolmeteistkümnendal detsembril kahe tuhande seitsmendal aastal Lissabonis sõlmitud ja Itaalia Vabariigi valitsuse arhiivi hoiule antud Lissaboni lepingu, millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut, lõppakti originaali kinnitatud koopia.

Το ανωτέρω κείμενο αποτελεί επικυρωμένο ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου της Τελικής Πράξης της Συνθήκης της Λισσαβώνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, που έγινε στη Λισσαβώνα στις δέκα τρεις του μηνός Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες επτά και κατατέθηκε στο αρχείο της κυβέρνησης της Ιταλικής Δημοκρατίας.

The preceding text is a certified true copy of the original of the Final Act to the Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven and deposited in the archives of the Government of the Italian Republic.

Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original de l'acte final du traité de Lisbonne modifiant le traité sur l'Union européenne et le traité instituant la Communauté européenne, fait à Lisbonne le treize décembre deux mille sept et déposé dans les archives du gouvernement de la République italienne.

Is cóip dhílis dheimhnithe é an téacs thuas de scríbhinn bhunaidh na hIonstraime Críochnaithí a ghabhann le Conradh Liospóin ag leasú an Chonartha ar an Aontas Eorpach agus an Chonartha ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, arna dhéanamh i Liospóin an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht agus arna thaisceadh i gcartlann Rialtas Phoblacht na hIodáile.

Il testo precedente è una copia autenticata dell'originale dell'atto finale del trattato di Lisbona che modifica il trattato sull'Unione europea e il trattato che istituisce la Comunità europea, fatto a Lisbona il tredici dicembre duemilasette e depositato negli archivi del Governo della Repubblica italiana.

Šis teksts ir apliecināta kopija Lisabonas Līguma, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, Nobeiguma aktam, kas parakstīts Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī un deponēts Itālijas Republikas valdības arhīvos.

Pirmiau pateiktas tekstas yra Lisabonos sutarties, iš dalies keičiančios Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, pasirašytos du tūkstančiai septintų metų gruodžio tryliktąją dieną Lisabonoje ir deponuotos Italijos Respublikos Vyriausybės archyvuose, Baigiamojo akto originalo patvirtinta kopija.

A fenti szöveg az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló, a kétezer-hetedik év december havának tizenharmadik napján, Lisszabonban kelt és az Olasz Köztársaság kormányának irattárában letétbe helyezett Lisszaboni Szerződés záróokmánya eredeti szövegének hitelesített másolata.

It-test preċedenti huwa kopja awtentika ċertifikata ta' l-oriġinal ta' l-Att Finali tat-Trattat ta' Lisbona li jemenda t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, magħmul f'Lisbona fit-tlettax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u seba' u depożitat fl-arkivji tal-Gvern tar-Repubblika Taljana.

De bovenstaande tekst is een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het oorspronkelijke exemplaar van de op dertien december tweeduizendzeven te Lissabon ondertekende en in het archief van de regering van de Italiaanse Republiek nedergelegde Slotakte bij het Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Powyższy tekst jest uwierzytelnionym odpisem oryginału Aktu końcowego traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie w dniu trzynastego grudnia dwa tysiące siódmego roku i złożonego do depozytu w archiwum Rządu Republiki Włoskiej.

O texto anterior é uma cópia autenticada do original da Acta Final do Tratado de Lisboa, que altera o Tratado da União Europeia e o Tratado que institui a Comunidade Europeia, feito em Lisboa aos treze de Dezembro de dois mil e sete e depositado nos arquivos do Governo da República Italiana.

Textul precedent este o copie legalizată a Actului final al Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană şi a Tratatului de instituire a Comunităţii Europene, încheiat la Lisabona la treisprezece decembrie două mii şapte şi depus în arhivele Guvernului Republicii Italiene.

Uvedený text je overenou kópiou pôvodného vyhotovenia záverečného aktu k Lisabonskej zmluve, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva a ktorá sa podpísala v Lisabone trinásteho decembra dvetisícsedem a je uložená v archíve vlády Talianskej republiky.

Zgornje besedilo je overjena verodostojna kopija izvirnika Sklepne listine Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane v Lizboni trinajstega decembra leta dva tisoč sedem in deponirane v arhivu vlade Italijanske republike.

Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muuttamista koskevan Lissabonin sopimuksen päätösasiakirjasta, joka tehtiin kolmantenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän ja talletettiin Italian tasavallan hallituksen arkistoon.

Ovanstående text är en bestyrkt kopia av originalet till slutakten till Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, utfärdad i Lissabon den 13 december 2007 och deponerad i Republiken Italiens regerings arkiv.

Il Capo del Servizio del Contenzioso diplomatico e dei trattati

Άρθρο δεύτερο

1. Με τα διατάγματα και τις λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 1, 2 και 4 του ν. 1338/1983 (ΦΕΚ 34 Α), όπως τροποποιήθηκαν μεταγενεστέρως και ισχύουν σήμερα, καθώς και του άρθρου 48 του ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α), μπορεί να ρυθμίζεται αναλόγως κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, των σχετικών Πρωτοκόλλων και Παραρτημάτων και των Δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη, καθώς και κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των πράξεων, που εκδίδονται κάθε φορά από τα όργανα της Ένωσης. Με τον ίδιο τρόπο, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στην ανάπτυξη των νησιών και έχουν σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 158 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όπως τροποποιείται με τη Συνθήκη που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, καθώς και των σχετικών Δηλώσεων.

2. Με τις παραπάνω κανονιστικές πράξεις επέρχονται οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων που είναι αντίθετες προς τη ρύθμιση, η οποία προβλέπεται από τη Συνθήκη που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο και τις πράξεις των οργάνων της Ένωσης.

3. Η διαβίβαση προσφυγών που προβλέπονται στο άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου «σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας», ρυθμίζεται από τα άρθρα 5Α παράγραφος 6 και 16 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (ν. 3566/2007, ΦΕΚ 117 Α).

Άρθρο τρίτο

Πριν από το τέλος κάθε τακτικής συνόδου της Βουλής, ο Υπουργός Εξωτερικών υποβάλλει προς αυτήν έκθεση για την εφαρμογή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο τέταρτο

1. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται σε ενοποιημένη απόδοση η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θα καταρτισθεί από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λαμβάνονται μέτρα ώστε να καθίσταται προσιτή στα άτομα με αναπηρίες η ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000, όπως προσαρμόσθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007, καθώς και οι Επεξηγήσεις σχετικά με το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, στα οποία γίνεται παραπομπή στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 1 σημείο 8) της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στη συνέχεια του παρόντος νόμου.

Άρθρο πέμπτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των κειμένων που κυρώνονται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6 παράγραφος 2 της Συνθήκης που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 1 Ιουλίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ **Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ**
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ **Θ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ**	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ **Ε. ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ**
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **Χ. ΦΩΛΙΑΣ**	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ **Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ**
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ **ΕΥΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ**	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ **Φ. ΠΑΛΛΗ-ΠΕΤΡΑΛΙΑ**
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ **Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ **Α. ΚΟΝΤΟΣ**
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ **Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ**	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ **Μ.Γ. ΛΙΑΠΗΣ**
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ **Α. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ**	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ **Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ **Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ**	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ **Μ. ΤΖΙΜΑΣ**

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Θ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2008

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

Χάρτης των θεμελιωδών Δικαιωμάτων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(2007/C 303/01)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή διακηρύσσουν πανηγυρικά ως Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο κείμενο:

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Προοίμιο

Οι λαοί της Ευρώπης, εγκαθιδρύοντας μεταξύ τους μία διαρκώς στενότερη ένωση, αποφάσισαν να μοιραστούν ένα ειρηνικό μέλλον θεμελιωμένο σε κοινές αξίες.

Η Ένωση, έχοντας επίγνωση της πνευματικής και ηθικής κληρονομιάς της, εδράζεται στις αδιαίρετες και οικουμενικές αξίες της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης· ερείδεται στις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Η Ένωση τοποθετεί τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της, καθιερώνοντας την ιθαγένεια της Ένωσης και δημιουργώντας ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Η Ένωση συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη αυτών των κοινών αξιών, σεβόμενη την πολυμορφία των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της και την οργάνωση της δημόσιας εξουσίας τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Επιδιώκει να προαγάγει ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη και εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων καθώς και την ελευθερία εγκατάστασης.

Προς τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της κοινωνίας, της κοινωνικής προόδου και των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, καθιστώντας τα πιο αντιληπτά σε ένα Χάρτη.

Ο παρών Χάρτης επιβεβαιώνει, σεβόμενος τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Ένωσης, καθώς και την αρχή της επικουρικότητας, τα δικαιώματα που απορρέουν ιδίως από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τους Κοινωνικούς Χάρτες που έχουν υιοθετηθεί από την Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς και από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εν προκειμένω, ο Χάρτης θα ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων που καταρτίσθηκαν υπό την εποπτεία του Προεδρείου της Συνέλευσης που συνέταξε τον Χάρτη και αναπροσαρμόστηκαν υπ' ευθύνη του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών συνεπάγεται ευθύνες και καθήκοντα έναντι τόσο των τρίτων όσο και της ανθρώπινης κοινότητας και των μελλοντικών γενεών.

Κατά συνέπεια, η Ένωση αναγνωρίζει το δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω.

ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Άρθρο 1
Ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.

Άρθρο 2
Δικαίωμα στη ζωή

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη ζωή.
2. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί στην ποινή του θανάτου ούτε να εκτελεσθεί.

Άρθρο 3
Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη σωματική και διανοητική του ακεραιότητα.
2. Στο πεδίο της ιατρικής και της βιολογίας, πρέπει να τηρούνται ιδίως τα εξής:
α) η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις λεπτομερέστερες διατάξεις που ορίζονται από το νόμο,
β) η απαγόρευση των ευγονικών πρακτικών, ιδίως όσων αποσκοπούν στην επιλογή των προσώπων,
γ) η απαγόρευση της μετατροπής του ανθρωπίνου σώματος και αυτών των ιδίων των μερών του σε πηγή κέρδους,
δ) η απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης των ανθρωπίνων όντων.

Άρθρο 4
Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης

Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση.

Άρθρο 5
Απαγόρευση της δουλείας
και της αναγκαστικής εργασίας

1. Κανείς δεν μπορεί να κρατηθεί σε δουλεία ούτε σε ειλωτεία.
2. Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.
3. Απαγορεύεται η εμπορία των ανθρωπίνων όντων.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Άρθρο 6
Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

Άρθρο 7
Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.

Άρθρο 8
Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

2. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συλλεγέντα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους.

3. Ο σεβασμός των κανόνων αυτών υπόκειται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής.

Άρθρο 9
Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας

Το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας διασφαλίζονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Άρθρο 10
Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελευθερία μεταβολής θρησκεύματος ή πεποιθήσεων καθώς και την ελευθερία εκδήλωσης του θρησκεύματος ή των πεποιθήσεών του, ατομικά ή συλλογικά, δημοσία ή κατ' ιδίαν, με τη λατρεία, την εκπαίδευση, την άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων και τις τελετές.

2. Το δικαίωμα αντίρρησης συνειδήσεως αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή του.

Άρθρο 11
Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων.

2. Η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές.

Άρθρο 12
Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι ειρηνικός και στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στον πολιτικό και τον συνδικαλιστικό τομέα καθώς και στους τομείς που αναφέρονται στον πολίτη, πράγμα που συνεπάγεται το δικαίωμα κάθε προσώπου να ιδρύει με άλλους συνδικαλιστικές ενώσεις και να προσχωρεί σε αυτές για την υπεράσπιση των συμφερόντων του.

2. Τα πολιτικά κόμματα, στο επίπεδο της Ένωσης, συμβάλλουν στην έκφραση της πολιτικής βούλησης των πολιτών της Ένωσης.

Άρθρο 13
Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης

Η τέχνη και η επιστημονική έρευνα είναι ελεύθερες. Η ακαδημαϊκή ελευθερία είναι σεβαστή.

Άρθρο 14
Δικαίωμα εκπαίδευσης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση.

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ευχέρεια δωρεάν παρακολούθησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

3. Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με σεβασμό των δημοκρατικών αρχών καθώς και το δικαίωμα των γονέων να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση και τη μόρφωση των τέκνων τους σύμφωνα με τις θρησκευτικές, φιλοσοφικές και παιδαγωγικές πεποιθήσεις τους, γίνονται σεβαστά σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν την άσκησή τους.

Άρθρο 15
Ελευθερία του επαγγέλματος
και δικαίωμα προς εργασία

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να εργάζεται και να ασκεί το επάγγελμα, το οποίο επιλέγει ή αποδέχεται ελεύθερα.

2. Κάθε πολίτης της Ένωσης είναι ελεύθερος να αναζητά απασχόληση, να εργάζεται, να εγκαθίσταται ή να παρέχει υπηρεσίες σε κάθε κράτος μέλος.

3. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν άδεια να εργάζονται στο έδαφος των κρατών μελών δικαιούνται συνθηκών εργασίας αντίστοιχων με εκείνες που απολαύουν οι πολίτες της Ένωσης.

Άρθρο 16
Επιχειρηματική ελευθερία

Η επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Άρθρο 17
Δικαίωμα ιδιοκτησίας

1. Κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλεια της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από το νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον.

2. Η διανοητική ιδιοκτησία προστατεύεται.

Άρθρο 18
Δικαίωμα ασύλου

Το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται τηρουμένων των κανόνων της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων και σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής οριζόμενες ως «οι Συνθήκες»).

Άρθρο 19
Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης,
απέλασης και έκδοσης

1. Απαγορεύονται οι ομαδικές απελάσεις.

2. Κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.

ΤΙΤΛΟΣ III
ΙΣΟΤΗΤΑ

Άρθρο 20
Ισότητα έναντι του νόμου

Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι έναντι του νόμου.

Άρθρο 21
Απαγόρευση διακρίσεων

1. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2. Εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.

Άρθρο 22
Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία

Η Ένωση σέβεται την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

Άρθρο 23
Ισότητα γυναικών και ανδρών

Η ισότητα γυναικών και ανδρών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές.

Η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου.

Άρθρο 24
Δικαιώματα του παιδιού

1. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωση τους. Τα παιδιά μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Η γνώμη τους σχετικά με ζητήματα που τα αφορούν λαμβάνεται υπόψη σε συνάρτηση με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

2. Σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

3. Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να διατηρεί τακτικά προσωπικές σχέσεις και απ' ευθείας επαφές με τους δύο γονείς του, εκτός εάν τούτο είναι αντίθετο προς το συμφέρον του.

Άρθρο 25
Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ηλικιωμένων προσώπων να διάγουν αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο.

Άρθρο 26
Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.

ΤΙΤΛΟΣ IV
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Άρθρο 27
Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης

Εξασφαλίζεται στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, στα ενδεδειγμένα επίπεδα, εγκαίρως ενημέρωση και διαβούλευση, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Άρθρο 28
Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες, ή οι αντίστοιχες οργανώσεις τους, έχουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, δικαίωμα να διαπραγματεύονται και να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις στα ενδεδειγμένα επίπεδα καθώς και να προσφεύγουν, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, σε συλλογικές δράσεις για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της απεργίας.

Άρθρο 29
Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δωρεάν υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας.

Άρθρο 30
Προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης

Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα προστασίας έναντι κάθε αδικαιολόγητης απόλυσης, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Άρθρο 31
Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας

1. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε συνθήκες εργασίας οι οποίες σέβονται την υγεία, την ασφάλεια και την αξιοπρέπειά του.

2. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε ένα όριο μέγιστης διάρκειας εργασίας, σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης καθώς και σε ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών.

Άρθρο 32
Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία

Η εργασία των παιδιών απαγορεύεται. Η ελάχιστη ηλικία για την ανάληψη εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την ηλικία κατά την οποία λήγει η υποχρεωτική σχολική φοίτηση, υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων κανόνων για τους νέους και πλην περιορισμένων παρεκκλίσεων.

Οι νέοι που εργάζονται πρέπει να απολαύουν συνθηκών εργασίας προσαρμοσμένων στην ηλικία τους και να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση ή από οποιαδήποτε εργασία που θα μπορούσε να βλάψει την ασφάλεια τους, την υγεία τους, τη σωματική, πνευματική, ηθική ή κοινωνική ανάπτυξή τους ή να θέσει σε κίνδυνο την εκπαίδευσή τους.

Άρθρο 33
Οικογενειακή ζωή και επαγγελματική ζωή

1. Εξασφαλίζεται η νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας.

2. Κάθε πρόσωπο, προκειμένου να μπορεί να συνδυάζει την οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή του, έχει δικαίωμα προστασίας από την απόλυση για λόγους που συνδέονται με τη μητρότητα, καθώς και δικαίωμα αμειβόμενης άδειας μητρότητας και γονικής άδειας μετά τη γέννηση ή την υιοθεσία παιδιού.

Άρθρο 34
Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή

1. Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στις κοινωνικές υπηρεσίες που εξασφαλίζουν προστασία σε περιπτώσεις όπως η μητρότητα, η ασθένεια, το εργατικό ατύχημα, η εξάρτηση ή το γήρας καθώς και σε περίπτωση απώλειας της απασχόλησης, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

2. Κάθε πρόσωπο που διαμένει και διακινείται νομίμως εντός της Ένωσης έχει δικαίωμα στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στα κοινωνικά πλεονεκτήματα, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

3. Η Ένωση, προκειμένου να καταπολεμηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας προς εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Άρθρο 35
Προστασία της υγείας

Κάθε πρόσωπο δικαιούται να έχει πρόσβαση στην πρόληψη σε θέματα υγείας και να απολαύει ιατρικής περίθαλψης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης, εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου.

Άρθρο 36
Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος

Η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως αυτό προβλέπεται στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, σύμφωνα με τις Συνθήκες, προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης.

Άρθρο 37
Προστασία του περιβάλλοντος

Το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητας του πρέπει να ενσωματώνονται στις πολιτικές της Ένωσης και να διασφαλίζονται σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης.

Άρθρο 38
Προστασία του καταναλωτή

Οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.

ΤΙΤΛΟΣ V
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Άρθρο 39
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

2. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση και καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία.

Άρθρο 40
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές

Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές στο κράτος μέλος κατοικίας του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους.

Άρθρο 41
Δικαίωμα χρηστής διοίκησης

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης.

2. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει ιδίως:

α) το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του,

β) το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στον φάκελό του, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου,

γ) την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της.

3. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αποκατάσταση εκ μέρους της Ένωσης της ζημίας που του προξένησαν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοι της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών.

4. Κάθε πρόσωπο μπορεί να απευθύνεται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης σε μία από τις γλώσσες των Συνθηκών και πρέπει να λαμβάνει απάντηση στην ίδια γλώσσα.

Άρθρο 42
Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ανεξαρτήτως υποθέματος.

Άρθρο 43
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα να προσφεύγει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής

Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών καθηκόντων του.

Άρθρο 44
Δικαίωμα αναφοράς

Κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Άρθρο 45
Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.
2. Η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής μπορεί να χορηγείται, σύμφωνα με τις Συνθήκες, στους υπηκόους των τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφος κράτους μέλους.

Άρθρο 46
Διπλωματική και προξενική προστασία

Κάθε πολίτης της Ένωσης απολαύει, στο έδαφος τρίτων χωρών στις οποίες δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού.

ΤΙΤΛΟΣ VI
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 47
Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής
και αμερόληπτου δικαστηρίου

Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεση του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.
Σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, παρέχεται δικαστική αρωγή, εφόσον η αρωγή αυτή είναι αναγκαία για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Άρθρο 48
Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα
της υπεράσπισης

1. Κάθε κατηγορούμενος τεκμαίρεται ότι είναι αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με τον νόμο.
2. Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπεράσπισης σε κάθε κατηγορούμενο.

Άρθρο 49
Αρχές της νομιμότητας και της
αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών

1. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία δεν αποτελούσε, κατά τη στιγμή της τέλεσης της, αδίκημα κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο. Ούτε επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη η οποία ίσχυε κατά τη στιγμή της τέλεσης του αδικήματος. Εάν, μετά την τέλεση του αδικήματος, προβλεφθεί με νόμο ελαφρύτερη ποινή, επιβάλλεται αυτή η ποινή.
2. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τη δίκη και την τιμωρία ατόμου ενόχου για πράξη ή παράλειψη η οποία, κατά τη στιγμή της τέλεσης της, ήταν εγκληματική σύμφωνα με τις γενικές αρχές που αναγνωρίζονται από όλα τα έθνη.
3. Η αυστηρότητα της ποινής δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη προς το αδίκημα.

Άρθρο 50
Δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται
ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές
για την ίδια αξιόποινη πράξη

Κανείς δεν διώκεται ούτε τιμωρείται ποινικά για αδίκημα για το οποίο έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικασθεί εντός της Ένωσης με οριστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σύμφωνα με το νόμο.

ΤΙΤΛΟΣ VII
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

Άρθρο 51
Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη απευθύνονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, καθώς και στα κράτη μέλη, μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης. Κατά συνέπεια, οι ανωτέρω σέβονται τα δικαιώματα, τηρούν τις αρχές και προάγουν την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες τους και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως της απονέμονται από τις Συνθήκες.
2. Ο παρών Χάρτης δεν διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες και καθήκοντα για την Ένωση, ούτε τροποποιεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα όπως ορίζονται στις Συνθήκες.

Άρθρο 52
Εμβέλεια και ερμηνεία των δικαιωμάτων και των αρχών

1. Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.
2. Τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τον παρόντα Χάρτη και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διατάξεων των Συνθηκών ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται σε αυτές.
3. Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η έννοια και η εμβέλειά τους είναι

ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία.

4. Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης αναγνωρίζει θεμελιώδη δικαιώματα όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, τα εν λόγω δικαιώματα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις παραδόσεις αυτές.

5. Οι διατάξεις του παρόντος Χάρτη που περιέχουν αρχές μπορούν να εφαρμόζονται με νομοθετικές και εκτελεστικές πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και με πράξεις των κρατών μελών όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, κατά την άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Η επίκληση των διατάξεων αυτών ενώπιον δικαστηρίου είναι παραδεκτή μόνον για την ερμηνεία των εν λόγω πράξεων και τον έλεγχο της νομιμότητάς τους.

6. Οι εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη όπως καθορίζεται στον παρόντα Χάρτη.

7. Τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών λαμβάνουν δεόντως υπόψη τους τις επεξηγήσεις οι οποίες έχουν εκπονηθεί με σκοπό την παροχή κατευθύνσεων για την ερμηνεία του παρόντος Χάρτη.

Άρθρο 53
Επίπεδο προστασίας

Καμία διάταξη του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής από το δίκαιο της Ένωσης, το διεθνές δίκαιο καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες είναι μέρη η Ένωση, ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.

Άρθρο 54
Απαγόρευση της κατάχρησης δικαιώματος

Καμία από τις διατάξεις του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως συνεπαγόμενη δικαίωμα επίδοσης σε δραστηριότητα ή εκτέλεσης πράξης που αποσκοπεί στην κατάλυση των δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη ή σε περιορισμούς των δικαιωμάτων και ελευθεριών ευρύτερους από τους προβλεπόμενους σε αυτόν.

Το ανωτέρω κείμενο αναπαράγει, προσαρμόζοντάς τον, τον Χάρτη κατά τη διακήρυξή του στις 7 Δεκεμβρίου 2000 και θα τον αντικαταστήσει από την ημέρα έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.

Съставено в Страсбург на дванадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Estrasburgo, el doce de diciembre de dos mil siete.

Ve Štrasburku dne dvanáctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Strasbourg den tolvte december to tusind og syv.

Geschehen zu Strassburg am zwölften Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kaheteistkümnendal päeval Strasbourgis.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις δώδεκα Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Strasbourg on the twelfth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Strasbourg, le douze décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh in Strasbourg an dara lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Strasburgo, addì dodici dicembre duemilasette.

Strasbūrā, divtūkstoš septītā gada divpadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio dvyliktą dieną Strasbūre.

Kelt Strasbourgban, a kétezer-hetedik év december tizenkettedik napján.

Magħmul fi Strasburgu, fit-tnax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgħa.

Gedaan te Straatsburg, de twaalfde december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Strasburgu dnia dwunastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Estrasburgo, em doze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Strasbourg, la doisprezece decembrie două mii □apte.

V Štrasburgu dňa dvanásteho decembra dvetisícsedem.

V Strasbourgu, dne dvanajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Strasbourgissa kahdentenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Strasbourg den tolfte december tjugohundrasju.

За Европейския парламент

Por el Parlamento Europeo

Za Evropský parlament

For Europa-Parlamentet

Im Namen des Europäischen Parlaments

Euroopa Parlamendi nimel

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

For the European Parliament

Pour le Parlement européen

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa

Per il Parlamento europeo

Eiroparlamenta vārdā

Europos Parlamento vardu

Az Európai Parlament részéről

Għall-Parlament Ewropew

Voor het Europees Parlement

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Pelo Parlamento Europeu

Pentru Parlamentul European

za Európsky parlament

za Evropski parlament

Euroopan parlamentin puolesta

På Europaparlamentets vägnar

Председател

El Presidente

Předseda

Formand

Der Präsident

eesistuja

O Πρόεδρος

The President

Le Président

An tUachtarán

Il Presidente

Priekšsēdētājs

Pirmininkas

Az elnök

Il-President

de Voorzitter

Przewodniczący

O Presidente

Preşedintele

predseda

Predsednik

Puheenjohtaja

Ordförande

*** Υπογραφή ***

За Съвета на Европейския съюз

Por el Consejo de la Unión Europea

Za Radu Evropské unie

For Rådet for Den Europæiske Union

Für den Rat der Europäischen Union

Euroopa Liidu Nõukogu nimel

Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

For the Council of the European Union

Pour le Conseil de l'Union européenne

Thar ceann Chomhairle an Aontais Eorpaigh

Per il Consiglio dell'Unione europea

Eiropas Savienības Padomes vārdā

Europos Sąjungos Tarybos vardu

Az Európai Unió Tanácsa részéről

Għall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea

Voor de Raad van de Europese Unie

W imieniu Rady Unii Europejskiej

Pelo Conselho da União Europeia

Pentru Consiliul Uniunii Europene

za Radu Európskej únie

za Svet Evropske unije

Euroopan unionin neuvoston puolesta

För Europeiska unionens råd

Председател

El Presidente

Předseda

Formand

Der Präsident

eesistuja

Ο Πρόεδρος

The President

Le Président

An tUachtarán

Il Presidente

Priekšsēdētājs

Pirmininkas

Az elnök

Il-President

de Voorzitter

Przewodniczący

O Presidente

Preşedintele

predseda

Predsednik

Puheenjohtaja

Ordförande

*** Υπογραφή ***

За Комисията на Европейските общности

Por la Comisión de las Comunidades Europeas

Za Komisi Evropských společenství

For Kommission for De Europæiske Fællesskaber

Für die Kommission der Europäischen Gemeinschaften

Euroopa Ühenduste Komisjoni nimel

Για την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

For the Commission of the European Communities

Pour la Commission des communautés européennes

Thar ceann Choimisiún na gComhphobal Eorpach

Per la Commissione delle Comunità europee

Eiropas Kopienu Komisijas vārdā

Europos Bendrijų Komisijos vardu

Az Európai Közösségek Bizottsága részéről

Għall-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej

Voor de Commissie van de Europese Gemeenschappen

W imieniu Komisji Wspólnot Europejskich

Pela Comissão das Comunidades Europeias

Pentru Comisia Comunităţilor Europene

Za Komisiu Európskych spoločenstiev

Za Komisijo Evropskih skupnosti

Euroopan yhteisöjen komission puolesta

På Europeiska gemenskapernas kommissions vägnar

Председател

El Presidente

Předseda

Formand

Der Präsident

eesistuja

Ο Πρόεδρος

The President

Le Président

An tUachtarán

Il Presidente

Priekšsēdētājs

Pirmininkas

Az elnök

Il-President

de Voorzitter

Przewodniczący

O Presidente

Preşedintele

predseda

Predsednik

Puheenjohtaja

Ordförande

*** Υπογραφή ***

Επεξηγήσεις (*) σχετικά με τον
Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
(2007/C 303/02)

Οι κάτωθι παρατιθέμενες επεξηγήσεις καταρτίσθηκαν αρχικά υπ' ευθύνη του Προεδρείου της Συνέλευσης που συνέταξε τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενημερώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, κατόπιν των αναπροσαρμογών που επήλθαν στο κείμενο του Χάρτη από τη Συνέλευση αυτή (ιδίως στα άρθρα 51 και 52) και των εξελίξεων του δικαίου της Ένωσης. Αν και οι επεξηγήσεις αυτές καθαυτές δεν έχουν νομική ισχύ, αποτελούν πολύτιμο εργαλείο ερμηνείας για την εξήγηση των διατάξεων του Χάρτη.

ΤΙΤΛΟΣ Ι - ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 1 -
Ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια δεν είναι μόνο θεμελιώδες δικαίωμα αυτή καθεαυτή, αλλά αποτελεί την ίδια τη βάση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η Οικουμενική Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου του 1948 κατοχυρώνει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια στο προοίμιό της: «... επειδή η αναγνώριση της αξιοπρέπειας, που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρώπινης οικογένειας, καθώς και των ίσων και αναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους, αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο». Στην απόφαση του της 9ης Οκτωβρίου 2001 στην υπόθεση C-377/98 Κάτω Χώρες κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλ. 2001, σ. I-7079, στις παραγράφους 70 έως 77 του σκεπτικού, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το θεμελιώδες δικαίωμα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αποτελεί στοιχείο του δικαίου της Ένωσης.

Από τα ανωτέρω συνάγεται, ιδίως, ότι κανένα από τα δικαιώματα που ορίζει ο παρών Χάρτης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προσβολή της αξιοπρέπειας άλλου προσώπου και ότι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια ανήκει καθ' υπόσταση στα δικαιώματα που ορίζει ο παρών Χάρτης. Δεν μπορεί ως εκ τούτου να θιγεί ούτε κατά τον περιορισμό δικαιώματος.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 2 -
Δικαίωμα στη ζωή

1. Η παράγραφος 1 αυτού του άρθρου βασίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτη φράση, της ΕΣΑΔ που έχει ως εξής:

«1. Το δικαίωμα εκάστου προσώπου εις την ζωή προστατεύεται υπό του νόμου..».

2. Η δεύτερη φράση της εν λόγω διατάξεως, η οποία έχει ως αντικείμενο τη θανατική ποινή, αχρηστεύθηκε με την έναρξη ισχύος του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 6 που προσαρτάται στην ΕΣΑΔ, το οποίο ορίζει τα εξής:

«Η ποινή του θανάτου καταργείται. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί σε μια τέτοια ποινή, ούτε να υποβληθεί στην εκτέλεσή της».

Σε αυτή τη διάταξη βασίζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του Χάρτη.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 2 του Χάρτη αντιστοιχούν σε εκείνες των προαναφερθέντων άρθρων της ΕΣΑΔ και του πρόσθετου πρωτοκόλλου. Έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια σύμφωνα με το άρθρο [52, παράγραφος 3] του Χάρτη. Επομένως οι «αρνητικοί» ορισμοί που αναφέρονται στην ΕΣΑΔ πρέπει να θεωρούνται ότι αναφέρονται και στο Χάρτη:

α) άρθρο 2, παράγραφος 2, της ΕΣΑΔ:

«Ο θάνατος δεν θεωρείται ως επιβαλλόμενος κατά παράβασιν του άρθρου τούτου, εις ας περιπτώσεις θα επήρχετο συνεπεία χρήσεως βίας κατάστασης απολύτως αναγκαίας:

α) δια την υπεράσπιση- οιουδήποτε προσώπου κατά παρανόμου βίας,

β) δια την πραγματοποίησιν νομίμου συλλήψεως ή προς παρεμπόδισιν αποδράσεως προσώπου νομίμως κρατουμένου,

γ) δια την καταστολήν, συμφώνως τω νόμω, στάσεως ή ανταρσίας».

β) άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 6 που προσαρτάται στην ΕΣΑΔ:

Ένα Κράτος μπορεί να προβλέπει στη νομοθεσία του την ποινή του θανάτου για πράξεις που έχουν τελεσθεί σε καιρό πολέμου ή επικείμενου κινδύνου πολέμου. Μια τέτοια ποινή θα απαγγέλλεται μόνο σε περιπτώσεις που προβλέπει η νομοθεσία του και σύμφωνα με τις διατάξεις της.».

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 3 -
Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου

1. Στην απόφασή του της 9ης Οκτωβρίου 2001, στην υπόθεση C-377/98 Κάτω Χώρες κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλ. 2001, σ. 1-7079, στις παραγράφους 70, 78, 79 και 80 του σκεπτικού, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το θεμελιώδες δικαίωμα της ανθρώπινης ακεραιότητας αποτελεί στοιχείο του δικαίου της Ένωσης και περιλαμβάνει, στο πλαίσιο της ιατρικής και της βιολογίας, την ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του δότη και του λήπτη.

2. Οι αρχές του άρθρου [3] του Χάρτη περιέχονται στη Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική, που εγκρίθηκε στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ 164 και πρόσθετο πρωτόκολλο ΣτΕ 168). Ο παρών Χάρτης δεν εισάγει παρεκκλίσεις από τις εν λόγω διατάξεις και απαγορεύει μόνον την αναπαραγωγική κλωνοποίηση. Δεν επιτρέπει ούτε απαγορεύει τις άλλες μορφές κλωνοποίησης. Επομένως, ουδόλως εμποδίζει το νομοθέτη να απαγορεύσει τις άλλες μορφές κλωνοποίησης.

3. Η αναφορά στις πρακτικές της ευγονικής, ιδίως σε αυτές που αποσκοπούν στην επιλογή των προσώπων, έχει ως στόχο τις περιπτώσεις στις οποίες οργανώνονται και εφαρμόζονται προγράμματα επιλογής που περιλαμβάνουν, π.χ. εκστρατείες στείρωσης, εξαναγκασμένες εγκυμοσύνες και υποχρεωτικούς γάμους μεταξύ της ίδιας εθνότητας, όλες τις πράξεις οι οποίες θεωρούνται διεθνή εγκλήματα από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που υπεγράφη στη Ρώμη, στις 17 Ιουλίου 1998 (βλέπε άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ).

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 4 -
Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των
απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης

Το δικαίωμα του άρθρου 4 αντιστοιχεί στο προβλεπόμενο από το άρθρο 3 της ΕΣΑΔ, το οποίο έχει την ίδια ακριβώς διατύπωση. «Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχείρισιν απάνθρωπους ή εξευτελιστικός». Κατ' εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, το άρθρο αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το άρθρο 3 της ΕΣΑΔ.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 5 -
Απαγόρευση της δουλείας
και της αναγκαστικής εργασίας

1. Το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2 της ΕΣΑΔ, που έχει ανάλογο περιεχόμενο. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, το δικαίωμα αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το άρθρο 4 της Σύμβασης. Ως εκ τούτου:

- ουδείς περιορισμός δύναται να θίξει νομίμως το δικαίωμα που προβλέπεται στην παράγραφο 1,

- στην παράγραφο 2, η έννοια της «αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας» πρέπει να εννοείται λαμβάνοντας υπόψη τους «αρνητικούς» ορισμούς του άρθρου 4, παράγραφος 3 της ΕΣΑΔ:

«Δεν θεωρείται ως "αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία" κατά την έννοια του παρόντος άρθρου:

- α) πάσα εργασία ζητούμενη, παρά προσώπου κρατουμένου συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 5 της παρούσης Συμβάσεως ή κατά την διαρκειών της υπό όρους απολύσεώς του,

β) πάσα υπηρεσία στρατιωτικής φύσεως ή, εις την περίπτωσιν των εχόντων αντιρρήσεις συνειδήσεως εις τας χώρας όπου τούτο αναγνωρίζεται ως νόμιμον, πάσα άλλη υπηρεσία εις αντικατάστασιν της υποχρεωτικής στρατιωτικής υπηρεσίας,

γ) πάσα υπηρεσία ζητούμενη εις περίπτωσιν κρίσεων ή θεομηνιών, αι οποίαι απειλούν την ζωήν ή την ευδαιμονίαν του συνόλου,

δ) πάσα εργασία ή υπηρεσία απαρτίζουσα μέρος των τακτικών υποχρεώσεων του πολίτου».

2. Η παράγραφος 3 απορρέει άμεσα από την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και λαμβάνει υπόψη νεοφανείς μορφές οργανωμένου εγκλήματος, όπως η οργάνωση κερδοσκοπικών κυκλωμάτων παράνομης μετανάστευσης ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Η σύμβαση Ευρωπόλ περιέχει στο Παράρτημα τον ακόλουθο ορισμό της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση: «Εμπορία ανθρώπων: η υπαγωγή ενός προσώπου στην πραγματική και παράνομη εξουσία άλλων προσώπων διά χρήσεως βίας, απειλών ή διά της εκμεταλλεύσεως σχέσεως εξαρτήσεως ή διά τεχνασμάτων, με σκοπό ιδίως την εκμετάλλευση της πορνείας άλλων, την εκμετάλλευση και άσκηση σεξουαλικής βίας κατ' ανηλίκων ή την διενέργεια εμπορίου, συνδεόμενου προς εγκατάλειψη τέκνου.». Το κεφάλαιο VI της Σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν, που έχει ενσωματωθεί στο κεκτημένο της Ένωσης και στο οποίο συμμετέχουν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία, περιέχει στο άρθρο 27, παράγραφος 1, την εξής φράση που αφορά τα κυκλώματα λαθρομετανάστευσης: «Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να θεσμοθετήσουν τις αρμόζουσες κυρώσεις κατά οιουδήποτε ο οποίος για κερδοσκοπικούς λόγους βοηθά ή επιχειρεί να βοηθήσει αλλοδαπό να εισέλθει ή να διαμείνει στο έδαφος ενός εκ των συμβαλλομένων μερών, κατά παράβαση της νομοθεσίας του συμβαλλόμενου αυτού μέρους της σχετικής με την είσοδο και διαμονή αλλοδαπών». Στις 19 Ιουλίου 2002, το Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (ΕΕ L203, 1.8.2002. σ. 1) της οποίας το άρθρο 1 ορίζει λεπτομερώς τα εγκλήματα τα σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, με σκοπό την εκμετάλλευση της εργασίας τους ή τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση, τα οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να καταστήσουν αξιόποινα δυνάμει της εν λόγω απόφασης-πλαισίου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 6 -
Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια

Τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 6 αντιστοιχούν στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται με το άρθρο 5 της ΕΣΑΔ, με τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, έχουν την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια. Ως εκ τούτου, οι περιορισμοί που μπορούν νομίμως να τους επιβληθούν δεν μπορούν να υπερβαίνουν εκείνους που επιτρέπονται από την ΕΣΑΔ, στην ίδια τη διατύπωση του άρθρου 5:

«1. Παν πρόσωπο έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

α) εάν κρατήται κανονικώς κατόπιν καταδίκης υπό αρμοδίου δικαστηρίου,

β) εάν υπεβλήθη εις κανονικήν σύλληψιν ή κράτησιν λόγω ανυποταγής εις νόμιμον διαταγήν δικαστηρίου, ή εις εγγύησιν εκτελέσεως υποχρεώσεως οριζόμενης υπό του νόμου,

γ) εάν συνελήφθη και κρατείται όπως οδηγηθή ενώπιον της αρμοδίας δικαστικής αρχής εις την περίπτωσιν ευλόγου υπονοίας ότι διέπραξεν αδίκημα, ή υπάρχουν λογικά δεδομένα προς παραδοχήν της ανάγκης όπως ούτος εμποδισθή από του να διάπραξη αδίκημα ή δραπέτευση μετά την διάπραξιν τούτου,

δ) εάν πρόκειται περί νομίμου κρατήσεως ανηλίκου, αποφασισθείσης δια την επιτήρησαν της ανατροφής του, ή την νόμιμον κράτησίν του ίνα πάρα πεμφθή ενώπιον της αρμοδίας αρχής,

ε) εάν πρόκειται περί νομίμου κρατήσεως προσώπου, το οποίο ενδέχεται να διάδοση μολυσματικήν ασθένειαν, ψυχοπαθούς, αλκοολικού, τοξικομανούς ή πλάνητος,

στ) εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθη παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκ κρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως.

2. Παν συλληφθέν πρόσωπον δέον να πληροφορήται κατά το δυνατόν συντομώτερον και εις γλώσσαν την οποίαν εννοεί, τους λόγους της συλλήψεως του ως και πάσαν διατυπουμένην εναντίον του κατηγορίαν.

3. Παν πρόσωπον συλληφθέν ή κρατηθέν, υπό τας προβλεπόμενος εν παραγράφω 1γ του παρόντος άρθρου συνθήκας οφείλει να παραπεμφθή συντόμως ενώπιον δικαστού ή ετέρου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελή δικαστικά καθήκοντα, έχει δε το δικαίωμα να δικασθή εντός λογικής προθεσμίας ή απολυθή κατά την διαδικασίαν. Η απόλυσις δύναται να εξαρτηθή από εγγύησιν εξασφαλίζουσαν την παράστασιν του ενδιαφερομένου εις την δικάσιμον.

4. Παν πρόσωπον στερούμενον της ελευθερίας του συνεπεία συλλήψεως ή κρατήσεως έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, ίνα τούτο αποφασίση εντός βραχείας προθεσμίας επί του νομίμου της κρατήσεως το« και διάταξη την απόλυσίν του εν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως.

5. Παν πρόσωπον θύμα συλλήψεως ή κρατήσεως υπό συνθήκας αντιθέτους προς τας ανωτέρω διατάξεις, έχει δικαίωμα επανορθώσεως.»

Τα κατά το άρθρο 6 δικαιώματα πρέπει να γίνονται ιδίως σεβαστά όταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εκδίδουν νομοθετικές πράξεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, βάσει των άρθρων 82, 83 και 85 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως για τον καθορισμό των ελαχίστων κοινών διατάξεων όσον αφορά το χαρακτηρισμό των εγκλημάτων, τις ποινές και ορισμένες δικονομικές πτυχές.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 7 -
Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 7 αντιστοιχούν στα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 της ΕΣΑΔ. Για να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της τεχνολογίας, η λέξη «αλληλογραφία» έχει αντικατασταθεί από τη λέξη «επικοινωνίες».

Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, το δικαίωμα αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το αντίστοιχο άρθρο της ΕΣΑΔ. Ως εκ τούτου, οι περιορισμοί που μπορούν να τους επιβληθούν συννόμως είναι οι ίδιοι με εκείνους που επιτρέπονται στο πλαίσιο του εν λόγω άρθρου 8:

«1. Πάν πρόσωπο δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξη επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αύτη προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μιαν δημοκρατικήν κοινωνίαν, είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισαν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.»

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 8 -
Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Το παρόν άρθρο βασίστηκε στο άρθρο 286 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στην οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L281. 23.11.1995. σ.31). καθώς και στο άρθρο 8 της ΕΣΑΔ και στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της 28ης Ιανουαρίου 1981, η οποία έχει κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη. Το άρθρο 286 της Συνθήκης ΕΚ έχει πλέον αντικατασταθεί από το άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 39 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8. 12.1.2001. σ. 1) Η προαναφερόμενη οδηγία και ο εν λόγω κανονισμός περιέχουν όρους και περιορισμούς σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 9 -
Δικαίωμα γάμου και δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας

Το άρθρο αυτό βασίζεται στο άρθρο 12 της ΕΣΑΔ, το οποίο έχει ως εξής: «Άμα τη συμπληρώσει ηλικίας γάμου, ο ανήρ και η γυνή έχουν το δικαίωμα να συνέρχονται εις γάμον και ιδρύωσιν οικογένειαν συμφώνως προς τους διέποντας το δικαίωμα τούτο εθνικούς νόμους.». Η διατύπωση του εν λόγω δικαιώματος εκσυγχρονίσθηκε ούτως ώστε να καλύπτει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εθνικές νομοθεσίες αναγνωρίζουν άλλους τρόπους δημιουργίας οικογένειας πλην του γάμου. Το άρθρο αυτό δεν απαγορεύει ούτε επιβάλλει την αναγνώριση ως γάμου των ενώσεων μεταξύ προσώπων του ιδίου φύλου. Το εν λόγω δικαίωμα προσομοιάζει, επομένως, στο δικαίωμα που προβλέπεται από την ΕΣΑΔ, αλλά η εμβέλειά του ενδέχεται να είναι ευρύτερη, οσάκις προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 10 -
Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται στην παράγραφο 1 αντιστοιχεί στο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 9 της ΕΣΑΔ και, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με αυτό. Οι περιορισμοί πρέπει ως εκ τούτου να γίνονται εντός των πλαισίων της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 9, η οποία έχει ως εξής: «Η ελευθερία εκδηλώσεως της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν επιτρέπεται να αποτελέσει αντικείμενον ετέρων περιορισμών πέραν των προβλεπομένων υπό του νόμου και αποτελούντων αναγκαία μέτρα, εν δημοκρατική κοινωνία, δια την δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της δημοσίας τάξεως, υγείας και ηθικής, ή την προάσπισιν των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.»

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται στην παράγραφο 2 αντιστοιχεί στις εθνικές συνταγματικές παραδόσεις

και στην εξέλιξη των εθνικών νομοθεσιών ως προς το σημείο αυτό.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 11 -
Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης

1. Το άρθρο 11 αντιστοιχεί στο άρθρο 10 της ΕΣΑΔ, που έχει ως εξής:

«1. Παν πρόσωπο έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας.

2. Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας, δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπόμενους υπό του νόμου και αποτελούντος αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότηταν ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλιση- του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.»

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, το δικαίωμα αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην ΕΣΑΔ. Οι περιορισμοί που μπορούν να επιβληθούν σε αυτό δεν μπορούν, επομένως, να υπερβαίνουν τους προβλεπόμενους στην παράγραφο 2 του άρθρου 10, με την επιφύλαξη των περιορισμών τους οποίους μπορεί να επιφέρει το δίκαιο της Ένωσης περί ανταγωνισμού στην ευχέρεια των κρατών μελών να εγκαθιδρύσουν τα καθεστώτα εκδόσεως αδειών λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, τρίτη φράση της ΕΣΑΔ.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού διευκρινίζει τις συνέπειες της παραγράφου 1 όσον αφορά την ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στηρίζεται ιδίως στην νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την τηλεόραση, ιδίως στην υπόθεση C-288/89 (απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991, Stichting Collectieve Aittennevoorziening Gouda κ.α., Συλλ. 1991, σ. 1-4007) και στο πρωτόκολλο για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη, το οποίο προσαρτήθηκε στη Συνθήκη ΕΚ και τώρα πλέον στις Συνθήκες, καθώς επίσης και στην οδηγία 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου (βλέπε ιδίως την αιτιολογική σκέψη 17).

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 12 -
Ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις διατάξεις του άρθρου 11 της ΕΣΑΔ, το οποίο έχει ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και εις την ελευθερίαν συνεταιρισμού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ιδρύσεως μετ' άλλων συνδικάτων και προσχωρήσεως εις συνδικάτα επί σκοπώ προασπίσεως των συμφερόντων του.

2. Η άσκησις των δικαιωμάτων τούτων δεν επιτρέπεται να υπαχθή εις ετέρους περιορισμούς πέραν των υπό του νόμου προβλεπομένων και αποτελούντων αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία, δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας και της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων. Το παρόν άρθρον δεν απαγορεύει την επιβολήν νομίμων περιορισμών εις την άσκησιν των δικαιωμάτων τούτων υπό μελών των ενόπλων δυνάμεων, της αστυνομίας ή των διοικητικών υπηρεσιών του Κράτους.»

Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου 12 έχουν την ίδια έννοια με τις διατάξεις της ΕΣΑΔ, αλλά η εμβέλειά τους είναι ευρύτερη, δεδομένου ότι μπορούν να εφαρμοσθούν σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού επιπέδου. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 του Χάρτη, οι περιορισμοί του δικαιώματος αυτού δεν δύνανται να υπερβαίνουν αυτούς που θεωρούνται ως νόμιμοι δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 11 της ΕΣΑΔ.

2. Αυτό το δικαίωμα θεμελιώνεται επίσης στο άρθρο 11 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού αντιστοιχεί στο άρθρο 10, παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 13 -
Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης

Το δικαίωμα αυτό συνάγεται πρωτίστως από τις ελευθερίες σκέψης και έκφρασης. Ασκείται στα πλαίσια του άρθρου 1 και μπορεί να υπαχθεί στους περιορισμούς που επιτρέπονται από το άρθρο 10 της ΕΣΑΔ.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 14 -
Δικαίωμα εκπαίδευσης

1. Το άρθρο αυτό εμπνέεται τόσο από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών όσο και από το άρθρο 2 του πρόσθετου πρωτοκόλλου της ΕΣΑΔ, που έχει ως εξής:

«Ουδείς δύναται να στερηθή του δικαιώματος όπως εκπαιδευθή. Παν Κράτος εν τη ασκήσει των αναλαμβανομένων υπ' αυτού καθηκόντων επί του πεδίου της μορφώσεως και της εκπαιδεύσεως θα σέβεται το δικαίωμα των γονέων - όπως εξασφαλίζωσι την μόρφωσιν και εκπαίδευσιν ταύτην συμφώνως προς τας ιδίας αυτών θρησκευτικός και φιλοσοφικός πεποιθήσεις.»

Κρίθηκε σκόπιμο να επεκταθεί το άρθρο αυτό στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση (βλέπε σημείο 15 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και άρθρο 10 του Κοινωνικού Χάρτη) καθώς και να προστεθεί η αρχή του δωρεάν χαρακτήρα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Όπως έχει διατυπωθεί η αρχή αυτή, συνεπάγεται απλώς ότι, όσον αφορά την υποχρεωτική εκπαίδευση, κάθε παιδί πρέπει να έχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε εκπαιδευτικό ίδρυμα που παρέχει δωρεάν υπηρε-

σίες. Δεν επιβάλλει σε όλα τα ιδρύματα που παρέχουν εκπαίδευση ή επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση, ιδίως δε τα ιδιωτικά, να προσφέρουν δωρεάν υπηρεσίες. Ούτε απαγορεύει ορισμένες μορφές διδασκαλίας να παρέχονται επί πληρωμή, εφόσον το κράτος λαμβάνει μέτρα για να χορηγήσει οικονομική αντιστάθμιση. Στο βαθμό που ο Χάρτης εφαρμόζεται στην Ένωση, αυτό σημαίνει ότι, στο πλαίσιο των πολιτικών της για την κατάρτιση, η Ένωση υποχρεούται να σέβεται το δωρεάν χαρακτήρα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, χωρίς να δημιουργούνται βεβαίως κατά τον τρόπο αυτό νέες αρμοδιότητες. Όσον αφορά το δικαίωμα των γονέων, πρέπει να ερμηνεύεται σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 24.

2. Η ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοσίων ή ιδιωτικών, κατοχυρώνεται ως μορφή της επιχειρηματικής ελευθερίας, όμως περιορίζεται από το σεβασμό των δημοκρατικών αρχών και ασκείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζουν οι εθνικές νομοθεσίες.»

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 15 -
Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία

Η ελευθερία του επαγγέλματος, που κατοχυρώνεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 15, αναγνωρίζεται στη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 14ης Μαΐου 1974, υποθ. 4/73, Nold, Συλλ. 1974, σ. 491, παράγραφοι 12-14 του σκεπτικού· της 13ης Δεκεμβρίου 1979, υποθ. 44/79, Hauer, Συλλ. 1979, σ. 3727· της 8ης Οκτωβρίου 1986, υποθ. 234/85, Keller, Συλλ. 1986, 2897, παράγραφος 8 του σκεπτικού).

Η παράγραφος αυτή εμπνέεται επίσης από το άρθρο 1, παράγραφος 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, ο οποίος υπεγράφη στις 18 Οκτωβρίου 1961, και κυρώθηκε από όλα τα κράτη μέλη καθώς και από το σημείο 4 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων της 9ης Δεκεμβρίου 1989. Η έκφραση «συνθήκες εργασίας» πρέπει να εννοηθεί όπως στο άρθρο 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δεύτερη παράγραφος προβλέπει τις τρεις ελευθερίες που κατοχυρώνονται στα άρθρα 26 και 45, 49 και 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, την ελευθερία εγκατάστασης και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών.

Η τρίτη παράγραφος βασίστηκε στο άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο ζ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στο άρθρο 19, παράγραφος 4 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, ο οποίος υπεγράφη στις 18 Οκτωβρίου 1961 και κυρώθηκε από όλα τα κράτη μέλη. Εφαρμόζεται, επομένως, το άρθρο 52, παράγραφος 2 του Χάρτη. Το θέμα της πρόσληψης ναυτών που έχουν την ιθαγένεια τρίτων κρατών στα πληρώματα πλοίων που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Ένωσης ρυθμίζεται από το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 16 -
Επιχειρηματική ελευθερία

Το άρθρο αυτό βασίζεται στη νομολογία του Δικαστηρίου, το οποίο έχει αναγνωρίσει την ελευθερία άσκησης οικονομικής ή εμπορικής δραστηριότητας (βλ. τις αποφάσεις της 14ης Μαΐου 1974, υποθ. 4/73, Nold, Συλλ. 1974, σ. 491, παράγραφος 14 του σκεπτικού και της 27ης Σεπτεμβρίου 1979, υποθ. 230/78, SpA Eridania και άλλοι, Συλλ. 1979, σ. 2749, παράγραφοι 20 και 31 του σκεπτικού) και την ελευθερία των συμβάσεων (βλ. μεταξύ άλλων, την απόφαση «Sukkerfabriken Nykoebing», υποθ. 151/78, Συλλ. 1979, σ. 1, παράγραφος 19 του σκεπτικού· την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-240/97, Συλλ. 1999, σ. 1-6571, παράγραφος 99 του σκεπτικού, και στο άρθρο 119, παράγραφοι 1 και 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αναγνωρίζει τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Το δικαίωμα αυτό ασκείται βεβαίως τηρουμένου του δικαίου της Ένωσης και των εθνικών νομοθεσιών. Μπορεί να υπόκειται στους περιορισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 52, παράγραφος 1 του Χάρτη.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 17 -
Δικαίωμα ιδιοκτησίας

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 1 του πρόσθετου πρωτοκόλλου της ΕΣΑΔ:

«Παν φυσικών ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπόμενους υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους.

Αι προαναφερόμενοι διατάξεις δεν θίγουσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύι Νόμους ους ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Πρόκειται για θεμελιώδη αρχή που είναι κοινή σε όλα τα εθνικά συντάγματα. Έχει κατοχυρωθεί παγίως από τη νομολογία του Δικαστηρίου και κατά κύριο λόγο στην απόφαση Hauer (13 Δεκεμβρίου 1979, Συλλ. 1979, σ. 3727). Η διατύπωση εκσυγχρονίσθηκε, αλλά σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3 το δικαίωμα αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην ΕΣΑΔ και δεν επιτρέπεται η υπέρβαση των περιορισμών που προβλέπονται σε αυτήν.

Λόγω της αυξανόμενης σημασίας της, και του παράγωγου κοινοτικού δικαίου, στην παράγραφο 2 αναφέρεται ρητά η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, η οποία αποτελεί μία από τις πτυχές του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Η διανοητική ιδιοκτησία καλύπτει όχι μόνο τη λογοτεχνική και καλλιτεχνική ιδιοκτησία αλλά επίσης, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας και σημάτων καθώς και τα συγγενικά δικαιώματα. Οι διασφαλίσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται καταλλήλως στην διανοητική ιδιοκτησία.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 18 -
Δικαίωμα ασύλου

Το κείμενο του άρθρου βασίστηκε στο άρθρο 63 της Συνθήκης ΕΚ, που έχει πλέον αντικατασταθεί από το άρθρο 78 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο επιβάλλει στην Ένωση την τήρηση

της Σύμβασης της Γενεύης περί των προσφύγων. Είναι σκόπιμη η παραπομπή στις διατάξεις των Πρωτοκόλλων σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία που είναι προσαρτημένα στις Συνθήκες, καθώς και με τη Δανία, για να προσδιορισθεί σε ποιο βαθμό τα εν λόγω κράτη μέλη εφαρμόζουν εν προκειμένο) το δίκαιο της Ένωσης και σε ποιο βαθμό το εν λόγω άρθρο εφαρμόζεται σε αυτό τα κράτη μέλη. Το άρθρο αυτό τηρεί το πρωτόκολλο σχετικά με το άσυλο, το οποίο είναι προσαρτημένο στις Συνθήκες.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 19 -
Προστασία σε περίπτωση
απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης

Η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το άρθρο 4 του πρόσθετου πρωτοκόλλου αριθ. 4 της ΕΣΑΔ όσον αφορά τις ομαδικές απελάσεις. Στόχος της είναι να εξασφαλισθεί ότι κάθε απόφαση θα βασίζεται σε ειδική εξέταση και ότι δεν θα είναι δυνατόν να αποφασίζεται με ενιαίο μέτρο η απέλαση όλων των προσώπων που έχουν την ιθαγένεια συγκεκριμένου κράτους (βλέπε επίσης το άρθρο 13 του Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα).

Η παράγραφος 2 ενσωματώνει τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όσον αφορά το άρθρο 3 της ΕΣΑΔ (βλ. Ahmed κατά Αυστρίας, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1996, Συλλ. 1996, - VI, σ. 2206 και Soering, απόφαση της 7ης Ιουλίου 1989).

ΤΙΤΛΟΣ III – ΙΣΟΤΗΤΑ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 20 -
Ισότητα έναντι του νόμου

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στη γενική αρχή δικαίου, η οποία είναι εγγεγραμμένη σε όλα τα ευρωπαϊκά συντάγματα και την οποία το Δικαστήριο έκρινε ως θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου (απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1984, Racke, υπόθεση 283/83, Συλλ. 1984, σ. 3791, απόφαση της 17ης Απριλίου 1997, υπόθεση 15/95, EARL, Συλλ. 1997, σ. 1-1901, και απόφαση της 13ηςΑπρΛίου 2000, υπόθεση 292/97, Karlsson, Συλλ. 2000, σ. 2737).

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 21 -
Απαγόρευση διακρίσεων

Η παράγραφος 1 πηγάζει από το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, που πλέον έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 19 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το άρθρο 14 της ΕΣΑΔ καθώς και από το άρθρο 11 της Σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική όσον αφορά τη γενετική κληρονομιά. Εφόσον συμπίπτει με το άρθρο 14 της ΕΣΑΔ, εφαρμόζεται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.

Δεν υπάρχει καμία αντίφαση ή ασυμβατότητα μεταξύ της παραγράφου 1 και του άρθρου 19 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έχει διαφορετικό πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο: το άρθρο 19 απονέμει στην Ένωση την αρμοδιότητα να θεσπίζει νομοθετικές πράξεις, μεταξύ άλλων προς εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών διακρίσεων που απαριθμούνται εξαντλητικά στο εν λόγω άρθρο. Η συγκεκριμένη νομοθεσία μπορεί να καλύπτει τη δράση των αρχών κράτους μέλους (καθώς και τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών) σε οποιοδήποτε τομέα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ένωσης. Αντίθετα, η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 21 δεν παρέχει καμία αρμοδιότητα θέσπισης νόμων κατά των διακρίσεων σε αυτούς τους τομείς δράσης των κρατών μελών ή ιδιωτών, ούτε καθορίζει γενικές απαγορεύσεις διακρίσεων στους εν λόγω τομείς. Αντ' αυτού, αφορά μόνο περιπτώσεις διακρίσεων από τα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που τους έχουν ανατεθεί δυνάμει των Συνθηκών, καθώς και από τα κράτη μέλη μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης. Επομένως, η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει το εύρος των αρμοδιοτήτων που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 19 ούτε την ερμηνεία που δίνεται στο άρθρο αυτό.

Η παράγραφος 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 18, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 22 -
Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία

Το άρθρο αυτό βασίσθηκε στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 151, παράγραφοι 1 και 4 της Συνθήκης ΕΚ, που πλέον έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 167, παράγραφοι 1 και 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με τον πολιτισμό. Εξάλλου, ο σεβασμός της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας επιβάλλεται πλέον και από το άρθρο 3, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το εν λόγω άρθρο εμπνέεται επίσης από τη δήλωση αριθ. 11 που προσαρτάται στην τελική πράξη της Συνθήκης του Άμστερνταμ για το καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών οργανώσεων, που έχει πλέον συμπεριληφθεί στο άρθρο 17 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 23 -
Ισότητα γυναικών και ανδρών

Το πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου βασίσθηκε στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ, που έχουν πλέον αντικατασταθεί από το άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία επιβάλλουν ως στόχο στην Ένωση την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, και στο άρθρο 157, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμπνέεται από το άρθρο 20 του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 3ης Μαΐου 1996 και από το σημείο 16 του κοινοτικού Χάρτη των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Βασίζεται επίσης στο άρθρο 157, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 2, παράγραφος 4 της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών όσον

αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση, και τις συνθήκες εργασίας.

Το δεύτερο εδάφιο επαναδιατυπώνει, με πιο σύντομο τρόπο, το άρθρο 157, παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το οποίο η αρχή ίσης μεταχείρισης δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων σχετικά με ειδικά πλεονεκτήματα προς διευκόλυνση της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας από το υποεκπροσωπούμενο φύλο ή προς πρόληψη ή αντιστάθμιση μειονεκτημάτων στην επαγγελματική σταδιοδρομία. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, η εν λόγω παράγραφος δεν τροποποιεί το άρθρο 157, παράγραφος 4.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 24 -
Δικαιώματα του παιδιού

Το άρθρο αυτό βασίζεται στη Σύμβαση της Νέας Υόρκης για τα δικαιώματα του παιδιού, η οποία υπεγράφη στις 20 Νοεμβρίου 1989 και έχει κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη, ιδίως δε στα άρθρα 3, 9, 12 και 13 της εν λόγω Σύμβασης.

Στην παράγραφο 3 λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η νομοθεσία της Ένωσης επί αστικών θεμάτων με διασυνοριακές επιπτώσεις, για την οποία το άρθρο 81 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απονέμει τις αναγκαίες εξουσίες, μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως δικαιώματα επίσκεψης τα οποία εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά μπορούν να διατηρούν σε τακτική βάση προσωπική και απ' ευθείας επαφή και με τους δύο γονείς τους.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 25 -
Δικαιώματα των ηλικιωμένων

Το εν λόγω άρθρο εμπνέεται από το άρθρο 23 του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και από τα άρθρα 24 και 25 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Εννοείται ότι η συμμετοχή στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο καλύπτει τη συμμετοχή στον πολιτικό βίο.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 26 -
Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες

Η αρχή που περιέχεται στο παρόν άρθρο στηρίζεται στο άρθρο 15 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και εμπνέεται επίσης από το σημείο 26 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

ΤΙΤΛΟΣ IV - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 27 -
Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης

Το εν λόγω άρθρο προέρχεται από τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (άρθρο 21) και τον κοινοτικό Χάρτη των δικαιωμάτων των εργαζομένων (σημεία 17 και 18). Εφαρμόζεται υπό τους όρους που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τα εθνικά δίκαια. Η αναφορά στα ενδεδειγμένα επίπεδα παραπέμπει στα επίπεδα που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή από το εθνικό δίκαιο και τις εθνικές πρακτικές, πράγμα που μπορεί να περιλαμβάνει το ευρωπαϊκό επίπεδο, εφόσον προβλέπεται από την νομοθεσία της Ένωσης. Το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα αυτό είναι σημαντικό: άρθρα 154 και 155 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδηγίες 2002/14/ΕΚ (γενικό πλαίσιο ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα), 98/59/ΕΚ (ομαδικές απολύσεις), 2001/23/ΕΚ (μεταβίβαση επιχειρήσεων) και 94/45/ΕΚ (ευρωπαϊκές επιτροπές επιχειρήσεων).

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 28 -
Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων

Το άρθρο αυτό βασίζεται στο άρθρο 6 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη καθώς και στον κοινοτικό Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων (σημεία 12 έως 14). Το δικαίωμα συλλογικής δράσης έχει αναγνωρισθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ως ένα από τα στοιχεία του συνδικαλιστικού δικαιώματος που ορίζεται στο άρθρο 11 της ΕΣΑΔ. Όσον αφορά τα ενδεδειγμένα επίπεδα τα οποία μπορεί να αφορά η συλλογική διαπραγμάτευση, βλέπε τις επεξηγήσεις του προηγούμενου άρθρου. Ο τρόπος και οι περιορισμοί άσκησης συλλογικών δράσεων, μεταξύ των οποίων και η απεργία, εμπίπτουν στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον μπορούν να διεξαχθούν παράλληλα σε διάφορα κράτη μέλη.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 29 -
Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας

Το άρθρο αυτό βασίζεται στο άρθρο 1, παράγραφος 3 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, καθώς και στο σημείο 13 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 30 -
Προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης

Το άρθρο αυτό εμπνέεται από το άρθρο 24 του αναθεωρημένου Κοινωνικού Χάρτη. Βλέπε επίσης την οδηγία 2001/23/ΕΚ για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων, και την οδηγία 80/987/ΕΟΚ για την προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2002/74/ΕΚ.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 31 -
Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού βασίζεται στην οδηγία 89/391/ΕΟΚ σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία. Εμπνέεται επίσης από το άρθρο 3 του. Κοινωνικού Χάρτη και από το σημείο 19 του κοινοτικού Χάρτη των δικαιωμάτων των εργαζομένων, καθώς και, όσον αφορά το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια κατά την εργασία, από το άρθρο 26 του αναθεωρημένου Κοινωνικού Χάρτη. Η έκφραση «συνθήκες εργασίας» πρέπει να εννοηθεί όπως στο άρθρο 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η παράγραφος 2 βασίζεται στην οδηγία 93/104/ΕΚ όσον αφορά ορισμένα _ στοιχεία της οργάνω-

σης του χρόνου εργασίας, καθώς και στο άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και στο σημείο 8 του κοινοτικού Χάρτη των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 32 -
Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών
και προστασία των νέων στην εργασία

Το άρθρο αυτό βασίζεται στην οδηγία 94/33/ΕΚ σχετικά με την προστασία των νέων κατά την εργασία, καθώς και στο άρθρο 7 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και στα σημεία 20 έως 23 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 33 -
Οικογενειακή ζωή και επαγγελματική ζωή

Η παράγραφος 1 του άρθρου 33 βασίζεται στο άρθρο 16 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη.

Η παράγραφος 2 εμπνέεται από την οδηγία 92/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων κατά την εργασία και από την οδηγία 96/34/ΕΚ σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια η οποία έχει συναφθεί από την UNICE (Ενωση Συνομοσπονδιών Βιομηχανίας και Εργοδοτών της Ευρώπης), το CEEP (Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίων Επιχειρήσεων) και τη CES (Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων). Βασίζεται επίσης στο άρθρο 8 (προστασία της μητρότητας) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και εμπνέεται από το άρθρο 27 (δικαίωμα των εργαζομένων με οικογενειακές ευθύνες για παροχή ίσων ευκαιριών και ίση μεταχείριση), του αναθεωρημένου Κοινωνικού Χάρτη. Ο όρος «μητρότητα» καλύπτει την περίοδο από τη σύλληψη έως το θηλασμό.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 34 -
Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή

Η αρχή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 34 βασίζεται στα άρθρα 153 και 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στο άρθρο 12 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και στο σημείο 10 του κοινοτικού Χάρτη των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Πρέπει να γίνεται σεβαστή από την Ένωση κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που διαθέτει δυνάμει των άρθρων 153 και 156 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μνεία των κοινωνικών υπηρεσιών αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες τέτοιες υπηρεσίες έχουν συσταθεί για να εξασφαλίζουν ορισμένες παροχές αλλά ουδόλως σημαίνει ότι πρέπει να δημιουργούνται τέτοιες υπηρεσίες όταν δεν υπάρχουν. Η έκφραση «μητρότητα« πρέπει να εννοείται υπό την αυτή έννοια όπως και στο προηγούμενο άρθρο.

Η παράγραφος 2 βασίζεται στο άρθρο 12, παράγραφος 4 και στο άρθρο 13, παράγραφος 4 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, καθώς και στο σημείο 2 του κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και αντικατοπτρίζει τους κανόνες που απορρέουν εκ του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και έκτου κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68.

Η τρίτη παράγραφος εμπνέεται από το άρθρο 13 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και τα άρθρα 30 και 31 του αναθεωρημένου Κοινωνικού Χάρτη, καθώς και από το σημείο 10 του κοινοτικού Χάρτη. Πρέπει να τηρείται από την Ένωση στα πλαίσια των πολιτικών που βασίζονται στο άρθρο 153 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 35 -
Προστασία της υγείας

Οι αρχές που περιέχονται σε αυτό το άρθρο βασίζονται στο άρθρο 152 της Συνθήκης ΕΚ, το οποίο έχει αντικατασταθεί πλέον από το άρθρο 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα άρθρα 11 και 13 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη. Η δεύτερη φράση του άρθρου αναπαράγει το άρθρο 168, παράγραφος 1.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 36 -
Πρόσβαση στις υπηρεσίες
γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος

Το άρθρο αυτό είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με το άρθρο 14 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν δημιουργεί νέο δικαίωμα. Θέτει απλώς την αρχή ότι η Ένωση σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως αυτή προβλέπεται στις εθνικές διατάξεις, εφόσον οι διατάξεις αυτές συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 37 -
Προστασία του περιβάλλοντος

Η αρχή που περιέχεται στο άρθρο αυτό βασίστηκε στα άρθρα 2, 6 και 174 της Συνθήκης ΕΚ, τα οποία έχουν πλέον αντικατασταθεί από το άρθρο 3, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 11 και 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμπνέεται επίσης από τις διατάξεις ορισμένων εθνικών συνταγμάτων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 38 -
Προστασία του καταναλωτή

Η αρχή που περιέχεται στο άρθρο αυτό βασίστηκε στο άρθρο 169 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ V - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 39 -
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι
στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το άρθρο 39 εφαρμόζεται υπό τους όρους που προβλέπονται στις Συνθήκες, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2 του Χάρτη. Στην πραγματικότητα, η παράγραφος 1 του άρθρου 39 αντιστοιχεί στο δικαίωμα που διασφαλίζεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. επίσης τη νομική βάση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 22 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών ρυθμίσεων για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος) και η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου στο άρθρο 14, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή

Ένωση. Το άρθρο 39, παράγραφος 2 αναπαράγει τις βασικές αρχές εκλογικού συστήματος σε δημοκρατικό καθεστώς.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 44 -
Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι
στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. επίσης τη νομική βάση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 22 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών ρυθμίσεων για την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος). Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, ασκείται υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτά τα άρθρα των Συνθηκών.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 41 -
Δικαίωμα χρηστής διοίκησης

Το άρθρο 41 βασίζεται στην ύπαρξη της Ένωσης ως κοινότητας δικαίου τα χαρακτηριστικά της οποίας αναπτύχθηκαν από τη νομολογία στην οποία κατοχυρώνεται μεταξύ άλλων η χρηστή διοίκηση ως γενική αρχή δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1992, C-255/90 P, Burban, Συλλ. 1992, σ. 1-2253, καθώς και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-167/94, Nölle, Συλλ. 1995, σ. Π-2589 και της 9ης Ιουλίου 1999, T-231/97, New Europe Consulting κ.α. Συλλ. 1999, σ. Π-2403). Οι εκφράσεις του δικαιώματος αυτού που περιέχονται στις δύο πρώτες παραγράφους απορρέουν από τη νομολογία (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Οκτωβρίου 1987, υποθ. 222/86, Heylens, Συλλ. 1987, σ. 4097, παράγραφος 15 του σκεπτικού της 18ης Οκτωβρίου 1989, υποθ. 374/87, Okrem, Συλλ. 1989, σ. 3283· της 21ηςΝοεμβρίου 1991, C-269/90, TU München, Συλλ. 1991, σ. 1-5469, και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 1994, T-450/93, Lisrestal, Συλλ. 1994, σ. ΙΙ-1177- της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-167/94, Nölle, Συλλ. 1995, σ. Π-2589) και, όσον αφορά την υποχρέωση αιτιολόγησης, από το άρθρο 296 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. επίσης τη νομική βάση του άρθρου 298 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση νομοθετικών πράξεων για την προαγωγή μιας ευρωπαϊκής δημόσιας διοίκησης ανοικτής, αποτελεσματικής και ανεξάρτητης).

Η παράγραφος 3 αναπαράγει το δικαίωμα που διασφαλίζεται πλέον στο άρθρο 340 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παράγραφος 4 αναπαράγει το δικαίωμα που διασφαλίζεται πλέον στο άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ) και στο άρθρο 25 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, τα δικαιώματα αυτά ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που προβλέπονται στις Συνθήκες.

Το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, το οποίο αποτελεί σημαντική πτυχή αυτού του θέματος, διασφαλίζεται στο άρθρο 47 του παρόντος Χάρτη.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 42 -
Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται σε αυτό το άρθρο έχει ληφθεί από το άρθρο 255 της Συνθήκης ΕΚ, βάσει του οποίου εκδόθηκε στη συνέχεια ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001. Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση επεξέτεινε το δικαίωμα αυτό στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών γενικά, ασχέτως της μορφής τους, βλ άρθρο 15, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2 του Χάρτη, το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα ασκείται υπό τους όρους και εντός των ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 15, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 43 -
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται σε αυτό το άρθρο είναι το δικαίωμα που διασφαλίζεται στα άρθρα 20 και 228 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, ασκείται υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτά τα δύο άρθρα.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 44 -
Δικαίωμα αναφοράς

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται σε αυτό το άρθρο είναι το δικαίωμα που διασφαλίζεται στα άρθρα 20 και 227 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, ασκείται υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτά τα δύο άρθρα.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 45 -
Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται στην παράγραφο 1 είναι το δικαίωμα το οποίο εγγυάται το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. επίσης τη νομική βάση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 21 και την απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, υποθ. CM 13/99 Baumbast, Συλλ. 2002, σ. 1-709). Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, το δικαίωμα αυτό ασκείται υπό τους όρους και εντός των ορίων που προβλέπονται στις Συνθήκες.

Η παράγραφος 2 υπενθυμίζει την αρμοδιότητα που παρέχεται στην Ένωση σύμφωνα με τα άρθρα 77, 78 και 79 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξ αυτού συνάγεται ότι η χορήγηση αυτού του δικαιώματος εξαρτάται από την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής εκ μέρους των θεσμικών οργάνων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 46 -
Διπλωματική και προξενική προστασία

Το δικαίωμα που διασφαλίζεται στο άρθρο αυτό είναι το δικαίωμα το οποίο εγγυάται το άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· βλ. επίσης τη νομική βάση του άρθρου 23. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 2, ασκείται υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτά τα άρθρα.

ΤΙΤΛΟΣ VI - ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 47 -
Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής
και αμερόληπτου δικαστηρίου

Το πρώτο εδάφιο βασίζεται στο άρθρο 13 της ΕΣΑΔ:

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίαι παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίαση διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των.»

Εντούτοις, στο δίκαιο της Ένωσης, η προστασία είναι ευρύτερη δεδομένου ότι εγγυάται δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστή. Το Δικαστήριο κατοχύρωσε το δικαίωμα αυτό ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης με την απόφαση του της 15ης Μαΐου 1986 (Johnston, υποθ. 222/84, Συλλ. 1986, σ. 1651· βλ. επίσης τις αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 1987, υποθ. 222/86, Heylcns, Συλλ. 1987, σ. 4097 και της 3ης Δεκεμβρίου 1992, υποθ. C-97/91, Borelli, Συλλ. 1992, σ. I-6313). Κατά το Δικαστήριο, αυτή η γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης ισχύει επίσης για τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Με την ενσωμάτωση της σχετικής νομολογίας στον Χάρτη δεν επιδιώχθηκε η τροποποίηση του συστήματος δικαστικού ελέγχου που προβλέπεται στις Συνθήκες, και ιδίως των κανόνων που διέπουν το παραδεκτό των απ' ευθείας προσφυγών ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση εξέτασε το σύστημα δικαστικού ελέγχου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που διέπουν το παραδεκτό, και το επιβεβαίωσε τροποποιώντας το ως προς ορισμένες πτυχές, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στα άρθρα 251 έως 281 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως στο άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο. Το άρθρο 47 ισχύει έναντι των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και έναντι των κρατών μελών όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης και, τούτο, για όλα τα δικαιώματα που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Το δεύτερο εδάφιο βασίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1 της ΕΣΑΔ, που έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, δημοσία και εντός λογικής προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερόληπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως, είτε επί του βάσιμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως. Η απόφασης δέον να εκδοθή δημοσία, η είσοδος όμως εις την αίθουσαν των συνεδριάσεων δύναται να απαγορευθή εις τον τύπον και το κοινόν καθ' όλην ή μέρος της διαρκείας της δίκης προς το συμφέρον της ηθικής, της δημοσίας τάξεως ή της εθνικής ασφαλείας εν δημοκρατική κοινωνία, όταν τούτο ενδείκνυται υπό των συμφερόντων των ανηλίκων ή της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων, ή εν τω κρινομένω υπό του Δικαστηρίου ως απολύτως αναγκαίω μέτρω, όταν υπό ειδικάς συνθήκας η δημοσιότης θα ηδύνατο να παραβλάψη τα συμφέροντα της δικαιοσύνης».

Στο δίκαιο της Ένωσης, το δικαίωμα δίκαιης δίκης δεν ισχύει μόνο επί αμφισβητήσεων για δικαιώματα και υποχρεώσεις αστικής φύσεως. Αποτελεί μια από τις συνέπειες του γεγονότος ότι η Ένωση είναι κοινότητα δικαίου, όπως το διαπίστωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση 194/83, Πράσινοι κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (απόφαση της 23ης Απριλίου 1986, Συλλ. 1986, σ. 1339). Ωστόσο, εκτός από το πεδίο εφαρμογής τους, οι εγγυήσεις που προσφέρει η ΕΣΑΔ εφαρμόζονται κατά παρεμφερή τρόπο στην Ένωση.

Όσον αφορά το τρίτο εδάφιο, σημειωτέον ότι, κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, πρέπει να προβλέπεται νομική αρωγή στην περίπτωση που η έλλειψη της θα καθιστούσε απρόσφορη την εξασφάλιση πραγματικής προσφυγής (απόφαση ΕΣΑΔ της 9.10.1979, Airey, Σειρά Α, Τόμος 32, σ. 11). Υφίσταται επίσης σύστημα νομικής αρωγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 48 - Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης

Το άρθρο 48 είναι το ίδιο με το άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3, της ΕΣΑΔ, που έχει ως εξής:

«2. Παν πρόσωπον κατηγορούμενον επί αδικήματι τεκμαίρεται ότι είναι αθώον μέχρι της νομίμου αποδείξεως της ενοχής του.

3. Ειδικότερον, πας κατηγορούμενος έχει δικαίωμα:

α) όπως πληροφορηθή, εν τη βραχυτέρα προθεσμία εις γλώσσαν την οποίαν εννοεί και εν λεπτομέρεια την φύσιν και τον λόγον της εναντίον του κατηγορίας,

β) όπως διαθέτη τον χρόνον και τας αναγκαίας ευκολίας προς προετοιμασίαν της υπεραπίσεώς του,

γ) όπως υπερασπίση ο ίδιος εαυτόν ή ανάθεση την υπεράσπισίν του εις. συνήγορον της εκλογής του, εν ή δε περιπτώσει δεν διαθέτει τα μέσα να πληρώσει συνήγορον να τω παρασχεθή τοιούτος δωρεάν, όταν τούτο ενδείκνυται υπό του συμφέροντος της δικαιοσύνης,

δ) να εξέταση ή ζήτηση όπως εξετασθώσιν οι μάρτυρες κατηγορίας και επιτυχή την πρόσκλησιν και εξέτασιν των μαρτύρων υπερασπίσεως υπό τους αυτούς όρους ως των μαρτύρων κατηγορίας,

ε) να τύχη δωρεάν παραστάσεως διερμηνέως, εάν δεν εννοή ή δεν ομιλή την χρησιμοποιουμένην εις το δικαστήριον γλώσσαν.»

Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, το δικαίωμα αυτό έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το δικαίωμα που κατοχυρώνεται στην ΕΣΑΔ.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 49 - Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει τον κλασικό κανόνα της μη αναδρομικότητας των νόμων και ποινών στο ποινικό δίκαιο. Έχει προστεθεί ο κανόνας της αναδρομικότητας του ευνοϊκότερου ποινικού δικαίου που ισχύει σε αρκετά κράτη μέλη και περιέχεται στο άρθρο 15 του Συμφώνου για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα.

Το άρθρο 7 της ΕΣΑΔ έχει ως εξής:

«1. Ουδείς δύναται να καταδικασθή για πράξιν ή παράλειψιν η οποία, καθ' ην στιγμήν διεπράχθη, δεν απετέλει αδίκημα συμφώνως προς το εθνικόν ή διεθνές δίκαιον. Ούτε και επιβάλλεται βαρύτερα ποινή από εκείνην η οποία επεβάλλετο κατά την στιγμήν της διαπράξεως του αδικήματος.

2. Το παρόν άρθρον δεν σκοπεί να επηρεάσει την δίκην και τιμωρίαν ατόμων ενόχων δια πράξεις ή παραλείψεις αι οποίοι καθ' ην στιγμήν διεπράχθησαν, ήσαν εγκληματικοί συμφώνως προς τα αναγνωρισμένος υπό των πολιτισμένων εθνών γενικάς αρχάς δικαίου.»

Διεγράφη απλώς, στην παράγραφο 2, ο όρος «πολιτισμένα» χωρίς αυτό να συνεπάγεται καμία μεταβολή στην έννοια της παραγράφου, που αφορά τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, το διασφαλιζόμενο δικαίωμα έχει επομένως την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το δικαίωμα που εγγυάται η ΕΣΑΔ.

Η παράγραφος 3 περιλαμβάνει τη γενική αρχή της αναλογικότητας των αδικημάτων και των ποινών η οποία κατοχυρώνεται από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και από την ομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 50 - Δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη

Το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 7 της ΕΣΑΔ έχει ως εξής:

«1. Κανένας δεν μπορεί να διωχθεί ή καταδικασθεί ποινικά από τα δικαστήρια του ίδιου Κράτους, για μια παράβαση για την οποία ήδη αθωώθηκε ή καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εμποδίζουν την επανάληψη της διαδικασίας, σύμφωνα με το νόμο και την ποινική δικονομία του Κράτους για το οποίο πρόκειται, εάν υπάρχουν αποδείξεις ή νέα ή μεταγενέστερα της απόφασης γεγονότα, ή υπήρξε θεμελιώδες σφάλμα της προηγούμενης διαδικασίας που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της υπόθεσης.

3. Καμία παρέκκλιση από αυτό το άρθρο δεν επιτρέπεται με βάση το άρθρο 15 της Σύμβασης.»

Ο κανόνας του δεδικασμένου εφαρμόζεται στο δίκαιο της Ένωσης (βλ., μεταξύ της σημαντικής νομολογίας, απόφαση της 5ης Μαΐου 1966, Gutmann κατά Επιτροπής, συν/ες υποθ. 18/65 και 35/65, Συλλ. 1966, σ. 150, και, για μια πρόσφατη υπόθεση, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Απριλίου 1999, συν/ες υποθέσεις Τ-305/94 και άλλες, Limburgse Vinyl Maatschappij NV κατά Επιτροπής, Συλλ. 1999, σ. II-931). Διευκρινίζεται ότι ο κανόνας της μη σώρευσης αφορά τη σώρευση δύο κυρώσεων της αυτής φύσεως, ποινικών εν προκειμένω.

Σύμφωνα με το άρθρο 50, ο κανόνας του δεδικασμένου δεν ισχύει μόνο εντός της δικαιοδοσίας ενός και του αυτού κράτους αλλά επίσης μεταξύ των δικαιοδοσιών διαφόρων κρατών μελών. Αυτό αντιστοιχεί στο κεκτημένο του δικαίου της Ένωσης· βλ. τα άρθρα 54-58 της Σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν και την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Φεβρουαρίου 2003, υποθ. C-187/01, Gözütok (Συλλ. 2000, σ. 1-1345), το άρθρο 7 της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και το άρθρο 10 της Σύμβασης για την καταπολέμηση της δωροδοκίας. Οι πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω συμβάσεις επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από τον κανόνα του δεδικασμένου καλύπτονται από την οριζόντια διάταξη του άρθρου 52, παράγραφος 1, σχετικά με τους περιορισμούς. Όσον αφορά τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7, δηλαδή την εφαρμογή της αρχής στο εσωτερικό του ιδίου κράτους μέλους, το διοσφαλιζόμενο δικαίωμα έχει την ίδια έννοια και την ίδια εμβέλεια με το αντίστοιχο δικαίωμα της ΕΣΑΔ.

ΤΙΤΛΟΣ VII - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 51 - Πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του άρθρου 51 είναι να προσδιορισθεί το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη. Επιδιώκει να καταστήσει σαφές ότι ο Χάρτης εφαρμόζεται κατ' αρχάς στα θεσμικά και λοιπά όργανα της Ένωσης με την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας. Η διάταξη αυτή ακολουθεί πιστά το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο επέβαλε στην Ένωση υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και την εντολή που έδωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας. Ο όρος «θεσμικά όργανα» κατοχυρώνεται στις Συνθήκες. Η έκφραση «λοιπά όργανα και οργανισμοί» χρησιμοποιείται συνήθως στις Συνθήκες ως αναφορά σε όλα τα επικουρικά όργανα που δημιουργούνται βάσει των Συνθηκών ή βάσει πράξεων παραγώγου δικαίου (βλ. π.χ. άρθρο 15 ή 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Όσον αφορά τα κράτη μέλη, από τη νομολογία του Δικαστηρίου απορρέει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων που καθορίζονται στο πλαίσιο της Ένωσης επιβάλλεται στα κράτη μέλη μόνον όταν ενεργούν εντός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης (απόφαση της 13ης Ιουλίου 1989, Wachauf, υποθ. 5/88, Συλλ. 1989, σ. 2609· απόφαση της 18ης Ιουνίου 1991, ΕΡΤ, Συλλ. 1991, σ. I-2925· απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1997, υποθ. C-309/96 Annibaldi, Συλλ. 1997, σ. 1-7493). Προσφάτως, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τη νομολογία αυτή ως εξής: «Επί πλέον, υπενθυμίζεται ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην κοινοτική έννομη τάξη δεσμεύουν και τα κράτη μέλη όταν υλοποιούν κοινοτικές ρυθμίσεις ..» (απόφαση της 13ης Απριλίου 2000, υποθ. C-292/97, Συλλ. 2000, σ. I-2737, παράγραφος 37 του σκεπτικού). Εννοείται ότι ο εν λόγω κανόνας, όπως κατοχυρώνεται στον παρόντα Χάρτη, εφαρμόζεται εξίσου στις κεντρικές αρχές και στις περιφερειακές ή τοπικές υπηρεσίες καθώς επίσης και στους δημόσιους οργανισμούς, οσάκις εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

Η παράγραφος 2, από κοινού με τη δεύτερη πρόταση της παραγράφου 1, επιβεβαιώνει ότι ο Χάρτης δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την επέκταση

των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων που απονέμονται στην Ένωση από τις Συνθήκες. Εν προκειμένω, μνημονεύεται ρητώς κάτι που απορρέει λογικά από την αρχή της επικουρικότητας και από το γεγονός ότι η Ένωση διαθέτει μόνον δοτές αρμοδιότητες. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως διασφαλίζονται στην Ένωση, παράγουν αποτελέσματα μόνον στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων αυτών που καθορίζονται από τις Συνθήκες. Κατά συνέπεια, η υποχρέωση των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, σύμφωνα με τη δεύτερη πρόταση της παραγράφου 1, να προάγουν τις αρχές του Χάρτη μπορεί να προκύπτει μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων αυτών.

Η παράγραφος 2 επίσης επιβεβαιώνει ότι ο Χάρτης δεν μπορεί να επιφέρει την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης πέραν των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως καθορίζονται στις Συνθήκες. Το Δικαστήριο έχει ήδη κατοχυρώσει τον κανόνα αυτό σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται ως στοιχείο του δικαίου της Ένωσης (απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1998, υποθ. C-249/96 Grant, Συλλ. 1998, σ. I-621, παράγραφος 45 του σκεπτικού). Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό, κρίνεται ως αυτονόητο ότι η παραπομπή του άρθρου 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Χάρτη δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι επεκτείνει την εμβέλεια των δράσεων των κρατών μελών που ορίζονται ως «εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης» (κατά την έννοια της παραγράφου 1 και της προαναφερθείσας νομολογίας).

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 52 -
Εμβέλεια και ερμηνεία των δικαιωμάτων και των αρχών

Σκοπός του άρθρου 52 είναι να καθορίσει την εμβέλεια των δικαιωμάτων και αρχών του Χάρτη και να θεσπίσει κανόνες για την ερμηνεία τους. Η παράγραφος 1 αφορά το καθεστώς των περιορισμών. Η διατύπωση εμπνέεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου: «... κατά πάγια νομολογία μπορεί να επέλθουν περιορισμοί στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως στο πλαίσιο κοινής οργάνωσης της αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω περιορισμοί ανταποκρίνονται πράγματι σε στόχους γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Κοινότητα και δεν συνιστούν, ενόψει του επιδιωκομένου στόχου, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση, η οποία θα έθιγε την ίδια την ουσία των δικαιωμάτων αυτών» (απόφαση της 13ης Απριλίου 2000, υποθ. C-292/97, παράγραφος 45 του σκεπτικού). Η μνεία των γενικών συμφερόντων που αναγνωρίζονται από την Ένωση καλύπτει τόσο τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και άλλα συμφέροντα που προστατεύονται από ειδικές διατάξεις των Συνθηκών, όπως το άρθρο 4, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 35, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα άρθρα 36 και 346 της εν λόγω Συνθήκης.

Η παράγραφος 2 αναφέρεται σε δικαιώματα τα οποία ήδη είχαν κατοχυρωθεί ρητώς στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και έχουν αναγνωρισθεί στο Χάρτη, και τα οποία περιλαμβάνονται πλέον στις Συνθήκες (ιδίως τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης). Διευκρινίζει ότι τα δικαιώματα αυτά υπόκεινται πάντοτε στους όρους και στα όρια που ισχύουν για το δίκαιο της Ένωσης επί του οποίου θεμελιώνονται, όπως προβλέπονται στις Συνθήκες. Ο Χάρτης δεν μεταβάλλει το καθεστώς των δικαιωμάτων που απονέμονται από τη Συνθήκη ΕΚ, τα οποία έχουν περιληφθεί στις Συνθήκες.

Η παράγραφος 3 επιδιώκει τη διασφάλιση της αναγκαίας συνοχής μεταξύ του Χάρτη και της ΕΣΑΔ, θέτοντας τον κανόνα ότι, στο μέτρο που τα δικαιώματα του παρόντος Χάρτη αντιστοιχούν επίσης σε δικαιώματα που διασφαλίζονται από την ΕΣΑΔ, η έννοια και η εμβέλεια τους, συμπεριλαμβανομένων των αποδεκτών περιορισμών, είναι ίδιες με αυτές που προβλέπει η ΕΣΑΔ. Από τα παραπάνω προκύπτει ιδίως ότι ο νομοθέτης, θέτοντας περιορισμούς στα δικαιώματα αυτά πρέπει να τηρεί τα ίδια πρότυπα με αυτά που ορίζονται από το λεπτομερές καθεστώς των περιορισμών που προβλέπεται στην ΕΣΑΔ, τα οποία καθίστανται με τον τρόπο αυτό εφαρμοστέα επί των δικαιωμάτων που καλύπτονται από την παρούσα παράγραφο, χωρίς αυτό να θίγει την αυτονομία του δικαίου της Ένωσης και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μνεία της ΕΣΑΔ στοχεύει συγχρόνως στη Σύμβαση και τα Πρωτοκολλά της. Η έννοια και η εμβέλεια των δικαιωμάτων που διασφαλίζονται καθορίζονται όχι μόνο από το κείμενο των πράξεων αυτών, αλλά και από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος της τελευταίας φράσης της παραγράφου είναι να δοθεί στην Ένωση η δυνατότητα να εξασφαλίσει ευρύτερη προστασία. Εν πάση περιπτώσει, το επίπεδο προστασίας που παρέχεται από τον Χάρτη δεν μπορεί ποτέ να είναι κατώτερο από αυτό που εγγυάται η ΕΣΑΔ.

Ο Χάρτης δεν παρακωλύει τα κράτη μέλη από το να κάνουν χρήση του άρθρου 15 της ΕΣΑΔ, το οποίο επιτρέπει παρεκκλίσεις από τα δικαιώματα της ΕΣΑΔ σε περιπτώσεις πολέμου ή άλλων δημόσιων κινδύνων που συνιστούν απειλή για το έθνος, όταν λαμβάνουν μέτρα στους τομείς της εθνικής άμυνας σε περίπτωση πολέμου και της τήρησης της δημόσιας τάξης, σύμφωνα με τις σφαίρες ευθύνης τους που αναγνωρίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 72 και 347 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο κατάλογος των δικαιωμάτων που μπορούν επί του παρόντος, και χωρίς αυτό να αποκλείει την εξέλιξη του δικαίου, της νομοθεσίας και των Συνθηκών, να θεωρηθεί ότι αντιστοιχούν σε δικαιώματα της ΕΣΑΔ κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, περιλαμβάνεται κατωτέρω. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα που προστίθενται σε αυτά της ΕΣΑΔ.

1. Άρθρα του Χάρτη, των οποίων η έννοια και η εμβέλεια είναι οι ίδιες με εκείνες των αντί στοίχων άρθρων της ΕΣΑΔ:

- το άρθρο 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 2 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 4 αντιστοιχεί στο άρθρο 3 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 4 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 6 αντιστοιχεί στο άρθρο 5 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 7 αντιστοιχεί στο άρθρο 8 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 10, παράγραφος 1 αντιστοιχεί στο άρθρο 9 της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 11 αντιστοιχεί στο άρθρο 10 της ΕΣΑΔ, με την επιφύλαξη των περιορισμών τους οποίους το δίκαιο της Ένωσης μπορεί να επιφέρει στην ευχέρεια των κρατών μελών να εγκαθιδρύσουν τα καθεστώτα εκδόσεως αδειών λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, Τρίτη φράση της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 17 αντιστοιχεί στο άρθρο 1 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 19, παράγραφος 1, αντιστοιχεί στο άρθρο 4 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου αριθ. 4·
- το άρθρο 19, παράγραφος 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 3 της ΕΣΑΔ, όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου·
- το άρθρο 48 αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 ΕΣΑΔ·
- το άρθρο 49, παράγραφοι 1 (εκτός της τελευταίας φράσης) και 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 7 της ΕΣΑΔ.

2. Άρθρα των οποίων η έννοια είναι η ίδια με εκείνη των αντίστοιχων άρθρων της ΕΣΑΔ, αλλά έχουν ευρύτερη εμβέλεια:

- το άρθρο 9 καλύπτει το πεδίο του άρθρου 12 της ΕΣΑΔ, αλλά το πεδίο εφαρμογής του μπορεί να επεκταθεί σε άλλες μορφές γάμου, εφόσον θεσπισθούν από την εθνική νομοθεσία·
- το άρθρο 12, παράγραφος 1 αντιστοιχεί στο άρθρο 11 της ΕΣΑΔ, αλλά το πεδίο εφαρμογής του επεκτείνεται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- το άρθρο 14, παράγραφος 1 αντιστοιχεί στο άρθρο 2 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΑΔ, αλλά το πεδίο εφαρμογής του επεκτείνεται στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση·
- το άρθρο 14, παράγραφος 3 αντιστοιχεί στο άρθρο 2 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΑΔ, όσον αφορά τα δικαιώματα των γονέων·
- το άρθρο 47, παράγραφοι 2 και 3 αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφος 1 της ΕΣΑΔ, αλλά ο περιορισμός στις αμφισβητήσεις επί των αστικής φύσεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων είτε στις κατηγορίες σε ποινικές υποθέσεις δεν έχει επιπτώσεις όσον αφορά το δίκαιο της Ένωσης και την εφαρμογή του·
- το άρθρο 50 αντιστοιχεί στο άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 της ΕΣΑΔ, αλλά η εμβέλεια του επεκτείνεται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών·
- τέλος, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν, εντός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, να θεωρηθούν ως αλλοδαποί λόγω της απαγόρευσης κάθε διάκρισης λόγω ιθαγένειας. Οι περιορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 16 ΕΣΑΔ όσον αφορά τα δικαιώματα των αλλοδαπών δεν εφαρμόζονται, επομένως, επ' αυτών στο εν λόγω πλαίσιο.

Ο κανόνας ερμηνείας που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 4 βασίζεται στη διατύπωση του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε αυτόν δε λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ακολουθούμενη από το Δικαστήριο προσέγγιση των κοινών συνταγματικών παραδόσεων (π.χ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1979, υποθ. 44/79, Hauer, Συλλ. 1979, σ. 3727 και απόφαση της 18ης Μαΐου 1982, υποθ. 155/79, AM&S, Συλλ. 1982, σ. 1575). Σύμφωνα με τον κανόνα αυτόν, αντί να εφαρμόζεται μια άκαμπτη προσέγγιση «ελάχιστου κοινού παρονομαστή», τα εν λόγω δικαιώματα του Χάρτη θα πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο που εξασφαλίζει τον υψηλό βαθμό προστασίας που απαιτείται από το δίκαιο της Ένωσης και είναι σύμφωνος με τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις.

Η παράγραφος 5 διευκρινίζει τη διάκριση μεταξύ των «δικαιωμάτων» και των «αρχών» που περιλαμβάνονται στον Χάρτη. Σύμφωνα με τη διάκριση αυτή, τα υποκειμενικά δικαιώματα τυγχάνουν σεβασμού, ενώ οι αρχές τηρούνται (άρθρο 51, παράγραφος 1). Οι αρχές μπορούν να τίθενται σε εφαρμογή με νομοθετικές ή εκτελεστικές πράξεις (που θεσπίζονται από την Ένωση δυνάμει των αρμοδιοτήτων της και από τα κράτη μέλη μόνο κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης)' επομένως, καθίστανται ουσιαστικής σημασίας για τα δικαστήρια μόνο κατά την ερμηνεία ή τον έλεγχο των πράξεων αυτών. Ωστόσο, δεν οδηγούν σε αξιώσεις για λήψη θετικής δράσης από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ή τις αρχές των κρατών μελών αυτό είναι σύμφωνο τόσο με τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. ιδίως νομολογία για την «αρχή της προφύλαξης» του άρθρου 191, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, υποθ. Τ-13/99, Pfizer κατά Συμβουλίου, Συλλ, 2002, σ. II-3305, με πολλές παραπομπές σε παλαιότερη νομολογία, και μια σειρά αποφάσεων σχετικά με το άρθρο 33 (πρώην 39) για τις αρχές του γεωργικού δικαίου: π.χ. απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-265/85, Van den Berg, Συλλ. 1987, σ. 1155: διερεύνηση της αρχής της σταθεροποίησης της αγοράς και των εύλογων προσδοκιών) όσο και με την προσέγγιση που ακολουθούν τα συνταγματικά συστήματα των κρατών μελών ως προς τις «αρχές», ιδίως στον τομέα του κοινωνικού δικαίου. Παραδείγματα αρχών που αναγνωρίζονται στο Χάρτη είναι τα άρθρα 25, 26 και 37, Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα άρθρο του Χάρτη μπορεί να περιλαμβάνει τόσο στοιχεία δικαιώματος όσο και αρχής, βλ. άρθρα 23, 33 και 34.

Η παράγραφος 6 αναφέρεται στα διάφορα άρθρα του Χάρτη τα οποία, με πνεύμα επικουρικότητας, περιλαμβάνουν παραπομπές στις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 53 -
Επίπεδο προστασίας

Αυτή η διάταξη επιδιώκει να διατηρήσει το επίπεδο προστασίας που παρέχεται σήμερα στο αντίστοιχο πεδίο εφαρμογής τους από το δίκαιο της Ένωσης, το δίκαιο των κρατών μελών και το διεθνές δίκαιο. Λόγω της σημασίας της, γίνεται μνεία της ΕΣΑΔ.

Επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 54 -
Απαγόρευση της κατάχρησης δικαιώματος

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στο άρθρο 17 της ΕΣΑΔ:
«Ουδεμία διάταξις της παρούσης Συμβάσεως δύναται να ερμηνευθεί ως επαγόμενη δι' εν Κράτος, μίαν ομάδα ή εν άτομον οιονδήποτε δικαίωμα όπως επιδοθεί εις δραστηριότητα ή εκτελέσει πράξεις σκοπούσας εις την καταστροφήν των δικαιωμάτων ή ελευθεριών, των αναγνωρισθέντων εν τη παρούσα Συμβάσει, ή εις περιορισμούς των δικαιωμάτων και ελευθεριών τούτων μεγαλυτέρων των προβλεπομένων εν τη ρηθείσα Συμβάσει.»

(*) Σημείωση του εκδότη: Οι αναφορές στους αριθμούς των άρθρων των Συνθηκών ενημερώθηκαν και ορισμένα τεχνικά σφάλματα διορθώθηκαν.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227 **23104 23956**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63 **210 4135228**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327 **2610 638109**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο **26510 87215**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1 **25310 22858**
ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο **2410 597449**
ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13 **26610 89122**
ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2 **2810 300781**
ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1 **22510 46654**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και **Γ.Ε.ΜΗ.**	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: http://www.et.gr

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α΄	225 €	190 €
Β΄	320 €	225 €
Γ΄	65 €	Δωρεάν
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν
Δ΄	160 €	80 €
Α.Α.Π.	160 €	80 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και **Γ.Ε.ΜΗ.**	2.250 €	645 €
Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α΄+ Β΄+ Δ΄ + Α.Α.Π.	-	450 €

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγουμένων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: **α)** Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και **β)** για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.
Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http://www.et.gr – e-mail: webmaster.et@et.gr